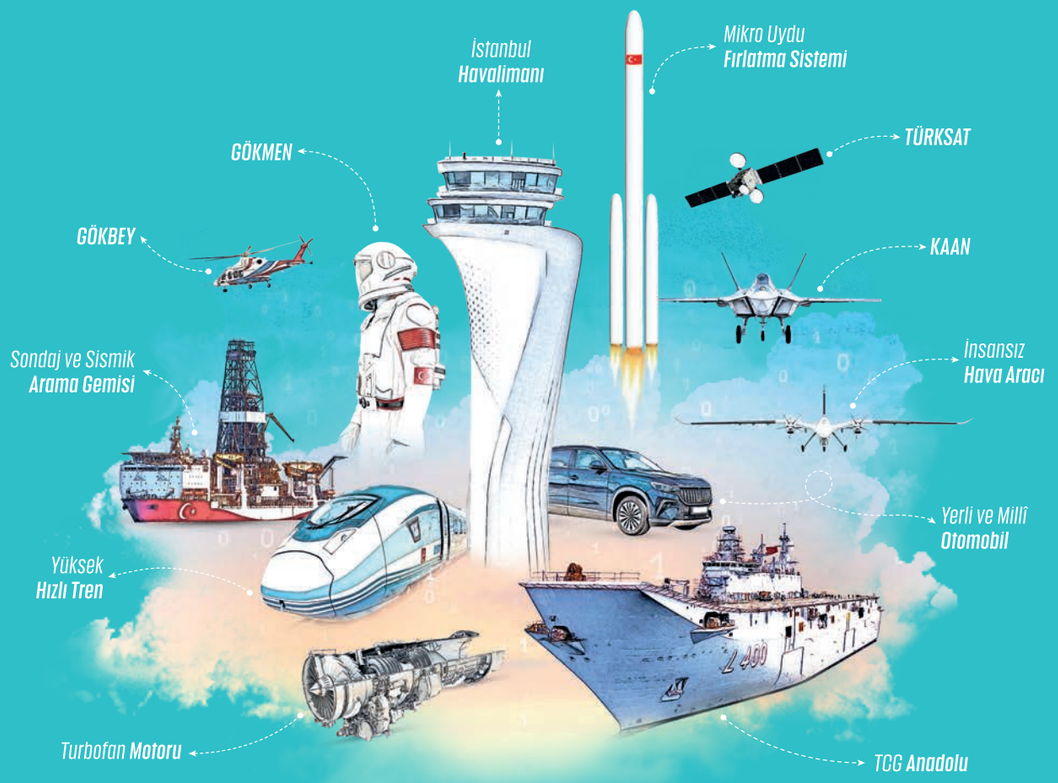
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

ISBN: 978-975-11-7114-6

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

ÇOCUK AKTİVİTELERİ 11-12 DERS MATERYALİ

11
12

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ÇOCUK AKTİVİTELERİ

Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ÇOCUK AKTİVİTELERİ

11-12
DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Bengisu ÖZLÜK
Birsen YAĞCI
Halide Nurhan GÜÇ
Merve KÖSE

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 8446
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ.....: 2338

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

Dil Uzmanı	**Burcu CANTİMUR**
Program Geliştirme Uzmanı	**Ali DOĞAN**
Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı	**Gülhan ŞAHİN**
Rehberlik Uzmanı	**Gülşen YALIN**
Görsel Tasarım Uzmanı	**Meral KILIÇ TEZCAN**

ISBN: 978-975-11-7114-6

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

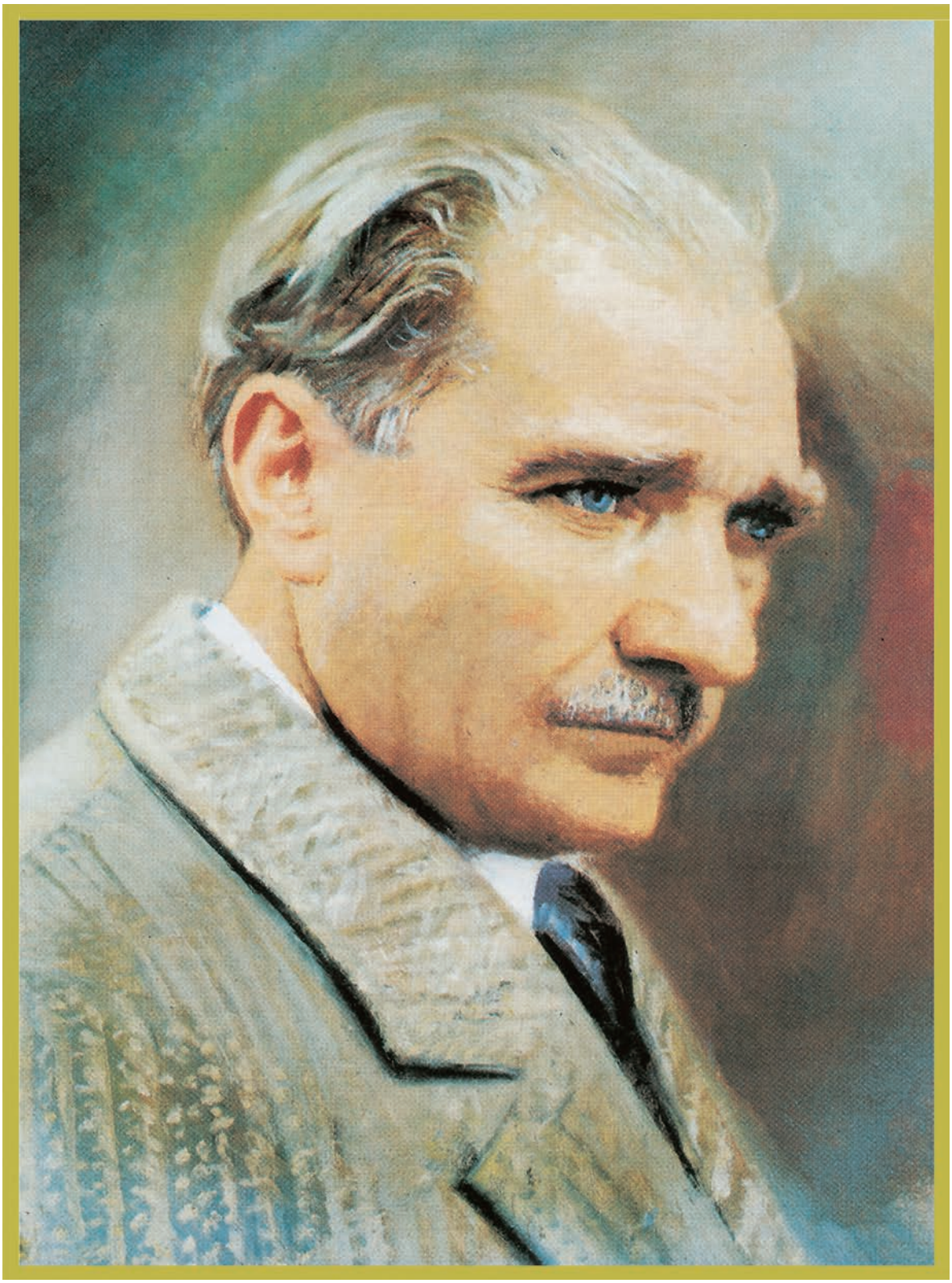
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI 11

1. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA AKTİVİTELERİ 14
1.1. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA HAZIRLIĞI 15
1.1.1. Yüz ve Vücut Boyama Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 19
1.1.2. Yüz ve Vücut Boyama Aktivitelerinde Çalışma Alanı 23
1.2. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA UYGULAMASI 24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 49

2. ÇOCUK OYUNLARI 52
2.1. ÇOCUK OYUN AKTİVİTESİ UYGULAMASI 52
2.1.1. Çocuk Oyun Aktivitelerinde Dikkat Edilecek Noktalar 54
2.1.2. Çocuk Oyunu Çeşitleri 55
2.1.3. Çocuk Oyun Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 57
2.1.4. Çocuk Oyun Aktivitesi Uygulamaları 58
2.2. TÜRKİYE'DEKİ GELENEKSEL ÇOCUK OYUN AKTİVİTESİ UYGULAMASI 83
2.2.1. Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitelerinde Dikkat Edilecek Noktalar 84
2.2.2. Türkiye'deki Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitesi Çeşitleri 84
2.2.3. Türkiye'deki Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 86
2.2.4. Geleneksel Çocuk Oyun Aktiviteleri Uygulamaları 86
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 102

3. RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİKLERİ 106
3.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİĞİ HAZIRLIĞI 107
3.1.1. Resim ve El İşi Etkinliği Çeşitleri 109
3.1.2. Resim ve El İşi Etkinliklerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 115
3.1.3. Resim ve El İşi Etkinliklerinde Çalışma Alanı ve Güvenlik Önlemleri 118
3.1.4. Resim ve El İşi Etkinliklerini Uygulamada Dikkat Edilecek Noktalar 119
3.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİĞİ UYGULAMASI 122
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 146

4. MÜZİK VE DANS AKTİVİTELERİ 150
4.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK MÜZİK AKTİVİTELERİ 150
4.1.1. Müzik Aktiviteleri Hazırlığı 151
4.1.2. Müzik Aktiviteleri Çeşitleri 152
4.1.3. Müzik Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 157
4.1.4. Çocuklara Yönelik Müzik Aktivitelerinde Çalışma Alanı 158
4.1.5. Çocuklara Yönelik Müzik Aktiviteleri Uygulamaları 158
4.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK DANS AKTİVİTELERİ 172
4.2.1. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Hazırlığı 172
4.2.2. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Çeşitleri 173
4.2.3. Çocuklara Yönelik Dans Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 176
4.2.4. Çocuklara Yönelik Dans Aktivitelerinde Çalışma Alanı 176
4.2.5. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Uygulamaları 176
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 181

5. SAHNE AKTİVİTELERİ 184
5.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK DRAMATİK AKTİVİTELER 184
5.1.1. Dramatik Aktivitelerde Kullanılan Teknikler 185
5.1.2. Dramatik Aktivitelerde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 187
5.1.3. Dramatik Aktivitelerde Çalışma Alanı 188

5.1.4. Dramatik Aktivite Uygulaması 188
5.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK YARIŞMA AKTİVİTELERİ 204
5.2.1. Yarışma Aktiviteleri Çeşitleri.....205
5.2.2. Hedef Kitleye Göre Yarışma Aktiviteleri 207
5.2.3. Yarışma Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler 210
5.2.4. Yarışma Aktivitelerinde Çalışma Alanı 210
5.2.5. Yarışma Aktivitelerinin Kuralları 211
5.2.6. Yarışma Aktivitesi Uygulamaları.....211
5.3. ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL YETENEK GÖSTERİLERİ.....222
5.3.1. Özel Yetenek Gösterileri Çeşitleri 223
5.3.2. Özel Yetenek Gösterilerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler.....226
5.3.3. Özel Yetenek Gösterilerinde Çalışma alanı 233
5.3.4. Özel Yetenek Gösterisi Uygulamaları 234
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 245
EKLER.....247
KAYNAKÇA 254
GENEL AĞ KAYNAKÇASI.....257
GÖRSEL KAYNAKÇA.....257
CEVAP ANAHTARI 258

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme biriminin numarasını gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Öğrenme biriminin konularını gösterir.

Öğrenme biriminde neler öğreneceğinizi gösterir.

Kare kod okuyucu ile taratarak resim, video, animasyon, soru ve çözümleri vb. ilave kaynaklara ulaşabileceğiniz barkodu gösterir. Detaylı bilgi için http://kitap.eba.gov.tr/ karekod

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Hazırlık çalışmaları bölümünü gösterir.

Konu anlatımını gösterir.

Öğrenme birimine ait görseli, görsel numarasını ve açıklamasını gösterir.

Öğrenme birimine ait konu başlıklarını gösterir.

Sayfa numarasını gösterir.

Sıra sizde bölümünü gösterir.

Görsel 1.19: Okul öncesi sınıfında kullanılan sandalyeler ve masalar

SIRA SİZDE

Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde kullanılabilecek karakterler neler olabilir? Fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.

1.2. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA UYGULAMALARI

Okul öncesi eğitimde uygulanacak yüz ve vücut boyama aktivitelerinde, çocukların yüze ya da vücuda resim yapmayı öğrenmelerinden ziyade, öğrenmekten keyif almalarını sağlayacak pedagojik çaba daha önemlidir. Bu nedenle yüz ve vücut boyama uygulamalarında renkli öğrenme ortamlarına ve eğlenceli hâle getirilmiş yaparak yaşayarak öğrenme yöntem ve tekniklerine daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırma bölümünü gösterir.

ARAŞTIRIYORUM

Dramatik aktivitelerde kullanılan teknikleri ve bunlara yönelik hazırlanmış aktiviteleri araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunu hâlinde sınıfta paylaşınız.

5.1.2. Dramatik Aktivitelerde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Dramatik aktivitelerde zorunlu olmamakla birlikte, yaratıcılığa destek olması amacıyla farklı özelliklere sahip çeşitli malzeme ve araçlar kullanılabilir. Hâlihazırdaki nesneler kullanılabileceği gibi malzeme ve araçlar okulda çocuklarla beraber de hazırlanabilir. Malzeme ve araçlar asıl işlevlerinin dışında farklı amaçlar için de kullanılabilir. Örneğin bir kalem uzay mekiği, bir plastik tabak direksiyon olarak kullanılabilir.

Dramatik aktivitelerde Görsel 5.9'daki gibi konuyu destekleyen çok çeşitli kostüm, aksesuar, maske ve başlıklardan yararlanılabilir. Kuklalar, renkli boya kalemleri, oyuncaklar, süs eşyaları, kutular, şişeler, bardaklar, tabaklar, eski giysiler, ev eşyaları, kitap, dergi, gazete gibi birçok malzeme ve araçtan dekor, kostüm ya da aksesuar olarak faydalanılabilir. Ayrıca müzikçalar, bilgisayar, disk çalar, projektör gibi elektronik donanımların yanı sıra fotoğraf, poster, gösterim tahtası gibi görsel araçlar da kullanılabilir. Hangi araç ya da malzeme seçilirse seçilsin öncelikli olan çocukların gelişim özellikleri, sağlığı ve güvenliğidir.

Bilgi köşesi bölümünü gösterir.

BİLGİ KÖŞESİ

Resim yapmaya çocuk denecek yaşlarda başlayan **Rembrant (Rembirent)**; 19 yaşında kendi stüdyosunu kurmuş, 25 yaşında ise çırakları olan ünlü bir ressam olmuştur. Gösterişten ve yapmacıklıktan uzak üslubu öyle etkileyici ve özgündü ki kimse tarafından taklit edilemedi. Rembrant'ın tablolarında kullandığı siyahın tonu hiçbir ressam tarafından tutturulamadı. Hatta **"Rembrant'ın siyahı"** olarak adlandırılan bu renk, bugün bilgisayarla dahi tutturulamamaktadır.

Etkinlik bölümünü gösterir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

Dünyaca ünlü ressamların (Pablo Picasso (pablo pikasso), Van Gogh (van goh), Abidin Dino, Burhan Doğançay, Fikret Mualla, Osman Hamdi BEY, Leonardo Da Vinci, Salvador Dali, Frida Kahlo (frida kalo)) eserlerini ve yaşam öykülerini inceleyiniz. En beğendiğiniz eserin A3 boyutunda renkli ve renksiz birer çıktısını alınız. Aşağıda verilen maddeleri uygulayınız.

1. Resim ve el işi etkinliklerinde öğrendiğiniz teknikleri kullanarak, seçtiğiniz eseri istediğiniz malzemeyle yeniden yorumlayınız.
2. Süreniz iki ders saatidir. Etkinliğinizi tamamladıktan sonra kendi çalışmanızı ve eserin orijinal renkli çıktısını öğretmen masasına bırakınız.
3. Sınıf yoklama listesine göre sırayla öğretmen masasına gelerek çalışmalar arasından rastgele bir seçim yapınız. (Kendi çalışmanız denk gelirse tekrar seçim yapınız.) Arkadaşınıza ait çalışma ile orijinal eseri elinize alınız. Bir dakika boyunca arkadaşınıza ait çalışma ve orijinal eseri karşılaştırarak çalışma hakkında yorum yapınız. (Çalışmanın orijinal esere benzeyip benzemediği, bir eseri yorumlamanın zorlukları, bu çalışmada neler hissettikleri vb. hakkında konuşulabilir.)
4. Tüm öğrencilerin yorumlama sürecini tamamlamasıyla etkinliği sonlandırınız.

Ölçme ve değerlendirme bölümünü gösterir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Dramatik aktiviteler, çocuğu merkeze alır.
2. ( ) Doğaçlamada yazılı bir metne dayanarak canlandırma yapılır.
3. ( ) Dramatik aktivitelerde çok sayıda araç kullanılması gerekir.
4. ( ) Grupla uygulanan yarışma aktiviteleri çocuklara iş birliğini ve paylaşmayı öğretir.
5. ( ) Özel yetenek gösterilerinde temel amaç özgün ve çağdaş bireyler yetiştirmektir.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Fikirler sözcük kullanılmadan ..... yaparak gösterilir.
7. Hikayenin yarıda kesildiği ..... tekniğinde, olay örgüsü çocuklar tarafından tamamlanır.
8. Bilgi, eşleştirme, sıralama, gruplandırma içeren yarışmalar ..... kapsamında uygulanır.
9. Yerde veya ip, tel ya da bisiklet üstünde yapılan..... güçlü bir denge ve koordinasyon becerisi gerektirir.
10. Gerçekte olmayan bir durumu oluyor gibi gösterme sanatı olan ..... el çabukluğu gerektirir.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

11. **Aşağıdakilerden hangisi dramatik aktivitelerde çalışma ortamında bulunması gereken özelliklerinden biri değildir?**
    - A) Zemin parke ya da halı kaplı olmalıdır.
    - B) Mekân çok büyük olmalıdır.
    - C) Yeterli aydınlatma ve havalandırma koşullarına sahip olmalıdır.
    - D) Çocukların özgürce hareket edebileceği genişlikte olmalıdır.
    - E) Ayakkabısız yapılan aktivitelere uygun olmalıdır.
12. **Aşağıdakilerden hangisi 36-48 ay hedef kitleye uygulanabilecek yarışma aktivitelerinden biridir?**
    - A) Verilen sürede küçük boncukları ipe dizme
    - B) En kısa sürede engelli parkurdan geçme
    - C) En fazla sayıda top sektirme
    - D) Kısa mesafeden topu hedefe atma
    - E) Belirli bir sürede denge tahtasından geçme

1. ÖĞRENME BİRİMİ

YÜZ VE VÜCUT BOYAMA AKTİVİTELERİ

KONULAR

1. Yüz ve Vücut Boyama Hazırlığı
2. Yüz ve Vücut Boyama Uygulaması

Bu öğrenme biriminde;

- Yüz ve vücut boyama figürlerini listelemeyi,
- Yüz ve vücut boyama için figürler seçmeyi,
- Seçilen figürlere uygun malzeme ve çalışma alanını belirlemeyi,
- Belirlenen malzemeleri ve çalışma ortamını hazırlamayı,
- Yüz ve vücut boyama uygulaması yapmayı

öğreneceksiniz.

1. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA AKTİVİTELERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Bugüne kadar hiç yüz ve vücut boyama çalışması yaptınız mı? Eğer yaptıysanız çalışma esnasında neler hissettiniz? Arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Sizce yüz ve vücut boyama yaparken nelere dikkat etmek gerekir?

"Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir.

Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir."

Mustafa Kemal Atatürk

Yüze ya da bedene resim yapma, yüz boyama ya da başka bir ifade ediliş biçimiyle boyanma; tarihin derinliklerinden günümüze insanların ilgisini çekmiş köklü bir uygulamadır. Farklı kültürlerde değişik anlamlarıyla binlerce yıldır var olmuştur. Kimi zaman inanca bağlılığın simgesi ve iletişim şekli olarak kullanılmış; kimi zaman ise anma, eğlenme ve kutlama törenlerinin bir parçası olmuştur. Yerli kabileler, herhangi bir törene katılacakları zaman yüz ve vücutlarını kil, kömür, toprak gibi doğal pigmentlerle süslemişlerdir (Görsel 1.1). Bunların yanı sıra askerî alanda, düşmanları korkutup savuşturmak ve avcılık kamuflajı için uygulandığı da bilinmektedir. Geçmişte gündelik yaşamın birçok alanına yayılmış olan yüz ve vücut boyama uygulamalarına, Avrupa ve Afrika'nın yerli toplumlarında bugün hâlâ rastlanmaktadır. Günümüz eğitim öğretim uygulamalarına bakıldığında ise yüz ve vücut boyama aktivitelerinin, ilgi çekici ve eğlendirici birer öğrenme aracı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Görsel 1.1: Papua Yeni Gine, Huli Kabilesi yerlisi

Yüz ve vücut boyama akademik ortamlara gereğince yansıyamamış, pedagoji alanında ise genellikle günlük yaşam ortamlarında kendine yer bulmuştur. Çocukların, ince kas becerilerini geliştirmeye başladıkları çok küçük yaşlardan itibaren resim yapma ya da boyamayla yakından ilgilendikleri görülmektedir. Yüz ve vücut boyama aktiviteleri, doğaları gereği zengin bir hayal dünyasına sahip olan çocuklara yaratıcılıklarını sergileme olanağı sunar. Aynı zamanda bu aktiviteler, çocuklara "duygu ve düşünceleri özgürce anlatma" alanı yaratır.

Yüz ve vücut boyama aktiviteleri sayesinde kendilerini sınırsızca ifade etme fırsatı bulan çocuklar hem bu aktivitelere zevkle katılmakta hem de resim yapmada tek anlatım alanının kâğıt olmadığını fark etmektedir (Görsel 1.2).

Görsel 1.2: Yüz ve vücut boyama yapan kız çocuğu

1.1. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA HAZIRLIĞI

Çocuk gelişiminde 0-6 yaş dönemindeki yaşantıların etkisi büyüktür. Okul öncesi eğitime denk gelen bu yaş aralığı çocukların görsel, sözel ve işitsel uyarıcılara en açık olduğu; duygusal, sosyal, dilsel ve psikomotor becerilerinin en hızlı geliştiği dönemdir. Bu dönemde kazanılan davranış biçimleri, gelecek yaşamın temelini oluşturur. Bu nedenle okul öncesi eğitim üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur. Çocukların okul öncesi eğitimden beklenen faydayı üst düzeyde görebilmesinde okul öncesi öğretmenlerinin mesleki ve kişisel yetkinliğinin rolü büyüktür. Diğer bir ifadeyle öğretmenler, okul öncesi eğitimin kalitesini ve sorumlu olduğu çocukların gelişimini etkileyen çok önemli bir belirleyicidir.

Yüz ve vücut boyama, doğrudan çocuğun cildi üzerinde uygulanan bir aktivitedir. Bu nedenle insan sağlığına uygun olan malzemeler kullanılmalıdır (Görsel 1.3). Yüze ve vücuda değecek boyaların su tabanlı ve yıkanabilir olduğundan, sağlığa zararlı kimyasallar içermediğinden emin olmak gerekir. Bu aktivitelerde kesinlikle pastel boya, yağlı boya, akrilik boya, sulu boya, guaj boya ve parmak boyası gibi boyalar kullanılmamalıdır. Uygulama esnasında boyaların çocukların gözüne ve ağzına kaçmasını önlemek için titizlikle çalışılmalıdır.

Görsel 1.3: Yüz ve vücut boyama yapıp eğlenen çocuklar

Tüm sanatsal faaliyetler gibi yüz ve vücut boyama uygulamalarının da bireyin toplumla bütünleşmesindeki etkisi büyüktür. Bireyin, sağlıklı iletişim becerileri geliştirmesini sağlarken psikolojik ve sosyal yönünü de destekler. Bu tür sanatsal faaliyetler, faydalı uğraş alanları olduğu için bireyin zararlı alışkanlıklar edinmesini önler.

Yüz ve vücut boyamanın bireyler üzerindeki psikolojik etkileri şöyle sıralanabilir:

- Yüz ve vücut boyama aktiviteleri bireyde psikolojik rahatlama sağlar. Bu aktiviteler yoluyla topluluk önünde kendini ifade etme olanağı bulan birey, bastırdığı bazı duygu ve düşünceleri rahatça dışa yansıtabilmektedir.
- Birey, günlük hayatta karşılaşmadığı olay ya da durumları canlandırmalar sayesinde deneme ve yaşama fırsatı bulur (Görsel 1.4).
- Sahip olduğu yetenekleri keşfetmekte önemli bir adım atan bireyin, kendisine ve çevresine güveni artar.

Görsel 1.4: Sahnede gösteri yapan çocuklar

Yüz ve vücut boyamanın bireyler üzerindeki sosyal etkileri ise şöyle sıralanabilir:

- Yüz ve vücut boyama uygulamalarında canlandırılan kahramanların rolüne bürünüldüğü için bireyin başkalarının duygu ve düşüncelerini anlama (empati) yeteneği gelişir.
- Kendisine yüz ve vücut boyama uygulaması yapılan birey çevresinin ilgisini çeker. Bu durum bireyin sosyalleşmesine ve iletişim becerilerini geliştirmesine destek olur.
- Birlikte yapılan aktiviteler iş bölümü ve iş birliği yapma gibi davranışları pekiştirir (Görsel 1.5).
- Birey, yüz ve vücut boyama uygulamalarıyla topluma ait birtakım kültürel değerleri öğrenir. Öğrendiği değerleri farklı kültürlerin değer yargılarıyla karşılaştırma imkânı bulur ve bu değerlere saygı duyar.

Görsel 1.5: Yüz boyama yapan aile

Okul öncesi eğitimde uygulanacak yüz ve vücut boyama aktiviteleri için her türlü figür, desen, motif, karakter, şekil ve resim kullanılabilir. Bunlar hazır olanlar arasından seçilebileceği gibi hayal gücü ve yaratıcılıkla da oluşturulabilir. Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde uygulanabilecek figür, desen, motif, karakter, resim ve şekiller şöyle sıralanabilir (Görsel 1.6):

» İnsan figürleri

» Hayvan figürleri

» Bitki motifleri

» Ülke bayrakları

» Spor kulüplerinin flamaları

» Geometrik şekil ve desenler

» Doğa ile ilgili şekiller

» Yöresel motif ve desenler

» Çizgi film kahramanları

» Masal kahramanları

Görsel 1.6: Yüz boyama figürleri

BİLGİ KÖŞESİ

21. Dünya Vücut Boyama Festivali, Avusturya'nın Klagenfurt şehrinde 50'den fazla ülkenin katılımıyla gerçekleşmiştir. 1998'de ilki düzenlenen festivalde sanatçılar, modellerin vücutlarını boyayıp insan bedeninden sanat eseri ortaya çıkarmıştır.

Okul öncesi eğitim bünyesinde, eğer bir sahne gösterisi yapılacaksa yüzün yanı sıra eller, kollar ya da diğer uzuvlar da boyanabilmektedir (Görsel 1.7). Vücut boyama olarak adlandırılan bu uygulamalar, çoğunlukla kukla gösterisi canlandırma amaçlı yapılır. Çocuklara yönelik vücut boyama uygulamaları şu şekilde sınıflandırılabilir:

» Kukla amaçlı kola çalışma

» Kukla amaçlı avuca çalışma

» Tırnaklara yapılan parmak kukla çalışmaları

» Başı tamamen boyama

» Parmak boyama

» Öğretme amaçlı çalışmalar

» Eğlenme ve öğretme amaçlı çalışmalar

Görsel 1.7: Ellerini boyamış çocuk

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. İki gruba ayrılınız. Etkinlik tarihini öğretmeninizle beraber belirleyiniz.
2. Yüz boyama uygulaması yapmak için hayvan figürleri belirleyerek bu figürü yüzünüze uygulayınız (1.grup).
3. Vücut boyama uygulaması yapmak için kukla amaçlı kullanılan figürler belirleyiniz ve belirlediğiniz figürü kendi yüzünüze uygulayınız (2.grup).
4. Yapmış olduğunuz yüz ve vücut boyama uygulamasını taklit ve canlandırma yoluyla sınıfla paylaşınız.

ARAŞTIRIYORUM

Yüz ve vücut boyamanın kullanım alanlarıyla ilgili araştırma yapınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunu hâlinde sınıfta paylaşınız.

1.1.1. Yüz ve Vücut Boyama Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Geçmişi ilkel kavimlere kadar dayanan yüz ve vücut boyamanın ilk uygulamalarında toprak, ağaç kabuğu, taş, kömür, mantar, bitki kökü ve reçinesi gibi doğal maddelerden elde edilen toz pigmentler kullanılmıştır. Gelişen teknolojik imkânlar doğrultusunda yüz ve vücut boyaları artık, profesyonel standartlara sahip laboratuvarlarda üretilmektedir. Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde boyaların yanı sıra farklı niteliklere sahip birçok yardımcı araçtan da yararlanılır. Sıklıkla kullanılan yüz ve vücut boyama araç ve malzemeleri şu şekilde sıralanabilir:

- **Tüp Boya:** Akışkan katılıkta bir dokuya sahip olan, plastik ya da alüminyum tüplerde bulunan boyalardır. Suyla inceltilerek kullanılabilir. Genellikle sünger, fırça ya da parmak yardımıyla uygulanır (Görsel 1.8).

Görsel 1.8: Tüp boyalar

- **Krem Boya:** Akışkan bir katılığa sahip olan, tüp içinde ya da boya paleti şeklinde bulunan boyalardır. Renkleri saydam ve çok parlaktır. Genellikle nemli sünger ya da fırça yardımıyla uygulanır (Görsel 1.9).

Görsel 1.9: Krem boyalar

- **Şişede Likit (Sıvı) Boya:** Sıvı hâlde ve çoğunlukla cam şişelerde bulunan boyalardır. Yüzeyde mat bir görünüm kazanır ve genellikle fırça ile uygulanır (Görsel 1.10).

Görsel 1.10: Şişede likit boyalar

- **Çubuk Boya:** Katı hâlde ve çoğunlukla kalem şeklinde olan boyalardır. Mat bir görünüm yaratır, başka bir malzemeye gerek olmadan doğrudan uygulanabilir (Görsel 1.11).

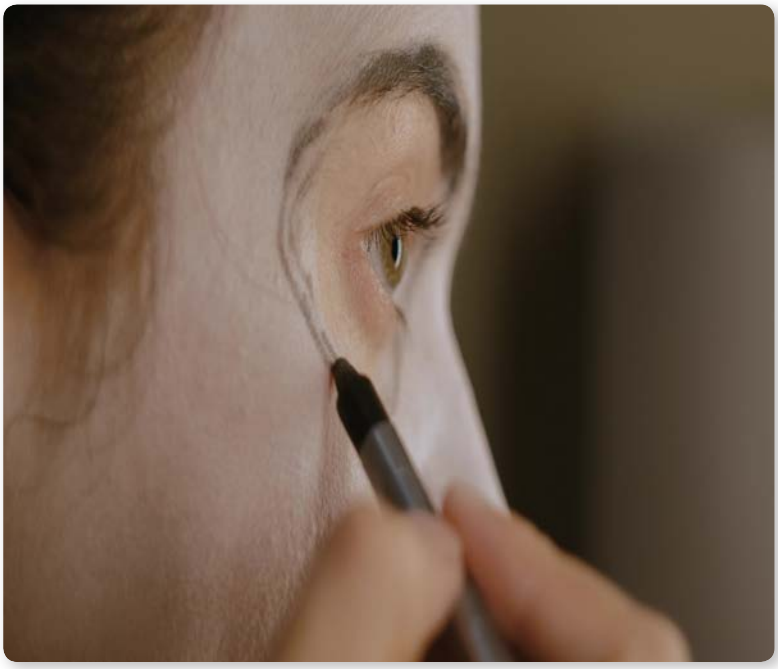
Görsel 1.11: Çubuk boyalar

- **Neon Boya:** Sıvı hâlde, tüp içinde bulunan boyalardır. En temel özelliği, renklerin karanlık ortamda parlamasıdır. Genellikle fırça yardımıyla uygulanır (Görsel 1.12).

Görsel 1.12: Neon boyayla yüzü boyanmış çocuk

- **Kalem Boyalar:** Kontur ve motif çizimlerinde ya da siğil, ben gibi detayların tamamlanmasında kullanılan boyalardır (Görsel 1.13).

Görsel 1.13: Kalem boyayla yüz boyaması

- **Sprey Boya:** Gaz hâlde, basınçlı tüpler içinde bulunan boyalardır. İstenilen sonucun elde edilebilmesi için bir şablonla uygulanmasında yarar vardır (Görsel 1.14).

Görsel 1.14: Sprey boyalar

- **Fırça:** Boyanın yüze ve vücuda sürülmesinde kullanılan araçlardır. Fırçalar, hayvan kılı gibi doğal malzemeden üretilebileceği gibi yapay ve sentetik bir dokuma malzemesinden de üretilebilir (Görsel 1.15).

Görsel 1.15: Yüz ve vücut boyama fırçaları

- **Sünger:** Yüz ve vücut boyamaya fon (zemin) hazırlamak için kullanılan araçlardır. Çeşitli boy ve yumuşaklıklarda bulunabilen süngerler, nemli ya da kuru şekilde kullanılabilir (Görsel 1.16).

Görsel 1.16: Süngerler

- **Örnek Kitap ve Resimler:** Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde, yayımlanmış yüz ve vücut boyama kitaplarından desen ve kitaplarına kadar farklı birçok kaynaktan yararlanmak mümkündür.
- **Temizleme Malzemeleri:** Temizleme işlemi kullanılan boya türüne göre değişiklik gösterir. Yüz ve vücut boyamada su bazlı bir boya tercih edilmişse bölgeyi suyla yıkamak yeterli olacaktır. Suyla ıslatılmış pamuk ya da mendil de kullanılabilir. Eğer reçineli bir boya türü kullanılmışsa krem veya losyonla cildi temizlemek gerekir.

Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde kullanılacak araçlar ve malzemeler; öğrenme ortamının fiziksel niteliğine, çocukların gelişim özelliklerine ve sayısına göre değişiklik gösterebilir. Öğrenme ortamında bulunan araçların ve malzemelerin eğitim öğretim yılı boyunca sabit kalmamasına, sık sık güncellenmesine özen gösterilmelidir. Yüz ve vücut boyama aktivitelerinin verimli şekilde gerçekleşebilmesi için öğrenme ortamında etkileşimli tahta, projeksiyon, bilgisayar, yazıcı, tarayıcı, ses ve ışık sistemleri, kostüm, dekor, aksesuar, resim ve el işi malzemelerinin de bulunması önemlidir.

BİLGİ KÖŞESİ

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Anaokulunda eğitim almakta olan 4-6 yaşlarındaki 100 çocuk üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre çevre, mekân ve donatılarda erkek çocuklar tarafından kırmızı; kız çocuklar tarafından ise pembe en çok tercih edilen renk olmuştur. Siyah, kız çocukların; turuncu ise erkek çocukların en az tercih ettiği renk olarak belirlenmiştir. Ortak tercihler ele alındığında turuncunun en az tercih edilen renk olduğu görülmüştür.

1.1.2. Yüz ve Vücut Boyama Aktivitelerinde Çalışma Alanı

Birçok araştırma, okul öncesi eğitim kurumundaki fiziki ortam ile kurumda kullanılan araç ve malzemelerin, çocuğun gelişimini ve verilen eğitimi doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. Atölye veya sınıflar, çocukların kendilerini mutlu ve rahat hissettikleri ortamlar olmalıdır (Görsel 1.17). Eğitim ortamlarında, çocukları öğrenmeye teşvik edecek ve çocuklarda merak duygusu uyandıracak araç ve malzemelerin bulunması çok önemlidir.

Görsel 1.17: Okul öncesinde kullanılan sınıf

Sınıf için açık, doğal ve sıcak tonlardaki (kırmızı, sarı ve turuncu) renkler tercih edilmelidir. Çocuğun aktivitelerde kullanılan her türlü aracı ve malzemeyi görmesi, ilgisi doğrultusunda bunlara kolayca ulaşabilmesi gerekir. Bu nedenle, araç ve malzemelerin konulduğu dolaplar kapaksız ve çocukların rahatça kullanabileceği boyutlarda olmalıdır (Görsel 1.18).

Görsel 1.18: Okul öncesi sınıfında kullanılan dolaplar

Çalışma alanında çocukların kullanacağı masa ve sandalyelerin çocukların yaşına ve boyuna uygun olmasına dikkat edilmelidir. Gerektiğinde çocuklar tarafından kolayca taşınabilmesi amacıyla rahat tutulabilen masa ve sandalyeler tercih edilmelidir (Görsel 1.19).

Görsel 1.19: Okul öncesi sınıfında kullanılan masalar ve sandalyeler

SIRA SİZDE

Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde hangi karakterler kullanılabilir?

Fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.

1.2. YÜZ VE VÜCUT BOYAMA UYGULAMASI

Okul öncesi eğitimde uygulanacak yüz ve vücut boyama aktivitelerinde, çocukların yüze ya da vücuda resim yapmayı öğrenmelerinden ziyade öğrenmekten keyif almalarını sağlayacak pedagojik çaba daha önemlidir. Bu sebeple yüz ve vücut boyama aktivitelerinde renkli öğrenme yaşantılarına ve eğlenceli hâle getirilmiş öğretim yöntem ve tekniklerine duyulan ihtiyaç büyüktür.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 1

SEVDİĞİM HAYVAN

27604

Gelişim Alanı: Duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp yüz boyası, ince uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Yüz boyama için uygun olan çeşitli hayvan figürlerinin (sınıftaki öğrenci sayısı kadar) çıktılarını alınız. Aldığınız çıktıların içinden sevdiğiniz bir figürü kendinize uygulamak için seçiniz.
4. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
5. Seçtiğiniz görsel doğrultusunda yüz boyama aktivitesine başlayınız.
6. Boya tüplerini kontrollü bir şekilde açınız. Paletinize sırası ile sarı, kırmızı, mavi, mor, turuncu, yeşil, siyah ve beyaz boyalardan bir miktar dökünüz.
7. Aktiviteyi uygulamak üzere ayna karşısına geçiniz.
8. Nemli sünger ve seçtiğiniz figüre uygun renkle tüm yüzünüzü boyayıp çalışmanıza zemin oluşturunuz.
9. Seçtiğiniz görsele uygun olarak ince uçlu fırçayla hayvan figüründeki karakteristik çizgileri yapınız.
10. Hayvan figürünün özelliklerine göre ağız ve göz çevrenizi uygun renklerde boyayınız (Görsel 1.20).
11. Hayvan figürüne özgü şekil, nokta gibi detayları yumuşak uçlu fırça ve uygun renklerle tamamlayarak çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak iş birliği içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Malzemeleri gerektiği kadar kullanınız ve israf etmeyiniz. Çalışma bittikten sonra masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.20: Yüz boyama için hayvan figürleri

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 2

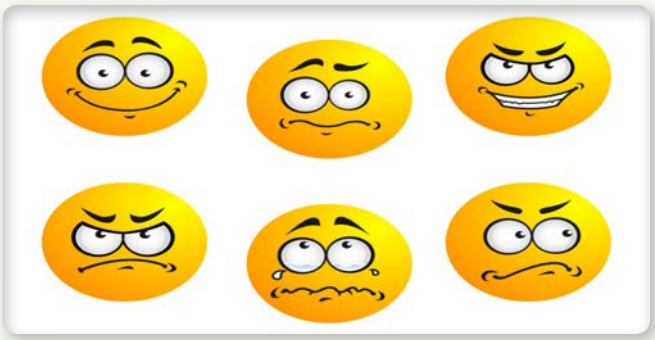
EMOJİ BOYAMA

Gelişim Alanı: Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil .
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp yüz boyası, kesik uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, nemli sünger, 5x5 cm küçük kartlar, renkli zarflar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Öğrenci sayısı kadar hazırlanmış küçük kartlara mutlu, üzgün, sinirli, şaşkın, meraklı, düşünceli, sevinçli, karamsar gibi duygu durumunu belirten emoji resimleri çiziniz.
3. Emoji resmi çizdiğiniz kartları renkli zarfların içine koyup birer adet zarf seçiniz.
4. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanınızı aktivite için düzenleyiniz.
5. Çalışma alanında karşılıklı ve ikişerli olacak şekilde sandalyelere oturunuz.
6. Dikkatli bir şekilde boya tüplerini açarak sırasıyla sarı, siyah ve kırmızı boyalardan paletinize bir miktar dökünüz.
7. Kartınızdaki yüz ifadelerine benzeyen duygu durumunu yansıtacak şekilde arkadaşınızın yüzünü boyamaya başlayınız.
8. Arkadaşınızın yüz çevresini, yuvarlak olacak biçimde yukarıdan aşağıya doğru nemli süngerle tamamen sarıya boyayınız.
9. Arkadaşınızın yüzüne kesik uçlu fırça ve siyah boyayla çizgisel ayrıntılar yapınız. Örneğin mutlu ifade için ağız çizgisinin iki tarafından yukarı doğru, hüzünlü ifade için ağız çizgisinin iki tarafından aşağıya doğru kıvrımlar çiziniz (Görsel 1.21).
10. Arkadaşınızın yanaklarına yumuşak uçlu fırça ve kırmızı boyayla ceviz büyüklüğünde birer çember yapınız.
11. Çemberlerin içini yumuşak uçlu fırçayla kırmızıya boyayarak aktivitenizi tamamlayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve yüze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak iş birliği içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Çalışma bittikten sonra masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.21: Yüz boyama için yüz ifadeleri

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 3

BEYAZ KEDİ

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp yüz boyası, geniş uçlu fırça (1 cm), yumuşak ve ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Kedi figürlerinin bulunduğu çıktılar (sınıf mevcudu kadar) alarak aranızda paylaşınız.
5. Yapacağınız aktiviteye ait yüz boyama görsellerini inceleyiniz.
6. Görselleri incelerken sırayla kedilerle ilgili düşüncelerinizi paylaşınız.
7. Boya tüplerini dikkatli bir şekilde açınız. Sırayla beyaz, siyah, pembe, kırmızı, sarı, mavi, yeşil, turuncu ve mor boyalardan paletinize bir miktar sıkınız.
8. Aktiviteyi uygulamak üzere ayna karşısına geçiniz.
9. Önce yüz çevrenize, kalın uçlu fırça ve beyaz boyayla yuvarlak bir çerçeve çiziniz.
10. Yüzünüzün çerçeve içinde kalan kısmını (göz çevreniz hariç) tamamen beyaza boyayınız.
11. Kaşlarınızın üstüne, beyaz boyayla Görsel 1.22'deki gibi kulaklar yapınız.
12. Boyadığınız beyaz alanın etrafına ince uçlu fırça yardımıyla siyah kontur (çerçeve) çiziniz.
13. Kaş hizanıza ve alnınıza ince uçlu fırça ve siyah boyayla çizgisel ayrıntılar yapınız.
14. Yanaklarınıza Görsel 1.22'deki gibi üçer tane çizgi çizerek bıyık yapınız.
15. Burnunuzun altında dudağınızın üstünde bulunan kısma siyah benekler yapınız.
16. Siyah boyayı dudak çizgisi boyunca Görsel 1.22'deki gibi düz bir şekilde sürünüz.
17. Dudak kenarlarınıza, yukarıya doğru eğimli çizgiler çiziniz.
18. İstediğiniz renkleri kullanarak yumuşak uçlu fırça yardımıyla figürün detaylarını çiziniz. Belirlediğiniz renklerle kulak içleri, burun ucu gibi bölgelerdeki ayrıntıları tamamlayınız. (Görsel 1.22'de bu ayrıntılarda pembe renk kullanılmıştır.)

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Aktivite sonrası çalışma alanınızı temizleyiniz.

Görsel 1.22: Yüz boyama için beyaz kedi figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 4

BAHAR DALI

Gelişim Alanı: Duygusal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ayna, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit yüz boyası, yumuşak uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktivite için düzenleyiniz.
4. Yapacağınız aktiviteye ait yüz boyama görsellerini inceleyiniz.
5. Görselleri incelerken ilkbahar hakkında ne düşündüğünüzü arkadaşlarınızla paylaşınız. İlkbaharın hangi belirtilerle kendini gösterdiğini anlatınız.
6. Kontrollü şekilde boya tüplerini açınız. Sırasıyla beyaz, pembe, kırmızı, yeşil ve mor boyalardan paletinize bir miktar dökünüz.
7. Ayna karşısına geçiniz.
8. Yüzünüzün iki yanına, alınla çene arasına ince uçlu fırçayla bahar dallarının ana hattını oluşturacak kıvrımlı birer çizgi çiziniz.
9. Ana kıvrımların üstüne, Görsel 1.23'teki gibi iki yana ayrılan ve 2 cm'yi geçmeyecek şekilde çizgiler çiziniz.
10. Çizgilerin etrafını takip edecek şekilde sırasıyla beyaz, pembe, mor ve kırmızı boyaları kullanarak iç içe geçmiş çiçekler yapınız.
11. Dalların üstünde birkaç noktaya yumuşak uçlu fırçanın ucuyla ufak dokunuşlar yaparak yeşil yapraklar çiziniz ve çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Tercih ettiğiniz renk ve modellerle kendi bahar dallarınızı oluşturabilirsiniz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktiviteyi tamamladıktan sonra masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.23: Yüz boyama için bahar dalı figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 5

MEYVELER

Gelişim Alanı: Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit yüz boyası, ince uçlu fırça, kesik uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanılacak araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Sırayla sevdiğiniz meyveleri söyleyerek yüz boyama için bir meyve seçiniz.
5. Boya tüplerini dikkatlice açınız. Sırasıyla sarı, kırmızı, mavi, mor, turuncu, yeşil, siyah ve beyaz boyalardan paletinize bir miktar dökünüz.
6. Aktiviteyi uygulamak üzere ayna karşısına geçiniz.
7. Seçtiğiniz meyvenin şekline ve renklerine uygun olarak çalışmaya başlayınız.
8. Çilek seçtiyseniz nemli sünger yardımıyla alnınız hariç yüzünüzün tamamını kırmızıya boyayınız. Önce alnınıza kesik uçlu fırça yardımıyla yeşil yapraklar çiziniz. Kırmızıya boyadığınız alanın üzerine ince uçlu fırçayla Görsel 1.24'te görülen çilekteki gibi beyaz noktalar yapınız.
9. Karpuz seçtiyseniz önce yanağınızın birine ince uçlu fırçayla büyükçe bir üçgen çiziniz. Sonra yüzünüzün üçgen dışında kalan kısımlarını yukarıdan aşağıya doğru sütunlara ayırınız. Nemli sünger kullanarak sütunları sırasıyla bir koyu yeşile, bir açık yeşile boyayınız. Kesik uçlu fırçayla üçgenin içini kırmızıya boyayınız. İnce uçlu fırçayla kırmızı üçgenin üzerine küçük siyah çentikler (karpuz çekirdekleri) yapınız.
10. Tüm meyveler için aynı işlem basamaklarını uygulayınız. Nemli sünger yardımıyla yüzde bir zemin rengi oluşturunuz. Üstüne katmanlar hâlinde sırasıyla meyveye ait ayrıntıları yapınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.24: Yüz boyamada kullanılabilecek meyveler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 6

PALYAÇO

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Islak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Çubuk boyalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Palyaço figürlerinin bulunduğu çıktılar (öğrenci sayısı kadar) alarak aranızda paylaşınız.
5. Palyaçolar hakkındaki düşüncelerinizi ifade edip varsa palyaço ile ilgili bir anınızı paylaşınız.
6. Ayna kullanarak gözlerinizin ve ağzınızın çevresini beyaz çubuk boyayla Görsel 1.25'te olduğu gibi boyayınız.
7. Burnunuzu ve dudağınızı kırmızıya boyayınız.
8. Ağzınızın kenar çizgilerini iki yana doğru uzatınız.
9. Beyaz alanların etrafına siyah çubuk boyayla kontur çiziniz.
10. Gözünüzün üstünden başlayıp altına kadar, beyaz alanın dışına çıkmadan siyah çizgi çiziniz ve çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği yapmaya özen gösteriniz. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Bu aktiviteyi özellikle doğum günlerinde uygulayabilirsiniz.

Görsel 1.25: Yüz boyama için palyaço figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 7

MUTLU ELLER

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit yüz ve vücut boyası, kalın uçlu fırça, ince uçlu fırça, kesik uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktivite için düzenleyiniz.
4. Elinizi boyamak istediğiniz bir renk seçip bunu arkadaşlarınızla paylaşınız.
5. Boya tüplerini dikkatlice açıp paletinize sırasıyla kırmızı, mavi, sarı, turuncu, yeşil ve mor boyalardan bir miktar dökünüz.
6. Biraz su katarak boyaları seyreltiniz.
7. Bir elinizi Görsel 1.26'daki gibi bileğe kadar tek renkle boyayınız.
8. Avcunuzun içine ince uçlu fırçayla Görsel 1.26'daki gibi gülen surat çiziniz.
9. Sırayla ayağa kalkınız ve elinizi boyadığınız rengi seçme nedeninizi, elinizi bir kuklaymış gibi canlandırarak anlatınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Etkinliği mutlaka öğrencinin seçtiği renk üzerine gerçekleştiriniz. Bu aktiviteyi 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şenliklerinde uygulayabilirsiniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Araç ve malzemelerin temizliğini yapıp bir sonraki aktiviteye hazır ediniz.

Görsel 1.26: Vücut boyama için mutlu eller figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 8

KAHRAMANIM BENİM

Gelişim Alanı: Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Krem boya paleti, kesik uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. "Hayalî kahramanlar" konulu yüz boyama aktivitesi yapılacağı için tahtaya hayalî kahraman isimleri yazınız. (Örümcek Adam, Demir Adam, Kedi Kız, Süper Kadın, Yarasa Adam vb.)
5. Tahtaya yazılan kahramanlardan birini yüz boyama aktiviteniz için seçip kahramanın hangi özelliğini sevdiğinizi anlatınız.
6. "Bir süper kahraman olsaydınız dünyada hangi sorunlara çözüm bulurdunuz?" sorusunun cevabını arkadaşlarınızla paylaşınız.
7. Aktivite yapacağınız ortamda ikişerli olarak karşılıklı şekilde sandalyelere oturunuz.
8. Yarasa Adam figürü için kesik uçlu fırçanızı mavi boyaya sürerek arkadaşınızın iki gözünün etrafında Görsel 1.27'de olduğu gibi bir alan oluşturunuz.
9. Oluşturduğunuz alanı maviye boyayınız.
10. Seçilen bütün hayalî kahraman figürlerinin uygulanmasıyla aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Aktivite esnasında yüksek sesle konuşmayınız.

Görsel 1.27: Yüz boyama için Yarasa Adam figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 9

SÜPER KAHRAMANLAR

Gelişim Alanı: Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, renkli zarflar, kartlar, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Krem boya paleti, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Öğrenci sayısı kadar hazırlanmış küçük kartlara "Örümcek Adam, Demir Adam, Kedi Kız, Süper Kadın, Yarasa Adam" gibi süper kahraman isimleri yazınız.
5. Hazırladığınız küçük kartları renkli zarfların içine koyup sırayla birer adet zarf seçiniz.
6. "Bir süper kahraman olsaydın en çok kime yardım etmek isterdin?" sorusunun cevabını ve cevabınızın nedenini arkadaşlarınızla paylaşınız.
7. Aktiviteyi uygulamak üzere ayna karşısına geçiniz.
8. Örümcek Adam figürü için ince uçlu fırçayla gözlerinizin etrafına Görsel 1.28'deki gibi siyah üçgen çerçeveler yapınız.
9. Kesik uçlu fırçayla burun hizanızdan elmacık kemiklerinize doğru ilerleyerek -şakaklarınız ve alnınız da dâhil- yüzünüzün üst bölümünü (gözlerinizdeki üçgen alanlar hariç) kırmızıya boyayınız.
10. Burnunuzun üstünü merkez alarak ince uçlu fırça ve siyah boyayla yanlara ve yukarıya doğru eşit aralıklarla çizgiler çiziniz (Görsel 1.28).
11. Çizdiğiniz çizgileri Görsel 1.28'deki gibi yatay şekilde eşit aralıklarla birleştirerek örümcek ağı görüntüsü oluşturunuz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerin de ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Aktivitede mutlaka öğrencinin seçtiği süper kahraman figürünü uygulayınız. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak uyum içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.28: Yüz boyama için örümcek adam figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 10

KELEBEK

Gelişim Alanı: Psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Krem boya paleti, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. "Kelebekler" konulu yüz boyama aktivitesi yapılacağı için zihninizde kelebek imgeleri canlandırınız.
5. Ayna karşısına geçiniz.
6. Tercih ettiğiniz iki renge göre yüz boyama uygulamasına başlayınız.
7. İnce uçlu fırçayı krem boya paletindeki siyah boyaya batırınız.
8. Burnunuzu kelebeğin gövdesi olarak düşünerek yüzünüze Görsel 1.29'daki gibi simetrik şekilde kelebek kanatları çiziniz.
9. Kanatların burnunuza yakın kısımlarını kesik uçlu fırça ile Görsel 1.29'da olduğu gibi sarıya, kanatları maviye boyayınız.
10. Alnınızın ortasına ince uçlu fırçayla kelebeğin kafasını ve antenlerini Görsel 1.29'daki gibi çiziniz ve içlerini siyaha boyayınız.
11. Kelebeğin gövdesinin alt kısmını ince uçlu fırça ve siyah boyayla burnunuzun üstüne çiziniz.
12. Kanatların kenarlarından gövdeye doğru siyah çentikler çizip çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde çalışınız. Uygulamayı sabır ve dikkatle yapınız. Uygulama sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.29: Yüz boyama için kelebek figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 11

SÜSLÜ MOTİFLER

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça, renkli simler ve pullar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Uygulayacağınız motifi seçerek ayna karşısına geçiniz.
5. Paletinizin üzerine mor, pembe ve beyaz boyalardan bir miktar dökünüz. (Değişik motifler için farklı renkler kullanınız.)
6. Zemin rengini oluşturmak üzere kesik uçlu fırçanıza biraz mor, biraz pembe boyadan alınız.
7. Mor ve pembe boyaları, alnınızın ortasından başlayıp elmacık kemiğinin üzerine kadar dağınık şekilde uygulayınız. (Görsel 1.30'daki gibi, yüzünüzün iki yanını da aynı şekilde boyayınız.)
8. Mor ve pembe alanların üzerine, ince uçlu fırça ve beyaz boya ile Görsel 1.30'daki gibi motiflerinizi çiziniz. (Kaşlarınızın ortasını merkez alarak motiflerinizi çizmeye başlayınız.)
9. Motiflerinizin başlangıç noktasına renkli pullar yapıştırınız.
10. İstediğiniz bölgelere sim uygulayarak çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Motiflerin yüzün iki yanında simetrik olması, yüz boyamada başarılı bir sonuç almanızı sağlayacaktır. Boyanın ağza ve göze temasından kaçınınız. Çalışmanızı sabır ve dikkatle bitirmeye özen gösteriniz. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizlemeyi unutmayınız.

Görsel 1.30: Yüz boyama için motif

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 12

SIKI DOSTLAR

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Islak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma ortamını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Kullanacağınız renkleri belirleyip parmak boyama aktivitesine başlayınız.
5. Paletinizin üzerine siyah, sarı, kırmızı ve kahverengi boyalardan bir miktar dökünüz. (Yapacağınız karaktere göre farklı renkler kullanabilirsiniz.)
6. İşaret parmağınızın üst boğumuna gözleri ve ağzı Görsel 1.31'deki gibi gülen surat çiziniz.
7. İşaret parmağınızın orta boğumuna Görsel 1.31'deki gibi ince bir kol ve kolun ucuna dört parmaklı bir el yapınız.
8. Orta parmağınızın üst boğumuna gözleri nokta şeklinde olan bir gülen surat çiziniz.
9. İnce uçlu fırça yardımıyla orta parmaktaki gülen suratın altına küçük bir papyon yerleştiriniz.
10. Yüzük parmağınızın üst boğumuna gözleri ve ağzı Görsel 1.31'deki gibi olan gülen surat çiziniz.
11. Yüzük parmağınızın orta boğumuna da işaret parmağınıza uyguladığınızın simetrisi olacak şekilde ince bir kol ve kolun ucuna dört parmaklı bir el çiziniz.
12. İsteğinize göre parmak karakterlerinize sarı ve kahverengiden saç yapabilirsiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Aktivite sonunda masanızın üzerini ve atölyenizi temizlemeyi unutmayınız.

Görsel 1.31: Vücut boyama için parmak kuklalar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 13

KIŞ

Gelişim Alanı: Duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp yüz boyası, ince uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanılacak araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. "Kış" konulu yüz boyama aktivitesiyle ilgili görseller temin edip bunları inceleyiniz.
5. Paletin üzerine mavi, beyaz, siyah, kırmızı ve turuncu boyalardan bir miktar dökünüz. (Zemin için mavinin farklı tonlarını tercih edebilirsiniz.)
6. Aktiviteyi uygulamak üzere ayna karşısına geçiniz.
7. Alnınızdan çenenize kadar yüzünüzün tam ortasına ince uçlu fırça ve siyah boyayla Görsel 1.32'deki gibi kardan adamın çerçevesini çiziniz.
8. Kardan adamın içini beyaza boyayınız.
9. Kardan adamın dışında kalan tüm yüzünüzü nemli süngerle maviye boyayarak zemin oluşturunuz.
10. Kardan adama siyah boya ve ince uçlu fırçayla göz, ağız, düğme ve kol çiziniz.
11. Turuncu boyayla kardan adamın burnunu yapınız.
12. Kardan adamın boynuna kırmızı bir atkı çiziniz.
13. Mavi zemin üzerine beyaz noktalarla Görsel 1.32'deki gibi kar taneleri yapıp çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde çalışmaya özen gösteriniz. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite sonrasında masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.32: Yüz boyama için kardan adam figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 14

KARAKTERİNİ SEÇ

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.

Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, nemli sünger, renkli simler ve pullar.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite için gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak ortamı aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. "Karakterini seç" konulu yüz boyama aktivitesi yapılacağı için tahtaya Görsel 1.33'ten esinlenerek çeşitli karakter ve figür isimleri yazınız.
5. Sınıf listesi sırasına göre, tahtaya yazılan karakter ve figürlerden birini seçiniz.
6. Paletin üzerine kırmızı, sarı, mavi, beyaz, siyah, turuncu, mor ve yeşil boyalardan bir miktar dökünüz. (Her öğrenci kendi seçtiği karaktere uygun renkler kullanabilir.)
7. Ayna karşısına geçip nemli sünger ve dilediğiniz renk boyayla yüzünüzün tamamını boyayarak zemin oluşturunuz.
8. Seçtiğiniz karakter veya figüre ait detayları ince uçlu fırça ve siyah boya ile tamamlayınız.
9. Panda figürü yapacaksanız önce yüzün tamamını nemli sünger yardımıyla beyaza boyayınız. Gözlerinizin etrafına siyah halkalar çizip içini siyahla doldurunuz. Burnunuzun ucunu ters üçgen oluşturacak şekilde boyayınız. Burnunuzun altından dudaklara kadar bir çizgi çekiniz. Dudaklarınızın orta çizgisi üzerinden Görsel 1.33'teki gibi siyah ve yatay bir çizgi çizerek çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Çalışma sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.33: Yüz boyama için çeşitli karakter resimleri

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 15

KIRMIZI KUŞ

Gelişim Alanı: Bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, kesik uçlu fırça, geniş uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

27605

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite için gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını düzenleyiniz.
4. Vücut boyama için kuş figürlerinin olduğu renkli sayfalar hazırlayınız.
5. Hazırladığınız kuş figürlerini zarflara koyunuz ve birer adet zarf seçiniz. (Her öğrenci, kendi seçtiği kuş figürünü uygulayacaktır.)
6. Paletinizin üzerine kırmızı, beyaz ve siyah boyalardan bir miktar dökünüz.
7. Aktivite için sadece bir elinizi kullanınız.
8. Çiziminizi yaparken parmaklarınızın bitişik olmasına ve şekillerin parmaklarınızın üzerinden devam etmesine özen gösteriniz.
9. Kuşun yüzündeki siyah ve beyaz alanları Görsel 1.34'teki gibi boyayınız.
10. Kuşun kırmızı bölümünü geniş uçlu fırça yardımıyla Görsel 1.34'teki gibi boyayınız.
11. Beyaz alan üzerine, siyah boyayla kuşun gözünü çiziniz.
12. Yaptığınız siyah gözün üzerine beyaz boya kullanarak bir ışık noktası oluşturunuz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde çalışmaya özen gösteriniz. Aktivitenizi sabır ve dikkatle tamamlamaya gayret ediniz. Aktivite bitiminde masanızın üzerini ve atölyenizi temizlemeyi unutmayınız.

Görsel 1.34: Vücut boyama için kuş figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 16

BİL BAKALIM

Gelişim Alanı: Bilişsel, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Islak pamuk ya da ıslak mendil, ayna, kartlar.
Kullanılanacak Malzemeler: Çubuk yüz boyası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.
İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Görsel 1.35'te görülen figürlerin adlarını, kartlara yazınız.
5. Kartların dağıtımı sırasında, kartlarda yazan figür adlarının görünmemesine dikkat ediniz.
6. Sınıfta ikişerli gruplar oluşturarak karşılıklı şekilde oturunuz.
7. Çizeceğiniz hayvan figürüne uygun renklerdeki boyaları paletinize dökünüz.
8. Elinizdeki kartta yazan hayvan figürünü zihninizde canlandırdığınız şekliyle, karşınızda oturan arkadaşınızın yüzüne uygulamaya başlayınız.
9. Arkadaşınızın da aynı şekilde sizin yüzünüzü boyamasını bekleyiniz.
10. Önce aynaya bakarak kendi yüzünüzdeki hayvan figürünü tahmin etmeye çalışınız. (Aynaya ilk önce kimin bakacağına aranızda karar veriniz.)
11. Sonra aynayı karşınızda oturan arkadaşınıza tutunuz ve tahminde bulunmasını isteyerek çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla iş birliği ve uyum içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.35: Yüz boyama için hayvan karakterleri

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 17

GÖKKUŞAĞI

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. "Gökkuşağı" konulu yüz boyama aktivitesi yapacağınız için gökkuşağının nasıl oluştuğuna dair bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız. (Güneş ışınlarının yağmur damlalarında veya sis bulutlarında yansıması ve kırılmasıyla meydana gelen ve ışık tayfı renklerinin bir yay şeklinde göründüğü meteorolojik bir olaydır.)
5. Karşılıklı ve ikişerli şekilde oturunuz.
6. Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, çivit mavisi ve mor (menekşe rengi) olmak üzere gökkuşağında bulunan yedi rengi paletinize sıkınız.
7. Karşınızdaki arkadaşınızın alnına ve yanağına sırayla kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, çivit mavisi ve mor boyaları Görsel 1.36'daki gibi yay şeklinde, yukarıdan aşağıya doğru uygulayınız.
8. Kesik uçlu fırçayla gökkuşağının başlangıç ve bitiş noktalarına beyaz bulut şekilleri ekleyerek çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite bitiminde masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.36: Yüz boyama için gökkuşağı figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 18

RENKLİ KANATLAR

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. İkişerli gruplar oluşturup karşılıklı oturunuz. (Karşılıklı oturan öğrenciler birbirlerinin yüzüne uygulama yapacaklardır.)
5. Palete kırmızı, pembe, mavi, sarı, yeşil ve siyah boyalardan bir miktar dökünüz.
6. Arkadaşınızın yüzünün iki tarafına ince uçlu fırça ve siyah boyayla Görsel 1.37'de olduğu gibi simetrik şekilde kelebek kanadı çiziniz.
7. Alnın ortasına siyah boya ve ince uçlu fırçayla kelebeğin kafasını ve antenlerini çiziniz.
8. Burnun üstüne kelebeğin vücudunu yerleştiriniz.
9. Çizdiğiniz kanatların içini tercih ettiğiniz bir renkle tamamen boyayarak çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Motiflerin yüzün iki yanında simetrik olması, yüz boyamada başarılı bir sonuç almanızı sağlayacaktır. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde, sabır ve dikkatle çalışınız. Çalışma sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.37: Yüz boyama için kelebek figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 19

UĞUR BÖCEĞİ

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ayna, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını düzenleyiniz.
4. Uğur böceği görsellerinin bulunduğu renkli çıktılar alınız ve çıktıları sınıfa dağıtınız.
5. Palete kırmızı, siyah ve beyaz boyalardan bir miktar sıkınız.
6. Ayna karşısına geçiniz.
7. İnce uçlu fırça ve siyah boyayla yüzünüze, seçtiğiniz görsele uygun şekilde bir uğur böceği çiziniz.
8. Uğur böceğinin kanatlarını kırmızıya boyayınız.
9. Kanatların ortasına Görsel 1.38'deki gibi yatay beyaz çizgiler yerleştiriniz.
10. Beyaz çizgilerin altına ve üstüne, ince uçlu fırça ve siyah boyayla üçer adet nokta koyunuz.
11. Uğur böceğinin gövdesini ve başını siyah boyayla Görsel 1.38'deki gibi çiziniz.
12. İnce uçlu fırça ve beyaz boyayla, baş ve gövde üzerine ışık alanları (beyaz çizgiler) yerleştiriniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Motiflerin yüzün iki yanında simetrik olması, yüz boyamada başarılı bir sonuç almanızı sağlayacaktır. Boyanın göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Uygulama sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Uygulama bitiminde masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.38: Yüz boyama için uğur böceği figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 20

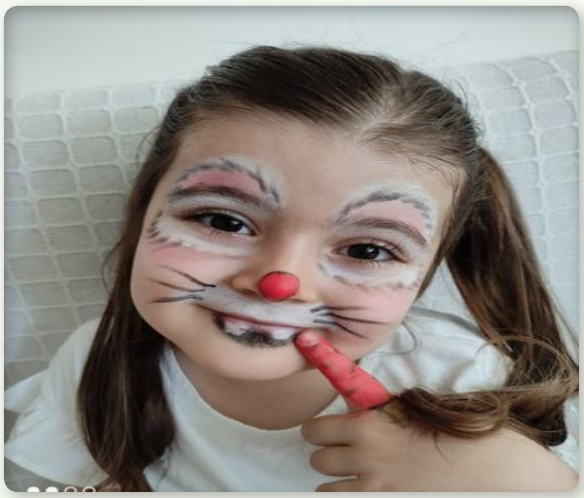
PEMBE TAVŞAN

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Krem boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanılacak araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktivite için düzenleyiniz.
4. Aktivite için görseller hazırlayınız.
5. Kesik uçlu fırçanızı krem boya paletinizdeki beyaz renge sürünüz.
6. Aynaya bakarak gözlerinizin üstüne Görsel 1.39'daki gibi birer tepecik çiziniz.
7. Gözlerinizin altına ve bıyık bölgenize Görsel 1.39'daki gibi beyaz birer hat yapınız.
8. Alt dudağınızın orta kısmına iki tane beyaz diş yapınız.
9. Kesik uçlu fırçanızı temizleyip pembe renge sürünüz.
10. Beyaz tepeciklerin ortasında, Görsel 1.39'daki gibi pembe alanlar oluşturunuz.
11. Gözlerinizin altındaki beyaz hatların hemen altından yanakların ortasına kadar pembe alanlar oluşturunuz.
12. Burnunuzun uç kısmına kırmızı bir daire yapınız.
13. İnce uçlu fırça ve kahverengiyle pembe ve beyazın kesiştiği bölgelere Görsel 1.39'daki gibi tüylere benzeyen çizgiler yerleştiriniz.
14. Bıyık bölgenize, yanaklarınıza doğru Görsel 1.39'daki gibi üçer adet ince bıyık çiziniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla iş birliği ve uyum içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.39: Yüz boyama için pembe tavşan figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 21

BALIKLAR

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, kartlar, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit boya, kesik uçlu fırça, ince uçlu fırça, renkli simler ve pullar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Çeşitli renklerde balık çizimleri olan kartlar (öğrenci sayısı kadar) hazırlayınız.
5. Hazırladığınız kartları aranızda paylaşınız.
6. Uygulayacağınız balık figürüne uygun şekilde kırmızı, sarı, mavi, turuncu, mor, yeşil, siyah ve beyaz boyaları hazır ediniz.
7. Ayna karşısına geçiniz ve uygulayacağınız görsele bakarak aktivitenizi gerçekleştiriniz.
8. Köpek balığı figürü seçtiyseniz ince uçlu fırçanızı ve siyah boyayı kullanarak önce ağız çevrenize köpek balığının baş kısmını çiziniz (Görsel 1.40).
9. Yanağınızdan alnınıza kadar olan bölüme köpekbalığının gövdesini ve kuyruğunu çiziniz.
10. Köpek balığının ağız çizgisiyle kendi ağız çizginizi aynı hizaya getirmeye özen gösteriniz.
11. Alt dudağınızın üzerine köpek balığının sivri dişlerini çiziniz.
12. Çizdiğiniz köpek balığı figürünün üst kısımlarını maviye, alt kısımlarını açık griye boyayınız. (Siyah ve beyazı karıştırarak gri elde edebilirsiniz.)
13. Köpek balığının gözünü turuncuya boyayıp çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Boyanın ağza veya göze temasından kaçınınız. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Görsel 1.40: Yüz boyama için balık figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 22

TÜRK BAYRAĞI

Gelişim Alanı: Duygusal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Türk Bayrağı şablonu, palet, su kabı, ayna, ıslak pamuk ya da ıslak mendil.
Kullanılanacak Malzemeler: Likit yüz boyası, ince uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, nemli sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite için gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını düzenleyiniz.
4. Türk Bayrağı şablonu hazırlayınız.
5. Paletinize kırmızı ve beyaz boyalardan bir miktar dökünüz.
6. Ayna karşısına geçiniz.
7. Nemli sünger ve kırmızı boyayla bütün yüzünüzü boyayarak zemin oluşturunuz.
8. Yüzünüzün ortasına Görsel 1.41'deki gibi Türk Bayrağı şablonunu yerleştiriniz. Ay yıldızı beyaza boyayarak çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği yaparak çalışınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite tamamlandıktan sonra masanızın üzerini ve atölyenizi temizleyiniz.

Görsel 1.41: Yüz boyama için Türk Bayrağı figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 23

YUVARLAK ŞEKERLER

Gelişim Alanı: Duygusal, sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Su kabı, palet, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, ayna.
Kullanılanacak Malzemeler: Çubuk boya, tüp yüz boyası, ince uçlu fırça
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünü giyiniz.
3. Kullanılacak araç ve malzemeleri hazırlayarak ortamı aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Yuvarlak şeker modellerinin olduğu renkli örnekler (öğrenci sayısı kadar) hazırlayınız.
5. Ayna karşısına geçiniz ve renkli şekerlerden yola çıkarak kendi yüz boyama tasarımınızı uygulamaya başlayınız.
6. Zemini oluşturmak için çubuk boyaları kullanınız.
7. Yüzünüzün bir tarafına belirlediğiniz üç rengi Görsel 1.42'deki şekerlerde olduğu gibi birbirini takip edecek şekilde (pembe, beyaz, açık yeşil) sürünüz.
8. İnce uçlu fırça yardımıyla zeminin üzerine sarmal ve renkli şekiller çiziniz.
9. Görsel 1.42'dekine benzer bir zemini farklı renklerle oluşturabilir, modeli yüzün değişik bölümlerine uygulayabilirsiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktivite boyunca sabırlı ve dikkatli olunuz. Çalışmanız bitince masanızın üzerini ve atölyenizi temizlemeyi unutmayınız.

Görsel 1.42: Yüz boyama için şeker modeli

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 24

EĞLENCELİ YÜZ BOYAMALARI

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Palet, su kabı, ayna, ıslak pamuk ya da ıslak mendil, renkli tüyler, bandana.
Kullanılanacak Malzemeler: Tüp yüz boyası, ince uçlu fırça, yumuşak uçlu fırça, ıslak sünger.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite için gerekli araç ve malzemeleri hazırlayarak çalışma alanını düzenleyiniz.
4. Korsan ve yerli görsellerini sınıfa gösteriniz ve bu karakterler hakkında bilgilendirme yapınız.
5. Korsan karakteri uygulayacaksanız paletinize bir miktar siyah boya sıkınız. Ayna karşısına otura-rak tek gözünüzün etrafını çember içine alınız ve çemberin içini siyaha boyayınız. Görsel 1.43'te olduğu gibi, siyah alanın alt tarafından kulağınızın altına kadar ve siyah alanın üst tarafından alnı-nızın üstüne kadar kalın bir çizgi çiziniz (başınızın arkasından devam ediyormuş gibi). Siyah bo-yayla ince bir bıyık ve üçgen bir sakal yapınız. Boyama işlemi bittiğinde saçınıza bandana takınız.
6. Yerli karakter boyaması yapacaksanız aynaya bakarak yüzünüzün çeşitli yerlerine farklı renk-lerde ve Görsel 1.43'teki gibi elmacık kemiklerinizin üstüne simetrik noktalar ve çizgiler yapınız. Başınıza Görsel 1.43'te görüldüğü gibi bir lastik veya kurdele bağlayınız. Renkli tüyleri, başınızın arkasında lastiğe veya kurdeleye sıkıştırarak çalışmanızı sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçla-rını göz önünde bulundurunuz. Yüz boyama yaparken boyaların ağza ve göze temas etmemesine özen gösteriniz. Arkadaşlarınızla iş birliği ve uyum içinde çalışınız. Çalışmanız sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz. Aktivite sonrası masanızın üzerini ve atölyenizi temizlemeyi unutmayınız.

Görsel 1.43: Yüz boyama için korsan ve yerli figürü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 2'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Eski dönemlerde yüz ve vücut boyama, bir törenin parçası olarak kullanılırdı.

2. ( ) Yerli kabileler yüzlerini ve vücutlarını kil, kömür gibi doğal pigmentlerle süslemişlerdir.

3. ( ) Malzemeler ve araçlar, uygulanacak kompozisyonun özelliğine göre seçilmelidir.

4. ( ) Yüz ve vücut boyama için akrilik boya, guaj boya ve pastel boyalar kullanılmalıdır.

5. ( ) Yüz boyama uygulamaları yapılırken zemin oluşturmak için ince uçlu fırça kullanılır.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Katı hâlde, bir tüp içerisinde ya da boya paleti şeklinde bulunan boyalara …….. boya denir.

7. Karanlık ortamda parlayan boya türüne …….. boya denir.

8. Yüz ve vücut boyamada …….. boyalar, kontur (çerçeve) çizgilerinin ya da siğil, ben gibi detayların uygulanmasında kullanılır.

9. Yüz ve vücut boyamada su bazlı bir boya tercih edilmişse bölgeyi …….. ile temizlemek yeterlidir.

10. Yüz ve vücut boyama aktivitelerinde kesinlikle …….. boyaları kullanılmalıdır.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi yüz boyama aktivitelerinde uygulanabilecek figürlerden biridir?

A) Bitki motifleri
B) İnsan figürleri
C) Hayvan figürleri
D) Ülke bayrakları
E) Hepsi

12. Aşağıdakilerden hangisi vücut boyama aktivitelerinde uygulanabilir?

A) Avuca çalışma
B) Ayağa çalışma
C) Kola çalışma
D) Parmak boyama
E) Hepsi

13. Aşağıdakilerden hangisi yüz ve vücut boyamanın bireyler üzerindeki psikolojik etkilerinden biridir?

A) Birlikte çalışma, iş bölümü yapma gibi davranışları pekiştirir.
B) Duygu ve düşüncelerin dışarıya yansıtılmasına yardımcı olur.
C) Empati becerisinin gelişmesini destekler.
D) Farklı kültürlere ait değerlerin tanınmasını sağlar.
E) Fikirleri ifade edebilme becerisini geliştirir.

14. Aşağıdakilerden hangisi günümüzde kullanılan yüz ve vücut boyama malzemelerinden biri değildir?

A) Kalem boyalar
B) Krem boyalar
C) Mum boyalar
D) Şişede likit boyalar
E) Tüp boyalar

15. Aşağıdakilerden hangisi aktivite ortamlarında bulunması gereken özelliklerden biridir?

A) Eğitim ortamında bulunan materyal sayısı her dönem sabit kalmalıdır.
B) Masa ve sandalyeler kolay taşınabilir ve hafif olmalıdır.
C) Sınıf içerisinde malzemelerin yerleştirildiği dolaplar kapaklı olmalıdır.
D) Sınıf rengi olarak siyah, kahverengi gibi koyu renkler tercih edilmelidir.
E) Sınıftaki materyaller sadece öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmelidir.

D. Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı verilen boşluğa yazınız.

16. Yüz ve vücut boyama uygulamalarında araç ve malzeme seçimi yaparken nelere dikkat etmek gerekir?

.....
.....
.....
.....

17. Yüz ve vücut boyamanın bireyler üzerindeki sosyal etkileri nelerdir?

.....
.....
.....
.....

2. ÖĞRENME BİRİMİ

ÇOCUK OYUNLARI

KONULAR

1. Çocuk Oyun Aktivitesi Uygulaması
2. Türkiye'deki Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitesi Uygulaması

Bu öğrenme biriminde;

» Çocuk oyun aktivitelerinde dikkat edilecek noktaları listelemeyi,

» Çocuk oyunlarını listelemeyi,

» Çocuk oyunlarını seçmeyi,

» Oyun malzemelerini hazırlamayı ve güvenlik önlemlerini almayı,

» İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun olarak oyun aktivitesi uygulamayı,

» Geleneksel oyun aktivitelerinde dikkat edilecek noktaları listelemeyi,

» Geleneksel çocuk oyunlarını listelemeyi,

» Geleneksel çocuk oyunlarını seçmeyi,

» Oyun malzemelerini hazırlamayı ve güvenlik önlemlerini almayı,

» Geleneksel çocuk oyun aktivitesi uygulamayı

öğreneceksiniz.

2. ÇOCUK OYUNLARI

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Oyunun insan yaşamı için önemi hakkında ne düşünüyorsunuz? Açıklayınız.
2. Oyun oynarken neler hissediyorsunuz? Duygularınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Çocukluğunuzda hangi oyunları oynardınız? Hatırladığınız oyunların isimlerini söyleyiniz ve kısaca nasıl oynadığınızı anlatınız.

Oyun; iyi vakit geçirmek üzere belirli bir zaman diliminde belirli bir yerde yapılan, kendine has düzene ve kurallara sahip olan bir çeşit etkinliktir. Her yaştan bireyin katılabildiği bu etkinlik, özellikle erken çocukluk dönemi ile yakından ilişkilidir.

Bireyler yaşantılarını düzenlemek, geliştirmek ve değişimlere uyum sağlayabilmek için her zaman eğitime ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyaç, insan yaşantısının temelini oluşturmakta ve çocukluğa dayanmaktadır. Erken çocukluk eğitiminde "oyun"u esas alan bir sistem; gelecek nesillerin temeli olan çocukları fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal yönden destekleyerek sağlıklı bir toplumun oluşmasına zemin hazırlar.

Görsel 2.1: Doğal ortamda oyun oynayan çocuklar

Çocuklar doğal ortamlarında gözlemlendiğinde "oyun"un çocukluğun merkezinde bulunan, eşsiz ve vazgeçilmez bir aktivite olduğu görülür (Görsel 2.1). Oyun aktivitesi çocuk için en etkili ve aktif öğrenme ortamıdır. Aynı zamanda çocuk, oyun ortamında en doğal hâliyle kendi kapasitesini ve iç dünyasını ortaya koyar. Bu nedenle okul öncesi eğitimde hem çocuğu tanıma yolunda hem de çocuğun öğrenme becerilerini geliştirmede oyun aktivitelerinden sık sık yararlanmak gerekir.

2.1. ÇOCUK OYUN AKTİVİTESİ UYGULAMASI

Oyun aktiviteleri, okul öncesi dönemde belirlenen hedeflerin kazandırılmasına olanak veren oldukça etkili bir öğrenme aracıdır. Gelişim ve öğrenme ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayan etkinliklerden biri olduğu için okul öncesi eğitimde her fırsatta oyun aktivitelerinden faydalanılmalıdır.

Oyun aktiviteleri çocuklar için birer rahatlama yoludur. Çocuklar; yaşamlarında anlamlandıramadığı duyguları, gerginlikleri, etkilendikleri olay ya da durumları oyunlarına katarak dışa vurur. Oyun aktiviteleri, çocuk dünyasının en eğlenceli uğraşıdır. Oyun sayesinde çocuklar; coşku, sevinç ve heyecan gibi duyguları yoğun şekilde yaşar. Bu duygular çocukların ruhsal doygunluğa erişmesinde ve sağlıklı bir psikolojiye sahip olmasında çok etkilidir. Başarılı şekilde yapılandırılmış oyunlar ile çocuklar bir yandan kendilerini ve çevrelerini keşfederken diğer yandan problem çözme, araştırma ve gözlem yapma imkânı bulur. Bu imkânlar ile kalıcı öğrenme yaşantıları kazanan çocukların aynı zamanda odaklanma, akılda tutma, algılama gibi bilişsel becerileri güçlenir. Oyun aktiviteleri, çocukların yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirir. Çocuklara başarısızlık endişesi duymadan istediği kadar deneme yapma fırsatı verir.

Çocuk, arkadaşlarıyla birlikte oyun oynayarak toplumsal hayatı tecrübe eder. Toplumsal hayatta gerekli olan davranışları, bilgi ve becerileri oyun içinde kendiliğinden öğrenir. Oyun ortamı çocuk için toplumsal rollerin öğrenildiği bir çeşit yaşama hazırlık sürecidir. Aile çevresi dışındaki ilk ilişkilerini, deneyimlerini ve duygularını akranlarıyla beraber oynadığı oyunlar içerisinde yaşar. Akranlarıyla oyun oynayarak paylaşmayı, yardımlaşmayı, iş birliği yapmayı, sıra beklemeyi, sorumluluk almayı, kurallara uymayı, başkalarının hakkına saygı duymayı ve kendi hakkını korumayı öğrenir (Görsel 2.2).

Görsel 2.2: Oyuncaklarını paylaşan çocuklar

Oyun aktivitelerinde çocuklar, arkadaşlarıyla yoğun şekilde sözsel iletişim kurar. Sorular sorar, cevaplar verir, yönergeler üretir, duygularını ya da fikirlerini dile getirir. Oyun içerisinde pek çok yeni sözcüğün ve kavramın anlamını öğrenerek sözcük dağarcığını genişletir. Tüm bunlar çocuğun hem dil hem de bilişsel gelişimine büyük fayda sağlar.

Özellikle yoğun fiziksel hareketler içeren oyun aktiviteleri; çocukların koşmasına, tırmanmasına, atlayıp zıplamasına, inip çıkmasına veya fırlatıp yakalamasına ortam sağlayarak kaba motor becerilerini destekler. Fiziksel hareketlilik, çocukların doğaları gereği sahip olduğu enerjinin faydalı şekilde harcanmasını sağlayarak fazla enerjinin çocukta gerilim ve huzursuzluk oluşturmasını önler. Özellikle "yarışma" yöntemiyle iç içe olan oyunlarda kazanmak için çaba sarf etmek gerektiği için çocuklar mücadele etmeyi ve hedefe odaklanmayı öğrenirler. Bazı koşullarda "hedefe ulaşma"nın bireysel çabadan ziyade iş birliği ile elde edileceğinin farkına varırlar. İçeriğinde kesme, yapıştırma, bloklardan ya da ufak oyuncaklardan bir şeyler inşa etme, çizme, karalama, boyama, bağlama gibi pek çok etkinliği barındıran oyunlar ise çocukların ince motor becerilerinin gelişmesini sağlar.

Oyun aktiviteleri çocuğun kendini ifade edebildiği en kolay yoldur. Bu sayede eğitim verenin çocukla iletişim kurmasını kolaylaştırır. Çocuklar oyun ortamında özgürdür. Çocuğun kişiliğiyle ve benlik algısıyla ilgili yapılar, oyun içinde daha belirgin çizgilerle ortaya çıkar. Bu nedenle oyun ortamları, çocukları tanımak ve çocukların ihtiyaçlarını belirlemek için eşsiz birer fırsattır. Eğitimci; çocuğu tanıyabilmek, çocuğun ilgi ve yeteneklerini, çatışmalarını fark edebilmek için iyi bir oyun arkadaşı ve gözlemci olmak durumundadır.

2.1.1. Çocuk Oyun Aktivitelerinde Dikkat Edilecek Noktalar

Okul öncesi eğitimde yararlanılacak oyun aktivitelerinin eğitim kurumunun şartlarına ve öğrencilerin özelliklerine uygun şekilde planlanması ve uygulanması gerekir. Bazı hususlara dikkat edilerek yapılan planlamalar ve uygulamalar, okul öncesi eğitimin hem verimini arttırır hem de belirlenen amaçlara hizmet etmesini sağlar. Okul öncesi eğitim kurumlarında oyun aktivitelerinin planlanmasında, uygulanmasında ve uygulama sonrasında dikkat edilecek noktalar şu şekilde sıralanabilir:

- Çocukların gelişim seviyesine uygun olarak kazanımlar belirlenmelidir.
- Belirlenen kazanımlara ve çocukların gelişim seviyesine uygun şekilde konular ve uygulamalar planlanmalıdır.
- Oyun aktivitesi için seçilen konular ve uygulamalar basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, yakın çevreden uzak çevreye ve bilinenden bilinmeyene doğru sıralanmalıdır.
- Oyun aktivitesinin uygulama basamakları çocuklara tek tek açıklanmalıdır. Açıklamalar ve yönergeler; anlaşılması kolay, sade ve kısa ifadelerden oluşmalıdır.
- Çocukların, duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebilmeleri amacıyla özgür ve yaratıcı çalışma alanları oluşturulmalıdır.
- Oyun aktivitesinin yapılacağı alan belirlenip aktivite için hazır hâle getirilmelidir.
- Kullanılacak araç ve malzemeler aktivite öncesinde kontrol edilip hazırlanmalıdır.
- Araç ve malzemeler çocuklara tek tek tanıtılmalıdır.
- Çocukların, oyun aktivitesinde kullanılan araç ve malzemelerden istediği şekilde yararlanmasına fırsat verilmelidir.
- Aktivite sırasında her çocuğa eşit fırsat tanınmalıdır.
- Öğretmen, oyun aktivitesinin uygulanmasında çocuklara rehber olmalıdır.
- Çocuklar aktivite sırasında ve sonunda hiçbir şekilde birbirileriyle kıyaslanmamalıdır.
- Uygulama sırasında çocuklara aktivitenin amacını destekleyen açık uçlu sorular sorulmalıdır. (Bu top sence hangi şekle benziyor, burada başka ne olmasını istersin? vb.)
- Uygulama sonunda ortaya çıkan ürün tanımlanıp çocuklar takdir edilmelidir. (Boncuklardan çok güzel bir uzay kolye yapmışsın, tebrik ederim, arkadaşlarına da göstermek ister misin? gibi.)
- Çocuklara, oyun oynarken önemli olanın hoşça vakit geçirmek olduğu mutlaka hatırlatılmalıdır.
- Planlanan çalışmaların, uygulama sonrasında değerlendirilmesine yönelik orijinal soru türleri hazırlanmalı ve değerlendirme araçları geliştirilmelidir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Oyun aktivitelerinde dikkat edilmesi gereken noktalar konusu ile ilgili etkinlik hazırlığı için beyaz kâğıt, makas ve kalemlerinizi hazır bulundurunuz.
2. 46. sayfada maddeler hâlinde açıklanan "oyun aktivitelerinde dikkat edilmesi gereken noktalar" içinden seçtiğiniz 10 cümleyi beyaz bir kâğıda yazınız. Yazdığınız cümleleri kelime kelime, küçük kâğıtlar hâlinde kesiniz.
3. Kestiğiniz kâğıtları küçük küçük katlayarak bir bez torbanın içine koyunuz.
4. Torbanın içindeki kelimeler bitene kadar her biriniz sırayla birer birer kâğıt seçiniz.
5. Seçtiğiniz kâğıtlardaki kelimeleri masanızın üzerinde açınız.
6. Dikkat edilecek noktaları sırasıyla okuyacak, gönüllü bir arkadaşınızı seçiniz.
7. İlk madde okunduktan sonra, maddeyi oluşturan kelimeleri elinde bulunduran arkadaşınızla bir araya geliniz.
8. Öğretmen masasının üzerinde kelimeleri yan yana getirip cümleyi oluşturunuz.
9. Aynı işlemleri sırayla diğer maddeler için de uygulayınız.
10. Bütün maddeler tamamlandıktan sonra, oyun aktivitelerinde dikkat edilmesi gereken noktaları öğretmeninizin rehberliğinde tekrar ediniz.

2.1.2. Çocuk Oyunu Çeşitleri

Erken çocukluk döneminde uygulanan "etkin öğrenme" yöntemleri, iyi bir eğitimi de beraberinde getirecektir. Etkin öğrenme ise ancak gelişimsel açıdan uygun öğrenme ortamlarında mümkün olabilir. Bu doğrultuda, okul öncesi eğitimde çocukların bedensel, sosyal, duygusal, bilişsel ve psikomotor gelişim alanlarını en iyi şekilde destekleyecek çocuk oyunlarına yer vermek büyük önem taşımaktadır. Çocuğun bütün gelişim alanlarına katkı sağlayan çocuk oyunları, iyi organize edilmiş bir eğitim ve öğretim sürecinin temel öğrenme araçlarından biri olacaktır.

Okul öncesi dönemde yer alan çocuklar; hareket etmeye istekli, fiziksel aktiviteye ihtiyaç duyan, zengin hayal dünyasına sahip, öğrenmeye ve eğlenmeye açık, meraklı bireylerdir. Bu nedenle eğitim öğretim ortamına uygun olarak çocukların sorgulayabilecekleri, merak güdülerini kullanabilecekleri, neden sonuç ilişkileri kurabilecekleri, tahminlerde bulunabilecekleri ve hareket becerilerini geliştirebilecekleri oyunların seçilmesi son derece önemlidir (Görsel 2.3).

Görsel 2.3: Hareket becerilerini geliştiren oyun

Çocuk oyunlarının literatürde kabul görmüş tek bir sınıflandırması yoktur. Çocuk oyunlarının "çocukların yaşına, gelişim seviyesine, oyunların yapısına, oyunun oynandığı mekâna" gibi birçok ölçüte göre sınıflandırması yapılabilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında çocuk oyun aktiviteleri genel olarak aktivitelerin uygulandığı mekân dikkate alınarak "salon (sınıf) oyunları ve açık hava (bahçe) oyunları" olarak ele alınmaktadır (Görsel 2.4 ve Görsel 2.5). Sınıflarda ya da açık havada oynanan oyunlar, kurallı ya da kuralsız olarak oyuncaklarla ya da oyuncaksız, tek başına ya da grupça oynanabilir.

Görsel 2.4: Salon (sınıf) oyunları

Görsel 2.5: Açık hava (bahçe) oyunları

Okul öncesi eğitimi kurumlarında kurallı oyun aktiviteleri 3 aşamada uygulanır:

- **Isındırıcı Oyunlar:** Çocukları hareketli oyunlara hazırlamak amacıyla uygulanan oyunlardır. Hareket özelliği daha az olan oyunlar, parmak oyunları ve insan, hayvan ya da taşıt taklitleri ısındırıcı oyunlara örnektir.

- **Hareketli Oyunlar:** Hareket (devinim) özelliği ağır basan oyunlardır. Hareketli oyunlar, çocuğu harekete sevk ederken hem eğlendirir hem de çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Şarkılı oyunlar, halka oyunları ve araçlı-araçsız oyunlar bu gruba girer.

- **Dinlendirici Oyunlar:** Dinlendirici oyunlar, hareketli oyunlardan sonra çocukları dinlendirmek amacıyla uygulanan oyunlardır. Parmak oyunları, şarkılı oyunlar, halkada oynanan ve dramatize oyunların oturarak uygulananları ve az hareketli olanları dinlendirici oyunlara örnektir.

ARAŞTIRIYORUM

Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan oyun aktivitelerini araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sınıfta paylaşınız.

BİLGİ KÖŞESİ

İnsanlar tarafından bilinen en eski (4000 yıldan eski) oyun aracı "top"tur. En eski oyun ise "beştaş" oyunudur.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıda verilen oyun aktivitesi ile ilgili bilgileri inceleyiniz.
2. Verilen bilgileri ve yaratıcılığınızı kullanarak aktivitenin uygulama aşamalarını "hareketli oyun aktivitesi" oluşturacak şekilde tamamlayınız ve bir kâğıda yazınız.
3. Tamamladığınız oyun aktivitesini arkadaşlarınızla paylaşınız.
4. Aktiviteye bir isim bularak aktivitenin hangi yaş grubu çocuklara uygulanabileceğini ve çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediğini söyleyiniz.

Kullanılacak Araçlar: 15 adet plastik bardak, 15 adet küçük top, 3 adet masa, bant.

Aktivitenin Uygulama Aşamaları

- Çocuklar 3 gruba ayrılır.
- Her grup bir masanın etrafında dizilir.
- Hareketli bir şarkı açılır.

2.1.3. Çocuk Oyun Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Oyun aktivitelerinde kullanılan araç ve malzemeler çocuk gelişimi üzerinde oldukça etkilidir. Bu nedenle planlama aşamasında, aktivitelerde kullanılabilecek araç ve malzemeleri özenle seçmek gerekir.

Oyun aktiviteleri için araç ve malzeme belirlerken dikkat edilecek en öncelikli konu, çocuğun güvenliği ve sağlığıdır. Kullanılacak araç ve malzemelerin, çocukların sağlığı ve güvenliği için risk oluşturmayacak özellikte olması çok önemlidir. Özellikle erken çocukluk oyun aktivitelerinde çok keskin, çok ağır ya da çok sivri olmayan araçlar ile doğal içerikli, Sağlık Bakanlığı onaylı malzemelerin kullanılmasına özen gösterilmelidir. Bunun yanı sıra araç ve malzemelerin çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olması, oyun aktivitesinin daha verimli olmasını sağlayacaktır. Kullanılacak araç ve malzemeleri oyun çeşidine ve oyunun uygulanacağı mekâna uygun olarak belirlemek de önemlidir (Görsel 2.6).

Görsel 2.6: Oyun aktivitesi için hazırlanmış mekân

Oyunun uygulamasına geçmeden önce gerekli araç ve malzemelerin eksiksiz olarak hazırlanması ve oyun oynanacak mekânda hazır edilmesi gerekir. Gerekli araç ve malzemelerin aktivite için hazırlanması aşamasında çocuklardan yardım alınabilir. Bu durumda çocukların oyunu her yönüyle bir bütün olarak benimsemeleri sağlanmış ve iş birliği içinde çalışmaları desteklenmiş olacaktır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıda uygulama aşamaları verilen “meyve sepeti” adındaki hareketli oyun aktivitesini inceleyiniz.
2. Derslik ya da atölyelerde uygulanabilen bu aktivitenin hangi yaş grubu çocuklara uygulanabileceğini belirtiniz.
3. Bu aktivitenin çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediğine dair fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.

Aktivitenin Adı: Meyve Sepeti

Aktivitenin Uygulama Aşamaları

- Sayışma yoluyla bir ebe seçilir ve diğer çocuklar halka olur.
- Her çocuğa bir meyve adı verilir.
- Ebe halkanın ortasında durur.
- Halkadaki çocukların ayaklarının çevresine birer yuvarlak çizilir.
- Ebe iki meyve adı söyler.
- Adları söylenen çocuklar yerlerini ebeye kaptırmadan birbiriyle yer değiştirir.
- Ebe eğer tüm çocukların yerlerini değiştirmesini isterse “meyve sepeti“ diye bağırır.
- Bu sırada ebe, yeri boşalan bir meyvenin yerini kapmaya çalışır.
- Ebe eğer yer kaparsa ebelikten kurtulur ve yerini kaptığı çocuk yeni ebe olur.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Kırmızı, sarı ve mavi toplar kullanarak ısındırıcı oyun aktivitesi yazınız.
2. Oluşturduğunuz aktivitenin çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediğini belirtiniz.
3. Oluşturduğunuz oyun aktivitesini sınıfta paylaşınız.

2.1.4. Çocuk Oyun Aktivitesi Uygulamaları

Çocukların ilgi, ihtiyaç ve gelişim seviyelerine uygun olarak kazanım ve göstergeler doğrultusunda planlanmış oyun aktiviteleri, gerekli hazırlıklar tamamlandıktan sonra üç aşamada uygulanır:

» Oyun aktivitesinin tanıtılması

» Oyun aktivitesinin kurallarının açıklanması

» Oyun aktivitesinin uygulanması

Oyun aktivitelerinin uygulanmasından sonra, aktivite sürecini gözden geçirmek amacıyla çocuklara açık uçlu sorular sorularak aktiviteyle ilgili sohbet ortamı oluşturulur.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi dönemdeki çocuklar ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir.Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak aktiviteler düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 25

BARDAKLARDAN KULE YAPALIM

Gelişim Alanı: Bilişsel, psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Üzerinde 1'den 6'ya kadar rakamların yazılı olduğu iki takım (12 adet) beyaz kâğıt bardak, 2 adet bardak diziliminin gösterildiği kart.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun aktivitesi için iki masa hazırlayınız. Görsel 2.7'de olduğu gibi; üzerinde 1'den 6'ya kadar numaralandırılmış rakamların yazılı olduğu altışar adet beyaz kâğıt bardağı masalara yerleştiriniz.
3. Kâğıt bardakların yanına birer adet bardak dizilim kartı koyunuz.
4. Çocuklardan bir arkadaşıyla eşleşerek ikişerli grup oluşturmalarını isteyiniz.
5. İlk grubu seçerek çocuklardan birinin bir masaya, diğerinin öbür masaya oturmasını sağlayınız.
6. Çocuklara;
   - Oyun başladığında diğer çocukların hep birlikte 20'ye kadar sayacağını,
   - Masada oturan iki çocuğun ise bardak dizilim kartına uygun olarak bardaklardan kule yapması gerektiğini,
   - Verilen sürede kuleyi doğru bir şekilde tamamlayan ilk çocuğun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyunun aşamalarını açıklayınız.
   - "Başla" komutunuzla oyunu başlatınız.
7. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
8. İkişerli eşleşmiş bütün grupların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, eğitici oyun olarak bireysel şekilde de uygulanabilir. Kule yapımından iki çocuğun sorumlu olacağı şekilde çocukları gruplayarak oyunu daha kolay hâle getirebilirsiniz. Aktivite uygulanırken hareketli bir müzik açabilirsiniz. Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı ve aktiviteyi duruma uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.7: Bardaktan kule oluşturma

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 26

KARDAN ADAMLAR VE GÜNEŞ

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanına dağınık olarak yerleşmelerini sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Oyun için sayışma yoluyla bir güneş seçileceğini, diğer çocukların ise kardan adam olacağını,
   - Bir şarkı açacağınızı,
   - Kardan adamların dimdik ve hareketsiz dururken güneşin şarkı eşliğinde kardan adamların arasında dolanacağını,
   - Müzik durduğunda güneşin kardan adamlardan iki tanesine dokunacağını ve dokunulan kardan adamların Görsel 2.8'deki gibi erime öykünmesi yaparak yere çömeleceğini,
   - Bütün kardan adamların erimesiyle oyunun sonlanacağını belirterek aktivite aşamalarını anlatınız.
4. "Kar Yağıyor" isimli çocuk şarkısını açarak oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken müzik çalmak yerine öğretmenin "kar yağdı" demesiyle güneş çömelebilir, kardan adamlar gülümseyebilir. Öğretmenin "güneş açtı" demesiyle güneş ayağa kalkabilir ve kardan adamlar üzülme taklidi yapabilir. Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.8: Erime öykünmesi yapan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 27

TOPU KÖPRÜLERDEN GEÇİR

Gelişim Alanı: Bilişsel, psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

Kullanılanacak Araçlar: 6 adet oyun bloklarından yapılmış köprü, sınıftaki çocuk sayısı kadar pipet, 2 adet pinpon topu.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocuklardan bir arkadaşıyla eşleşerek ikişerli grup oluşturmalarını isteyiniz.
3. Oyun aktivitesi için iki ayrı masa hazırlayınız. Pipetleri ve pinpon toplarını masalara koyunuz.
4. İki masanın da üzerine Görsel 2.9'daki gibi oyun bloklarından yapılmış 3 adet köprüyü birbirine çapraz şekilde konumlayınız.
5. İlk grubu seçerek eşlerden birinin bir masaya, diğerinin öbür masaya oturmasını isteyiniz.
6. Çocuklara;
   - Görsel 2.9'da görüldüğü gibi pinpon topunu pipetle üfleyerek sırayla köprülerden geçirmeleri gerektiğini,
   - Pinpon topunu üç köprüden de en hızlı şekilde geçiren çocuğun oyunu kazanacağını ve alkışlanacağını söyleyerek oyun aktivitesini çocuklara açıklayınız.
7. İlk grubun masalarda yerini almasıyla oyunu başlatınız.
8. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
9. Bütün grupların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, eğitici oyun olarak bireysel şekilde de uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalabilirsiniz. Kullanılan pipetlerin masalarda bırakılmamasına ve her çocuğun temiz pipet almasına dikkat ediniz. Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.9: Pinpon topunu köprüden geçiren çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 28

HAREKETLİ TRENİM

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Tebeşir.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanının ortasına büyükçe bir çember çiziniz.
3. Görsel 2.10'da görüldüğü gibi çocukların trene benzer şekilde tek sıra hâlinde dizilmelerini sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir makinist seçileceğini ve diğer çocukların vagon olacağını,
   - Makinistin en öne geçerek içinden gelen birtakım hareketler yapacağını,
   - Vagonların ise makinistin yaptığı hareketleri tekrar edeceğini,
   - Çemberde bir tur atıldıktan sonra oyunun sona ereceğini söyleyerek oyunu anlatınız.
5. Makinistin bazen hareketsiz durmasına, bazen de yavaş ya da hızlı hareketlerle vagonları peşinden sürüklemesine rehberlik ediniz.
6. Çocukların oyuna devam etmek istemeleri hâlinde farklı bir makinist ile oyuna devam edilmesini sağlayınız.
7. Aktivite bitiminde çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Trenin hareket etmesini sağlamak için düdük çalabilirsiniz. Tren hareket ederken vagonlar hep birlikte "çuf çuf" sesi çıkarabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı açabilirsiniz. Özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.10: Hareketli trenim oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 29

CİVCİVİMİ ARIYORUM

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Gözleri kapatmak için bir kumaş parçası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanına dağınık olarak yerleşmelerini sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir tavuk seçileceğini,
   - Tavuğun duyamayacağı şekilde bir sayışma daha yapılarak bir civciv seçileceğini,
   - Geri kalanların ise horoz olacağını,
   - Tavuğun gözlerinin Görsel 2.11'deki gibi bağlanacağını,
   - Tavuğun oyun alanında dolaşarak civcivin kim olduğunu tahmin etmesi gerektiğini,
   - Oyun sırasında civcivin "cik cik", horozların ise "üürü üüü" diye ses çıkaracaklarını,
   - Tavuğun üç tahmin hakkı olduğunu ve bulamazsa başka bir tavuk ile başka bir civciv seçileceğini söyleyerek oyun aktivitesini açıklayınız.
4. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Civcivi belirlemeyi kolaylaştırmak için tavuk olarak seçilen çocuğu kontrollü olarak sınıftan dışarı çıkarabilirsiniz. Oyun alanında hareket etmeyi zorlaştıracak ve çocukların çarpıp yaralanmalarına sebep olabilecek eşyaları kaldırınız. Okulunuza yakın bir okul öncesi eğitim kurumunda bu aktiviteyi uygulayabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli çocuklara göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.11: Civcivimi arıyorum oyununu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 30

KARINCA

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sandalyelerin oyun alanında yarım ay şeklinde sıralanmasını sağlayarak çocuklardan sandalyelere oturmalarını isteyiniz.
3. Çocuklara;
   - Hep birlikte "Karınca" isimli bir parmak oyunu oynayacağınızı,
   - Oyunun nasıl ve hangi cümleler eşliğinde oynandığını önce sizin göstereceğinizi,
   - Bu sırada isteyen çocukların Görsel 2.12'deki gibi size eşlik edebileceğini,
   - Oyunu daha sonra hep beraber oynayacağınızı belirterek oyun aşamalarını anlatınız.
4. "İsteyen bana eşlik edebilir." diyerek oyunu başlatınız.
5. Aşağıdaki ifadeler eşliğinde, açıklanan hareketleri yaparak parmak oyununu oynayınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.

Karıncanın canı sıkılmış.	(Parmaklar, ayaklar üzerinde gezdirilir.)
Ağaca çıkmak istemiş, tıkır da tıkır, tıkır da tıkır…	(Parmaklar, ayaklardan bele kadar yürütülür.)
Çok yoruldum biraz dinleneyim demiş.	(Eller bele konularak durulur.)
Tıkır da tıkır, tıkır da tıkır…	(Parmaklar belden boynun altına kadar yürütülür.)
Çok yoruldum demiş.	(Parmaklar boynun altında dinlenilir.)
Biraz dinleneyim, tıkır da tıkır, tıkır da tıkır…	(Parmaklar başın üzerine kadar yürütülür.)
Çok yoruldum, biraz dinleneyim demiş.	(Parmaklar başın üzerinde dinlenilir.)
Bir sağa bakmış, bir sola bakmış.	(Eller bir sağa, bir sola çevrilir.)
Aaa, burası çok yüksek demiş!	(Çığlık atılır.)
Tıkır tıkır tıkır… Aşağıya inmiş.	(Parmaklar hızla yürütülerek vücuttan yere indirilir.)

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken çocuklara karınca maskesi takılabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.12: Parmak oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 31

RENKLERLE DANS

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Müzik çalar, çocuk sayısı kadar sarı, kırmızı, yeşil ve turuncu halka.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Halkaları Görsel 2.13'te olduğu gibi birbirine çapraz olacak şekilde oyun alanına yerleştiriniz.
3. Her çocuğun sadece bir halkanın içinde durmasını sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Bir şarkı açacağınızı,
   - Şarkı eşliğinde halkalarda dans edeceklerini,
   - Şarkı durduğunda Görsel 2.13'teki gibi bulundukları halkadan ayrılarak başka bir halkaya geçmeleri gerektiğini,
   - İçinde bulundukları yeni halkanın rengini belirterek o renkte iki tane meyve ya da sebze ismi söyleyeceklerini,
   - Bütün çocukların beş kez halka değiştirmesiyle oyunun sona ereceğini açıklayarak oyun hakkında bilgi veriniz.
5. Çocukların yerlerini almasıyla oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasında çocukların birbirilerine çarpmasını önlemek amacıyla halkalar arasında uygun mesafenin olmasına dikkat ediniz. Aktivitede halka yerine fon kartondan yapılmış renkli daireler de kullanabilirsiniz. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.13: Halkalarda yer değiştiren çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 32

DİKKATLİ OLALIM

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların halka olmasını sağlayarak halkanın ortasına geçiniz.
3. Çocuklardan el ele tutuşmalarını isteyiniz (Görsel 2.14).
4. Çocuklara;
   - Tüm aktivite boyunca el ele tutuşmayı bırakmayacaklarını,
   - "Yağmur yağdı." yönergesiyle ellerini havaya kaldıracaklarını,
   - "Güneş açtı." yönergesiyle ellerini aşağıya indireceklerini,
   - "Fırtına çıktı." yönergesiyle ortaya toplanacaklarını,
   - Aktivite boyunca bu yönergeleri karışık ve hızlı bir şekilde vereceğinizi,
   - Yönergeleri uygularken dikkatli bir şekilde hareket etmeleri gerektiğini söyleyerek oyunun uygulama aşamalarını anlatınız.
5. "Yağmur yağdı." diyerek oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktiviteyi açık hava oyun aktivitesi olarak da uygulayabilirsiniz. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.14: El ele tutuşarak halka olan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 33

BARDAKLARA BASKET

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Müzik çalar.
Kullanılanacak Araçlar: 10 adet kırmızı bardak, 10 adet pinpon topu, 2 adet masa,2 adet sepet.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. İki masayı birleştiriniz.
3. Görsel 2.15'teki gibi karşılıklı olacak şekilde bantla sabitlenmiş beşer adet bardak ve içinde beşer adet pinpon topu bulunan 2 sepet yerleştiriniz.
4. Çocuklardan bir arkadaşıyla eşleşerek ikişerli grup oluşturmalarını isteyiniz.
5. Çocuklara;
   - Sırayla karşılıklı olarak bardakların başına geçeceklerini,
   - "Başla!" komutuyla oyuna başlayacaklarını,
   - Pinpon toplarını bardakların içine atmaları gerektiğini,
   - Her bardağın içine sadece bir top atabileceklerini,
   - Bardakların tamamının içine pinpon toplarını atanın oyunu kazanacağını ve alkışlanacağını belirterek oyunun nasıl oynanacağını anlatınız.
6. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra oyunu başlatınız.
7. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
8. Bütün grupların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite ikişerli gruplar şeklinde sırayla çocuğun, arkadaşının tuttuğu bardaklara basket atması şeklinde de uygulanabilir. Aktivite ayrıca, pinpon toplarının sektirilerek 3 adet bardağa yerleştirilmesi şeklinde de uygulanabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.15: Bardaklara basket atan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 34

RENKLİ OYUNCAKLAR

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Otuzar adet kırmızı, mavi ve yeşil oyuncak, birer adet kırmızı, mavi ve yeşil sepet.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanına dağınık şekilde kırmızı, mavi ve yeşil oyuncakları yerleştiriniz.
3. Bir masaya 1, 2 ve 3 ile numaralandırılmış kırmızı, mavi ve yeşil sepet koyunuz (Görsel 2.16).
4. Sınıfın üç gruba ayrılmasını sağlayınız.
5. Çocuklara;
   - Her gruba kırmızı, mavi ve yeşil içinden bir renk adı verileceğini,
   - Bir şarkı açacağınızı,
   - Ait oldukları grubun rengindeki oyuncakları toplayarak aynı renkteki sepete koymaları gerektiğini,
   - Şarkı durduğunda hareketsiz bir şekilde bekleyeceklerini,
   - Şarkının üç kez açılıp durdurulmasıyla oyunun sona ereceğini,
   - Sepetlerdeki oyuncakların hep birlikte sayılacağını,
   - Sepetin renginde en çok oyuncak toplayan grubun birinci olacağını söyleyerek oyun aktivitesinin aşamalarını anlatınız.
6. Şarkıyı açarak oyunu başlatınız.
7. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite; 10 saniye içinde 1 numaralı sepete 1 adet kırmızı, 2 numaralı sepete 2 adet mavi ve 3 numaralı sepete 3 adet yeşil oyuncak koyulması şeklinde bireysel olarak da uygulanabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların durumuna uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.16: Oyuncak sepetleri

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 35

ENGELLERİ GEÇ TOPUNU AL

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 2 adet top, çocuk sayısı kadar hazırlanmış ve arkası bantlanmış top resmi, 12 adet blok, 2 adet masa.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanın iki tarafına birbirine paralel şekilde, 6 adet bloktan oluşan engelli parkur hazırlayınız. (Her iki engelli parkur da aynı şekilde dizilmiş olmalıdır.)
3. Çocuklardan bir arkadaşıyla eşleşerek ikişerli grup oluşturmalarını isteyiniz.
4. Her iki parkurun bitimine birer masa yerleştiriniz.
5. Masaların üzerine gruplardaki çocuk sayısı kadar arkası bantlı top resmi koyunuz.
6. Çocuklara;
   - Grupların parkurun başına geçerek grup üyelerinin arka arkaya sıralanacaklarını,
   - Grubunun en önünde duran iki çocuğa birer adet top verileceğini,
   - Çocukların kendilerine verilen topu engellerden geçirmesi gerektiğini (Görsel 2.17),
   - Parkuru tamamlayan çocuğun masadaki top resimlerinden birini üzerine yapıştıracağını,
   - Üzerine top resmi yapıştıran çocuğun elindeki topu sıradaki arkadaşına vereceğini,
   - Gruptaki bütün çocukların sırayla bu aşamaları uygulayacağını,
   - En hızlı şekilde aşamaları tamamlayan grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyun aktivite aşamalarını anlatınız.
7. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra oyunu başlatınız.
8. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
9. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların durumuna uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.17: Topu engelden geçirmeye çalışan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 36

HULOHOP TÜNELİ

27606

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Gruplardaki çocuk sayısından birer tane eksik olacak sayıda hulohop.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sınıfın üç gruba ayrılmasını sağlayınız.
3. Her gruba, çocuk sayısından bir adet eksik olacak şekilde hulohop veriniz.
4. Çocuklara;
   - Gruptaki çocukların Görsel 2.18'deki gibi karşılıklı ve yan yana olacak şekilde oturacağını ve bir çocuğun ise kenarda bekleyeceğini,
   - Karşılıklı dizilen çocukların Görsel 2.18'deki gibi birlikte birer tane hulohop tutacağını ve böylece ortalarında hulohoptan bir tünel oluşturacaklarını,
   - Kenarda bekleyen çocuğun bu tünelden hızlıca geçmesi gerektiğini,
   - Tünelden geçtikten sonra sıradaki arkadaşı ile yer değiştirerek kendisinin hulohopu tutacağını,
   - Gruptaki bütün çocukların aynı aşamalarla tünelden geçeceğini,
   - En hızlı şekilde tünelden geçen grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyun aktivite aşamalarını açıklayınız.
5. Çocuklar yerlerini aldıktan sonra oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivitenin farklı şekilde uygulanabilmesi için hulohoplar yere birbirine çapraz olacak şekilde yerleştirilir. Gruptaki her çocuğun 3 kere hızlıca hulohopların ortasına basıp geçeceği belirtilir. Aşamaları ilk önce tamamlayan grubun birinci olacağı söylenir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocuklara göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.18: Hulohop tünelinden geçmeye çalışan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 37

AYAK İZLERİ VE OYUNCAKLAR

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.

Yaş Grubu: 61-72 ay.

Kullanılacak Araçlar: Sınıftaki çocuk sayısı kadar kırmızı, mavi, sarı, turuncu, yeşil ve mor kartonlardan hazırlanmış daireler, farklı şekillerde beyaz kâğıda hazırlanmış ve dairelerin üzerine yapıştırılmış ayak izleri (sol tek ayak, sağ tek ayak, düz çift ayak, yan çift ayak) ve kırmızı, mavi, sarı, turuncu, yeşil mor oyuncaklar.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Üzerinde ayak izleri bulunan renkli daireleri oyun alanına dağınık şekilde yerleştiriniz.
3. Her çocuğun bir dairenin üzerinde durmasını sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Hareketli bir şarkı açacağınızı,
   - Şarkı başladığında dairelerin üzerinde içlerinden geldiği gibi dans edeceklerini,
   - Şarkı durduğunda Görsel 2.19'daki gibi üzerinde durdukları ayak izinin şekline ve yönüne göre hareket ederek dairenin renginde bir oyuncağı getirip masaya koyacaklarını,
   - Oyuncakların bırakılmasıyla çocukların daha önceki daireden farklı olan istediği bir daireye geçeceğini,
   - Aynı aşamalarla beş kere yer değiştireceklerini,
   - Oyun sonunda toplanan oyuncakları hep birlikte sayacaklarını açıklayarak oyun aşamaları hakkında bilgi veriniz.
5. Hareketli bir şarkı açarak oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Toplanan oyuncakların hep birlikte sayılmasıyla oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aynı daireye geçmek isteyen çocukları uygun şekilde yönlendiriniz. Üzerinde ayak izi bulunan daireler birbirine çapraz biçimde dizilir. Her çocuğun sırayla, üzerinde durduğu dairedeki ayak izinin şekliyle diğer dairelere geçmesi sağlanır. Bu aktiviteyi, okulunuza yakın bir okul öncesi eğitimi kurumunda uygulayabilirsiniz. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların durumuna uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.19: Ayak izine göre hareket eden çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 38

TOPLARI SEPETE DÜŞÜR

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 20 adet pinpon topu, 2 adet içi pinpon topu büyüklüğünde delinmiş plastik tabak ve bu tabaklara yerleştirilmiş iki adet çubuk, 2 adet kutu, 2 adet sepet.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. İki ayrı masa hazırlayarak masalara birer kutu, birer plastik tabak ve içinde 10 adet pinpon topu olan birer sepet yerleştiriniz.
3. Sınıfın iki gruba ayrılmasını ve her masanın başına iki gruptan birer çocuğun geçmesini sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Plastik tabakları ellerine almalarını,
   - Sepetlerin içindeki 10 adet pinpon topunu tek tek Görsel 2.20'deki gibi plastik tabaktaki delikten geçirerek aşağıda bulunan kutuya düşürmeleri gerektiğini,
   - Bütün topları düşüren çocuğun topları tekrar sepete koyacağını ve diğer arkadaşını çağıracağını,
   - Bütün çocukların aynı aşamaları sırayla uygulayacağını,
   - Oyun sonunda aşamaları en hızlı uygulayan grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyun aktivitesini anlatınız.
5. Çocuklara hazır olup olmadıklarını sorduktan sonra oyunu başlatınız.
6. Oyun aktivitesi süresince çocuklara rehberlik ediniz.
7. Bütün çocukların oyunu oynadığından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.20: Pinpon topunu kutuya düşürmeye çalışan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 39

MANTARLARI TOPLUYORUM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 adet düdük.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında dağınık şekilde konumlanmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir mantar toplayıcı seçileceğini, diğer çocukların ise birer mantar olacağını,
   - Oyunun düdük sesiyle başlayacağını,
   - Mantar toplayıcının rastgele bütün mantarların kafasına dokunacağını,
   - Kafasına dokunulan mantarın Görsel 2.21'de olduğu gibi çömeleceğini,
   - Çömelen mantarların 10'a kadar sesli olarak saydıktan sonra ayağa kalkma hakkının olduğunu (her çocuğun ayağa kalkmak için sadece bir hakkı vardır),
   - Mantar toplayıcının ise bu süreçte (10'a kadar sayılmadan) çömelen mantarların ayağa kalkmalarını engellemek için dikkatli olması gerektiğini,
   - Bütün mantarların yerde çömelmesiyle oyunun sona ereceğini söyleyerek oyunun nasıl oynanacağını anlatınız.
4. Düdük çalarak oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Bu aktivite açık havada da uygulanabilir. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.21: Çömelen çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 40

TOPLARI TÜNELLERDEN GEÇİR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 60-72 ay.

Kullanılacak Araçlar: Farklı renklerdeki kartonlardan hazırlanmış ve beşerli olarak mukavva parçası üzerine yapıştırılmış 15 adet tünel, 15 adet farklı renkte küçük top.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanında üç farklı yere, kartondan hazırlanmış tünelleri ve topları konumlandırınız.
3. Çocukların üç gruba ayrılmalarını ve her bir grubun tek sıra hâlinde farklı bir tünelin karşısında dizilmesini sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Sırayla Görsel 2.22'de görüldüğü gibi yerdeki 5 adet topun her birini farklı tünellerden geçirmeye çalışacaklarını,
   - Topları tünellerden geçirenin, topları arka sıradaki arkadaşına verip sıranın arkasına geçeceğini,
   - Topları tünellerden en hızlı şekilde geçiren grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyunun aşamalarını anlatınız.
5. "Başla!" komutuyla oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Gruplardaki bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, topların kendisi ile aynı renkte olan tünellerden geçirilmesi şeklinde de oynanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.22: Topları tünellerden geçirmeye çalışan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 41

RENKLİ BİLEKLİKLER

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 36-48 ay.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar, gruplardaki çocuk sayısı kadar kırmızı, mavi ve sarı kurdele.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların üç gruba ayrılmalarını sağlayınız.
3. Her gruba kırmızı, mavi ve sarı arasından bir renk ismi veriniz.
4. Çocuklara gruplarının rengiyle aynı olan kurdelelerden hazırlanmış bileklikleri dağıtınız.
5. Çocuklara;
   - Hareketli bir şarkı açacağınızı,
   - Şarkı eşliğinde bütün grupların oyun alanına dağılarak serbestçe dans edeceğini,
   - Şarkının durmasıyla Görsel 2.23'teki gibi aynı renkteki bileklikleri takan çocukların bir araya gelmesi gerektiğini söyleyerek oyun aşamaları hakkında bilgi veriniz.
6. Gerekli hazırlıklar tamamlandıktan sonra oyunu başlatınız.
7. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
8. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken bileklik yerine aynı renklerden yıldız şeklinde hazırlanmış yaka kartları kullanılabilir. Bu aktivite, açık hava oyunu olarak da uygulanabilir. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.23: Aynı renklerde bileklikleri olan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÇAMUR VE HEYKELTRAŞ

AKTİVİTE 42

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocuklardan bir arkadaşıyla eşleşerek ikişerli grup oluşturmalarını isteyiniz (Görsel 2.24).
3. Çocuklara;
   - Eşlerden birinin çamur, diğerinin ise heykeltıraş olacağını,
   - Heykeltıraşın çamura istediği gibi şekil vereceğini (arkadaşının elini, kolunu, bacağını, saçını vb. çeşitli şekillere sokacak),
   - Daha sonra eşlerin rollerini değiştirmesiyle oyuna devam edileceğini söyleyerek oyun aktivitesini açıklayınız.
4. Çocuklar karşılıklı olarak yerlerini aldıktan sonra oyunu başlatınız.
5. Bütün çocukların hem çamur hem heykeltıraş olduğundan emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken eğlenceli bir şarkı çalabilirsiniz. Şekil verme aşamasında heykeltıraşın arkadaşını (çamuru) zorlayabilecek hareketlerde bulunmaması gerektiği konusunda uyarılarda bulununuz. Aktivitedeki eşlerin isimlerini "robot ve kumanda" olarak değiştirebilirsiniz. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli öğrencileri göz önünde bulundurarak düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.24: Eşleşen çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 43

KİM YOK

Gelişim Alanı: Bilişsel, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında dikkatlice yere oturmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe seçilen çocuğun kapıyı görmeyecek şekilde Görsel 2.25'teki gibi arkadaşlarına arkasını döneceğini ve bu sırada bir çocuğun dışarı çıkarılacağını,
   - Daha sonra ebenin arkadaşlarına döneceğini,
   - Ebeye "Kim yok?" diye sorulacağını,
   - Ebenin dışarıda olan çocuğu tahmin etmesi gerektiğini ve üç tahmin hakkının olduğunu,
   - Bulamadığında tekrar ebe olup aynı aşamalarla oyuna devam edileceğini söyleyerek oyun aşamaları hakkında bilgi veriniz.
4. Çocuklar yerini aldıktan sonra oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken ebeye dışarıdaki arkadaşını tahmin edebilmesi için üç tane ipucu verilebilir. Dışarı çıkarılacak çocuk belirlenirken sessizce bir sayışma yapılabilir. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.25: Arkasını dönen çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 44

BONCUKLARI KÂSELERLE EŞLEŞTİR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve bilişsel.

Yaş Grubu: 36-48 ay.

Kullanılacak Araçlar: Her çocuğa 6 adet olacak şekilde 6 farklı renkte kartonlardan hazırlanmış kâse, her çocuğa kâse renklerinin her birinden dörder adet olacak şekilde boncuk, çocuk sayısı kadar tepsi.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. İçinde 6 adet kâse ve 24 adet boncuğun olduğu birer adet tepsiyi hazır ediniz. (Her kâse farklı renklerde olacaktır ve her bir renk için 4 adet boncuk bulunacaktır.)
3. Hazırlanan tepsileri masaya yerleştirerek çocuklardan tepsilerin başına geçmelerini isteyiniz.
4. Çocuklara;
   - Bir eşleştirme oyunu oynayacağınızı,
   - Görsel 2.26'da görüldüğü gibi tepsideki boncukları, aynı renkteki kâselerin içine koymaları gerektiğini,
   - Eşleştirme bittikten sonra kâse renklerinin hep beraber tekrar edileceğini belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
5. Çocukların hazır olduğundan emin olduktan sonra oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Kâse renklerinin hep beraber tekrar edilmesiyle oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitede boncuk yerine ponpon kullanılabilir. Çocuklara boncukları ağızlarına götürmemeleri konusunda uyarılarda bulununuz. Aktiviteyi özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.26: Kâselerle boncukları eşleştiren çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 45

AYNISINI SIRALA

Gelişim Alanı: Bilişsel, psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Üzerinde palyaço resmi ve renkli daireleri olan 2 adet yönerge kartı, üzerinde aynı palyaço resmi ve renksiz daireleri olan 2 adet uygulama kartı, farklı renklerde 10 adet küçük boy ve 12 adet büyük boy ponpon.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sınıfın iki gruba ayrılmasını sağlayınız.
3. Uygulama için iki masa hazırlayınız.
4. Masaların karşısına gruplardaki çocuk sayısı kadar sandalye koyunuz.
5. Her bir masaya farklı renklerdeki beş adet küçük ve altı adet büyük ponponu, üzerinde palyaço resmi ve renkli daireleri bulunan yönerge kartlarını koyunuz.
6. Yönerge kartının yanına Görsel 2.27'deki gibi renksiz daireleri olan uygulama kartını yerleştiriniz.
7. Grupların masaların karşısındaki sandalyelere sıralanmalarını sağlayınız.
8. Her gruptan bir çocuğun farklı bir masaya geçmesini isteyiniz.
9. Çocuklara;
   - Görsel 2.27'deki gibi renksiz dairelere, palyaçonun renklerine uygun olarak ponponları yerleştirmeleri gerektiğini,
   - Yerleştirmeyi doğru şekilde tamamlayan çocuğun, yaptığını hızlıca bozarak sıradaki arkadaşını masaya çağıracağını,
   - Bu aşamalarla bütün çocukların aktiviteyi tamamlayacaklarını,
   - İlk önce bitiren grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyun aşamalarını açıklayınız.
10. Çocuklar yerini aldıktan sonra oyunu başlatınız.
11. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
12. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi daha kolay hâle getirmek için çocuklar ikişerli olarak sıralamayı birlikte yapabilir. Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Aktiviteyi özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.27: El kartına göre ponponları sıralayan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 46

PALYAÇOLAR

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Sınıftaki çocuk sayısı kadar maske.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanında sandalyeleri yarım ay şeklinde sıralayarak çocukların sandalyelere oturmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Palyaço maskeleri dağıtacağınızı,
   - Görsel 2.28'deki gibi maskeleri takarak hep birlikte "Palyaçolar" isimli parmak oyununu oynayacağınızı,
   - Oyunun nasıl ve hangi cümleler eşliğinde oynandığını önce sizin göstereceğinizi ve bu sırada isteyen çocukların size eşlik edebileceğini,
   - Oyunu daha sonra hep beraber oynayacağınızı belirterek oyun aşamalarını anlatınız.
4. "İsteyen bana eşlik edebilir" diyerek oyunu başlatınız.
5. Aşağıdaki ifadeler eşliğinde, açıklanan hareketleri yaparak parmak oyununu oynayınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.

Beş eğlenceli palyaço bir sıra hâlindeler.	(Elinizi gösterin.)
Birinci palyaço insanları selamladı.	(Başparmağınızı eğin.)
İkinci palyaço bir yarışta koşuyor.	(İşaret parmağınızı hareket ettirin.)
Üçüncü palyaço komik bir yüze sahip.	(Orta parmağınızı hareket ettirin.)
Dördüncü palyaço bir halkadan atlıyor.	(Yüzük parmağınızı hareket ettirin.)
Beşinci palyaço şarkı söylemeye başladı.	(Beş parmağınızı da hareket ettirin.)
Beş eğlenceli palyaço bir sıra hâlindeler.	(Elinizi gösterin.)
Onlar güle güle demek için sallanıyorlar, gitme zamanı.	(Elinizi sallayın.)

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken palyaço kostümünden faydalanabilirsiniz. Çocuklara maske yerine yüz boyamayla palyaço figürü uygulayabilirsiniz. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.28: Palyaçolar oyununu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 47

PONPONLARI DÜŞÜRME

Gelişim Alanı: Psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Her çocuk için farklı renk ve büyüklükte altışar tane ponpon, sınıftaki çocuk sayısı kadar kâse ve aynı sayıda pipet.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun aktivitesi için iki masa hazırlayınız.
3. Sınıfın iki gruba ayrılmasını sağlayınız.
4. Her iki masaya da gruptaki her çocuk için altı adet farklı renk ve büyüklüklerde ponpon, gruptaki çocuk sayısı kadar pipet ve aynı sayıda kâse yerleştiriniz.
5. İki grubun ayrı masaya yerleşmesini sağlayınız.
6. Çocuklara;
   - Her çocuğun, önündeki ponponları sırayla Görsel 2.29'daki gibi pipetle çekerek kâseye taşıması gerektiğini,
   - Bütün ponponları en hızlı şekilde kâselere taşıyan grubun birinci olacağını ve alkışlanacağını belirterek oyun aşamalarını açıklayınız.
7. "Başla!" komutunuzla aktiviteyi başlatınız.
8. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
9. Gruplardaki bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı açabilirsiniz. Kendisine ait altı adet ponponu da kâsesine yerleştiren çocuklar masadan kalkarak bir köşede toplanabilirler. Böylece oyunu ilk önce bitiren grubu daha kolay tespit etmiş olursunuz. Ponponların pipet deliğinden daha küçük olmadığından emin olunuz. Aktiviteyi özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.29: Ponponları kâseye yerleştiren çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 48

BLOKLARI SIRALIYORUM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve bilişsel.

Yaş Grubu: 36-48 ay.

Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar, sınıftaki her çocuk için onar adet blok, 1 adet masa.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Bir masaya farklı renklerde bloklardan oluşturulmuş örüntüyü yerleştiriniz.
3. Çocukların masayı rahatça görebilecekleri şekilde konumlanmalarını sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Masanın üzerindeki örüntüyü kısa bir süre inceleyeceklerini,
   - Sonra masada bulunan örüntüyü bozacağınızı,
   - Hareketli bir şarkı açacağınızı,
   - Şarkı bitene kadar masada inceledikleri örüntünün aynısını yapacaklarını (Görsel 2.30),
   - Bu süre içerisinde örüntüyü doğru olarak tanımlayanların alkışlanacağını,
   - Örüntü tamamlama işlemi sıra ile herkes tarafından tamamlanacağını,
   - İşlem tamamlandıktan sonra hep beraber blokların renklerini söyleyip blokları sayacaklarını belirterek oyun aşamalarını açıklayınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, çocukların iki gruba ayrılmasıyla her grubun farklı bir sıralama yapması şeklinde de uygulanabilir. Aktiviteyi özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.30: Blokları sıralayan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıda verilen bilgilere uygun olarak bir dinlendirici oyun aktivitesi oluşturunuz.

   Yaş Grubu: 48-72 ay.
   Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve bilişsel.
   Kullanılacak Malzemeler: Müzik çalar.
   Kullanılacak Araçlar: Farklı renklerde boncuklar.
   Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

2. Oluşturduğunuz aktivitenin ismini ve işlem basamaklarını yazınız. Çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

2.2. TÜRKİYE'DEKİ GELENEKSEL ÇOCUK OYUN AKTİVİTESİ UYGULAMASI

Geleneksel çocuk oyunları; eğlenme olanaklarının sınırlı olduğu eski dönemlerde ortaya çıkmış, çocuklar tarafından genel olarak topluca oynanan, zekâ ve harekete dayalı oyunlardır (Görsel 2.31). Nesilden nesile aktarılarak günümüze ulaşan geleneksel çocuk oyunları, kültürel yapının önemli bir unsurudur. **Kültür;** bir toplumun kendine özgü duygu, düşünce ve anlayış bütününün kuşaktan kuşağa aktarılan maddi ve manevi yansımalarıdır. Toplumun sahip olduğu "dünya görüşü, sanat anlayışı, inanç sistemi, dil, tarih, gelenek ve görenekler, beceri ve alışkanlıklar" gibi ortak değerlerdir. Kültürel değerler toplumları ayakta tutan, millî kimliği koruyan, birlik ve beraberlik duygularını pekiştiren çok önemli unsurlardır. Her toplum, kendine ait sosyokültürel değerleri koruma ve geleceğe ulaştırma kaygısı taşır. Kültürün ayrılmaz bir parçası olan geleneksel çocuk oyunlarının millî mirasın yaşatılmasındaki rolü oldukça büyüktür. Toplumların ayakta kalmasında önemli bir işleve sahip olan kültürel değerler, geleneksel oyunlar aracılığı ile varlığını nesiller boyunca devam ettirir.

Çocuklarda toplumsal değer bilinci oluşturmanın en doğal ve en etkili yolu "oyun"dur. Geleneksel çocuk oyunları, toplumların hayatı anlamlandırma ve yaşama biçimini ortaya koyar. Bir bakıma gelenek ve göreneklerin aynası oldukları için bu oyunların gelecek kuşaklara aktarılması, kültürün sürekliliği açısından çok önemlidir. Geleneksel oyunlar ile toplumsal hayat arasındaki bu yakın ilişki göz önüne alındığında geleneksel oyunların çocuklar tarafından benimsenmesi ayrı bir önem kazanır. Geleneksel oyunlar yoluyla çocuklar; toplumun sosyokültürel yapısını tanıyacak, eğitim hayatlarını ve sosyal yaşantılarını şekillendiren birtakım beceriler kazanacaktır. Toplumsal bilinç kazanan çocuklar, kültürel değerlerin kendilerinden sonraki nesillere aktarılmasında etkin bir rol üstlenecektir.

Görsel 2.31: Geleneksel çocuk oyunlarından "seksek" oyunu

2.2.1. Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitelerinde Dikkat Edilecek Noktalar

Erken çocukluk döneminde çocukların kazanması gereken pek çok beceri ve yetkinlik vardır. Çocukların bunları kazanmasında oyunun merkeze alındığı okul öncesi eğitimin rolü çok büyüktür. Oyunu merkeze almak, müdahale edilmeyen ya da çocuğun serbest bırakıldığı bir ortam değil; çocuğun gelişimini desteklemek için oyunun gücünü kullanmaktır. Oyunun gücünden en üst düzeyde faydalanabilmek ise başarılı şekilde yapılan planlamalar ile mümkün olacaktır.

Türkiye'deki geleneksel çocuk oyun aktivitelerinde de diğer oyunlarda dikkat edilmesi gereken tüm noktalar göz önünde bulundurulmalıdır. Geleneksel çocuk oyun aktivitelerinde dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- Türkiye'deki geleneksel çocuk oyun aktivitelerini planlamadan önce çocukların gelişimsel ve kişisel özelliklerini bilmek gerekir.
- Aktivitelerin uygulanmasında zamanlama çok önemlidir. Çocukların uykulu, aç ya da yorgun olduğu zamanlar oyun aktivitesi için uygun değildir.
- Bazı geleneksel oyun aktivitelerinde çocukların anlayamayacağı kelimeler bulunabilir. Bu kelimelerin anlamları çocuklara yalın bir dil kullanılarak açıklanmalıdır.
- Türkiye'deki geleneksel çocuk oyunları genellikle bol hareketli oyunlar olduğu için geniş mekânlara ihtiyaç duyulur. Bu nedenle aktiviteler için açık hava ve uygun genişlikteki mekânlar tercih edilmelidir.
- Türkiye'deki geleneksel çocuk oyunlarında genellikle doğadan elde edilen araçlar ve malzemeler kullanılır. Çocukların bunları bulması ve keşfetmesi için kontrollü şekilde uygun ortamlar yaratılmalı, elde edilen materyaller güvenlik ve sağlık açısından mutlaka denetlenmelidir.
- Aktivite sırasında hatalı duruşlar ya da doğru yapılamayan hareketler konusunda çocuklar zorlanmamalıdır.
- Türkiye'deki geleneksel çocuk oyunlarının pek çoğu yoğun fiziksel tempo gerektirdiği için aktivitenin ne kadar süreceğine, başka bir oyuna geçilip geçilmeyeceğine çocuklar karar vermelidir.

ARAŞTIRIYORUM

Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanan geleneksel çocuk oyun aktivitelerini araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunu halinde sınıfta paylaşınız.

2.2.2. Türkiye'deki Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitesi Çeşitleri

Geleneksel çocuk oyunları; kentlerde oyun oynanacak alanların azalması, sosyal ilişkilerinin zayıflaması, dijital oyunların yaygınlaşması gibi birçok etken sebebiyle unutulma riskiyle karşı karşıyadır. Birer kültürel hazine sayılan geleneksel çocuk oyunlarının unutulmasını önlemek için okul öncesi eğitim programlarına geleneksel oyunları dâhil etmenin önemi büyüktür.

Geçmişten günümüze hemen her kültürde farklı etkenlerle çok sayıda oyun icat edilmiştir. Oyunların oluşumuna sebep olan unsurların başında o toplumun değer yargıları gelmektedir. Geleneksel çocuk oyunları var oldukları dönemin ilgi, anlayış ve kültürel yapısını yansıtır. Bu oyunlar, temelde toplumun sahip olduğu kültürü şekillendiren özellikleri ortaya çıkarmaktadır.

Geleneksel oyunlar; Görsel 2.32'deki gibi halat çekme, ip atlama, seksek oyunları gibi daha çok fiziksel aktivitenin yoğun olduğu oyunlardır. Geleneksel oyunlarda oyuncular, oyunu kendilerine göre uyarlayabilirler. Araçlarda, malzemelerde, sürede, mekânda ve kurallarda değişiklik yapabilirler. Geleneksel oyunlarda yaratıcılık, yardımlaşma ve iletişim ön plandadır. Bu yönleri ile geleneksel oyunlar; özellikle çocukların psikomotor, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerine önemli katkılar sunmaktadır.

Görsel 2.32: Halat çekme oyunu

Türkiye'deki geleneksel çocuk oyunları; kullanılan araç ve malzeme, fiziksel aktivitenin niteliği ve oyunun oynanış şekli gibi ölçütlere göre yapılmış farklı sınıflandırmalara sahiptir. Bu sınıflandırmalardan biri şu şekilde yapılmıştır:

- **Aşık ve Bilye Oyunları:** Aşık (koyunların ve keçilerin arka bacaklarında bulunan dört yüzlü kemik) ve bilyelerle oynanan oyunlardır.
- **Atlama, Sıçrama ve Sekme Oyunları:** Büyük kas gruplarının kullanıldığı, oldukça fazla hareket (devinim) gerektiren oyunlardır. Birdirbir, seksek, uzuneşek, ip atlama vb.
- **Değnek Oyunları:** Uzun sopalar kullanılarak oynanan oyunlardır. Çelik çomak, değnek sektirmece vb.
- **Dilsiz, Şaşırtma ve Şaka Oyunları:** Şaşırtma ve şakalar içeren oyunlardır. El kızartmaca, sıcak soğuk vb.
- **Dramatik Nitelikli Oyunlar:** Oyunculara çeşitli rollerin verildiği (evcilik, öğretmencilik, doktorculuk vb.) oyunlar ile belli zamanlarda yapılan ritüel nitelikli [yağmur gelini (çömçe gelin), bodi bostan vb.] oyunlardır.
- **Ezgili Oyunlar:** Melodili, kulağa hoş gelen ses dizileri ile oynanan oyunlardır. Aç kapıyı bezirgân başı, yağ satarım bal satarım, çatlak patlak, develer geliyor Mardin'den vb.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıda uygulama aşamaları ve araçları verilen geleneksel oyun aktivitesini inceleyiniz.
2. Aktivitenin hangi yaş grubu çocuklara uygulanabileceğini ve hangi gelişim alanlarını desteklediğine dair fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.

Aktivitenin Adı: Arapsaçı
Kullanılan Araçlar: 1 adet ip yumağı.
Aktivitenin Uygulama Aşamaları

- Çocuklar çömelerek bir halka oluşturur.
- Halkanın başındaki bir çocuğa ip yumağı verilir.
- İp yumağını elinde tutan çocuk, ipin ucunu bırakmadan yumağı halkadaki bir arkadaşına atar.
- Kendisine ip yumağı atılan çocuk da aynı şekilde ipin ucunu bırakmadan yumağı başka bir arkadaşına atar.
- Aynı aşamalarla bir müddet oyuna devam edilerek bir ağ oluşturulur.
- Oluşturulan ağ geriye doğru aynı aşamalarla çözülmeye çalışılır.

2.2.3. Türkiye'deki Geleneksel Çocuk Oyun Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Geleneksel çocuk oyun aktivitelerinde genel olarak çok sayıda araç ve malzemeye ihtiyaç duyulmamaktadır. Türkiye'deki geleneksel oyunlar büyük çoğunlukla doğadaki materyaller kullanılarak dış mekânlarda oynanan oyunlardır. Bu nedenle yararlanılan araç ve malzemeler, günümüzdeki endüstriyel olanlardan farklı olarak doğal ve basit niteliktedir.

Geleneksel oyunlarda çocuklar tarafından doğadan temin edilen ağaç dalı, kozalak, taş, tahta parçası, ceviz, su, toprak, çamur gibi malzemeler kullanılmaktadır (Görsel 2.33). Doğadan temin edilen malzemelerin eğitim ortamına taşınmasında göz önünde bulundurulması gereken bazı noktalar vardır. Bu noktalardan ilki, malzemelerin çocukların sağlığı ve güvenliği açısından risk oluşturmamasıdır. Örneğin ağaç dalına ihtiyaç duyulan bir aktivitede, dalın sivri uçlu olmamasına dikkat edilmelidir. Bir diğer önemli nokta ise malzemelerin çocukların yaş ve gelişim seviyesine uygun ve ilgi çekici olmasıdır. Bu sayede geleneksel oyun aktivitesi, daha verimli geçecektir.

Görsel 2.33: Kozalak ve cevizler

2.2.4. Geleneksel Çocuk Oyun Aktiviteleri Uygulamaları

Kültürel mirasımız olan geleneksel oyunların unutulmasını önlemek adına öncelikle bu oyunlar hakkında genel bilgiler verilmeli ve çocukların geleneksel oyunları benimsemeleri sağlanmalıdır. Çocukların ilgi, ihtiyaç ve gelişim seviyelerine uygun olarak kazanım ve göstergeler doğrultusunda hazırlanmış olan geleneksel çocuk oyun aktiviteleri, gerekli hazırlıklar tamamlandıktan sonra üç aşamada uygulanır:

- Geleneksel çocuk oyun aktivitesinin tanıtılması
- Geleneksel çocuk oyun aktivitesinin kurallarının açıklanması
- Geleneksel çocuk oyun aktivitesinin uygulanması

Geleneksel çocuk oyun aktivitelerinin uygulanmasından sonra, aktivite sürecini gözden geçirmek amacıyla çocuklara açık uçlu sorular sorularak aktiviteyle ilgili sohbet ortamı oluşturulur.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi dönemdeki çocuklar ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak aktiviteler düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 49

KUKALI SAKLAMBAÇ

27607

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 adet top, 1 adet tebeşir.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Kuka olarak kullanılacak bir adet topu oyun alanında hazır bulundurunuz.
3. Oyun alanına kukanın sığacağı ölçüde tebeşirle bir çember çiziniz.
4. Çocukların oyun alanında dağınık olarak konumlanmalarını sağlayınız.
5. Çocuklara;
   - Bu oyunda topa kuka denileceğini,
   - Kukanın yere çizilen çemberin içine koyulacağını,
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe dışındaki çocuklardan birinin tekme atarak kukayı uzak bir noktaya göndereceğini,
   - Ebe olan çocuğun kukayı geri getireceğini ve tekrar çembere yerleştireceğini,
   - Bu süre içinde diğer çocukların saklanmaları gerektiğini,
   - Ebe olan çocuğun saklanan çocukları bulmaya çalışacağını,
   - Bulduğu çocuklara "Kukaladım seni!" diyerek kukaya basacağını,
   - Kukalanan çocuğun oyun alanı dışına çıkacağını,
   - Kukalanmayan çocukların ebeye görünmeden tekrar kukaya vurabileceğini ve bu durumda ebenin tekrar kukayı getirmesi gerekeceğini,
   - Bütün çocukların kukalanmasıyla oyunun sona ereceğini belirterek oyunu açıklayınız.
6. Çember içerisine kukanın yerleştirilmesiyle oyunu başlatınız.
7. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
8. Tüm çocuklar kukalandıktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivitede, oyun alanında çocukların saklanabileceği yerler olmalıdır. Saklanacak yerlerin olmaması durumunda, oyun alanının uygun şekilde düzenlenmesini sağlayınız. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 50

FARFARA FİLLİ YA FİLLİ

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sayışma yoluyla bir ebe seçiniz.
3. Ebe seçilen çocuğu, oyuncuları göremeyeceği ve duymayacağı şekilde gruptan uzaklaştırınız.
4. Diğer çocuklar arasından, ebeden gizli olarak bir lider seçiniz.
5. Çocukların halka olmalarını sağlayınız (Görsel 2.34).
6. Çocuklara;
   - Ebe olan çocuğun halkanın ortasına geçeceğini,
   - Çocukların hep birlikte "farfara filli ya filli" demesiyle oyunun başlayacağını,
   - Liderin mümkün olduğu kadar komik hareketler yapacağını,
   - Diğer çocukların da hızlı bir şekilde onu taklit edeceklerini,
   - Ebe olan çocuğun arkadaşlarını izleyerek liderin kim olduğunu bulmaya çalışacağını,
   - Ebenin lideri bulmasıyla liderin yeni ebe olacağını,
   - Ebe eğer lideri doğru tahmin edemezse oyuncular arasından yeni bir lider seçileceğini söyleyerek oyunun uygulama aşamalarını anlatınız.
7. Çocukların hep birlikte "farfara filli ya filli" demesiyle oyunu başlatınız.
8. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasında hareketli bir şarkı çalabilirsiniz. Aktiviteyi özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.34: Halka olan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 51

ESKİ MİNDER

Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında halka olmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe olan çocuğun halkanın ortasına geçerek yere oturacağını,
   - Yere oturduktan sonra ebe olan çocuğun yüzünü yere eğeceğini ve "eski minder" adını alacağını,
   - Halkadaki çocukların eski minderin etrafında döneceğini ve dönerken "Eski minder yüzünü göster. Göstermezsen bir poz ver. Güzellik mi, çirkinlik mi? Havuz başında heykellik mi?" sözlerinden oluşan şarkıyı söyleyeceklerini,
   - Şarkı bittikten sonra ebe olan çocuğun ayağa kalkacağını ve "güzellik, çirkinlik ya da havuz başında heykellik" pozlarından birini seçeceğini,
   - Halkadaki çocukların Görsel 2.35'teki gibi eski minderin seçtiği pozda durmaları gerektiğini,
   - Eski minderin en güzel şekilde duran çocuğu seçeceğini ve seçilen çocuğun yeni ebe olacağını belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
4. Çocukların oyun alanına yerleşmeleriyle birlikte oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite öncesinde çocuklara halkanın etrafında hızlı dönmemeleri gerektiği konusunda uyarı yapınız. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların durumuna uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.35: Eski minderin seçtiği pozda duran çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 52

DON ATEŞ

Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanına dağınık olarak yerleşmelerini sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe olan çocuğun diğer çocukları kovalayacağını,
   - Çocukların ise ebeden kaçmaları gerektiğini,
   - Görsel 2.36'daki gibi ebelenmek üzere olan çocuğun "don" diyerek hareketsiz kalacağını,
   - "Don" diyen çocuğun dokunulmazlık kazanacağını,
   - Hareketli olan başka bir çocuğun don olan çocuğa dokunarak "ateş" demesiyle çocuğun tekrar hareket edebileceğini,
   - Ebenin hızlı olması gerektiğini,
   - Ebelenen çocuğun yeni ebe olacağını,
   - Bütün oyuncuların "don" olmasıyla oyunun sona ereceğini belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
4. Çocukların oyun alanına yerleşmeleriyle birlikte oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çocukların kaçarken takılıp düşmemeleri için aktivite alanından oyuncak gibi nesneleri kaldırınız. Alan zemininin kaygan olmamasına dikkat ediniz. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların durumuna uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 2.36: Donan ve ebeden kaçan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 53

ELLER YUKARI ELLER AŞAĞI

Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: 1 adet taş.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların, avuçlarında saklayabilecekleri boyutta bir taşı oyun alanında hazır bulundurunuz.
3. Sınıfın iki gruba ayrılmasını sağlayınız.
4. Çocuklara;
   - Gruplardan birine bir taş vereceğinizi ve grubun taşı saklayacağını,
   - Diğer grubun ise taşın kimde olduğunu tahmin etmeye çalışacağını,
   - Taşı saklayacak grubun sessizce bir sayışma yaparak içlerinden bir çocuk seçeceğini,
   - Seçilen çocuğun, elini yumruk yaparak taşı saklayacağını ve taşın kimde olduğunun anlaşılmaması için gruptaki bütün çocukların ellerini yumruk yapması gerektiğini,
   - Karşı grubun ise sayışma yoluyla tahminde bulunacak üç çocuk seçeceğini,
   - İki grubun da seçimleri tamamlandıktan sonra Görsel 2.37'deki gibi sıra hâlinde karşılıklı olarak dizileceğini,
   - Karşı grubun taşa sahip olan gruba "eller aşağı, eller yukarı" diyeceğini ve seçilen üç çocuğun taşın kimde olduğunu tahmin etmeye çalışacağını,
   - Her çocuğun bir tahmin hakkının olduğunu,
   - Doğru tahminde bulunulması durumunda oyunun aynı şekilde devam edeceğini,
   - Doğru tahminde bulunulmaması durumunda ise sıranın karşı gruba geçeceğini belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
5. Belirlediğiniz bir gruba taşı vererek oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Aktivite bitiminde çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Taşın kimde olduğunu tahmin etmeyi kolaylaştırmak için, tahminde bulunan çocuklar diğer gruba, taşı elinde bulunduran çocuğun dış görünüşü ile ilgili sorular sorabilir. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.37: Karşılıklı olarak dizilen çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 54

KOL KOLA GİR KURTUL

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında dağınık olarak konumlanmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe seçilen çocuğun diğer çocukları ebeleyerek oyundan çıkaracağını (Görsel 2.38),
   - Diğer çocukların ebelenmemek için başka bir çocuğun koluna girmesi gerektiğini,
   - Kol kola giren çocukların dokunulmazlık kazanacağını,
   - Kol kola girmiş iki çocuğun koluna üçüncü bir çocuğun giremeyeceğini belirterek oyun hakkında bilgi veriniz.
4. Çocukların oyun alanına yerleşmeleriyle birlikte oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların ebelenmesiyle oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite öncesinde mutlaka, çocuklara arkadaşının koluna yavaşça girmeleri ve tehlikeli davranışta bulunmamaları gerektiğini belirtiniz. Sınıfınızdaki özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.38: Ebeden kaçan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 55

AMBARA VURDUM BİR TEKME

Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve sosyal.

Yaş Grubu: 60-72 ay.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında halka olmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Önce sizin bazı hareketlerle birlikte "Ambara Vurdum Bir Tekme" tekerlemesini söyleyeceğinizi ve bu sırada isteyen çocukların size eşlik edebileceğini,
   - Daha sonra da oyunu hep beraber oynayacağınızı,
   - Tekerlemenin sonunda bulunan "Aslan geliyor, kaplan geliyor, tıp!"sözlerinden sonra gülen ya da ses çıkaran çocuğun oyunda ebe olacağını,
   - Ebe olan çocuğun Görsel 2.39'daki gibi halkanın ortasında duracağını belirterek oyun aşamalarını anlatınız.
4. "İsteyen bana eşlik edebilir." diyerek oyunu başlatınız.
5. Aşağıdaki tekerlemeyi karşısında belirtilen hareketleri uygulayarak söyleyiniz.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Tekerleme bittiğinde aktiviteyi sonlandırınız.

Ambara vurdum bir tekme, bir tekme.	(Ayaklar arkadan öne atılır.)
Ambarın kapısı açıldı, açıldı.	(Eller aşağı yukarı indirilip kaldırılır.)
Sırmalı saçlar saçıldı, saçıldı.	(Saçlar arkaya savrulur.)
Çamaşırı böyle yıkarlar.	(Çamaşır yıkama hareketi yapılır.)
Suyunu da böyle sıkarlar.	(Çamaşır sıkma hareketi yapılır.)
Ütüyü de böyle basarlar.	(Ütü yapma hareketi yapılır.)
Limonu da böyle keserler.	(Kesme hareketi yapılır.)
Suyunu da böyle sıkarlar.	(Sıkma hareketi yapılır.)
Aslan geliyor, kaplan geliyor, tıp!	(Sessiz ve hareketsiz durulur.)

Not: İlk üç dize tekrar edilecektir.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasına çocukların birbirine çarpmamaları için halkanın, çocukların rahat hareket edebilecekleri büyüklükte olmasına dikkat ediniz. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.39: Ambara vurdum bir tekme oyununu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

EBE DAVUL ZURNA BANA VURMA 1, 2, 3

AKTİVİTE 56

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.

Yaş Grubu: 61-72 ay.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sayışma yolu ile bir ebe seçiniz.
3. Oyun alanında bir nokta belirleyiniz ve bu noktaya belirli uzaklıkta bir çizgi çiziniz.
4. Çocuklara;
   - Ebe seçilen çocuğun belirlenen noktada duracağını,
   - Diğer çocukların çizgi üzerinde yan yana dizileceğini,
   - Ebe olan çocuğun, Görsel 2.40'taki gibi arkadaşlarına arkasını dönerek gözlerini kapatacağını,
   - Yüksek sesle "davul zurna 1, 2, 3" dedikten sonra gözlerini açarak arkadaşlarına döneceğini,
   - Diğer çocukların ise ebenin arkası dönükken ona yaklaşmaya çalışacaklarını,
   - Ebe olan çocuğun arkadaşlarına döndüğü esnada çocukların bulundukları duruş pozisyonunda donup kalmaları gerektiğini,
   - Ebenin gözleri açıkken hareketsizliğini bozan çocukların oyundan çıkacağını,
   - Ebenin, kendine yaklaşmaya çalışan çocukların hareketsiz durup durmadıklarını kısa bir süre gözlemledikten sonra tekrar arkasına dönüp gözlerini kapatarak yüksek sesle "davul zurna 1, 2, 3" diyeceğini,
   - Bir çocuk ebeye dokununcaya kadar aynı aşamalarla oyuna devam edileceğini,
   - Ebeye dokunulmasıyla ebenin dönerek tüm oyuncuları kovalayacağını,
   - Yakalanan oyuncunun ebe olacağını,
   - Hiçbir çocuğun yakalanmaması hâlinde ebe olan çocuğun tekrar ebe olacağını belirterek oyun aşamalarını açıklayınız.
5. Çocukların yerini almasıyla oyunu başlatınız.
6. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
7. Her çocuğa eşit fırsat tanındığından emin olduktan sonra çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite alanında çocukların kaçarken takılıp düşebilecekleri nesnelerin olmadığından emin olunuz. Alan zemininin kaygan olup olmadığını kontrol ediniz. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.40: Ebe davul zurna bana vurma 1,2,3 oyununu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 57

KÖREBE

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Gözleri bağlamak için bez parçası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların oyun alanında halka olmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe seçilen çocuğun halkanın ortasında duracağını ve gözlerinin bağlanacağını,
   - Diğer çocukların hep beraber el çırparak ebe olan çocuğun etrafında döneceğini,
   - Dönerken tüm çocukların "Türkü söyler, döneriz. Bil bakalım biz kimiz? Göster bizi körebe." diyeceklerini,
   - Ebe olan çocuğun bu sırada Görsel 2.41'deki gibi kollarını öne doğru uzatarak arkadaşlarına dokunmaya çalışacağını,
   - Dokunduğu arkadaşını tahmin edebilmek üzere elleriyle arkadaşının başını, yüzünü ve üstünü yoklaması gerektiğini,
   - Arkadaşının kim olduğunu bulursa dokunulan çocuğun yeni ebe olacağını,
   - Bulamazsa oyunun aynı ebeyle devam edeceğini söyleyerek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
4. Ebe olan çocuğun gözlerinin bağlanmasıyla oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Aktivite bitiminde çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivitede ebe olan çocuğun tahmin etmesini kolaylaştırmak için, kendisine dokunulan çocuk bir hayvan sesi çıkarabilir. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.41: Körebe oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 58

BÜLBÜL KAFESTE

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların el ele tutuşarak halka oluşturmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Halkanın adının "bülbül kafesi" olacağını,
   - Sayışma yolu ile içlerinden üç kişinin bülbül olarak seçileceğini,
   - Bülbüllerin Görsel 2.42'deki gibi sürekli olarak kafesin içerisinde dolaşması gerektiğini,
   - Diğer çocukların "bülbül kafeste" diyerek ara ara ellerini bırakacaklarını ve bu sırada bülbüllerin kafesten kaçmaya çalışacaklarını,
   - Bülbüllerin sadece el ele tutuşmamış çocuklar arasından kaçabileceğini,
   - Diğer çocukların bülbülleri kaçırmamak için doğru zamanda el ele tutuşmaları gerektiğini,
   - Kafesten kaçan bülbülün oyunu kazanmış olacağını belirterek oyun aşamalarını açıklayınız.
4. Üç bülbülün belirlenmesiyle oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite öncesinde ve uygulama esnasında çocuklara, el ele tutuşurken ve arkadaşlarının arasından geçerken dikkatli olmaları gerektiğini belirtiniz. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.42: Bülbül kafeste oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 59

KUTU KUTU PENSE

Gelişim Alanı: Sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların Görsel 2.43'teki gibi el ele tutuşarak halka şeklini almalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sağa ya da sola dönerek "Kutu kutu pense, elmamı yerse / Arkadaşım (Bu kısımda bir çocuğun ismi söylenir.) arkasını dönse" sözlerinden oluşan oyun şarkısını söyleyeceklerini,
   - İsmi söylenen çocuğun arkasını dönmesi gerektiğini ve oyuna arkası dönük şekilde devam etmesi gerektiğini,
   - Herkes arkasını döndükten sonra "Bütün çocuklar önüne dönse." sözlerinin hep bir ağızdan söyleneceğini ve bütün çocukların öne döneceğini,
   - Bu oyunda kazanan ya da kaybedenin olmayacağını belirterek oyunun aşamalarını açıklayınız.
4. Şarkıyla birlikte oyunu başlatınız.
5. Aktivite süresince çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite öncesinde ve uygulama sırasında, olumsuz bir durumla karşılaşmamak için çocukları hızlı dönmemeleri konusunda uyarınız. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

2.43: El ele tutuşarak halka olan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 60

MENDİL KAPMACA

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 adet mendil.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların çömelerek bir halka oluşturmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir ebe seçileceğini,
   - Ebe olan çocuğun halkanın dışında kalacağını ve eline bir adet mendil verileceğini,
   - Ebe olan çocuğun elinde mendille halkanın çevresinde dolaşacağını,
   - Bu sırada halkada bulunan çocukların hep bir ağızdan "Mendil var kimde, boş taksi nerede?" diyeceklerini,
   - Ebe olan çocuğun elindeki mendili Görsel 2.44'deki gibi istediği arkadaşının arkasına bırakabileceğini,
   - Mendilin bırakılmasıyla çocukların hep bir ağızdan "Mendili almış kaçıyor, herkes ona bakıyor." diyeceklerini,
   - Mendili arkasından alan çocuğun ebeyi kovalayarak yakalamaya çalışacağını,
   - Ebe olan çocuğun ise kendini kovalayan arkadaşının yerini kapmaya çalışacağını,
   - Ebe olan çocuğun yakalanması hâlinde tekrar ebe olacağını,
   - Yakalanmadan oturması hâlinde ise diğer çocuğun yeni ebe olacağını belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
4. Sayışma yolu ile bir ebe seçiniz ve oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyunu oynadıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışma alanında çocukların takılıp düşmesine neden olacak nesnelerin olmadığından emin olunuz. Alan zemininin kaygan olup olmadığını kontrol ediniz. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.44: Mendil kapmaca oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 61

KURT VE TAVUK

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 adet tebeşir.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanının ortasına tebeşir kullanarak bir çember çiziniz.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yoluyla bir kurt bir de tavuk seçileceğini,
   - Diğer çocukların ise yumurta olacağını,
   - Yumurtaların çemberin içinde duracağını,
   - Kurdun 2.45'teki gibi konuşulanları duyamayacağı kadar uzağa gitmesi gerektiğini,
   - Tavuğun ise ortadaki çembere geçerek yumurtalarına birer renk ismi vereceğini,
   - Kurdun gelerek evin kapısını çalarmış gibi yapacağını ve "Yumurtanız var mı?" diye soracağını,
   - Tavuğun "Hangi renk?" diye soracağını ve kurdun bir renk söyleyeceğini,
   - Söylediği renkte bir yumurta yok ise bulana kadar başka bir renk söyleyebileceğini,
   - Kurdun söylediği renkte bir yumurta var ise o yavrunun kurttan koşarak kaçmaya başlayacağını,
   - Kurda yakalanmadan yuvaya tekrar dönebilirse farklı bir renk tutarak oyuna devam edebileceğini,
   - Yakalanması durumunda kurt ile rolleri değiştireceklerini,
   - Kurdun yeni yavru olarak bir renk ismi almasıyla oyuna devam edileceğini belirterek oyunun aşamalarını açıklayınız.
4. Çocukların yerini almasıyla oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Gruptaki bütün çocukların oyuna katıldıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite alanında çocukların kaçarken takılıp düşebilecekleri nesnelerin olmadığından emin olunuz. Alan zemininin kaygan olup olmadığını kontrol ediniz. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.45: Kurt ve tavuk oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

BEN KİMİM

AKTİVİTE 62

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Gözleri bağlamak için bez parçası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çocukların el ele tutuşarak halka olmalarını sağlayınız.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yolu ile bir ebe seçileceğini,
   - Ebe seçilen çocuğun halkanın ortasında duracağını ve gözlerinin bir bez ile kapatılacağını,
   - Diğer çocukların ise belirlenen bir şarkıyı söyleyerek ebenin etrafında döneceklerini,
   - Ebe olan çocuğun bu sırada rastgele bir arkadaşını işaret edeceğini,
   - İşaret edilen çocuğun Görsel 2.46'daki gibi halkadan ayrılarak ebenin karşısına geçeceğini,
   - Bu sırada diğer çocukların susacağını,
   - Ebe olan çocuğun karşısındaki arkadaşını tanıyabilmek için arkadaşından seçtiği bir hayvanın sesini çıkarmasını isteyeceğini,
   - Arkadaşını tahmin etmek için üç hakkının olduğunu,
   - Doğru tahmin etmesi hâlinde ebe olmaktan kurtulacağını ve arkadaşının oyunun yeni ebesi olacağını belirterek oyunun aşamalarını açıklayınız.
4. Sayışma yolu ile bir ebe seçerek oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Aktivite bitiminde bütün çocukları tebrik ederek oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Ebe olan çocuğu halkanın ortasında dolaşmaması, dolaşırsa gözleri bağlı olduğu için düşebileceği konusunda uyarınız. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.46: Ben kimim oyunu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 63

SİMİT

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 61-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Oyun alanına bir çember çiziniz.
3. Çocuklara;
   - Sayışma yolu ile bir ebe seçileceğini,
   - Ebe seçilen çocuğun Görsel 2.47'deki gibi çember içine geçeceğini,
   - Diğer çocukların ise çemberden birkaç metre uzakta duracağını,
   - Ebe olan çocuğun çember içinde istediği gibi hareket edebileceğini,
   - Çemberin dışına çıktığı zaman nefesi yettiği kadar uzatarak sesli bir şekilde "simit" demesi gerektiğini (simi...t şeklinde),
   - Nefesinin yettiği süre içinde diğer çocukları yakalaması gerektiğini,
   - Yakalaması durumunda ebelenen çocuğun yeni ebe olacağını,
   - Yakalayamaması durumunda çemberin içine dönerek ebe olmaya devam edeceğini belirterek oyunun uygulama aşamalarını açıklayınız.
4. Ebe seçerek oyunu başlatınız.
5. Aktivite boyunca çocuklara rehberlik ediniz.
6. Bütün çocukların oyuna katıldıklarından emin olduktan sonra oyunu sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite alanında çocukların kaçarken takılıp düşebilecekleri nesnelerin olmadığından emin olunuz. Alan zemininin kaygan olup olmadığını kontrol ediniz. Ebe olan çocuğu, ses tellerine zarar verecek kadar bağırmaması konusunda uyarınız. Özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarına göre aktiviteyi düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 2.47: Simit oyununu oynayan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 3'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Oyun aktiviteleri, çocukların sadece psikomotor gelişimlerini destekler.

2. ( ) Oyun aktiviteleri ile ilgili yönergelerde yalın ifadeler kullanılmalıdır.

3. ( ) Öğretmen, oyun aktiviteleri sırasında oyunun merkezinde olmalıdır.

4. ( ) Geleneksel oyunlar toplumsal değerleri içinde barındırır.

5. ( ) Geleneksel oyunlarda kullanılan araç ve malzemelerin temin edilmesi zordur.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Çocukları hareketli oyunlara hazırlamak amacıyla uygulanan .....hareket özelliği daha az olan oyunlardır.

7. Hareketli oyunlardan sonra çocukları dinlendirmek amacıyla ..... oyunlar uygulanır.

8. Halk kültürünü yansıtan ve eski dönemlerde genellikle topluca oynanan ..... kuşaktan kuşağa aktarılan oyunlardır.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

9. Oyun aktivitelerinde dikkat edilecek noktalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Uygulamalar karmaşıktan basite doğru sıralanmalıdır.
B) Aktiviteler çocukların yaş ve gelişim seviyesine uygun olmalıdır.
C) Aktivite malzemelerinin hepsi aynı anda tanıtılmalıdır.
D) Çocuklara aktivite ile ilgili kapalı uçlu sorular sorulmalıdır.
E) Aktiviteler sonunda ortaya çıkan ürün tanımlanmamalıdır.

10. Aşağıdakilerden hangisi eğitim ortamına uygun oyunların seçilmesinde dikkat edilecek noktalardan biri <u>değildir</u>?

A) Oyunlarda çok sayıda malzeme ve araç kullanılmalıdır.
B) Oyunlar neden sonuç ilişkisi kurulacak nitelikte olmalıdır.
C) Psikomotor gelişimi desteklemelidir.
D) Sosyal ve kültürel gelişime zemin hazırlamalıdır.
E) Bilişsel ve dil gelişimleri desteklemelidir.

11. Aşağıdakilerden hangisi oyun aktivitesi için malzeme ve araç hazırlarken dikkat edilmesi gereken noktalardan biridir?

A) Çocukların güvenliği ve sağlığına dikkat edilmelidir.
B) Kesici ya da ağır araçlar kullanılmalıdır.
C) Kimyasal içerikli malzemeler kullanılmalıdır.
D) Malzeme ve araçlar sadece öğretmen tarafından hazırlanmalıdır.
E) Araçların çocukların gelişim seviyesine uygun olması önemli değildir.

12. Aşağıdakilerden hangisi geleneksel çocuk oyun aktivitelerinde dikkat edilecek noktalardan biridir?

A) Kullanılacak araçlar etkinlik sırasında hazırlanmalıdır.
B) Çocukların yorgun olduğu zamanlarda aktivite uygulanmalıdır.
C) Çocuklara eşit fırsat tanımaya özen gösterilmelidir.
D) Aktivitenin süresine öğretmen karar vermelidir.
E) Aktivitenin uygulanacağı mekan önemli değildir.

13. Aşağıda geleneksel çocuk oyunları ile ilgili verilen sınıflandırma-oyun eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Değnek oyunları-çelik çomak
B) Dramatik nitelikli oyunlar-evcilik
C) Ezgili oyunlar-seksek
D) Dilsiz, şaşırtma, şaka oyunları-el kızartmaca
E) Atlama, sıçrama, sekme oyunları-birdirbir

D. Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı verilen boşluğa yazınız.

14. Oyun aktivitelerinin özellikleri nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

15. Oyun aktivitelerinde aşağıda verilen durumlarla karşılaşıldığında neler yapılabilir? Öğrencinin gelişim seviyesini dikkate alarak yorumlayınız.

Durum 1: Mert 6 yaşında, grupla oynanan oyun aktivitelerinde sürekli ebe olmak isteyen bir çocuktur. Sayışma yoluyla ebe seçildiğinde ağlamakta, yüksek sesle kendisinin ebe olması gerektiğini dile getirmekte ve ısrarla aktiviteye katılmamaktadır.

……..

……

……

……

……

Durum 2: Damla 5 yaşında, bütün oyun aktivitelerinde birinci olmak isteyen,birinci olamayınca ağlayan bir çocuktur. Öğretmeni her fırsatta oyunlarda önemli olanın kazanmak değil, eğlenmek olduğunu dile getirse de Damla sürekli aynı davranışları göstermektedir.

……

……

……

……

……

3.
ÖĞRENME BİRİMİ

RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİKLERİ

KONULAR

1. Çocuklara Yönelik Resim ve El İşi Etkinliği Hazırlığı
2. Çocuklara Yönelik Resim ve El İşi Etkinliği Uygulaması

Bu öğrenme biriminde;

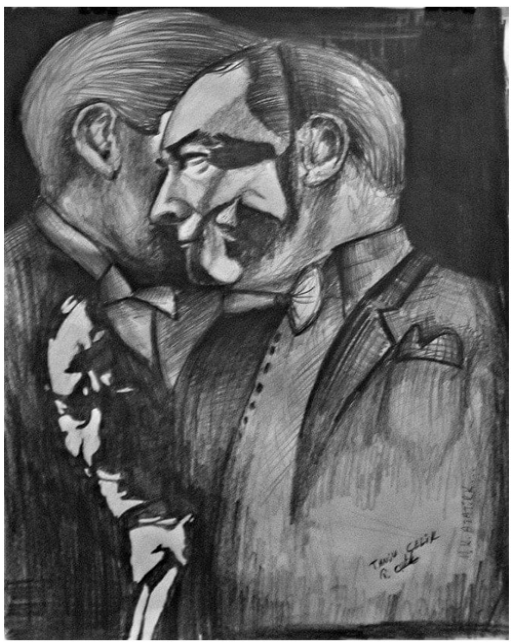
- Boya çalışmalarını, kâğıt işlerini, kolaj uygulamalarını ve yoğurma çalışmalarını listelemeyi,
- Çocuklara yönelik resim ve el işi etkinliği seçmeyi,
- Etkinlik malzemelerini, çalışma alanını ve güvenlik önlemlerini belirlemeyi,
- Uygulama sırasında dikkat edilecek noktaları açıklamayı,
- Seçilen etkinliğin malzemelerini ve çalışma ortamını hazırlamayı,
- Belirlenen güvenlik önlemlerini almayı,
- Çocuklara yönelik seçilen resim ve el işi etkinliklerini uygulamayı

öğreneceksiniz.

3. RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİKLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Bulunduğunuz ortamda, gözlerinizi rastgele bir noktaya odaklayınız ve baktığınız yerde sanatsal olarak ne gördüğünüzü anlatınız.
2. Sanat insan yaşamını nasıl etkiler? Açıklayınız.

Görsel 3.1: Kara kalem çalışması

Yüksek uygarlığın merdiveni, sanattır.
Mustafa Kemal Atatürk

Sanat; bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır (TDK Türkçe Sözlük). Sanat, canlılar içerisinde sadece insana özgü bir eylemdir çünkü sanatın içinde başka hiçbir canlıda bulunmayan bilgi, düşünme ve yaratma değerleri vardır (Görsel 3.1).

Bireyin sanatsal değerleri tecrübe ettiği ilk eğitim ortamı, okul öncesi eğitimdir. Okul öncesinde uygulanan resim ve el işi etkinlikleri, sanatsal bakış açısı ile şekillenmiş bir eğitim ortamının temel basamağını oluşturur. Okul öncesi dönemde uygulanan resim ve el işi etkinlikleri, çocuğun farklı birçok sanatsal deneyim yaşamasını sağlar. Bu deneyimler; çocuğun bilişsel, sosyal, psikomotor vb. tüm gelişim alanlarına etki ederken kişiliğini, benlik algısını, estetik duygusunu, iletişim ve görsel algı becerilerini de destekler. Ayrıca çocuğun "21. yüzyıl becerileri" de denilen "yaratıcı düşünebilme, kendini farklı yollarla ifade edebilme, problem durumlarına çözüm üretebilme, farklı bakış açısı geliştirme" gibi yaşamsal beceriler edinmesini sağlar.

3.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİĞİ HAZIRLIĞI

Okul öncesi eğitim için resim ve el işi etkinlikleri planlanırken öncelikle, çocukların Tablo 3.1'de belirtilen gelişim evreleri ve sanatsal becerileri dikkate alınmalıdır. Ayrıca çocuğun ilgi, ihtiyaç ve bireysel özelliklerinin, içinde bulunduğu kültürün ve öğrenme şeklinin de göz önünde bulundurulması gerekir. Çocukları görmeye, sorgulamaya, denemeye teşvik eden ve yaratıcılığı destekleyen etkinlikler plana dâhil edilmelidir. Kullanılacak araçlar ve malzemeler, ele alınacak kavramlar ve çalışma alanları iyi analiz edilmeli; etkinliklerin okul öncesi eğitimin amacını ve ilkelerini karşılamasına özen gösterilmelidir.

Okul öncesi dönemde uygulanacak resim ve el işi etkinlikleri çocukların zevkle katılacağı eylemlere dönüşmelidir. Çocukların, etkilendikleri nesne ve olaylara karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlamalıdır. Çocuk açısından sanat çalışmaları, bir nesnenin aynen kopya edilmesi anlamına gelmemelidir. Bu nedenle, resim ve el işi etkinliklerinin çocukların kaygılarını, mutluluklarını, hayallerini, merak ettiklerini, kısaca duygu ve düşüncelerini yansıtabileceği özelliklerde olması çok önemlidir.

Planlama aşamasında mutlaka hem çocuklar hem de çalışanlar için gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemleri belirlenmeli ve etkinlik öncesi gerekli önlemlerin alınıp alınmadığı kontrol edilmelidir.

Tablo 3.1: Yaş Gruplarına Göre Çocukların Resim ve El İşi Gelişim Evreleri

YAŞ GRUPLARINA GÖRE ÇOCUKLARIN RESİM VE EL İŞİ GELİŞİM EVRELERİ			
Gelişim Dönemi	**Çocuğun Sanatsal Gelişiminde Etkili Olan Biyolojik Özellikler**	**Kullanılabilecek Sanatsal Araç Gereçler**	**Çocuğun Sanatsal Becerileri (Nelerin Yapılabildiği)**
15 Aylık	Bazı küçük nesneleri tutabilir. Kontrolsüz, devinimsel hareketler yapar.	Kalın uçlu tahta kalemleri 50x70 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Kâğıt ya da herhangi bir düz zemin üzerine belirsiz nokta vuruşlar yapar. Boyaları sağa sola sıçratır.
18 Aylık	Çocuğun kaba motor hareketlerinin aktifleştiği bir dönemdir. Duyuşsal özelliklerini kullanarak çevresindeki olayları anlamaya çalışır.	Kalın uçlu tahta kalemleri 50x70 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Tahta kalemini avuç içinde tutarak yatay ve dikey çizgiler çizebilir. Küpleri üst üste koyabilir. Yoğurma maddeleriyle uğraşmaktan zevk alır.
2-3 Yaş	Benmerkezciliğin, monolog̃un ve bazı sosyal tepkilerin başlangıç dönemidir.	Kalın keçeli kalemler ve pastel boya kalemleri Yoğurma maddeleri Oyun hamurları Plastilin 50x70 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Parmaklarını kullanabilir. Oyun hamurlarını amaçsız kullanır. Çizime odaklanma ve çizim süresi çok kısadır. Dikey çizgi, çember ve artı çizebilir. Nesnelerin renklerini tanıyabilir. Çizgilerin karakterlerinde sezgisel gücünü kullanabilir.

Tablo 3.1 (Devamı): Yaş gruplarına göre çocukların resim ve el işi gelişim evreleri

3-4 Yaş	Omuzdan hareketli kol gücü, yerini parmak (ince motor) hareketlerine bırakır.	Kalın keçeli kalemler ve pastel boya kalemleri Yoğurma maddeleri Plastik küçük makaslar Oyun hamurları Plastilin 50x70 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Üç parmağını kullanarak kalem ve sulu boya fırçasını tutabilir. Çember, çarpı, baklava dilimi vb. çizebilir. Boyamada daha kontrollü ve başarılıdır. Üç yaşın sonuna doğru ilk simgeler ortaya çıkar. Ana renkleri tanıyabilir, eşleştirebilir.
4-5 Yaş	Sözel ifade, sözcük dağarcığı ve sorgulama becerilerinde önemli gelişmeler görülür. Cinsiyet farklılıkları belirginleşir.	İnce keçeli kalemler ve pastel boya kalemleri Fosforlu, yaldızlı boyalar Makas Yoğurma maddeleri Büyük tabletli sulu boyalar Oyun hamurları 35x50 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Çevredeki varlıkların şemalarını çizebilir. İlk şemalar genellikle insan figüründen (çöp adam) oluşur. Bu şemalar, kendilerine özgü zihinsel kavramlardır. Kare çizebilir. Harf ve rakamları taklit edebilir. Makas ile kâğıt kesebilir, kâğıtları birbirine yapıştırabilir ve katlayabilir. Çevresindeki varlıkları basit çizgilerle taklit edebilir. Sosyal olay ve olguları taklit edebilir. Resimlerindeki varlıkların büyüklük ve küçüklüklerini, oranlarını sözel olarak ifade edebilir. Farklılıkları tanıyabilir ancak çiziminde gösteremez.
5-6 Yaş	Öz güven artmıştır. Psikomotor gelişim ve dil gelişiminde önemli kazanımlar elde etmiştir. El göz koordinasyonunda önemli gelişmeler görülür.	İnce keçeli ve pastel boya kalemleri Makas Cetvel Sulu boya, fosforlu, yaldızlı boyalar Fırça Yoğurma maddeleri Oyun hamurları 35x50 cm resim veya ambalaj (kraft) kâğıtları	Çember, üçgen, kare ve çapraz çizebilir. Kalemi dengeli ve koordineli tutabilir. İnsan, hayvan, ev, ağaç vb çizimlerinde gelişmeler görülür. Küpleri üç veya dört basamaklı merdiven biçiminde sıralayabilir. Alfabede yer alan büyük harflerin tamamına yakınını çizebilir. Adını bazen ters bazen düz bir şekilde yazmayı öğrenir. Ara renklerin (turuncu, yeşil, mor) tamamını tanıyabilir.

ARAŞTIRIYORUM

Resim ve el işi etkinliklerinden önce yapılması gereken hazırlıkları araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sınıfta paylaşınız.

3.1.1. Resim ve El İşi Etkinliği Çeşitleri

Her çocuk farklı özelliklere sahip olduğu için çocukların ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri de birbirinden farklıdır. Bireysel farklılıklar dikkate alınarak okul öncesi eğitimde resim ve el işi etkinliklerine sık sık yer verilmeli, esnek program anlayışına göre günün herhangi uygun bir saatinde aşağıda belirtilen etkinlikler aynı anda ele alınmalıdır.

Görsel 3.2: Boyalarla resim yapan çocuklar

Boya Çalışmaları: Çocukların konuşarak ifade edemedikleri duygu ve düşüncelerini renk, şekil, sembol ve desen olarak kâğıda yansıttığı çalışmalardır. Görsel 3.2'de görüldüğü gibi boya çalışmaları, çocuğun iç dünyasının dışa yansımasını sağlar. Boya çalışmaları, boyanın türüne ve özelliğine göre çok farklı tekniklerle uygulanabilir.

Pastel Boya, Mum Boya ve Renkli Tebeşirler ile Yapılan Boya Çalışmaları: Okul öncesi eğitim kurumlarında en çok tercih edilen boya türleri; pastel boyalar, mum boyalar ve Görsel 3.3'te görüldüğü gibi renkli tebeşirlerdir. Bu materyaller, özellikle karalama evresindeki çocukların yapacağı boya çalışmaları için çok uygundur. Pastel boya, mum boya ve renkli tebeşirler ile yapılan boya çalışmaları şunlardır:

Görsel 3.3: Tebeşir ile özgün çalışma

a. Kazıma: Resim yapılacak yüzey (kâğıt, karton, fon kâğıdı) pastel boya ile boyanır. Boyanan yüzey kalem ucu, kürdan gibi araçlarla kazınarak resim çalışması yapılır. Bu teknik küçük yaş grubunda uygulanmamalıdır.

b. Yaydırma: Bir şekil belirlenir ve kartona çizilir. Çizilen şekil kesilerek çıkarılır. Şeklin kenarları pastel boya ile istenen renklerde boyanır ve boyanan şekil kâğıt üzerine yerleştirilir. Boyalar parmak yardımıyla, şekli hareket ettirmeden kâğıda yaydırılır.

Sulu Boya, Akrilik Boya, Guaj Boya ve Parmak Boyası ile Yapılan Boya Çalışmaları: İyi planlanmış boya çalışmaları Görsel 3.4'te olduğu gibi çocukların severek uyguladığı, oynayarak beceri kazandığı çalışmalar hâline gelir. Sulu boya çalışmalarında hazır olanların yerine, elde hazırlanan sulu boyalar tercih edilmelidir. Bu boyalar ile yapılan çalışmalar şunlardır:

Görsel 3.4: Boyalarla oynayan çocuk

a. Baskılar: Bu çalışma için öncelikle uygun bir nesne seçilir. Seçilen nesnenin bir yüzeyi boya ile boyanarak boyalı yüzey resim yapılacak zemin üzerine yapıştırılır. Baskı çalışmalarında, baskısı çıkarılabilecek her türlü nesne kullanılabilir. En sık yapılan baskı çalışmaları şunlardır:

Görsel 3.5: Temizlik fırçası baskısı

- » Sebze baskısı (patates, havuç, soğan, pırasa baskısı gibi)
- » Sünger baskısı
- » Yaprak baskısı
- » İp baskısı
- » Rulo ile ip baskısı
- » Fırça baskısı (Görsel 3.5)
- » El parmak baskısı
- » Kapak, çatal, balon vb. çeşitli araçlarla yapılan baskılar

b. Püskürtme: Şekli çıkarılmak istenen bir nesne (çiçek, yaprak, kutu kapağı vb.), kâğıdın üzerine yerleştirilir. Püskürtme aracı olarak eski bir diş fırçası kullanılır. Önce fırçanın kılları sulu boya ile boyanır. Sonra fırça kıllarındaki boya, parmak yardımıyla kâğıda doğru püskürtülür.

c. Damlatma: Kullanılacak kâğıt ikiye katlanır. Katlanan kâğıdın bir yüzüne, fırça yardımıyla farklı renklerde boyalar damlatılır. Kâğıt tekrar ikiye katlanarak el ile kâğıda hafifçe baskı uygulanır. Kâğıt açıldığında kâğıdın iki yüzeyinde de değişik şekillerin oluştuğu görülür. Yapılan ürün kurumaya bırakılır.

d. Sihirli boyama: Farklı özelliklerdeki kâğıtlara, mum boya veya pastel boyayla resim yapılarak resmin üzeri sulu boya ile boyanır. (Bazen resim yapmak yerine sadece şekil de çizilebilir.)

BİLGİ KÖŞESİ

Hazır sulu boyalar, okul öncesi çocukları için uygun değildir. Sulu boya yerine akrilik boya, guaj boya veya parmak boyası kullanılabilir ancak bunların da maliyetleri yüksektir. Bu nedenle, imkânı olmayan çocukların bu boyalara ulaşması zordur. Beyaz tutkal (plastik), toz (toprak) boya ve su ile hem ekonomik hem de daha sağlıklı boyalar hazırlamak mümkündür. Tutkal az, su çok tutulduğunda sulu boya; tutkal çok su az tutulduğunda guaj boya; tutkal ve boya aynı oranda tutulup su az tutulduğunda ise parmak boyası elde edilir. Boyalar, malzemelerin aşağıda verilen ölçülerde karıştırılmasıyla kolaylıkla hazırlanabilir:

Sulu Boya: 1 fincan su, yarım fincan tutkal ve toz boya
Guaj Boya: 1 fincan tutkal, yarım fincan su ve toz boya
Parmak Boyası: 1 fincan toz boya, 1 fincan tutkal ve çok az su

Kâğıt İşleri: Çocuklar kâğıt yırtmaktan, yuvarlamaktan, buruşturmaktan ve yırttıklarını, buruşturup yuvarladıklarını bir zemine yapıştırmaktan hoşlanır. Aynı zamanda makas tutmak, makasla kâğıt kesmek ve kestiklerinden bir şeyler ortaya çıkarmak da çocuklar için keyifli etkinliklerdir. Bu tür çalışmaların çocukların el becerisi, el göz koordinasyonu, kavram gelişimi (uzun, kısa, şekil vb.) ve yaratıcılığı üzerindeki faydaları büyüktür. Bunların yanı sıra bu çalışmalarda ortaya çıkardıkları ürünler sayesinde çocuklar, bir işi başarmanın mutluluğunu yaşama fırsatı da bulur.

Kâğıt çalışmaları mutlaka çocukların gelişim seviyesine göre planlanmalıdır. Bu şekilde yapılan planlamalar, çocukların kâğıt çalışmalarına olan ilgisini olumlu şekilde yönlendirmek ve gelişimlerini destekleyebilmek için önemlidir. Kâğıt işlerinde pek çok farklı teknik uygulanabilir (Görsel 3.6).

Görsel 3.6: Kâğıt çalışmalarından oluşturulmuş 29 Ekim Cumhuriyet panosu

a. Kâğıt Yırtma: Kâğıdı istenen şekilde, makas kullanmadan elle parçalama tekniğidir. Kâğıt yırtma tekniği ile yapılan çalışmalar, çocukların zevkle katıldığı etkinliklerden biridir. Bu çalışmalarda çocuklar bazen sadece kâğıt yırtma ve yırttıklarını yapıştırma yoluyla etkinlik yapabilirler. Bazen de yırtma ve yapıştırma ile bir resim ortaya çıkarabilirler. Bu tür çalışmalar, çocuğu yaratıcılığa yönlendirmede çok yararlıdır.

b. Kâğıt Buruşturma: Kâğıdı parmakla ya da avuç içinde Görsel 3.7'deki gibi yuvarlama tekniğidir. Kullanılacak kâğıdın yumuşak (krepon kâğıdı, el işi kâğıdı, gazete kâğıdı) olmasına dikkat edilmelidir.

Görsel 3.7: Buruşturma tekniği ile yapılmış çiçek çalışması

c. Kâğıt Delme: Delgeç, zımba veya çeşitli araçlar kullanarak (sivri uçlu olmayan) kâğıt üzerinde delik açma tekniğidir.

d. Kâğıt Yuvarlama: Kâğıdı kalem ya da benzeri bir araçla döndürerek Görsel 3.8'deki gibi yuvarlak hâle getirme tekniğidir. Çocukların küçük kas gelişimine katkısı büyüktür. Bu teknik, mukavva dışında tüm kâğıt çeşitleriyle uygulanabilir.

Görsel 3.8: Yuvarlama tekniği ile yapılmış ağaç çalışması

e. Kâğıt Kesme: Kâğıda çizilen bir şekli veya çizgiyi makas kullanarak Görsel 3.9'daki gibi kesme tekniğidir. Bu çalışmada çocuklara ilk olarak makasın nasıl kullanılacağı öğretilmelidir. Daha sonra bol bol düz çizgi üzerinden kesme alıştırmaları yaptırılmalıdır. Bu teknikte çocukların gelişim düzeylerini ve deneyimlerini dikkate almak önemlidir.

Görsel 3.9: Kesme tekniği ile yapılmış kar tanesi çalışması

f. Kâğıt Katlama: Kâğıdı çeşitli şekillerde katlayarak kâğıda belli bir biçim verme tekniğidir. Katlama tekniği ile Görsel 3.10'daki gibi keskin hatlar oluşturulur. Mukavva dışında her türlü kâğıtla katlama yapılabilir. Çocuklar kesme, yırtma ve yuvarlama tekniklerini pekiştirmeden kâğıt katlama tekniğine geçilmemelidir.

Görsel 3.10: Katlama tekniği ile yapılmış çeşitli çalışmalar

Kolaj (Artık) Uygulamaları: Kolaj, çeşitli malzemelerin bir araya getirilmesi ile yapılan uygulamalardır. Kolaj uygulamaları, artık materyallerle yapıldığı için bu tür etkinliklere "artık materyal uygulamaları" da denir. Artık materyal; bir maddenin kullanıldıktan sonra geriye kalan, genellikle çöpe atılan ya da saklanan, temiz ve sağlıklı olan kısmıdır. Okul öncesi eğitimde etkinlikleri zenginleştiren artık materyaller; fabrikasyon, doğal ya da el yapımı olabilir. Artık materyal uygulamaları, çocuklara doğal ortamda deney yapma imkânı sunar. Çocukların yaparak yaşayarak öğrenmelerini desteklerken araştırma, keşfetme ve problem çözme becerilerini geliştirir. Artık materyallerin çalışma ortamına eklenmesiyle çocuklar; düşüncelerini nesnelerle ifade etme ve hayal güçlerini kullanma imkânı bulur. Artık materyal uygulamaları, grup çalışmaları için son derece uygundur. Çocuğun, arkadaşlarıyla iş birliği ve uyum içinde çalışmasına ve ortaya Görsel 3.11'de olduğu gibi sanatsal bir ürün çıkarmasına ortam hazırlar.

Görsel 3.11: Kolaj çalışması

Artık materyallerin sanatsal ürüne dönüşebilmesi, çocuğun heyecanını tetiklediği gibi çevreye olan merakını da arttırır. Artık materyaller ile Görsel 3.12'deki gibi, bir zemin üzerinde iki boyutlu çalışmalar yapılabileceği gibi üç boyutlu çalışmalar da yapılabilir (kolilerden uzay mekiği veya robot yapmak, tuvalet kâğıdı rulosundan kelebek yapmak gibi).

Görsel 3.12: Üç boyutlu kolaj çalışması

Yoğurma Çalışmaları: Çocuğun elinde şekillenen, yumuşak formdaki yoğurma maddelerinin kullanılmasıyla uygulanan etkinliklerdir. Çocuk hiçbir araca ihtiyaç duymadan sadece elleriyle yoğurma maddelerine kolayca değişik şekiller verebilir (Görsel 3.13). Yoğurma çalışmaları, çocuğu rahatlatan ve çocuğun saldırganlık, öfke gibi bazı olumsuz duygularını kontrol etmesini destekleyen etkinliklerdir. Yoğurma çalışmaları sayesinde çocuk kendine güvenmeyi, bir işe başlama ve bir işi bitirme yoluyla sorumluluk almayı öğrenir. Yoğurma maddeleri bir yandan çocuğun el ve parmak kaslarını güçlendirirken diğer yandan çocuğun duygusal doyum yaşamasını ve yeni beceriler geliştirmesini sağlar. Çocuğun hayal dünyasını zenginleştirerek yeni buluşlar ortaya koymasına, yaratıcılığını güçlendirmesine olanak verir. Bütün bunların yanı sıra yoğurma maddeleri, okul öncesi eğitim kurumlarına en kolay yoldan sağlanan, en ucuz malzemelerdir. Yoğurma maddeleri şu şekilde sıralanabilir:

Görsel 3.13: Kil ile çalışma

a. Tuz Seramiği: Hazırlaması basit, ekonomik ve kolaylıkla şekil alan bir yoğurma maddesidir. Sadece okul öncesi eğitim kurumlarında değil evlerde de kullanılabilir. İki çay bardağı un, bir çay bardağı tuz, bir çay bardağı su, iki damla sıvı yağ ve toz boya ile tuz seramiği hazırlanabilir (Görsel 3.14).

Görsel 3.14: Tuz seramiği ile şekillenmiş bir çalışma

b. Kil: Okul öncesi eğitim kurumlarında en sık kullanılan yoğurma maddesidir. Hazır olarak satın alınabileceği gibi toz hâlde bulunan kilin, hamur hâline getirilmesiyle de elde edilebilir.

c. Kâğıt Hamuru: Geri dönüşüm için ayrılan kâğıtların (krepon kâğıdı, tuvalet kâğıdı, gazete kâğıdı vb.) suda bekletilerek hamur hâline getirilmesi ile elde edilen yoğurma maddesidir. Kâğıt hamuru ile yapılan etkinlikler, büyük yaş grubunda daha başarılı sonuçlar verir.

d. Talaş Hamuru: Altı su bardağı kereste tozu, beş bardak un, iki yemek kaşığı tuz, iki bardak zamk ve bir bardak suyun yoğrulmasıyla elde edilen yoğurma maddesidir. Talaş hamuru nemli bir beze sarılarak saklanmalıdır.

e. Plastirin: Piyasada, özellikle kırtasiyelerde, hazır olarak satılan renkli yoğurma maddesidir (Görsel 3.15). Plastirin, içindeki yağlar nedeniyle yumuşaktır ve uzun süre katılaşmadan kullanılabilir.

Görsel 3.15: Plastirin çalışması

f. Mum ve Cam Macunu: Mumun eritilerek hamur hâline getirilmesi ile elde edilen yoğurma maddesidir. Çok kullanışlı bir yoğurma maddesi olmadığı için okul öncesi eğitim kurumlarında sık tercih edilmez.

SIRA SİZDE

Orijinali İngilizce bir şiir olan, Helen BUCKLEY (Helın Bakli)'ye ait "The Little-Boy (Dı Lidıl Boy)" adlı hikâyeyi okuyunuz. Hikâyenin altında verilen soruları cevaplayınız.

KÜÇÜK ÇOCUK

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde okula giden bir küçük çocuk vardı. O küçücüktü ve okul da koskocaman. Küçük çocuk, avluya açılan bir kapıdan geçip sınıfına hemencecik girebileceğini öğrenince mutlu oldu ve gözünde okul ona artık koskocaman gözükmedi. Bir sabah, artık uzunca bir süredir küçük çocuk okullu iken öğretmen dedi ki: "Bugün bir resim çizeceğiz." "Ne güzel…" diye düşündü küçük çocuk. Resim yapmayı severdi. Bir sürü resim çizebilirdi: aslanlar, kaplanlar, tavuklar, inekler, trenler, gemiler… Hemen pastel boya kutusunu çıkarıverdi ve çizmeye koyuldu. Fakat öğretmen seslendi: "Bekleyin, daha hemen başlamayın!" Herkesi süzdü, hazırlar mı diye baktı. "Şimdi…" dedi öğretmen, "Çiçekler çizeceğiz." Ne hoş, diye düşündü küçük çocuk. Çiçek çizmeyi çok severdi. Ve güzel mi güzel çiçekler çizmeye başladı. Pembe ve mavi ve turuncu boyalarıyla. Fakat "Bekleyin!" dedi öğretmen. "Ben göstereceğim size nasıl çizeceğinizi." Onunki kırmızıydı, yeşil saplı. "Haydi!" dedi öğretmen. "Artık başlayabilirsiniz." Küçük çocuk, öğretmenin çiçeğine baktı. Sonra da kendi çiçeğine. Kendi çiçeğini öğretmeninkinden daha çok sevmişti fakat bunu söyleyemedi. Defterindeki sayfayı çevirdi ve öğretmeninkine benzer bir çiçek çizdi. Kırmızıydı, yeşil saplı. Ve çok geçmeden küçük çocuk beklemeyi öğrendi, ve izlemeyi, ve tam öğretmeninki gibi şeyler yapmayı. Kendi başına artık hiçbir şey yapmadı.

Bir gün geldi, küçük çocuk ve ailesi başka bir eve taşındılar, başka bir şehirde ve küçük çocuk başka bir okula gidiyordu tabii ki. Bu okul, öncekinden daha da büyüktü. Ve sınıfına avludan açılan bir kapı da yoktu. Üst kata yüksek basamaklardan çıkmak zorundaydı ve uzun bir koridor boyunca gitmeliydi sınıfına. Ve daha ilk günü yeni okulunda, öğretmen seslendi: "Bugün bir resim çizeceğiz." Ne güzel, diye düşündü küçük çocuk ve öğretmeni bekledi, ne yapılacağını söylemesi için. Fakat öğretmen, bir şey söylemedi. Sadece sınıfta sıraların arasında dolaştı. Küçük çocuğa geldiğinde, "Sen resim çizmek istemiyor musun?" dedi. "Evet, ne çizeceğiz?" dedi küçük çocuk. "Sen çizmeden ben bilemem ki?" dedi öğretmen. "Nasıl çizmemi istiyorsunuz?" diye sordu küçük çocuk. "Niçin? Nasıl istiyorsan öyle…" dedi öğretmen. "Ve her renk olabilir mi?" diye sordu küçük çocuk. "Her renk…" dedi öğretmen. "Eğer herkes aynı resmi çizseydi ve aynı renkleri kullansaydı kimi, neyi çizdiğini nasıl bilebilirdim. Ve hangisinin hangisi olduğunu." "Bilmiyorum." dedi küçük çocuk. Ve kırmızı bir çiçek çizmeye başladı, yeşil saplı.

1. Okuduğunuz eser size ne hissettirdi? Duygularınızı sınıfla paylaşınız.
2. Boya çalışmaları esnasında sizce nelere dikkat edilmelidir? Fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.
3. Öğrendiklerinizden yola çıkarak düşüncelerinizi resimle anlatan bir afiş hazırlayınız.

3.1.2. Resim ve El İşi Etkinliklerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Resim ve el işi etkinliklerinde kullanılacak araçlar ve malzemelerin her şeyden önce okul öncesi eğitimin amaç ve kazanımlarına uygun olması gerekir. Araçlar ve malzemeler tek bir amaca hizmet etmemeli, yeri geldiğinde birbirlerinin yerine kullanılabilmelidir. Çok yönlü işleve sahip araçlar ve malzemeler, çocuğun tüm gelişim alanlarının desteklenmesinde oldukça faydalıdır. Araç gereçlerin çocukların gelişim özelliklerine uygun, ilgi çekici, mekanik olarak sağlam ve kimyasal olarak

sağlığa zararsız olmasına çok dikkat edilmelidir.

Boya çalışmalarında kullanılan araçlar ve malzemeler çok geniş bir yelpazeye sahiptir. Farklı özelliklerdeki kâğıtlar (fon kâğıdı, A4 kâğıdı, teksir kâğıdı, ambalaj kâğıdı, rulo kraft kâğıdı), çeşitli boyalar (pastel boya, sulu boya, parmak boyası, guaj boya, akrilik boya, boya kalemleri, keçeli kalemler, kara kalem, mum boya, toz gıda boyası, toz badana boyası vb.), fırçalar, naylon poşetler, panolar, kumaşlar, cam kavanozlar, metal yüzeyler, düz taşlar, paletler, tuvaller, şöniller ve önlükler boya çalışmalarında çok sık kullanılır.

Kâğıt işlerinde resim kâğıdı, karton, fon kâğıdı, paket kâğıdı, mukavva, el işi kâğıdı, krepon kâğıdı, gazete ya da dergi sayfaları, ambalaj kâğıdı, kese kâğıdı, kraft kâğıdı, takvim ve afişlerin renkli sayfaları, tuvalet kâğıdı, teksir kâğıdı, eva vb. kullanılabilir. Ayrıca yapıştırıcı (tutkal, mum yapıştırıcı, zamk), makas, delgeç, zımba, ataş, çeşitli büyüklüklerde kapaklar (çizim yapabilmeleri için), çeşitli kalemler, koli bandı, çift taraflı bant vb. de kâğıt işlerinde kullanılabilir (Görsel 3.16).

Görsel 3.16: Resim ve el işi malzemeleri

Yoğurma maddeleri çocukların her zaman keyifle oynadığı malzemelerdir. Çocukların bu çalışmalara ilgisini arttırmak ve hayal güçlerini canlı tutmak için yoğurma maddeleriyle birlikte artık materyaller de kullanılabilir. Yumuşaklıklarını uzun süre korumak için yoğurma maddelerini cam kavanozlarda veya plastik saklama kaplarında, serin bir yerde muhafaza etmek gerekir.

Özellikle kolaj uygulamalarında kullanılacak artık materyallerin tek bir amaca hizmet etmemesi ve birbirlerinin yerine kullanılabilmesi çok önemlidir. Artık materyaller; çam kozalakları, deniz kabukları, çakıl taşları, değişik tahıl ve tohumlar, yumurta kabukları, pet şişeler, bitmiş makaralar, şampuan ve deterjan kutuları, ambalaj veya ilaç kutuları, karton kutular, düğmeler, tüyler, deri parçaları, yumurta kolileri, köpük tabaklar ve bardaklar, ağaç dalları ve kabukları, boncuklar, ip, yün ve kumaş parçaları, şişe kapakları ve mantarlar, kâğıt havlu ya da tuvalet kâğıdı ruloları, tahta parçaları, kullanılmış kartlar, kuru çiçekler ve yapraklar, kulak temizleme pamukları, kâğıtlar, boncuklar, plastik çatal kaşıklar, boyalar, simler, mandallar, dergi, gazete ve resimli takvim yaprakları, pamuk gibi çok çeşitli malzemeleri içerir. Kullanılacak artık materyaller etkinlikten önce gözden geçirilerek hazır edilmelidir. İşlevini kaybetmiş ve temizlenemeyen malzemelerin yerine yenilerinin konması sağlanmalıdır. Kolaj çalışmalarında artık materyallerin yanı sıra makas, çift taraflı bant, koli bandı, mum yapıştırıcı, tutkal gibi araçlara da ihtiyaç duyulur.

Eğitim ortamlarında çocukların estetik gelişimlerini ve bağımsızlık kazanmalarını destekleyen araç gereçler, yöntem ve teknikler kullanılmalıdır. Her çocuğun kendine ait bir malzeme kutusu olmasına ve malzemelerinin bakımını üstlenmesine özen gösterilmelidir. Bu durum, çocuğun sorumluluk alma becerisini geliştirerek yaşama hazırlanma sürecini destekler. Ayrıca, dağılan veya karışan malzemeleri özelliklerine göre gruplama ve malzemelere yenilerini ekleme gibi sorumluluklar, çocuğun zihinsel ve motor becerilerini geliştirir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

Aşağıdaki açıklamayı dikkatle okuyunuz. Boya çalışmalarında uygulanan teknikleri kullanarak "küresel ısınma" temalı resim çalışması yapınız.

Küresel ısınma sebebiyle dünyanın iklim sistemi bozulmakta ve iklim değişiklikleri yaşanmaktadır. Küresel ısınma; sıcaklığın artması, buzulların erimesi, deniz seviyelerinin yükselmesi, bir anda şiddetli yağışların başlaması ve bu yağışların sel ile sonuçlanması, güçlü fırtınaların oluşması, içilebilir suların azalması, kuraklıkların yaşanması, açlığın yaygınlaşması, biyolojik çeşitliliğin azalması gibi birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir.

Malzemeler: Çift en 10 m Amerikan bezi, guaj boya, akrilik boya, parmak boyası, yağlı boya, çeşitli kalınlıklarda fırçalar, süngerler, tüyler, yağlı boya fırçaları, renkli not kâğıtları, kavanozlar, kovalar, temizlik fırçaları, balonlar.

Etkinliğin Yapılacağı Yer: Okul bahçesi.

Üç gruba ayrılınız.

Etkinlik öncesi yapılacakları aşağıdaki gibi paylaşınız.

1.Grup

- Etkinliğin amacını ve uygulamasını belirten bir dilekçe yazarak okul idaresine başvurunuz ve gerekli izinleri alınız.
- Etkinliğin sınıfınız liderliğinde ve tüm okulun katılımıyla gerçekleşeceğini söyleyiniz.
- Etkinlik için okul idaresinden yardım alınız.

2.Grup

- Boyaları kullanıma hazır hâle getiriniz.
- Etkinliğin yapılacağı yeri belirleyiniz ve etkinlik için hazırlayınız.

3.Grup

- Malzemeleri temin ediniz.
- Etkinliği tüm okula duyurunuz.

1. Kumaşı okulunuzun bahçesinde yere seriniz ve sınıfça etkinliği başlatınız.
2. Boya çalışmalarında öğrendiğiniz tekniklerle amacınıza uygun, özgün çalışmalar yapınız.
3. Etkinliğe katılmak isteyen diğer öğrencilere rehberlik ediniz.
4. Etkinliği uygularken neler hissettiğinizi, renkli not kâğıtlarına yazacağınız bir cümle ile anlatınız.
5. Kumaşın üzerinde boş yer kalmayana kadar çalışmalarınızı sürdürünüz.
6. Etkinlik sona erdiğinde çalışmanızı boyaların kuruması için uygun bir yerde muhafaza ediniz.
7. Çalışmanız kuruduktan sonra, arkadaşlarınızın hislerini yazdığı renkli not kâğıtlarını kumaşın uygun yerlerine iğneleyiniz.
8. Biten çalışmayı okulun dış cephesine veya okulun bahçesindeki çitlere asarak sergileyiniz.

3.1.3. Resim ve El İşi Etkinliklerinde Çalışma Alanı ve Güvenlik Önlemleri

Resim ve el işi etkinliklerinin yapılacağı çalışma alanının yeterli havalandırma, ısınma ve aydınlatma imkânlarına sahip olması çok önemlidir. Bu etkinlikler için çocukların hareketini kısıtlamayacak genişlikte, yerler kirlenecek duvarlar boyanacak kaygısının yaşanmayacağı bir alan belirlenmelidir. Malzeme dolapları, Görsel 3.17'de görüldüğü gibi kapaksız ve yeri geldiğinde farklı işlevlerde kullanmaya uygun olarak tasarlanmalıdır. Çocuklar el işi etkinliklerinde diğer etkinliklere göre lavaboları daha fazla kullanır. Bu nedenle, çalışma sonrası temizlenmeye kolaylık sağlaması açısından çalışma alanının lavabolara yakın şekilde düzenlenmesi önemlidir. Ayrıca, etkinlik alanının lavabolara yakın olması, çocukların geliş gidiş trafiğini daha rahat kontrol etme olanağı sağlar.

Görsel 3.17: Resim ve el işi çalışma alanı

Aktiviteler için çalışma alanı düzenlenirken rahat ve kullanışlı bir ortam oluşturulmalıdır. Çocukların aktif katılımını sağlayan, tüm duyularına hitap eden, merak uyandıran ve zengin uyarıcılara sahip bir ortam, çocukların yaratıcılığını destekleyecektir. Çalışmaların yapılacağı yerin pencereye yakın olması, çocuğun çevreyi gözlemlemesine fırsat sunacak ve çalışmalarına ilham verecektir. Çalışma yapılacak yerin (masa, zemin, bahçe, sanat atölyesi) hijyenik olmasına dikkat edilmeli, çalışma sona erdiğinde çalışma alanı çocuklarla birlikte temizlenmelidir. Çalışma alanı olarak sadece sınıf düşünülmemelidir. Çocukların gözlem yapabileceği, çevre uyaranı açısından zengin, çocuklara deneyerek öğrenme imkânı sunan, çocukların yeni değerler üretebileceği (müze, okul bahçesi, parklar) mekânlar da uygulama alanı olarak kullanılmalıdır (Görsel 3.18).

Resim ve el işi etkinlikleri planlanırken her şeyden önce gerek çocukların gerekse çalışanların sağlığı ve güvenliği ön planda tutulmalıdır. Pas ve küf tutmayan, keskin ve sivri uçları olmayan araç gereçler kullanılmalıdır. Tehlikeli durumlar yaratabilecek, çok küçük parçalardan oluşan araçlar ve malzemeler tercih edilmemelidir. Çocukların kullanımına sunulan bütün araçlar ve malzemeler gözden geçirilmeli, uygun olmayanlar elenmelidir. En az oranda kimyasal içeren, sağlığa zararsız ve alerjik durumlara sebebiyet vermeyecek malzemeleri kullanmak oldukça önemlidir.

Görsel 3.18: Okul bahçesinin zemininde uçan balonlar

Resim ve el işi etkinliklerine başlamadan çocuklara mutlaka önlük giydirilmeli; havlu peçete, ıslak mendil gibi malzemeler yanlarında hazır edilmelidir. Çocuklar yaşları gereği boyaları, yoğurma maddelerini ya da artık materyalleri ağızlarına götürebilir; tenlerine temas ettirebilir veya direkt olarak soluyabilir. Bu tür riskler daima göz önünde bulundurularak çalışma boyunca çocuklar sık sık kontrol edilmelidir. Çalışma bittiğinde çocukların, ellerini mutlaka sabun ve bol su ile yıkamaları sağlanmalıdır. Çalışılacak alanda zeminin taş, toprak ve ıslak olmamasına dikkat etmek gerekir. Çalışmalar için tahta döşeme ya da hasır üzerine muşamba yayılmış bir zemin tercih edilmelidir. Çocukların oturma düzeni çarpışma, kayma, düşme gibi kazalara sebebiyet vermeyecek şekilde oluşturulmalıdır. Çocuklara çalışmaları boyunca gerekli rehberlik yapılarak kurallar net ve açık bir şekilde açıklanmalıdır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

Sınıfta dört gruba ayrılarak kura yöntemiyle aşağıdaki konuları paylaşınız. Öğrendiğiniz resim ve el işi etkinliklerini gözden geçiriniz. Boya çalışmaları, yoğurma çalışmaları, kâğıt işleri, kolaj uygulamaları tekniklerinden faydalanarak grubunuza ait konuya uygun olarak resim ve el işi etkinliğinizi gerçekleştiriniz.

Konular

- » Teknolojinin doğru kullanımı
- » Zamanı verimli kullanma
- » Kitap ve gökyüzü
- » Çocuk ve doğa

1. Sınıfınızı etkinlik için düzenleyiniz.
2. Gruplarınızla çalışma kurallarınızı belirleyiniz.
3. Etkinliğinizi iki ya da üç boyutlu çalışmalar olarak da yapabilirsiniz.
4. Çalışmalarınızın grubunuza ait konuyu anlatmasına ve yaratıcılığınızı ön plana çıkarmasına özen gösteriniz.
5. Çalışmalar bittiğinde ortaya çıkan ürünü sınıfın uygun bir yerinde sergileyiniz.
6. Aranızdan bir grup sözcüsü seçiniz.
7. Grup sözcüleri aracılığıyla, yapılan çalışmaları sırayla sınıfa anlatınız.

3.1.4. Resim ve El İşi Etkinliklerini Uygulamada Dikkat Edilecek Noktalar

- Çocuklar duygu ve düşüncelerini, yani algıladıklarını, gelişim özelliklerine göre kendi yorumlarıyla dışa vururlar. Resim ve el işi etkinlikleri çocukların yaşları, gelişim seviyeleri, ilgi ve merakları dikkate alınarak planlanmalıdır. Kullanılacak araç ve malzemeler, çalışma alanı, temizlik ve çalışma süresi planda ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

- Çocuklar grup çalışması veya bireysel çalışma için zorlanmamalı, uygun çalışma ortamları yaratılarak tercih çocuğa bırakılmalıdır. Bireysel çalışmalar, çocuğun sadece kendisiyle ilgili olan gelişimine katkı sağlamayı hedeflemelidir. Grup çalışmaları ise çocuğun paylaşma, iş birliği yapma, toplumun bir parçası olarak birlikte yaşama becerileri kazanmasını hedeflemelidir.
- Etkinlikten önce çalışma alanı, araç ve malzemeler hazır edilmelidir.
- Aktivitelerde kullanılacak araçların ve malzemelerin çocukların gelişim seviyelerine uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- Çocuk, araç ve malzeme seçiminde özgür bırakılmalıdır.
- Çocuk eğer malzeme veya araçla ilk defa karşılaşıyor ise önce çocuğa malzeme veya araç tanıtılarak bunların nasıl kullanıldığı açıklanmalıdır. Malzeme ya da aracın çocuk tarafından ilk kullanımında çocuğa mutlaka destek sağlanmalıdır.
- Aktivitelerin nasıl yapılacağının kesin çizgilerle anlatıldığı çalışmalardan kaçınmak gerekir. Çocukların gördüklerini, duyduklarını ve düşündüklerini uygulamasına fırsat veren, bireysel özelliklerin dikkate alındığı, yaratıcılığı ortaya koyan çalışmalara yer verilmelidir.
- Çocukların yaptığı aktiviteler ve ortaya çıkardığı ürünler hiçbir zaman birbiriyle kıyaslanmamalıdır. Farklı düşüncelerin yarattığı sonuçlar teşvik edilmeli, yeni ve özgün düşüncelere değer verilerek çocuklar desteklenmelidir (Görsel 3.19).

Görsel 3.19: Özgün bir çalışma

- Aktivite kuralları önceden sade ve açık bir dille anlatılarak bu kurallar tutarlı bir şekilde uygulanmalıdır.
- Çocukların çalışmaları gerçekçi ve içten bir şekilde övülmelidir.
- Kullanılacak araç ve malzemeleri hazırlama, çalışma alanını temizleme ve düzenleme gibi işlere çocuklar da dâhil edilmelidir.
- Özellikle sulu boya çalışmalarında renklerin birbirine karışmaması için her boya kavanozunda bir fırçanın bulunması sağlanmalıdır.
- Çocukların çalışmasını engellemeyecek şekilde yanlarında bulunmaya özen gösterilmelidir. Gerektiği zaman ve gerektiği kadar çocuklar desteklenmelidir.
- Çocukların soru sormasına fırsat verilmelidir.
- Resim ve el işi etkinliklerinde üründen çok sürece önem vermek gerekir. Çocuğun aktivite boyunca gösterdiği gayret takdir edilmelidir. Değerlendirmelerde mutlaka çocuğun ilgi, beceri ve gelişim düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.
- Kâğıt aktivitelerinde yırtma, yuvarlama, buruşturma, delme ve düz kesme gibi çalışmalarla çocukların el becerileri geliştikten sonra kâğıt katlama tekniği uygulanmalıdır.
- Birkaç teknik bir araya getirilerek (yırtma, kesme, yuvarlama, buruşturma gibi) grup çalışmasına sık sık yer verilmelidir.

- Yoğurma maddeleri kolay şekil alan, ele yapışmayan, kuruduğu zaman şekli bozulmayan ve gerektiğinde çeşitli renklerde kullanılabilecek özelliklerde olmalıdır.
- Yoğurma maddeleriyle çalışmaya tuz seramiği ile başlanmalıdır. Çocuklar beceri kazandıkça diğer yoğurma maddeleri (kil, kâğıt hamuru, talaş hamuru) kullanılmalıdır. Çocuklar yoğurma maddeleriyle yaptıkları çalışmalarda "koparma, mıncıklama, yuvarlama, düzleştirme, şekil verme" aşamalarından geçerler. Çocukların bu aşamalardan geçme süreleri, deneyim sıklığı ve kalitesiyle doğru orantılıdır. Planlama yaparken bu aşamaları dikkate almak önemlidir.
- Çocuklara yoğurma maddeleri doğal renginde (beyaz) veya hazırlanışı sırasında zararsız toz boyalarla renklendirilerek verilmelidir. Ayrıca yoğurma maddelerinin hazırlanma, yoğurma ve renklendirme sürecine çocuklar da dâhil edilmelidir.
- Uygulama sonrasında, aktivite süreci ile ilgili çocuklarla sohbet edilmeli ve ortaya çıkardıkları ürünleri anlatmalarına fırsat verilmelidir. Ürünlere mutlaka günün tarihi, çocuğun adı ve soyadı yazılmalıdır. Ürünler uygun ortamlarda saklanarak kurutulmalıdır. Kuruyan ürünler panolarda ya da uygun alanlarda sergilenmelidir.

BİLGİ KÖŞESİ

Resim yapmaya çocuk denecek yaşlarda başlayan **Rembrant (Rembirent);** 19 yaşında kendi stüdyosunu kurmuş, 25 yaşında ise çırakları olan ünlü bir ressam olmuştur. Kendine özgü üslubu, kimse tarafından taklit edilememiş; "Rembrant'ın siyahı" olarak adlandırılan siyah tonu, hiçbir ressam tarafından tutturulamamıştır. Bugün bile bu ton, bilgisayarla dahi tutturulamamaktadır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

"Pablo Picasso (Pablo Pikasso), Van Gogh (Van Goh), Abidin Dino, Burhan Doğançay, Fikret Mualla, Osman Hamdi Bey, Leonardo Da Vinci (Leonardo Da Vinçi), Salvador Dali (Salvado Daliy), Frida Kahlo (Fride Kahlo)" gibi dünyaca ünlü ressamların eserlerini ve yaşam öykülerini inceleyiniz. En beğendiğiniz eserin A3 boyutunda renkli ve renksiz birer çıktısını alınız. Aşağıda verilen maddeleri uygulayınız.

1. Seçtiğiniz eseri, resim ve el işi etkinliklerinde öğrendiğiniz teknikleri kullanarak istediğiniz malzemeyle yeniden yorumlayınız.
2. Süreniz iki ders saatidir. Etkinliğinizi tamamladıktan sonra kendi çalışmanızı ve eserin orijinal renkli çıktısını öğretmen masasına bırakınız.
3. Sınıf yoklama listesine göre sırayla öğretmen masasına gelerek çalışmalar arasından rastgele bir seçim yapınız. (Kendi çalışmanız denk gelirse tekrar seçim yapınız.) Arkadaşınıza ait çalışma ile orijinal eseri elinize alınız. Bir dakika boyunca arkadaşınıza ait çalışma ve orijinal eseri karşılaştırarak çalışma hakkında yorum yapınız. (Çalışmanın orijinal esere benzeyip benzemediği, bir eseri yorumlamanın zorlukları, bu çalışmada neler hissettikleri vb. hakkında konuşabilirsiniz.)
4. Tüm öğrencilerin yorumlama sürecini tamamlamasıyla etkinliği sonlandırınız.

3.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİĞİ UYGULAMASI

Resim ve el işi etkinliklerinde öncelikli olan, çocuğun resimlerinde ya da ortaya koyduğu ürünlerde gözler önüne serdiği ve kendi dünyası hakkında verdiği işaretleri görebilmektir. Bu nedenle resim ve el işi uygulamalarında çocukları, kendi dünyasının lideri olarak görmek gerekir. Uygulamalarda çocuklar; renkleri, biçimleri, materyalleri, yeteneklerine uygun bir maddeyi kullanmada özgür bırakılmalıdır. Böylece eğitimci, bir yandan çocukların yaratıcı yönleri hakkında fikir edinirken diğer yandan çocukların baskı altında kalmış korkuları ya da isteklerini keşfedebilir.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 64 — MÜZİĞİN RESMİ

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Islak mendil, akıllı tahta veya müzik çalar, Vivaldi'nin Dört Mevsim konçertosu.
Kullanılacak Malzemeler: Pastel boya, kuru boya, mum boya, kara kalem, A4 kâğıdı, renkli tebeşir, renkli fon kâğıtları, zımpara kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Müziği başlatınız.
4. Minderlere veya sandalyelere oturarak gözlerinizi kapatınız ve müziğe odaklanınız.
5. Dinlediğiniz müziğin resmini yapacak olsanız nasıl bir resim olurdu hayal ediniz.
6. Müzik durduğunda çalışma alanına geçiniz.
7. İstediğiniz boyayı ve kâğıdı alarak resim yapmaya başlayınız (Görsel 3.20).
8. Çalışmanızı sınıfta anlatınız.
9. Resimlerinizi sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyunuz ve çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin durumuna uygun şekilde düzenleyiniz.

Görsel 3.20: Çocuk gözüyle müziğin resmi

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 65

DENİZDE YÜZEN UYDULAR

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Islak mendil, havlu peçete.
Kullanılacak Malzemeler: Pastel boya, kuru boya, mum boya, kara kalem, A4 kâğıdı, renkli tebeşir, renkli fon kâğıtları, akrilik boya, sulu boya, fırça.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gece sahilde yürüdüğünüzü ve denizde yüzen uydular gördüğünüzü, hemen bir tekneye atlayıp uyduları toplamaya başladığınızı hayal ediniz (Görsel 3.21).
4. Hayalinizi kâğıda dökmek üzere çalışma alanına geçiniz.
5. İstediğiniz boyayı ve kâğıdı alarak resim yapmaya başlayınız.
6. Sırayla, yapılan resimler hakkında konuşunuz ve resimleri bir araya getirerek bir hikâye oluşturunuz.
7. Resimlerinizi sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyunuz ve çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin durumuna uygun şekilde düzenleyiniz.

Görsel 3.21: Denizde yüzen uydular

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 66 GECENİN İÇİNDE YALNIZ AYICIK

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Islak mendil, havlu peçete.
Kullanılacak Malzemeler: Siyah veya lacivert fon kâğıdı, akrilik boya, sulu boya, parmak boyası, ponpon.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivitenizde kullanmak istediğiniz malzemeleri seçiniz ve çalışma alanına yerleştiriniz.
4. Gecenin içinde yalnız bir oyuncak ayıcık hayal ediniz.
5. Ponpon ve parmaklarınızla baskı tekniğini uygulayarak hayalinizdeki oyuncak ayının resmini yapınız (Görsel 3.22).
6. Çalışmanızı sınıfta anlatınız.
7. Resimlerinizi sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Malzemeleri çeşitlendirerek (sebze, ip, fırça, el, ayak, sünger, balon, şişe kapağı vb.) farklı baskı aktiviteleri gerçekleştirebilirsiniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyunuz ve çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin durumuna uygun şekilde düzenleyiniz.

Görsel 3.22: Ponpon ve parmak baskısı

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 67

SEVİMLİ TIRTIL

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Islak mendil, masa.
Kullanılacak Malzemeler: Sulu boya, akrilik boya, parmak boya, A4 kâğıdı, renkli fon kâğıtları, balon.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite öncesinde balonu hafifçe şişiriniz.
4. Kullanacağınız boyayı ve kâğıdı seçerek çalışma alanınızda hazır ediniz.
5. Balonun şişkin tarafını boyaya batırarak kâğıt üzerine baskı tekniği ile Görsel 3.23'teki gibi bir tırtıl yapınız.
6. Parmak baskısı ile tırtılın gözlerini ve ayaklarını tamamlayınız.
7. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koymayı ve çalışma alanını temizlemeyi unutmayınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenleyiniz.

Görsel 3.23: Balon baskısı ile tırtıl

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

KAZIMA TEKNİĞİ İLE RESİM YAPALIM

AKTİVİTE 68

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Islak mendil, masa.
Kullanılacak Malzemeler: Pastel boya, her renk fon kâğıdı A4 boyutunda, kurşun kalem veya kürdan.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivite öncesinde, kullanacağınız kâğıdı seçiniz ve boyaları yanınıza alınız. Çalışmaya istediğiniz renk ile başlayınız.
4. Seçtiğiniz kâğıdı, bütün renkleri kullanarak boyayınız. Kâğıtta boyanmamış yer kalmamasına özen gösteriniz.
5. Boyadığınız kâğıdı, siyah pastel boyayla bir kat daha boyayınız (Görsel 3.24).
6. Siyaha boyadığınız kâğıdın üzerine, kürdan veya kurşun kalemle kazıma tekniğini uygulayarak dilediğiniz resmi yapınız.
7. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kazıma tekniği uygulamalarında, kullanılacak kâğıdın kalın olmasına dikkat ediniz. Zemin hangi renkle boyanırsa boyansın, ikinci katın mutlaka koyu (siyah, kahverengi, lacivert) renkler ile boyanması gerektiğini unutmayınız. Çalışma sonrasında etrafı temizleyiniz ve ellerinizi yıkayınız. Bu aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlayınız.

Görsel 3.24: Kazıma tekniği ile balık

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 69

YAYDIRMA TEKNİĞİ İLE KELEBEK

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Islak mendil, masa.
Kullanılacak Malzemeler: Pastel boya, A4 resim kâğıdı, kalıp için fon kâğıdı, makas, kurşun kalem.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Yaydırma tekniği ile yapacağınız figürü belirleyerek figürün kalıbını çıkarınız.
5. Kalıbın kenarlarını, dilediğiniz renklerdeki pastel boyalarla boyayınız.
6. Boyadığınız kalıbı, resim kâğıdının üzerine yerleştiriniz.
7. Bir elinizle kalıbın kâğıt üzerinde sabit durmasını sağlarken diğer elinizle kalıbın kenarındaki boyayı parmaklarınızla resim kâğıdına doğru yaydırınız. Kalıbın bütün kenarlarında aynı işlemi tekrarlayınız.
8. Yaydırma işlemi bittiğinde kalıbı kâğıdın üzerinden alınız (Görsel 3.25).
9. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Yaydırma tekniği uygulamalarında birkaç kalıbı aynı anda kullanabilirsiniz. Resim yaparken bu teknikten faydalanabilirsiniz (Manzara resmi yaparken güneşi yaydırma tekniği ile yapmak gibi). Makasla kalıp çıkarma esnasında çocukları dikkatle izleyerek onlara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koymayı ve çalışma alanını temizlemeyi unutmayınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlayınız.

Görsel 3.25: Yaydırma tekniği ile kelebek

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

BALONCUKLARLA ŞEKİL ÇIKARIYORUZ

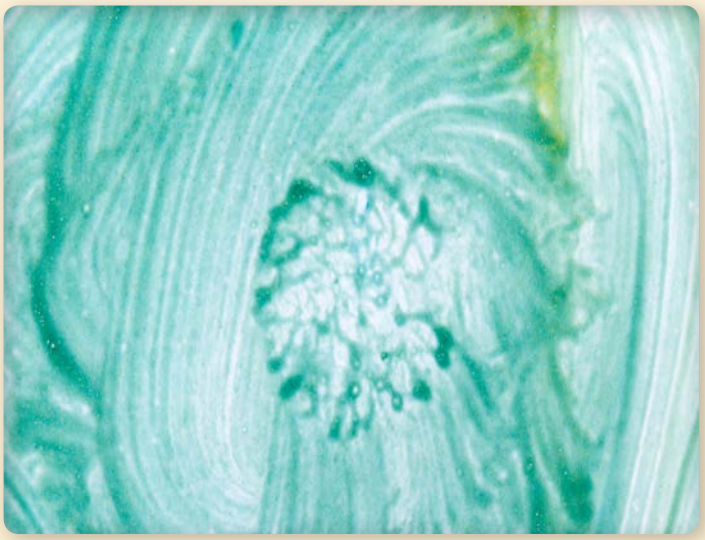
AKTİVİTE 70

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Plastik bardak pipet, sıvı sabun, kare sığ tepsi, su.
Kullanılacak Malzemeler: Akrilik boya, renkli fon kâğıtları, A4 boyutunda resim kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Kullanmak istediğiniz kâğıdı ve boyaları seçiniz.
5. Plastik bardağın yarısına kadar su koyunuz ve suya beş damla sıvı sabun ekleyiniz.
6. Dilediğiniz renk akrilik boyayı, yeterli miktarda karışıma ekleyiniz.
7. Karışım dolu bardağı tepsinin içine yerleştiriniz.
8. Pipet yardımıyla karışımı köpürtünüz ve oluşan baloncukları tepsiye taşırınız.
9. Tepside yeteri kadar baloncuk oluştuğunda, seçtiğiniz kâğıdı tepsideki baloncukların üstüne kapatınız.
10. Baloncuklardaki boyaların kâğıda geçtiğine emin olduğunuzda kâğıdı tepsiden alıp kurumaya bırakınız (Görsel 3.26).
11. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu tür uygulamalarda, kullanılacak kâğıdın kalın olmasına dikkat ediniz. Pipet yardımı ile karışımı köpürtürken nefesinizi kontrol altında tutmaya ve karışımı yutmamaya dikkat ediniz. Çocuklarla baloncuk çalışması yaparken, özellikle köpürtme işlemi sırasında, çocukları dikkatli bir şekilde izleyerek kontrol ediniz. Aktiviteyi tamamladıktan sonra etrafı ve ellerinizi temizlemeyi unutmayınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlayınız.

Görsel 3.26: Baloncuk çalışması

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 71

EBRU YAPIYORUZ

27608

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Çöp şiş, sıvı yağ, dikdörtgen sığ tepsi, su.
Kullanılacak Malzemeler: Akrilik boya, sulu boya kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Dikdörtgen tepsiye, tepsinin yarısından biraz fazla su koyunuz.
5. Suya iki yemek kaşığı sıvı yağ ekleyiniz.
6. Tepsideki karışımın içine, istediğiniz renklerdeki akrilik boyalardan 6-8 damla damlatınız.
7. Karışımın yüzeyindeki renkli damlalara çöp şişle dokunuşlar yaparak şekiller veriniz (Görsel 3.27).
8. Sulu boya kâğıdını alarak başparmağınız ve işaret parmağınızla kâğıdın uzun kenarındaki köşelerden tutunuz.
9. Kâğıdı karışıma batırmadan, karışımın yüzeyine koyup kendinize doğru çekerek çıkarınız (Görsel 3.28). Çalışmanızın uygun bir ortamda kurumasını sağlayınız.
10. Resminizdeki şekillerin size neyi anımsattığını düşünerek çalışmanıza bir isim veriniz.
11. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktiviteyi, kâğıt yerine ipek veya pamuklu bir kumaş kullanarak da yapabilirsiniz. Ebru çalışmalarının daha kalıcı olması için sıvı yağ yerine kitre, akrilik boya yerine ebru için hazırlanan özel boyalar tercih edilmelidir. Su yüzeyinde boyalara şekil vermek için tarak, metal çubuk ve fırça gibi araçlardan da faydalanabilirsiniz. Aktiviteniz bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.27: Sudaki resim

Görsel 3.28: Ebru çalışması

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

BİLGİ KÖŞESİ

Ebru; kitreyle (bitkilerden elde edilen zamk) yoğunlaştırılmış su yüzeyinde, özel olarak hazırlanmış boyalarla çeşitli desenlerin oluşturulması ve bu desenlerin kâğıt üzerine geçirilmesiyle uygulanan bir süsleme sanatıdır. Türk kültürünün en eski kâğıt süsleme sanatlarından biri olan ebru, usta-çırak usulüyle öğrenilen zorlu ve emek isteyen bir sanattır.

AKTİVİTE 72

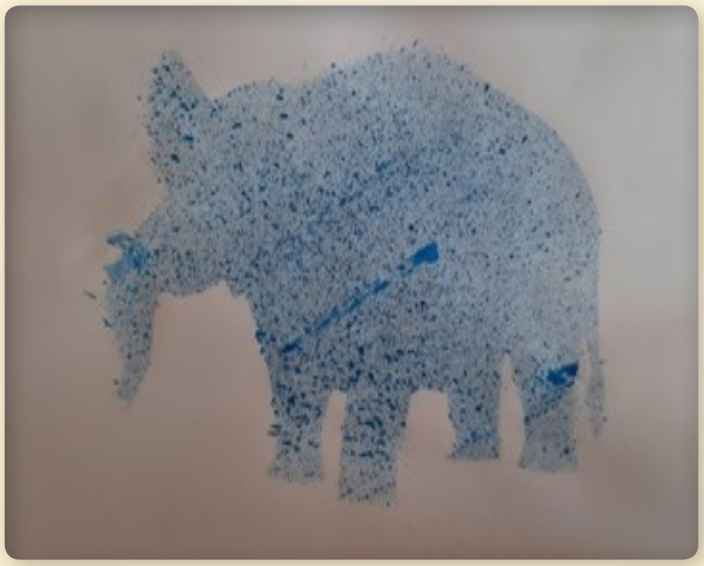
PÜSKÜRTME

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Eski diş fırçası, boya için cam kavanoz.
Kullanılacak Malzemeler: Elde hazırlanan sulu boya, A4 boyutunda resim kâğıdı, kâğıttan fil kalıbı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Fil kalıbını, A4 kâğıdının ortasına yerleştiriniz (Görsel 3.29).
5. Diş fırçasını kavanozdaki boyaya batırınız.
6. Fırçayı kâğıda doğru tutunuz ve parmaklarınızı fırçanın kıllarında gezdirerek boyanın kâğıda sıçramasını sağlayınız.
7. Kâğıtta boş yer kalmayana dek çalışmanızı sürdürünüz.
8. Püskürtme işlemi bittiğinde kalıbı kâğıttan kaldırınız ve çalışmanızın uygun bir ortamda kurumasını sağlayınız.
9. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Püskürtme çalışmaları için farklı birçok kalıp hazırlayabileceğiniz gibi temizlenebilen nesnelerden de (plastik oyuncaklar, kurabiye kalıpları, artık materyaller vb.) kalıp olarak yararlanabilirsiniz. Püskürtme tekniğini kullanarak bir kompozisyon oluşturabilirsiniz. Örneğin hayvanların ve ağaçların kalıplarını çıkarıp, A3 boyutunda bir kâğıda yerleştirerek püskürtme tekniği ile bir orman yapabilirsiniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin durumuna göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.29: Püskürtme tekniği ile fil

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 73

DAMLATMA

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılanacak Araçlar: Eski diş fırçası, boya için cam kavanoz.
Kullanılacak Malzemeler: Elde hazırlanan sulu boya, A4 boyutunda resim kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Resim kâğıdını ortadan ikiye katlayınız.
5. Kâğıdın bir yarısına, fırça yardımıyla istediğiniz renklerde boya damlatınız. Şayet boya damlamıyorsa iki parmağınızla fırçanın kıllarını sıkınız.
6. Damlatma işlemi bittiğinde kâğıdın diğer yarısını damlaların üzerine kapatınız. Elinizi kâğıdın üzerinde gezdirerek boyaların yayılmasını sağlayınız.
7. Kâğıdı kat yerinden açarak ortaya çıkan şekillerin neye benzediğini bulmaya çalışınız ve çalışmanızı isimlendiriniz (Görsel 3.30).
8. Çalışmanızı kuruttuktan sonra sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Pastel boya kırıntıları ve ütüyle benzer çalışmalar yapabilirsiniz. Kâğıdın bir yarısına pastel boya kırıntıları serpiştiriniz. Diğer yarısını boyaların üstüne kapatıp kâğıdın üzerine sıcak ütü bastırınız. Ütü ile yapılacak çalışmalar mutlaka yetişkin denetiminde gerçekleştirilmelidir. Aktiviteniz bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.30: Damlatma tekniğinin uygulandığı bir çalışma

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 74

GEZEGENLERE YOLCULUK

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Renkli tebeşirler.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Sınıfta altı grup oluşturunuz.
4. Aktivitenizi gerçekleştirmek üzere yanınıza renkli tebeşirler alarak bahçeye çıkınız.
5. Gezegenlere yolculuk yapacağınızı ve bunun için bir uzay mekiğine ihtiyacınız olduğunu hayal ediniz. Grubunuzla birlikte, gitmek istediğiniz gezegeni belirleyiniz.
6. Bahçede çalışma alanınızı belirleyiniz. (Her grup farklı alanda çalışacaktır.)
7. Renkli tebeşirlerle bahçe zeminine Görsel 3.31'de olduğu gibi bir uzay mekiği ve belirlediğiniz gezegeni çiziniz.
8. Resimlerinizi tamamladıktan sonra aranızdan bir grup sözcüsü seçiniz.
   Sözcülerin aşağıdaki soruları cevaplandırmalarını isteyiniz.

   a) Bu gezegenin ismi nedir?

   b) Bu gezegenin özellikleri (doğa, coğrafi şekiller, iklim vb.) nelerdir?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu çalışmayı, farklı mekânlarda (parkta, okul bahçesinin duvarında, trafiğe kapalı alanlarda vb.) gerçekleştirebilirsiniz. Bu tür çalışmalar ile "özel gereksinimli bireylerin yaşadığı zorluklar, sokak hayvanlarının korunması, yeşile ve doğaya saygı, suyun önemi" gibi birçok konuda farkındalık sağlayabilirsiniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.31: Sevimli çocuk uzayda

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 75

DESEN ÇIKARMA

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Yüzeyi desenli ve kabartmalı olan herhangi bir obje, ağaç kabuğu, dantel.
Kullanılacak Malzemeler: Pastel boya, mum boya, kuru boya, A4 boyutunda resim kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Aktivitenizde kalıp olarak kullanmak üzere ağaç kabuğu, dantel ya da yüzeyi desenli ve kabartmalı olan herhangi bir obje (örneğin desenli bir cam nesne) seçiniz.
4. Kullanacağınız araç ve malzemeleri çalışma alanında hazır ediniz.
5. Desen çıkarmak için seçtiğiniz kalıbın üzerine resim kâğıdını yerleştiriniz.
6. Pastel boya, mum boya veya kuru boyalardan birini seçerek kâğıdı boyayınız (Görsel 3.32).
7. Boyama işlemi bittiğinde kâğıdı kalıbın üzerinden alınız.
8. Çalışmanızı sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitelerde, çocukların yaratıcılığını engelleyen yapılandırılmış boyama çalışmaları yerine çocuklara sürprizler yaşatan çalışmalara daha çok yer verilmelidir. Desen çıkarılabilecek, yüzeyi kabartmalı olan her türlü malzemeyi bu tür aktivitelerde kullanabilirsiniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.32: Desen çıkarma çalışması

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 76

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Plastirin, A4 boyutunda resim kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri rahat çalışacağınız şekilde çalışma alanınıza yerleştiriniz.
4. Plastirin hamurundan ceviz büyüklüğünde toplar yapınız.
5. Topları iki elinizin arasında döndürerek Görsel 3.33'deki gibi şeritler oluşturunuz.
6. Şeritleri kullanarak resim kâğıdı üzerine bir erkek ve bir kız yüzü yapınız (Görsel 3.33).
7. Tamamlanan çalışmanızı kuruması için uygun bir yerde bekletiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Sadece ellerinizi kullanarak hamura istediğiniz şekli verebilirsiniz. Hamurdan oluşturduğunuz şeritlerle çiçek, araba, el ele tutuşan çöp adamlar vb. yapabilirsiniz. Hamur çalışmalarında beğenmediğiniz çalışmaları bozup tekrar tekrar deneme şansınız olduğunu unutmayınız. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz.

Görsel 3.33: Plastirin hamurundan kıvırcık saçlı kız

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 77

TUZ SERAMİĞİ ÇALIŞMALARI

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Tuz seramiği, mukavva, akrilik veya sulu boya, fırça, oklava, artık materyaller.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri rahat çalışacağınız şekilde çalışma alanınıza yerleştiriniz.
4. Gerekli ölçülerde un (iki su bardağı), tuz (bir su bardağı), sıvı yağ (iki yemek kaşığı) ve su (aldığı kadar) kullanarak tuz seramiği hazırlayınız.
5. Tuz seramiği ile çalışmak üzere denizde, karada ve havada yaşayan çeşitli hayvanlar belirleyiniz.
6. Hazırladığınız tuz seramiğini parçalara ayırınız.
7. Belirlediğiniz hayvanların özelliklerine göre parçaları parmaklarınızla yuvarlayarak ve düzleştirerek şekillendiriniz (Görsel 3.34).
8. Şekillendirdiğiniz parçaları, hayvanların yapısına uygun olarak birleştiriniz (Görsel 3.35).
9. Yaptığınız hayvanları mukavvanın üzerinde denizde, havada, karada yaşayanlar olarak gruplayınız.
10. Akrilik boya veya sulu boya ile çalışmalarınızı boyayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Daha verimli bir aktivite için tuz seramiğini çalışma öncesinde hazırlamak ve bir süre dinlendirmek önemlidir. Tuz seramiğini, toz boya ile dilediğiniz renklerde hazırlayabilirsiniz. Şekil vermesi kolay bir malzeme olduğu için tuz seramiğiyle, hayal ettiğiniz her şeyi çalışabilirsiniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.34: Tuz seramiğinden salyangoz

Görsel 3.35: Tuz seramiğinden kuş

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 78

TUZ SERAMİĞİ İLE TOPRAKTAKİ SEBZELER

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Tuz seramiği, mukavva, akrilik veya sulu boya, fırça, oklava, artık malzemeler.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Tuz seramiği ile çalışmak üzere, toprak altında yetişen çeşitli kök sebzeler belirleyiniz.
5. Belirlediğiniz sebzelerin özelliklerine göre tuz seramiğini yuvarlayarak ve elle şekillendirerek yumru kökler ve yapraklar yapınız.
6. Görsel 3.36'da görüldüğü gibi mukavva üzerine sebzelerin yumru köklerini ve yapraklarını yerleştiriniz.
7. Sebzelerin büyümesi ve olgunlaşması için suya ve güneşe ihtiyaç vardır. Tuz seramiği ile güneş ve su damlaları yapınız.
8. Yaptığınız şekilleri, sulu boya veya akrilik boya ile boyayınız.
9. Tuz seramiğinden yaptığınız bütün şekilleri ve artık materyalleri, hayal gücünüzün yardımıyla bir araya getirerek çalışmanızı tamamlayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Yoğurma çalışmaları, kavram gelişimi (kırmızı meyveler, hava taşıtları vb.) ve sosyal farkındalığın (suyun önemi) sağlanmasında yararlanabileceğiniz en etkili aktivitelerden biridir. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uyarlayınız.

Görsel 3.36: Tuz seramiği ile kök sebzeler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 79

KÂĞIT HAMURUNDAN YAPRAK TABLOLAR

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

Kullanılacak Malzemeler: Kullanılmış kâğıt ve gazete kâğıdı, un, tutkal, mukavva, derin bir kâse, değişik biçimlerde yapraklar, akrilik boya, fırça, su.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri, rahat çalışacağınız şekilde çalışma alanına yerleştiriniz.
4. Kâseyi iki bardak su ile doldurunuz.
5. Kâğıtları elinizle küçük parçalara bölerek kâsenin içine koyunuz. Kâğıtların iyice ıslandığından emin olunca kâsedeki suyu bir miktar azaltınız.
6. Kâğıtların üzerine yarım çay bardağı tutkal ve iki yemek kaşığı un ekleyiniz.
7. Karışımı, kullanabileceğiniz kıvama gelene dek yoğurunuz.
8. Elde ettiğiniz hamuru A4 boyutundaki mukavvanın üzerine yayınız.
9. Önceden hazırladığınız yaprakları gelişigüzel bir şekilde hamurun üzerine koyunuz. Görsel 3.37'de olduğu gibi yaprakları parmaklarınızla bastırarak yaprak şekillerinin hamura çıkmasını sağlayınız.
10. Yaprakları kaldırınız ve hamurun kuruması için biraz bekleyiniz.
11. Yaprak desenli hamuru istediğiniz şekilde boyayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kâğıt hamuruyla kabartma çalışmaları yapabilirsiniz (Desenli cam kavanozu kâğıt hamuruyla kaplamak ve boyamak gibi). Aynı zamanda kâğıt hamurunu kaplama aracı olarak da kullanabilirsiniz (Balonu şişirip kâğıt hamuruyla kaplayarak dünyayı ve uydularını yapmak gibi). Aktivite bitiminde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.37: Kâğıt hamurundan yaprak desenli çalışma

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 80

KİL İLE SAKSI YAPIMI

27609

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Kil hamuru, değişik boyutlarda ve desenlerde kâseler, tarak.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli malzemeleri rahat çalışacağınız şekilde çalışma alanınıza yerleştiriniz.
4. Kil hamurunu top hâline getiriniz.
5. Kâseyi tabanına doğru, top biçimindeki kil hamuruna yavaşça batırınız. Hamurun kâsenin şeklini alması için bir müddet bekleyiniz.
6. Kâseyi hamurun içinden çıkarınız ve hamura saksı şekli vermek için elinizle düzeltmeler yapınız (Görsel 3.38).
7. Tarak yardımıyla saksının dış yüzeyini süsleyiniz.
8. Saksının serin bir yerde kurumasını sağlayınız.
9. Çalışmalarınızı okulun uygun bir yerinde sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kil hamuru, uzun süre bozulmadan kalabilen yoğurma maddelerinden biridir. Kil hamuru ile yapılan ürünler, dayanıklı ve kullanışlı olur. Çocuklar kil hamuruyla oynamaktan ve yeni şeyler üretmekten çok keyif alır. Bu durumu göz önünde bulundurarak aktivite planlamalarınızda kil hamuru çalışmalarına sık sık yer veriniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.38: Kil hamuru ile saksı

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 81

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

Kullanılacak Malzemeler: Farklı renklerde krepon kâğıdı, el işi kâğıdı, fon kâğıdı, makas, yapıştırıcı, renkli A4 kâğıdı.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Görsel 3.39'da görüldüğü gibi "balon demeti taşıyan minik bir kuş" resmi yapmak üzere gerekli malzemeleri çalışma alanınıza yerleştiriniz.
4. Zemin olarak kullanacağınız fon kâğıdını alınız.
5. Renkli A4 kâğıdına minik bir kuş çiziniz. Çizdiğiniz kuşu, çizgilerin üzerinden doğru makasla kesip fon kâğıdına yapıştırınız.
6. Farklı renklerdeki krepon kâğıtlarından parçalar yırtarak ve parçaları avucunuzda yuvarlayarak toplar (balonlar) yapınız.
7. Balonların iplerini yapmak için el işi kâğıdından ince şeritler kesiniz.
8. "Kuşun gagasındaki balon demeti" görüntüsünü oluşturmak için ince şeritleri (balon iplerini) fon kâğıdına yapıştırınız.
9. Renkli topları, ince şeritlerin ucuna yapıştırınız (Görsel 3.39).
10. El işi kâğıdı veya renkli A4 kâğıdından parçalar yırtarak resminizdeki güneşi ve çimleri tamamlayınız.
11. Resminizi sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kâğıt işlerinde kullanılacak kâğıdın türünü uygulanacak tekniğe (yırtma, buruşturma, yuvarlama, kesme vb.) göre seçiniz. Yırtma, kesme, yuvarlama gibi tekniklerin bir arada kullanıldığı aktivitelerin daha başarılı sonuçlar verdiğini unutmayınız. Aktiviteleri, çocuklara örnekler sunup, yönergeler vererek başlatınız. Ancak çocuğun aktiviteyi kendi algı dünyasına göre yapmasına fırsat tanıyınız. (Örneğin "Dilimiz hangi tatları algılar?" sorusunu yöneltiniz. Çocuklardan gelen "acı" cevabı üzerine "Acı deyince aklınıza ne geliyor?" diye tekrar bir soru yöneltiniz. Çocukların "biber" yanıtını vermesiyle "Haydi, kâğıtları yuvarlayarak biber yapalım!" diyerek aktiviteyi başlatınız.) Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize uygun şekilde uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.39: Balon demeti taşıyan minik bir kuş

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 82

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Farklı renklerde krepon, el işi ve fon kâğıtları, makas, yapıştırıcı, renkli A4 kâğıdı, keçeli kalem.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kesme, katlama ve yapıştırma teknikleri ile arı, tırtıl, uğur böceği, çekirge, yusufçuk gibi böcekler yapmak üzere hazırlıklarınızı tamamlayınız.
4. Fon kâğıdına farklı boyutlarda çemberler çiziniz. Çemberleri makasla keserek daireler elde ediniz.
5. Dairelerin bir kısmını Görsel 3.40'da görüldüğü gibi ikiye katlayınız.
6. Aktivitenize zemin oluşturacak fon kâğıdını seçiniz.
7. Renkli A4 kâğıdına, yapacağınız böceklere uygun şekilde gövdeler çiziniz ve çizimlerinizi kesiniz.
8. Fon kâğıdından, böceklerin ayaklarını ve antenlerini oluşturacak ince şeritler kesiniz.
9. Hazırladığınız tüm kâğıtları Görsel 3.40'daki gibi katlayıp yapıştırınız.
10. Keçeli kalemle böceklere göz, benek, ağız gibi detaylar çizerek aktivitenizi tamamlayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kâğıt katlama tekniğini ile kare, üçgen, daire gibi geometrik şekiller oluşturarak birçok farklı aktivite (çeşitli hayvanlar, taşıtlar, ağaçlar vb.) yapabilirsiniz. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.40: Sevimli böcekler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 83

KESE KÂĞIDINDAN AĞAÇ YAPIMI

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Kese kâğıdı, kraft kâğıdı, makas, yapıştırıcı, tuvalet kâğıdı rulosu.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli malzemeleri, çalışma alanında hazır ediniz.
4. Kese kâğıdını veya kraft kâğıdını A4 boyutuna getiriniz.
5. A4 boyutuna getirdiğiniz kâğıdı, kısa kenarlarını üst üste getirerek katlayınız. Kâğıdı, katlı tarafından ortasına kadar uzunlu kısalı ve 2-3 cm genişliğinde şeritler oluşturacak şekilde makasla kesiniz.
6. Tuvalet kâğıdı rulosuna yapıştırıcı sürünüz.
7. Kâğıdın kesilmemiş tarafını kat yerinden açarak tuvalet kâğıdı rulosuna geçiriniz ve kâğıdı buruşturarak ruloya yapıştırınız. Tuvalet kâğıdı rulosu kullanmayacaksanız kâğıdın kesilmemiş tarafını Görsel 3.41'deki gibi elinizle bükerek ağacın gövdesini yapınız.
8. Keserek oluşturduğunuz şeritleri elinizle sağa sola bükerek ağacın dallarını tamamlayınız.
9. Aktivitenizi sınıfın uygun bir yerinde sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kâğıttan yaptığınız ağacı, mevsimlere göre süsleyebilirsiniz. Patlamış mısırla bahar ağacı, kırmızı krepon kâğıdından küçük parçalar yırtıp buruşturarak kiraz ağacı, pamuklarla kış ağacı, renkli A4 kâğıdına elinizin kalıbını çizip keserek sonbahar ağacı yapabilirsiniz. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 3.41: Kese kâğıdından ağaç

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 84

KÂĞIT YUVARLAMA İLE ÇİÇEK

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

Kullanılacak Malzemeler: Farklı renklerde A4 kâğıtları, krepon kâğıdı, makas, yapıştırıcı, 4-6 adet pipet, kalem.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri çalışma alanınızda hazır ediniz.
4. Renkli A4 kâğıdını, uzun kenarları üst üste gelecek şekilde katlayınız ve katlı tarafından ortasına kadar belli aralıklarla keserek Görsel 3.42.a'daki gibi şeritler oluşturunuz.
5. Şeritleri Görsel 3.42.a'da görüldüğü gibi kalemle yuvarlayınız.
6. Krepon kâğıdına yapıştırıcı sürüp pipete sarınız.
7. Krepon kâğıdına sarılı pipetin yarısına kadar yapıştırıcı sürünüz.
8. Kalemle yuvarlayarak hazırladığınız A4 kâğıdını, alt kısmından başlayıp çevirerek pipete yapıştırınız (Görsel 3.42.b).
9. Diğer pipetler ve A4 kâğıtlarıyla da aynı işlemleri uygulayarak çiçek demetinizi tamamlayınız.
10. Çiçek demetinizi bir vazoda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitelerin sonunda artan malzemeleri atmayınız, kolaj çalışmalarında kullanmak üzere saklayınız. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.42.a: Kalemle yuvarlama

Görsel 3.42.b: Yuvarlama ile çiçekler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 85

ÇEVRECİ ROBOT

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Plastik ve cam şişeler, karton ve teneke kutular, kapaklar, her türlü artık materyal, makas, eldiven ve yapıştırıcı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Kullanacağınız malzemeleri, rahat çalışacağınız şekilde çalışma alanınıza yerleştiriniz.
4. Çevreyi korumakla görevli üç robot yapmak üzere üç gruba ayrılınız.
5. Grubunuzla birlikte nasıl bir "çevreci robot" yapacağınızı tasarlayınız.
6. Tasarladığınız robotu yapmak için gerekli olan artık materyalleri belirleyiniz.
7. Grubunuzda iş bölümü yapınız ve iş bölümüne uygun şekilde çalışarak robotunuzu tamamlayınız (Görsel 3.43).
8. Aranızdan grup sözcüsü seçerek robotunuzu sınıfa tanıtınız.
9. Sınıfın girişinde robotlarınızı sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Grup çalışmalarında iş bölümü yapmak (kesme, yapıştırma, malzemeleri hazırlama vb.), aktivitelerin daha kolay ve düzenli gerçekleşmesini sağlar. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 3.43: Çevreci robot

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 86

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.

Yaş Grubu: 48-72 ay.

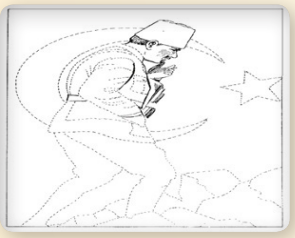
Kullanılacak Malzemeler: Çeşitli simler, pullar ve kumaş parçaları, her türlü artık materyal, farklı renklerde krepon ve el işi kâğıtları, çeşitli özelliklerde boyalar ve fırçalar, makas, yapıştırıcı, ip ve A4 boyutunda Atatürk temalı renksiz resimler, mandal.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

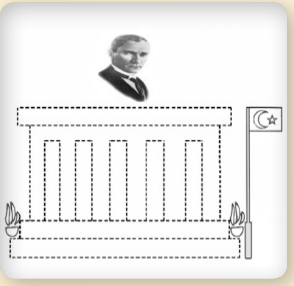
İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Görsel 3.44, Görsel 3.45 ve Görsel 3.46'daki Atatürk temalı kompozisyonlara benzer şekilde A4 boyutunda renksiz resimleri hazır ediniz.
4. Resminizde kullanacağınız malzemeleri ve artık materyalleri belirleyerek çalışma alanınıza yerleştiriniz.
5. Sınıfın uygun olan bir duvarına ip geriniz.
6. Resim ve el işi tekniklerini uygulayarak dilediğiniz malzeme ve artık materyal ile resimlerinizi yapınız.
7. Çalışmalarınız tamamlandıkça resimlerinizi mandallarla ipe asınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Resmî bayramlar ya da anma günleri için uygulanacak Atatürk temalı aktiviteleri hayal gücünüzü kullanarak çeşitlendirebilirsiniz. Bu tür günlerde sınıfınızı süslemek için çeşitli el işi etkinliklerinden yararlanabilirsiniz. Örneğin krepon kâğıdından şeritler kesip, iki şeridi birbirinin üzerine getirerek kedi merdiveni oluşturabilirsiniz. Aynı zamanda bu şeritlerle zincir de yapabilirsiniz. Önce bir şerit uçlarından yapıştırılarak bir halka oluşturulur. Sonra diğer şerit halkanın içinden geçirilir ve yine uçlarından yapıştırılır. Bu işlemi tekrar ederek dilediğiniz uzunlukta bir zincir elde edebilirsiniz. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 3.44: Atatürk Kocatepe'de

Görsel 3.45: Anıtkabir

Görsel 3.46: Atatürk sevgisi

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 87

KELEBEK VE İPEK BÖCEĞİ

27610

Gelişim Alanı: Duyuşsal, bilişsel, dil ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Çeşitli özelliklerde boyalar ve fırçalar, simler, pullar, kumaş parçaları ve her türlü artık materyal, makas, yapıştırıcı, mukavva, pamuk ve fon kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. İki gruba ayrılarak "kelebeğin oluşum aşamaları" ve "ipek böceğinin oluşum aşamaları" konularından birini seçiniz.
4. Aktivitenizde kullanacağınız malzemeleri ve artık materyalleri belirleyerek çalışma alanınıza yerleştiriniz.
5. Grubunuzda iş bölümü yaparak grubunuzun seçtiği konuya göre kelebeğin ve ipek böceğinin yaşam döngüsünü araştırınız.
6. Fon kâğıdını Görsel 3.47'deki gibi dört bölüme ayırınız.
7. Dilediğiniz malzeme ve artık materyal ile, grubunuza ait olan canlının yaşam döngüsünü dört bölüm hâlinde görselleştiriniz (Görsel 3.47).
8. Aktiviteniz bittiğinde sınıf panosunda sergileyiniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Artık materyallerle yapılan grup aktivitelerinde, çalışılacak konu belirtilmeli ancak aktiviteler tamamen özgür bir ortamda, özgün çalışmalar olarak planlanmalıdır. Örneğin "kümes hayvanları, kuşların üremesi, bitkilerin büyümesi, iç organlarımız, iskelet sistemi " gibi bir aktivite konusu belirleyip çocukları malzeme ve kompozisyon konusunda serbest bırakınız. Makas kullanımı esnasında çocukları dikkatle izleyerek çocuklara rehberlik ediniz. Çalışmanız bittiğinde malzemeleri yerine koyarak çalışma alanını temizleyiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 3.47: Kelebeğin yaşam döngüsü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 4'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Resim ve el işi etkinliklerinde kurallar önceden sade ve açık bir dille anlatılarak tutarlı bir şekilde uygulanmalıdır.

2. ( ) Resim ve el işi etkinliklerinde çocukların gelişimsel özellikleri dikkate alınır.

3. ( ) Artık materyallerin birçoğu olduğu gibi kullanılabilir.

4. ( ) Kâğıt çalışmalarında kullanılan makasın ucu sivri olmalıdır.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

5. Sulu boya çalışmalarında, renklerin birbirine karışmaması için her boya kavanozuna……konmalıdır.

6. Kâğıdın parmakla ya da avuç içinde yuvarlanmasıyla …… çalışması yapılır.

7. Çeşitli malzemelerin bir araya getirilmesi ile yapılan resim ve el işi etkinliği uygulamalarına……..denir.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

8. Aşağıdakilerden hangisi resim ve el işi etkinliklerinin amaçlarından biri <u>değildir?</u>

A) Estetik değerler kazandırmak
B) Yaratıcı bakış açısı kazandırmak
C) Sanat eseri üretmek
D) Problem çözme becerisi kazandırmak
E) Görsel hafızayı güçlendirmek

9. Aşağıdakilerden hangisi hazırlaması kolay, rahat şekil alan ve ekonomik bir yoğurma maddesidir?

A) Cam macunu
B) Kâğıt hamuru
C) Kil
D) Plastirin
E) Tuz seramiği

10. Aşağıdakilerden hangisi sulu boya, parmak boyası, guaj boya ve akrilik boya çalışmalarından biri değildir?

A) Baskı
B) Damlatma
C) Kazıma
D) Püskürtme
E) Sihirli boyama

11. Aşağıdakilerden hangisi kâğıt çalışmalarından biri değildir?

A) Buruşturma
B) Katlama
C) Yırtma, yapıştırma
D) Yoğurma
E) Yuvarlama

12. Aşağıdakilerden hangisi resim ve el işi etkinliklerinin yapıldığı mekânlar için söylenemez?

A) Etkinlikler sadece sınıfta yapılmalıdır.
B) Etkinliklerin yapılacağı masalar cam kenarında olmalıdır.
C) Mekân düzenlemesi, çocukların gelişim düzeyleri dikkate alınarak yapılmalıdır.
D) Mekânın ısı, aydınlatma ve ses koşulları etkinliğe uygun olmalıdır.
E) Mekân, çocukların hareketini kısıtlamayacak genişlikte olmalıdır.

13. Aşağıdakilerden hangisi çocuklara yönelik resim ve el işi etkinliklerinde kullanılan malzemeler için doğru bir ifade değildir?

A) Çocukların bağımsızlık kazanmasını desteklemelidir.
B) Tek bir amaca hizmet etmelidir.
C) Her çocuğun kendine ait malzeme kutusu olmalıdır.
D) Çocuğun hayal gücünü harekete geçirmelidir.
E) Malzemeler sık sık kontrol edilmelidir.

14. Aşağıdakilerden hangisi çocuklara yönelik resim ve el işi etkinlikleri sırasında alınacak güvenlik tedbirlerinden biri değildir?

A) Eğiticiler ve çocuklar önlük giymelidir.
B) Eğiticiler uygulama esnasında sık sık çocukları denetlemelidir.
C) Kullanılacak araçlar ve malzemeler gözden geçirilmelidir.
D) Çalışma alanında zemin, ıslak ve kaygan olmamalıdır.
E) Aktivitelerde sadece çocukların güvenliği ön planda tutulmalıdır.

D. Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı verilen boşluğa yazınız.

15. Çocukların '21. yüzyıl becerileri' nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

16. Resim ve elişi etkinliklerini çocukların gelişim alanları açısından değerlendiriniz.

.....
.....
.....
.....
.....

4.
ÖĞRENME BİRİMİ

MÜZİK VE DANS AKTİVİTELERİ

KONULAR

1. ÇOCUKLARA YÖNELİK MÜZİK AKTİVİTELERİ
2. ÇOCUKLARA YÖNELİK DANS AKTİVİTELERİ

Bu öğrenme biriminde;

- Çocuklara yönelik müzik ve dans aktivitelerini listelemeyi,
- Müzik ve dans aktivitesini seçmeyi,
- Aktiviteler için malzeme ve alan hazırlığı yapmayı,
- Çocuklara yönelik müzik ve dans aktivitelerini uygulamayı

öğreneceksiniz.

4. MÜZİK VE DANS AKTİVİTELERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Elinizi kalbinize koyduğunuzda onun bile bir ritmi olduğunu fark edersiniz. Kalp ritmi gibi yaşantılar da inişleri çıkışları olan bir müzik eseri gibidir. Peki sizin hayatınız bir müzik eseri olsaydı, nasıl olurdu? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Müzik, güzel olanı ortaya koymak amacıyla sesi, sessizliği ve ritmi ahenk içinde bir araya getirme sanatıdır. Müzik evrenseldir. Sözsel iletişimin ötesinde, herkesin anlayabildiği eşsiz bir dildir. Tarihi insanlık kadar eskidir. Geçmişte çeşitli ayinlerde, av törenlerinde ve savaşlarda kullanılan müzik; zaman içinde gelişerek pek çok amaca hizmet etmeye başlamıştır. Çoğu zaman duygu ve düşünceleri yansıtmak üzere kullanılan müzikten kimi zaman bir tedavi yöntemi kimi zamansa bir eğitim aracı olarak yararlanılmıştır.

4.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK MÜZİK AKTİVİTELERİ

Okul öncesi eğitimi anlayışındaki yenilikler sanat alanında da kendini göstermiştir. Çocuklarda sanat eğitimi ve sanatın öğrenme yaşantılarına dâhil edilmesi noktasında müzik eğitimi, bu yeni anlayışın en önemli yansımalarından biridir. Okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimi, çocuklara bazı kavramların ve sosyokültürel değerlerin kazandırılmasında oldukça etkili bir yoldur. Çocuğun dâhil olduğu kültürün müzik ve dans unsurları; çocuğun kendi kültürüne ait gelenek ve görenekleri, duygu ve düşünceleri tanımasında önemli birer araçtır. Kendi kültürünü tanıyan çocukların millî duygular geliştirmesi ve bunları içselleştirmesi daha kolay olur.

Görsel 4.1: Ebeveyni yardımıyla metalofon çalan çocuk

Müziğin bir eğitim aracı olarak kullanıldığı durumlarda, çocukların müziğe karşı olumlu tutum geliştirmelerinde öğretmenlerin rolü büyüktür. Her çocuğun öğrenme ve içselleştirme süreci aynı değildir. Bazı çocuklar müziksel yapıyı hemen kavrayabilirken bazıları ritmik yapıları, şarkı sözlerini ve ezgileri aynı hızda kavrayamayabilir. Müzik eğitiminde çocuğun yetersizlik duygusu içinde kalmamasına, müziksel aktivitelerle desteklenerek cesaretlendirilmesine özen gösterilmelidir. Çocuğun içindeki müzik yeteneği, doğru eğitimle ve doğru aktivitelerle ortaya çıkarılabilir. Aynı zamanda "Müzik, ruhun gıdasıdır." Ruhu dinlendirir ve kişiye huzur verir. Müzik yoluyla ruhsal doyum sağlayan çocuk hem sağlıklı bir psikoloji hem de sağlıklı bir kişilik yapısı kazanma fırsatı yakalar. Bu nedenle çocukların, ebeveynleri desteğiyle erken yaşta müzik eğitimine başlaması ve gelişimlerinin sabırla gözlenmesi çok önemlidir (Görsel 4.1).

4.1.1. Müzik Aktiviteleri Hazırlığı

Görsel 4.2: Keman çalan çocuk

Okul öncesi eğitimde müzik aktiviteleri planlanırken öncelikle çocukların yaşları, gelişim durumları, hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır. Sonrasında ise hedefler ortaya konmalı ve hedeflerin kazandırılmasına yönelik aktiviteler belirlenmelidir. Müzik aktiviteleri hem bireysel hem de grupla uygulamaya yönelik hazırlanabilir. Bu durum, aktivitenin ve sınıfın özelliğine göre hazırlık aşamasında netleştirilmelidir. Örneğin ritim çalışmaları gibi bazı aktiviteler, karmaşayı önlemek adına başlangıçta bireysel olarak yapılabilir. Grup çalışmaları planlanırken büyük gruplarda çocukların dikkatinin çabuk dağılabildiği göz önünde bulundurulmalıdır. Aktiviteler, daha küçük gruplar şeklinde hazırlandığında çocukların çabası, hatası, olumlu veya olumsuz yönleri daha kolay ortaya çıkar. Grupla uygulanan müzik aktiviteleri, çocuğun diğer çocuklarla beraber keyifle ve uyum içinde yaşama alışkanlığı kazanmasında çok etkilidir. Grupla uygulanacak şekilde planlanan şarkı söyleme, şarkıya birlikte başlama, şarkıyı birlikte bitirme, eş zamanlı hareketler yapma gibi müzik aktiviteleri çocuklarda iş birliği ve sorumluluk bilincini geliştirir.

Programda müzik aletleriyle yapılan aktivitelere yer vermek, çocuğun müzik eğitimi için çok önemlidir. Müzik aleti ile deneyim yaşayan çocuk; sesleri keşfeder, kendi ritmini üretir ve çalgı çalma becerisi kazanır (Görsel 4.2). Böylece çocuk, başarı hazzını yaşayarak öz güven geliştirir. Notaları öğrenme, çalgı çalma, ritim aletleri kullanma, nefes kontrolünü öğrenme ve müziğe vücut hareketleriyle eşlik etme gibi aktiviteler çocuğun ince ve kaba motor kas becerilerini geliştirirken bilişsel becerilerini de destekler.

Çocukların potansiyellerini açığa çıkaracak, onları zorlamayacak, müziği sevdirecek ve aynı anda bütün gelişim alanlarını destekleyecek müzik aktivitelerini seçmek gerekir. Teknolojiden faydalanmak ve güncel müzik aktivitelerini takip etmek, eğitim ortamına daha ilgi çekici müzik aktivitelerinin dâhil edilmesini sağlayacaktır.

Müzik aktivitelerinin seçiminde ve uygulanmasında eğitimcinin bir çalgı çalabiliyor olması büyük bir avantajdır. Çalgı çalabilen bir öğretmen; çocukların daha çok ilgisini çekecek, seçilen aktivitenin müzikal anlamda çocuklar tarafından daha çabuk kavranmasını sağlayacaktır (Görsel 4.3).

Görsel 4.3: Gitar çalan öğretmen ve ona ritim çalgılarıyla eşlik eden öğrenciler

4.1.2. Müzik Aktiviteleri Çeşitleri

Özellikle 0-7 yaş, çocukların gelişiminin en hızlı ve öğrenme süreçlerinin en aktif olduğu dönemdir. Çocuğun, kendi potansiyelini ortaya koyabilmesinde uyarıcı çevre çok önemlidir. Gelişmiş bir beyin ağı, çocuklara sunulan çevre ile doğrudan ilişkilidir. Müzik eğitimi, çocuğun daha gelişmiş bir beyin ağına sahip olabilmesi için çocuğa ortam sunar. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarında birbirinden farklı ve ilgi çekici müzik aktivitelerine sık sık yer verilmelidir. Hedefler ve bireysel farklılıklar doğrultusunda, okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanabilecek müzik aktiviteleri şunlardır:

» Ses ve nefes aktiviteleri

» Ritim aktiviteleri

» Şarkı öğretimi ve şarkı söyleme aktiviteleri

» Müzikli drama aktiviteleri

» Müzikli öykü

» Müzik dinleme

♦ **Ses ve Nefes Aktiviteleri:** Ses aktiviteleri; ses dinleme, sesin nereden geldiğini ayırt etme, ses şiddetini (yüksek ses ve alçak ses) kavrama ve ses üretme çalışmalarından oluşur. Ses aktiviteleri; çocukların çevrelerini daha bilinçli algılamasına, duyduğu seslere dikkatle yoğunlaşmasına ve sesleri tanımasına yardımcı olur. Özellikle ses dinleme ve ses ayırt etme çalışmaları, çocukların müzikal kulağının gelişmesinde oldukça etkilidir.

Ses üretme çalışmalarında çocukların, seslerini doğru kullandıklarından ve gereğinden fazla yüksek ses kullanmadıklarından emin olunmalıdır. Gereğinden fazla yüksek ses kullanmak hem ses tellerine zarar verir hem de sınıfta ses karmaşasına neden olur. Ses ve nefes aktiviteleri, şarkı söyleme ve drama aktivitelerinin temelini oluşturur. Bu sebeple her dersin başında ses ve nefes aktiviteleri özenle uygulanmalı, çocukların seslerini ve bedenlerini ısıtmaları sağlanmalıdır.

Nefes aktivitelerinde "nefes alma, nefes verme ve nefes tutma" çalışmalarına yer verilmelidir (Görsel 4.4). Nefes alma çalışmalarında amaç, çocuğun "diyafram nefesi" almayı öğrenmesidir. Ayrıca bu tür çalışmalarda çocuğun yavaş ve sessizce nefes alması sağlanmalıdır.

Nefes tutma çalışmasında çocuk, vücudunu sıkmadan tutabildiği kadar nefesini tutmalı ve tuttuğu nefesi yavaşça bırakmalıdır.

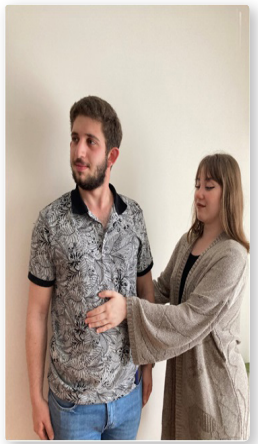
Görsel 4.4: Nefes vererek balon şişiren çocuk

BİLGİ KÖŞESİ

Diyafram, göğüs boşluğunu karın boşluğundan ayıran ve solunum hareketine yardımcı olan bir kastır (Görsel 4.5). Doğru nefes alabilmek için diyaframı kullanabilmek ve nefesi diyaframda tutabilmek gerekir. Diyafram nefesi, çoğu zaman sadece "karnı şişirmek, karna nefes almak" olarak bilinir. Halbuki en doğal ve en doğru solunum şeklidir. Diyafram nefesi, akciğerlerin potansiyelini arttırarak vücuda daha fazla oksijen girmesine ve kişinin daha sağlıklı olmasına yardımcı olur. Bu nedenle sadece müzikle uğraşırken ya da şarkı söylerken değil, her zaman diyafram nefesini kullanmak gerekir. Daha sağlıklı bir beden ve daha kaliteli bir yaşam için son derece önemli olan diyafram nefesinin faydaları şunlardır:

- Metabolizmayı hızlandırdığı için kilo vermeye yardımcı olur.
- Cildin yenilenmesini sağlar.
- Vücutta endorfin (mutluluk hormonu) salgısını artırır.
- Sindirim sistemi rahatsızlıklarına iyi gelir.
- Karın kaslarını güçlendirdiği için bel fıtığı riskini azaltır.
- Stresle başa çıkmaya, duygu durum değişikliklerini kontrol etmeye yardımcı olur.
- Göz sağlığını destekler. (Diyafram nefesinin göz sağlığı ile ilişkisi bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Diyafram nefesi sayesinde gözlük kullanmayı bırakan bir çok insan vardır.)

Sağlığı bu denli olumlu etkileyecek bir kas ile nefes almak varken insanlar neden göğüs nefesi almaya devam eder?

Görsel 4.5: Diyaframın yeri

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Sınıfta bir mat üzerinde yere veya uygun şekilde hazırladığınız bir alana sırt üstü uzanınız.
2. Birkaç kitabı Görsel 4.6'da olduğu gibi, karnınızın üzerine koyunuz.
3. Diyafram nefesi alarak kitapları karnınızla kaldırmaya çalışınız. Bu egzersize bir süre devam ediniz.
4. 5 saniye boyunca yavaşça nefes alarak karnınızı sıkınız ve bu şekilde 10 saniye nefesinizi tutunuz. 10 saniye sonunda, tuttuğunuz nefesi ağır ağır veriniz. Bu çalışmaya 7-8 dakika devam ediniz.
5. Nefesinizi kısa kısa alıp vererek karnınızdaki kitapları daha hızlı hareket ettirmeye çalışınız. Karnınızın yukarı ve aşağı hareketlerini hissetmeye odaklanarak doğru nefes alıp almadığınızı gözlemleyiniz.

UYARI : Nefes alırken eğer karnınız yerine göğsünüz inip kalkıyorsa diyafram nefesi değil, göğüs nefesi kullanıyorsunuz demektir.

Görsel 4.6: Diyafram nefesi çalışması

♦ **Ritim Aktiviteleri:** Ritim, müzik aktivitelerinin temelidir. Bu nedenle öncelikle çocukta ritim duygusunu geliştirmek hedeflenmelidir. Farklı ritim kalıplarını ve ritim çalgılarını tanıtan aktiviteleri seçmek, bu noktada büyük fayda sağlayacaktır (Görsel 4.7). Bu tür aktiviteler aynı zamanda çocuğun kendi çalgısını yapmasına ve bu çalgıyı öğrendiği şarkılarda kullanmasına da imkân sağlar.

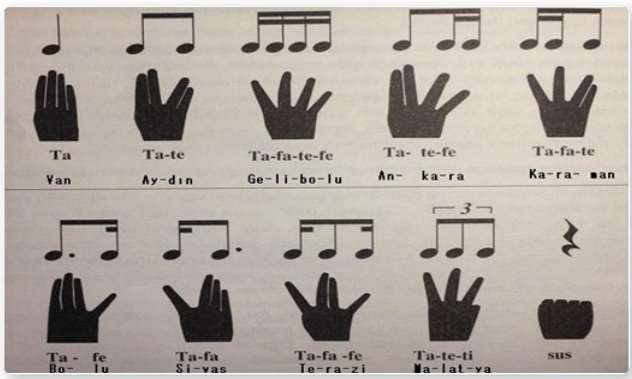
Eğitim ortamlarında ritim aktiviteleri, çocukların müzikle birlikte ritim hareketlerini yapması veya müziğe eşlik etmesi şeklinde uygulanabilir. Bunun yanı sıra sözle ritim tutma aktiviteleri de planlanabilir. Örneğin çocuklar insanlara, nesnelere, hayvanlara ya da meyvelere ait isimlerle ritim çalışmaları yapabilir. Bu çalışmalar sadece yeteneği olan çocuklarla değil, tüm çocuklarla birlikte yapılmalıdır. Ritim çalışmaları, kolaydan zora doğru düzenlenmeli ve çocuğun yorulmaması için çalışmaların süresi kısa tutulmalıdır.

Görsel 4.7: Ritim çalgıları

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Görsel 4.8'de gördüğünüz ritim kalıplarını (öbeklerini) sesli şekilde ve ellerinizle tekrar ediniz.
2. Sınıfta ikişerli gruplara ayrılınız. Tablodaki el işaretlerini kullanarak birbirinize ritim kalıpları sorunuz. (Örneğin tablodaki "ta-fa-te-fe" ritminin el işaretini yapıp arkadaşınıza gösteriniz ve hangi ritim kalıbını yaptığınızı sorunuz.)
3. Görsel 4.8'den yararlanarak ritim öbekleri meydana getiriniz ve defterinize yazınız.
4. Ritim öbeklerini yaratıcılığınızı kullanarak beden ritmine dönüştürünüz. (Örneğin "ta-fa-te-fe" derken ellerinizle bacaklarınıza vurunuz ya da "ta" ritmini kullanırken el çırpınız.)
5. Oluşturduğunuz beden ritmini arkadaşlarınızla paylaşınız.
6. Görsel 4.8'den faydalanarak sadece beden ritmi ile bir ritim öbeği oluşturunuz ve arkadaşınızdan ritim öbeğini bulmasını isteyiniz. (Birkaç ritim öbeğini birleştirerek sorabilirsiniz.)

Görsel 4.8: Ritim tablosu

♦ **Şarkı Öğretimi ve Şarkı Söyleme Aktiviteleri:** Aktivitelerde kullanılacak şarkılar, "prozodi" kurallarına uygun olarak seçilmelidir. Prozodi, şarkılarda sözlerle melodinin uyum içinde olmasıdır. Seçilen şarkının melodisi çocukların ruh hâline yansıyan önemli bir etkendir (Görsel 4.9). Ritmi hızlı melodilerin çocukları canlandırdığı görülürken ritmi ağır melodilerin sakinleştirdiği görülür. Seçilen şarkının sözleri de şarkının melodisi kadar önemlidir. Şarkıda çocukların kavrayamayacağı soyut kelimelerin bulunması, şarkıyla ilgili daha somut aktiviteler yapmayı gerektirir. Şarkı öğretiminden önce, şarkı sözleri hikâyeleştirilebilir. Böylece çocukların zihninde şarkıyla ilgili bir şema oluşur ve şarkıyı içselleştirmeleri kolaylaşır. Sözlerinde "vatan sevgisi, arkadaşlık, doğayı koruma, güven, paylaşma" gibi kavramlar bulunan şarkılara öncelik verilmeli; bu yolla çocukların değerler eğitimine katkıda bulunulmalıdır. Çocuklar tarafından anlamı bilinmeyen şarkı sözleri çocuklara mutlaka açıklanmalıdır. Okul öncesi eğitimde şarkı öğretimi nota ile değil, kulaktan öğrenme yöntemi ile yapılmalıdır. Nota, soyut bir kavramdır. Bu yüzden okul öncesi dönemdeki çocukların nota ile şarkı öğrenmesi oldukça zordur.

Görsel 4.9: Şarkı söyleyen çocuklar

Notalar "fonomimi" yoluyla somutlaştırılabilir fakat yine de bu dönemde nota ile şarkı öğretimi uygun değildir. Uzun şarkılar, parçalar hâlinde öğretilebilir. Parçadan bütüne tekniğini kullanmak, çocukların şarkıyı daha kolay öğrenmesini sağlar. Şarkılar önce gruba öğretilmeli, bireysel çalışmalar en sona bırakılmalıdır.

BİLGİ KÖŞESİ

Fonomimi: Zoltan Kodaly (Zoltan Kodali) tarafından bulunan, notaların el işaretleri ile gösterilmesini ve somutlaştırılmasını sağlayan bir yöntemdir. Kodaly yönteminde el işaretleri, bel hizasından başlar ve baş hizasına doğru çıkıldıkça sesler incelir. Baş hizasından bel hizasına inildikçe sesler kalınlaşır. Fonomimi sayesinde çocuklar, küçük yaşlarda seslerin ton aralığını somutlaştırmaya ve müzikal belleklerini geliştirmeye imkân bulur. Çocuklar fonomimide sadece tek ellerini (yazma eli) kullanmalıdır. Tek eliyle sesleri öğrenen çocuklar; iki elini kullanan çocuklardan daha hızlı kavrar, sesleri ve şarkıları daha çabuk öğrenir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Yan tarafta verilen fonomimi görselini inceleyiniz (Görsel 4.10).
2. Notaların fonomimi ile gösterimini öğrenmek için önce sadece el işaretlerini kullanarak birbirinize notaları sorunuz. (Örneğin “do”nun fonomimideki el işaretini yapıp ‘’Bu hangi nota?’’ diyerek arkadaşınıza sorunuz.)
3. Notaları, sınıfta bulunan çalgılar (melodika, org, piyano, metalafon, ksilafon) ile dinleyiniz. Sınıfınızda çalgı yoksa telefon veya tabletlerde bulunan piyano uygulamalarını kullanınız.
4. Dinlediğiniz sesleri (do, re, mi, fa, sol, la, si) taklit ederek fonomimi ile gösteriniz.

Görsel 4.10: Fonomimi tekniğinde el işaretleri

5. Fonomiminin yeni bir dil olduğunu, tekrar çalışmaları yapılmadığında unutulabileceğini aklınızdan çıkarmayınız. Fonomimiyi ara ara tekrar edip birbirinize sorarak kalıcı öğrenme sağlayabilirsiniz.

♦ **Müzikli Drama Aktiviteleri:** Müzikli drama aktiviteleri kapsamında çocuklardan doğaçlama yapmaları ya da daha önce öğrendikleri bir şarkıyı dramatize etmeleri istenebilir (Görsel 4.11). Aktivitelerde kullanılacak müzikler ya da ritimler, akılda kalıcı olmalıdır fakat çocuğun drama çalışmasının önüne geçmemelidir. Doğaçlama çalışmalarında çocuğun, yeteneklerini ve yaratıcılığını sergilemesine izin verilmelidir. Örneğin arı rolündeki çocuk, uçan bir arı yerine uyuyan bir arıyı canlandırmak üzere yere uzanmış olabilir. Bu tür beklenmedik durumlarda, “Uçmayan arı olur mu hiç?” gibi tepkiler vererek çocuğun yaratıcı tarafı köreltilmemelidir. Sözlü bir şarkıyla yapılacak drama aktivitelerinde, sözlerin anlaşılır ve ilgi çekici olmasına dikkat edilmelidir. Bu durum aktivite verimini ve çocukların motivasyonunu arttıracak, çocukların aktiviteden keyif almasını sağlayacaktır.

Görsel 4.11: Drama aktivitesi yapan çocuklar

Drama aktivitelerinde mutlaka bir tema belirlenmeli ve sohbet ortamı oluşturularak çocukların belirlenen tema hakkındaki fikirleri öğrenilmelidir. Drama aktivitelerine katılmak istemeyen çocukların cesaretlendirilmesi önemlidir ancak çocuklar katılım konusunda kesinlikle zorlanmamalıdır.

♦ **Müzik Dinleme Aktiviteleri:** Bu aktivitelerde şarkı yelpazesini geniş tutmak ve dünya müziklerinden faydalanmak, çocukların farklı birçok müzik tarzıyla tanışmasına olanak sağlar. Müzikte çeşitlilik, çocukların hayal dünyasını olumlu yönde etkileyen önemli bir etkendir.

♦ **Müzikli Öykü Aktiviteleri:** Müzikli öykü aktivitelerinde bir olay örgüsü yaratmak ve olay örgüsünü müziğe uyumlu hâle getirmek gerekir. Öykü, eğitici tarafından anlatılabileceği gibi çocuklar tarafından da oluşturulabilir. Herhangi bir nesne, müziğe uygun hâle getirilerek birçok müzikli öykü aktivitesi oluşturulabilir. Örneğin kapının açılıp kapanırken çıkardığı ya da sandalyenin geri çekilirken çıkardığı sesler kullanılabilir. Bu tür kullanımlar çocukların yaratıcılığını desteklemek adına oldukça etkilidir.

4.1.3. Müzik Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Müzik aktivitelerinde çok çeşitli çalgılardan ve araçlardan yararlanılır. Ritim aktivitelerinde tef, davul, marakas, ritim çubuğu, piyano, org gibi çalgıların yanı sıra masa, kutu, gazoz kapağı, ceviz kabuğu, kozalak, taş gibi çevrede ve doğada bulunan birçok nesne kullanılabilir. Erken çocukluk eğitimi ritim çalışmaları için en ideal ritim araçları "orff çalgıları"dır. Orff çalgıları, Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (Karl Orf) tarafından müzik eğitiminde kullanılmak üzere geliştirilmiş olan çalgılardır. Bu çalgılar doğrudan satın alınabileceği gibi kolay ulaşılabilir birkaç malzemeyle evde ya da okulda da yapılabilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarındaki ritim aktivitelerinde sıkça kullanılan çalgılar şunlardır:

♫ **Marakas:** Tahtadan ya da plastikten yapılan marakas, sapından tutularak sallandığında içindeki tanecikler sayesinde ses çıkaran bir ritim çalgısıdır (Görsel 4.12). Afrika kökenli bu çalgının yapımı oldukça kolaydır. Özellikle erken yaş müzik eğitiminde sıkça kullanılır.

Görsel 4.12: Marakas

♫ **Tef:** Yuvarlak bir kasnağın içine geçirilmiş zillerden oluşan, parmak vuruşlarıyla ya da sallanarak çalınan bir ritim çalgısıdır (4.13). Erken yaş müzik eğitimi için oldukça uygundur.

Görsel 4.13: Tef

♫ **Ritim Çubukları:** Bir çift ince ve uzun tahta parçasından oluşan, tahta parçalarının birbirine vurulmasıyla ses çıkaran bir ritim çalgısıdır (Görsel 4.14).

Görsel 4.14: Ritim çubukları

♫ **Davul:** Görsel 4.15'te görüldüğü gibi kasnağın iki yanına deri gerilerek yapılan, bir tokmak ve bir sopa yardımı ile çalınan ritim çalgısıdır. Geleneksel Türk çalgılarından biri olan davulun farklı boyutları okul öncesi müzik eğitiminde sıkça kullanılır.

Görsel 4.15: Davul

Ses aktivitelerinde, çevrede ya da doğada bulunan çeşitli nesnelerden faydalanılabilir.Farklı niteliklerdeki kâğıtlar ve kumaşlar, plastik, cam, metal ve ahşap nesneler bunlara örnek gösterilebilir.

Şarkı söyleme, müzikli öykü, müzik dinleme ve drama aktivitelerinde en önemli malzeme seçilen şarkı veya müziktir. Seçilen şarkı veya müziğin çocuklara ne aracılığı ile dinletildiği de önemlidir. Şarkılar; piyano, keman, flüt, gitar gibi çalgılar ya da teknolojik aletler (diskçalar, telefon, bilgisayar) yoluyla dinletilebilir. Aktivitenin temasına göre aksesuar seçilerek aktiviteler renklendirilebilir. Örneğin doğa sevgisi ile ilgili bir şarkı söyleme aktivitesi için çocukların dışarıdan yaprak toplaması ve topladıkları yaprakları sınıfta boyamaları istenebilir. Sonrasın da ise çocuklar boyadıkları yaprakları havada dans ettirerek doğayla ilgili bir şarkı söyleyebilir. Böylece günlük hayatta sıkça görülen belki de umursamadan yanından geçilen yapraklar sınıf ortamına getirilerek değerlendirilmiş; yaşantı ile eğitim birleştirilmiş olur.

ARAŞTIRIYORUM

Orff Schulwerk (Orf Şulverk) yaklaşımını araştırınız. Araştırma sonucunda edindiğiniz bilgileri sınıfta paylaşınız.

4.1.4. Çocuklara Yönelik Müzik Aktivitelerinde Çalışma Alanı

Müzik aktivitelerinin yapılacağı çalışma alanı, çocukların rahat hareket etmesine imkân verecek kadar geniş ve ferah olmalıdır. Aktivitelerin verimli geçmesi için çalışma ortamındaki havalandırma, aydınlatma ve ısıtma sistemlerinin yeterli ve işler durumda olması gerekir. Bir insan dakikada ortalama on iki kez nefes alıp verir. Aktivite esnasında vücut hareketliliği arttığı için dakikada alınan nefes sayısı da artar. Bu yüzden çalışma alanının sık sık havalandırılması çok önemlidir.

Çalışma alanında zeminin kayganlığı ve zeminde çocukların takılıp düşebileceği herhangi bir cismin bulunup bulunmadığı aktivite öncesi muhakkak kontrol edilmelidir. Aktivite ortamı sadece sınıf, sahne veya atölye ile sınırlı kalmamalıdır. Hava koşullarına ve ortam müsaitliğine göre doğayla iç içe bir yer veya kurum bahçesi de çalışma ortamı olarak tercih edilebilir. Çocukların, çalışma alanında aktivitenin özelliğine uygun olarak konumlanmasına dikkat edilmelidir. Örneğin şarkı öğretimi esnasında öğrencilerin birbirlerini rahatça duyabilmesi için birbirlerine yakın olmaları gerekir. Çalgı üretimi aktivitesinde ise bireysel hareket edecekleri için birbirlerine biraz uzak şekilde konumlanmaları gerekir.

4.1.5. Çocuklara Yönelik Müzik Aktiviteleri Uygulamaları

Okul öncesi dönemdeki çocukların öncelikli ihtiyaçları öğrenmekten çok eğlenmek, içlerinden gelen enerjiyi aktarmak ve rahatlamaktır. Erken çocukluk dönemindeki çocukların eğlenceyle bütünleştirilmiş temel müzik eğitimi alması, bütünsel gelişimleri açısından daha faydalıdır. Bu sayede çocuklar, bulundukları ortamdan daha çok keyif alacak ve müziği daha çok sevecektir. Unutulmamalıdır ki müzik aktivitelerini eğlenceli hâle getirmek ve çocukları güdülemek çoğu zaman öğreticinin elindedir.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 88

DİNLE VE HAREKETE GEÇ

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Tef, davul, sandalye, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sınıf mevcudu kadar sandalyeyi Görsel 4.16'daki gibi yan yana ve arka arkaya, iki sıra olacak şekilde diziniz. (Sandalyeler birbirine değil, hizalı şekilde karşıya bakmalıdır.)
3. Sandalyelere oturunuz.
4. Çalışma alanında bulunan tef ve davulu inceleyerek çalgılardan çıkan sesleri dinleyiniz.
5. Aranızdan, tef veya davuldan çıkaracağı ses ile sınıfı yönlendirmekle görevli olacak bir kişi seçiniz. (Görevli önce, "tef sesi ile yapılacak yer değiştirme" pekişene kadar teften ses çıkarır. Pekiştirme çalışması "davul sesi ile yapılacak yer değiştirme" için de yapılır. Görevli, pekiştirmeler bittikten sonra istediği aralıkla ses çıkararak sınıfı yönlendirir. İsterse peş peşe tefi, isterse bir kez davulu bir kez tefi, isterse iki kez davulu bir kez tefi vb. çalar.)
6. Tef sesiyle birlikte önünüzdeki kişinin sandalyesine geçiniz. (En öndeki kişinin önünde sandalye bulunmadığı için en arkadaki sandalyeye geçecektir.)
7. Tef sesiyle yer değiştirme pekişene kadar uygulamaya devam ediniz.
8. Davul sesiyle birlikte yanınızdaki arkadaşınızla ile yer değiştiriniz.
9. Davul sesiyle yer değiştirme pekişene kadar uygulamaya devam ediniz.
10. Pekiştirmeler bittikten sonra iki çalgıyı da kullanarak sesin yönergesine uygun şekilde yer değiştirmeye devam ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Arka arkaya dizilen sandalyeler arasında yeterli boşluk bırakmaya özen gösteriniz. Yönergelerin doğru şekilde yapıldığını gözlemlediğinizde aktiviteyi müzik kullanarak gerçekleştirebilirsiniz. Aktivitede, Georges Bizet (Jorj Bize)'in "Carmen Habanera (Karmen Habenera)" adlı eserini kullanabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenleyiniz.

Görsel 4.16: Yan yana duran sandalyeler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 89

MISIR PATLAĞI

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Tef, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ve hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Patlamış mısır tanelerinin nasıl o duruma geldiğini ve tanelerin tek tek patlayışını zihninizde canlandırınız.
3. Birbirinizden çok uzaklaşmadan ayaklarınızı Görsel 4.17'deki gibi uzatarak uygun bir yere oturunuz.
4. Kendinizi bir mısır tanesi, oturduğunuz alanı da tencere olarak hayal ediniz.
5. Müzik çalmaya başladığı andan itibaren gözlerinizi kapatınız.
6. Öğreticinin çaldığı tefin sesini duyduğunuz anda gözlerinizi açınız. Hemen ayağa kalkıp patlamış bir mısır tanesi gibi olduğunuz yerde sıçrayınız.
7. Patlamış bir mısır gibi tekrar tencereye (oturduğunuz yere) dönünüz.
8. Topluca birkaç kez bu çalışmayı yapınız.
9. Öğretici, tefi kişiye özel çalmaya başladığında teker teker sıçramaya başlayınız. (Öğretici, sadece patlamasını istediği mısır tanesinin yanında tefi çalar.)
10. Bütün mısır taneleri tek tek patlayana kadar aktivitenize devam ediniz ve müzikle birlikte aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitede Mozart (Motzart)'ın "G Minor Smphony No. 25 (Sol Minör 25. Senfoni)" eserini kullanabilirsiniz. Oturma pozisyonunu değiştirip dağınık şekilde de konumlanabilirsiniz. Öğretici, eserin hareketli kısımlarında tefi kullanarak mısır tanelerinin harekete geçmesini sağlayabilir. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenleyiniz.

Görsel 4.17: Ayaklarını uzatarak oturan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 90

SEKİZ AYAK

Gelişim Alanı: Psikomotor.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Masa, mum, çakmak ya da kibrit.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Dikdörtgen veya kare bir masayı görebileceğiniz bir yere yerleştiriniz.
3. Masanın üzerine, yaklaşık 15-20 cm ara ile 8 adet mumu arka arkaya konumlayınız. Çakmak veya kibrit ile mumları yakınız.
4. Görsel 4.18'deki ok yönünde, tek nefeste güçlü bir şekilde mumları üfleyiniz.
5. Kaç mum söndürebildiğinizi yükses sesle söyleyiniz.
6. Adımları uygularken diyafram nefesi kullanıp kullanmadığınızı kontrol ediniz.
7. Sınıf arkadaşlarınıza oranla daha az mum söndürdüğünüzü düşünüyorsanız aktiviteyi tekrar uygulayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenleyiniz.

Görsel 4.18: Mumların dizilişi ve üfleniş yönü

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 91

TOPU HAREKETE GEÇİR

Gelişim Alanı: Psikomotor.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Masa.
Kullanılacak Malzemeler: Çuval ya da büyük bir kutu, öğrenci sayısı kadar pinpon topu.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Kare ya da dikdörtgen bir masayı çalışma alanınızda hazır ediniz.
3. Masanın bir ucundaki zemine büyükçe bir kutu veya çuval koyunuz.
4. İkişerli gruplara ayrılarak sıraya geçiniz.
5. Görsel 4.19'da görüldüğü gibi bir adet pinpon topu alınız.
6. Sıranız geldiğinde grup arkadaşınızla birlikte masanın diğer ucuna geçiniz. Pinpon topunu masanın üzerine, önünüze koyunuz. (İkişerli gruplar sırayla, yan yana olacak şekilde masa başına geçecektir.)
7. Önünüze koyduğunuz pinpon topunu, üfleye üfleye masanın diğer ucundaki kutuya veya çuvala düşürmeye çalışınız.
8. Kutuya veya çuvala 3-5 top düşürmeyi başarana kadar aktiviteye devam ettiriniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Hedefe daha rahat ulaşılması için masa uzunluğunun fazla olmamasına dikkat ediniz. Aktivite öncesinde deneme yapılıp, topun üflenerek kutu içine düşürülebileceği ortalama mesafe belirlenmelidir. Topun kenarlardan düşmesini engellemek üzere masa kenarlarına cisimler koyulabilir veya yanlardan düşen topu arkadaşına vermekle görevli olacak iki kişi belirlenebilir. Bu aktiviteyi, sınıfı ikiye bölerek turnuva tekniğiyle de uygulayabilirsiniz. Turnuva tekniğinde yarışma hâlinde olunacağı için aktivite daha aktif ve eğlenceli geçecektir. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenleyiniz.

Görsel 4.19: Pinpon topları

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 92

MARAKAS YAPIYORUM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve duyuşsal.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Pirinç, nohut veya fasulye, karton bardak, delgeç.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Karton bardakların yarısını ayrı ayrı fasulye, nohut ve pirinç ile doldurunuz (Görsel 4.20).
3. Karton bardakların her birinin ağzını Görsel 4.21'deki gibi birleştiriniz.
4. Birleştirdiğiniz bardak ağızlarını, içinden malzeme dökülmeyecek şekilde zımbalayınız.
5. Farklı tahıllarla yaptığınız marakaslardan çıkan sesleri dinleyiniz.
6. "Marakası Salla" şarkısını müzik çalar aracılığıyla açınız.

Şarkı Sözleri

Marakası salla, sağa sola salla, (2)	Marakası salla, sağa sola salla, (2)
Haydi durma, koşa koşa salla! (2)	Haydi durma, koşa koşa salla! (2)
Yukarıda salla, aşağıda salla, (2)	Yukarıda salla, aşağıda salla (2)
Etrafında döne döne salla. (2)	Etrafında döne döne salla. (2)

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Karton bardakları daha renkli ve ilgi çekici hâle getirmek için süsleme malzemeleri kullanabilirsiniz. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçları doğrultusunda düzenleyiniz.

Görsel 4.20: Marakas yapımı için gerekli malzemeler

Görsel 4.21: El yapımı marakas

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 93

BEDENDEN BEDENE

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Görsel 4.22'deki gibi arka arkaya sıralanınız. Hizalı olmak zorunda değilsiniz; "S" şeklinde ya da çapraz sıralanabilirsiniz. (İsterseniz yuvarlak da oluşturabilirsiniz.)
3. Aranızdan aktiviteyi başlatacak birini seçiniz. (Seçilen kişi, sıranın en sonuna geçip zihninde bir ritim öbeği oluşturacaktır.)
4. Seçilen kişinin, tasarladığı ritim öbeğini önündeki arkadaşının omzu üzerinde küçük vuruşlarla uygulamasıyla aktiviteye başlayınız.
5. Hissettiğiniz ritim öbeğini, önünüzdeki arkadaşınızın omzu üzerinde küçük vuruşlarla uygulayınız. Aynı işlemi sırayla, sıranın en önündeki kişiye gelene kadar devam ettiriniz.
6. Son ritim öbeği ile ilk ritim öbeği arasında fark olup olmadığını kontrol ediniz.
7. Farklı ritim kalıplarını denemek amacıyla ritim öbeği oluşturan kişiyi değiştirerek aktiviteyi tekrar tekrar uygulayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite, sınıf ikiye bölünerek turnuva yöntemiyle de uygulanabilir. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçları doğrultusunda düzenleyiniz.

Görsel 4.22: Arka arkaya sıralanmış öğrenciler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 94

MOZARTLA BARDAKLAR

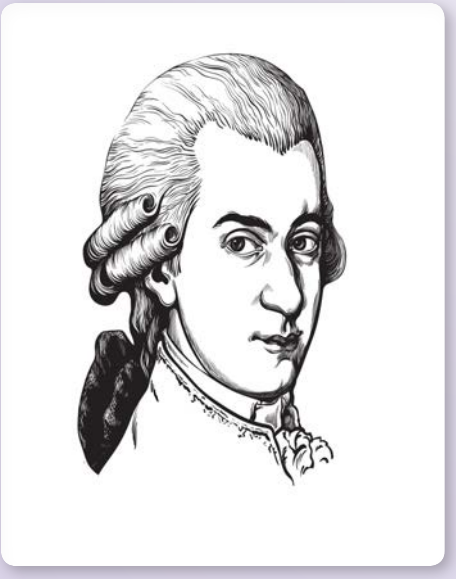
Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve duyuşsal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Plastik bardaklar, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, sahne, atölye.

27611

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız
2. Wolfgang Amadeus Mozart (Volfgang Amadeus Motzart) hakkında bildiklerinizi paylaşınız (Görsel 4.23).
3. Mozart'a ait olan "Türk Marşı" adlı eseri dinleyiniz.
4. Plastik bardakları elinize alınız ve inceleyiniz.
5. Müziğin ilk kısmında, bardaklar bir müzik aletiymiş gibi bardağın ağız kısmına avcunuzla vurarak ritim tutunuz.
6. Müziğin ikinci kısmında, elinizdeki bardakları istediğiniz bir arkadaşınızla değiştiriniz ve yerlerinize dönünüz.
7. Üçüncü kısmında ise yavaşça yürümeye başlayınız. Yürürken elinizdeki bardak sanki bir kalem-miş gibi havaya hayalî bir resim çiziniz.
8. Müzik başa döndüğü anda hayalî resim çizmeyi bırakınız ve yerlerinize dönünüz. Müzik bitene kadar müziğin bölümlerine uygun hareketleri tekrar yapınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi, dayanıklı olduğu için Görsel 4.24'teki gibi sert plastik bardakla uygulamaya özen gösteriniz. Böylece aktiviteye daha uzun süre devam edilebilir. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçları doğrultusunda düzenleyiniz.

Görsel 4.23: Mozart

Görsel 4.24: Sert plastik bardaklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÇORAP KUKLAMLA ŞARKI SÖYLÜYORUM

AKTİVİTE 95

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 32-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Renkleri farklı olan 2 adet çorap.
Kullanılacak Araçlar: "Sağ El İçeriye" şarkısı, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Çorapları, ellerinize Görsel 4.25'te görüldüğü gibi geçiriniz.
3. Çorapla oluşturduğunuz kuklalarınıza farklı isimler veriniz ve kuklalarınızı sınıfa tanıtınız. (Bir kukla aksi bir karakterken diğeri uyumlu ve yumuşak bir karakter olarak tanıtılacaktır.)
4. Kuklaları kendi aralarında konuşturunuz. (Aksi olan kukla "Sağımı solumu bilmiyorum ve çok üzülüyorum. Aslında bu yüzden bu kadar sinirliyim. Bana sağımı solumu bir şarkıyla öğretir misin?" diye diğer kukladan yardım ister. Diğer kukla, "Sağ E İçeriye" şarkısını sözlerde geçen yönlere uygun hareketleri yaparak güzel bir ses tonuyla söyler. Ardından aksi kukla da şarkıyı söylemeyi dener fakat şarkıyı bağıra bağıra söyler. Bunun üzerine diğer kukla, bağıra bağıra şarkı söylemenin doğru olmadığını söyleyerek aksi kuklayı uyarır.)
5. "Sağ El İçeriye" şarkısını dinleyiniz veya Görsel 4.26'dan faydalanarak enstrümanınızla çalınız.
6. Sağ ve sol kavramlarını pekiştirmek için şarkı sözüyle birlikte yöne uygun şekilde hareketler yapınız.
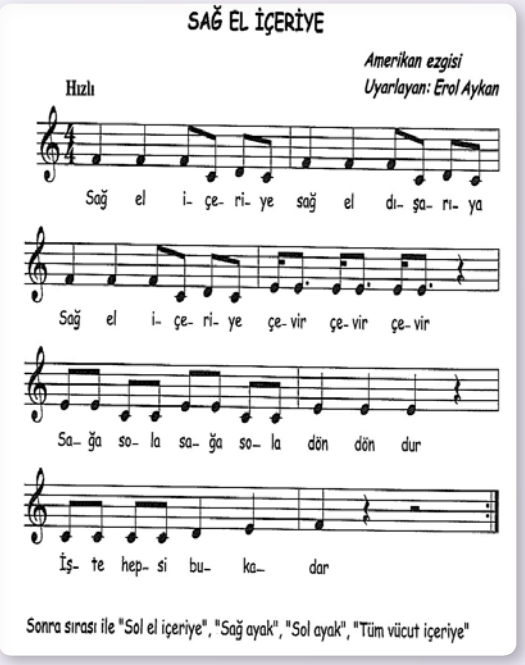
Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kuklalarınıza Görsel 4.25'teki gibi göz veya saç yaparak kuklalarınızı daha gerçekçi hâle getirebilirsiniz. Hazırladığınız kuklaları şarkı öğretimi, masal anlatımı gibi diğer tüm aktivitelerde de kullanabilirsiniz. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Sağ El İçeriye

Sağ el içeriye, sağ el dışarıya,
Sağ el içeriye, çevir çevir çevir.
Sağa sola, sağa sola dön dön dur,
İşte hepsi bu kadar!
(Sonra sırasıyla ''sol el, sağ ayak, sol ayak ve tüm vücut" ifadeleri ile şarkıyı söyleyiniz.)

Görsel 4.25: Çorap kuklalar

Görsel 4.26: Sağ El İçeriye şarkısı

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 96

ORMANDA GEZİNTİ

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: "Yedi Cüce" şarkısı, yedi cüceler fotoğrafı, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye,sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktiviteye uygun şekilde "yedi cüceler, ormanda gezinti yapanlar vb." rolleri paylaşınız ve kısa bir ön prova yapınız.
3. Aktiviteye hazırlık amacıyla sınıfa, orman ve orman yaşamıyla ilgili sorular yöneltiniz. (Hiç ormana gittiniz mi, orada neler gördünüz, sizce ormanda yaşayan hayvanların evi var mıdır? vb.)
4. Verilen cevapları dikkatlice dinleyiniz. Sorularınız ve cevaplarınız üzerine fikir alışverişinde bulununuz.
5. Fikir alışverişi bittikten sonra ormanda bir gezinti yaptığınızı hayal ederek sınıf içinde minik adımlarla yürümeye başlayınız.
6. Ormanda gezinirken gördüğünüz ağaçları, hayvanları, çiçekleri betimleyiniz. "Aaa bakın! Şurada ağır ağır yürüyen, kocaman bir kaplumbağa var! Sanırım bize selam veriyor. Haydi, biz de ona selam verip gezintimize devam edelim!" gibi betimleyici ve pekiştirici anlatımlar kullanınız.
7. Biraz yürüyerek bedeninizi ve nefes kaslarınızı açınız.
8. Karşınıza yedi katlı bir ev çıktığını hayal ederek evde birilerinin yaşayıp yaşamadığını anlamak için "Merhaba!" diye sesleniniz.
9. Rol paylaşımına uygun şekilde, sırayla balkona çıkarak kendini tanıtan cüce rolünü oynayınız. (Yedi cüceye yedi nota ismi verilerek nota öğretimine altyapı oluşturulabilir. Birinci cüce "do", ikinci cüce "re", üçüncü cüce "mi"… vb.)
10. Cücelerin kendini tanıtması bitince "Cücelerin bize bir şarkısı var. Haydi onu dinleyelim!" diyerek "Yedi Cüce" adlı şarkıyı müzik çalar aracılığı ile dinleyiniz. (Şarkıyı, Görsel 4.28'den faydalanarak enstrümanınızla da çalabilirsiniz.)
11. Yedi cüceleri daha somut hâle getirebilmek adına Görsel 4.27'dekine benzer yedi cüceler fotoğrafı gösteriniz. Cücelerin her birinin farklı karakterde olduğunu anlatınız. Farklı karakterlerdeki insanların birbiriyle anlaşabileceği ve farklılıklara saygı duymak gerektiği konularını vurgulayınız.
12. Şarkıyı, her söze bir hareket ekleyerek söyleyiniz. ("Biz tam yedi cüceyiz…" kısmında yedi parmağınızı gösterebilir, "…on dört kollu bir deviz." derken kollarınızı sallayabilirsiniz.)

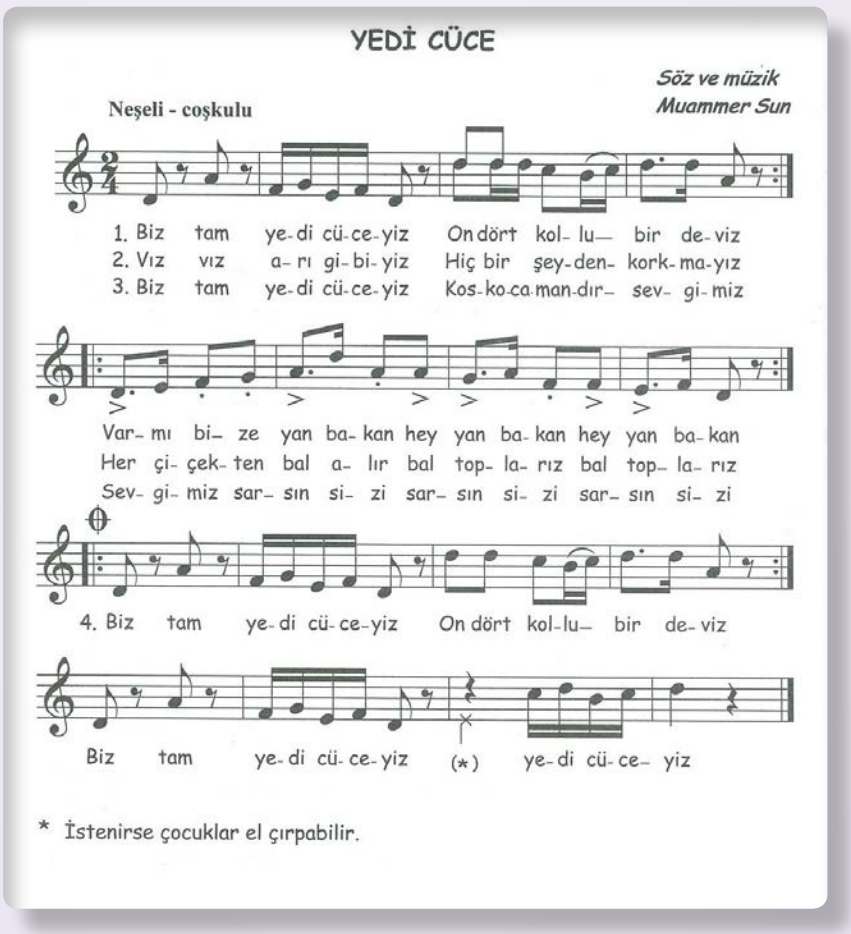
Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırla ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.27: Yedi cüceler

Yedi Cüce

Biz tam yedi cüceyiz,
On dört kollu bir deviz.
Var mı bize yan bakan hey,
Yan bakan hey yan bakan! (Son iki dize 2 kez tekrar edilecek.)
Vız vız arı gibiyiz,
Hiçbir şeyden korkmayız.
Her çiçekten bal alır,
Bal toplarız, bal toplarız. (Son iki dize 2 kez tekrar edilecek.)
Biz tam yedi cüceyiz,
Koskocamandır sevgimiz.
Sevgimiz sarsın sizi,
Sarsın sizi, sarsın sizi. (Son iki dize 2 kez tekrar edilecek.)

Görsel 4.28: Yedi Cüce şarkısı

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 97

TOHUMDAN AĞACA

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 37-72 ay.

Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar, marakas.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf,atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktiviteye uygun şekilde rolleri paylaşınız ve kısa bir ön prova yapınız.
3. Drama aktivitesine hazırlanmak amacıyla sınıfa, konuyla ilgili sorular yöneltiniz. (Biz hangi organımız sayesinde nefes alırız, peki dünyamız nefes alır mı, dünyamız nasıl nefes alır, ağaçlar en çok nerede bulunur, ağaçlar birden mi büyür yoksa onlar da bizim gibi yavaş yavaş mı büyür, büyümeleri için neler gerekir, can suyu nedir? vb. merak uyandıran sorular yöneltiniz.)
4. Verilen cevapları dikkatlice dinleyiniz. Sorularınız ve cevaplarınız üzerine fikir alışverişinde bulununuz.
5. Kendi başınızdan geçen bir olaymış gibi bir hikâye anlatmaya başlayınız. (Evde bir şeyler yemek için mutfağa yöneldim ve buzdolabını açtığımda yiyecek hiçbir şey kalmadığını fark ettim. O an pazara gitmeye karar verdim. Pazar çantamı alıp yavaş yavaş yürümeye başladım. Pazara vardığımda yaşlı bir hanımefendi dikkatimi çekti. Minik minik bir şeyler satıyordu. Hanımefendinin yanına yaklaştığımda türlü türlü ağaç tohumu sattığını fark ettim. O anda "Evimin önündeki bahçeye ben de bir sürü ağaç tohumu ekebilirim." diye düşündüm. Tam on altı tane tohum (sınıf sayısı kadar) aldım. Pazar alışverişimi bitirdikten sonra heyacanla eve döndüm. Tohumlarımı ekmek için hemen bahçeye yöneldim.)
6. Sınıf arkadaşlarınızı birer ağaç tohumu olarak hayal ediniz. Arkadaşınızı tutup tohumu toprağa eker gibi canlandırma yapınız. (Ekilen tohumlar çömelecektir.)
7. Tüm arkadaşlarınızı tohum gibi ektikten sonra "Sizi bol güneşli bir yere ektim. Şimdi ihtiyacımız olan sadece iki şey var: su ve müzik." diyerek müziği açınız. (Tohum ekim aşamasında Görsel 4.29'daki gibi dağınık ve farklı şekillerde konumlanınız.)
8. Marakası kullanarak tohum sulama canlandırması yapınız ve " Seni suladığıma göre artık yavaşça büyüyebilirsin." gibi bir ifadeyle arkadaşınıza dönüt veriniz. (Başında marakas gezdirilen, yani sulanan tohumlar, müzik bitene kadar yavaş yavaş büyüme canlandırması yapacaktır. Müzik bittiğinde herkes kocaman bir ağaç olacaktır.)
9. Müzik bittiğinde sırayla arkadaşlarınıza ne ağacı olduğunu sorunuz. Dalından birer meyve koparark size meyve verdiği için ağaca teşekkür etmeyi unutmayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitenizi uygularken Fazıl Say'ın Kumru adlı eserini kullanabilirsiniz. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatlice çalışınız. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.29: Sınıfta farklı konumlanan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 98

YILAN YOLU

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 37-72 ay.

Kullanılacak Araçlar: Farklı boyutlarda toplar, 3-5 metre halat, çift taraflı bant veya bant, marakas, müzik çalar.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. 3-5 metre uzunluğundaki halatı, sınıfta boş bir alana gelişigüzel yerleştiriniz.
3. Halatın oluşturduğu yolun (yılan yolu) bozulmaması için halatı belli yerlerinden yere bantlayınız.
4. Farklı büyüklüklerdeki topların altına bant yapıştırınız.
5. Yılan yolunun etrafına, bantlı topları (yemleri) diziniz. (Toplar, siz yılan yolunun üzerindeyken eğilip alabileceğiniz mesafede dizilmelidir.)
6. Sırayla aktivite alanına geliniz ve müzik bitene kadar mümkün olduğunca çok yem toplayınız (Görsel 4.30). (Halatın oluşturduğu yol yılan yolu olduğu için yılan gibi hareket etmeniz gerekmektedir.)
7. Müzik bitene kadar yolun sonuna ulaşmanız gerektiğini unutmayınız.
8. Yılan yolunun sonuna geldiğinizde kaç adet yem toplayabildiğinizi görmek için herkesin duyabileceği şekilde topları sayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite farklı şekillerde de uygulanabilir. Örneğin öğrenciler arasından bir öğretici ve uygulayıcı belirlenir. Öğretici marakası eline alır ve müziğin başlamasıyla ara ara marakas çalar. Uygulayıcı ise marakas sesini duyduğu anda yerden bir top alır. Uygulayıcı, bir yandan ip üzerinde dengede durmaya çalışırken diğer yandan marakas sesine odaklanarak ne zaman top alması gerektiğini anlamaya çalışır. (Sınıftaki diğer öğrenciler, gözlerini kapatarak aktivite boyunca kaç kez marakas sesi duyduklarına odaklanmalıdır.) Bu tür aktivitelerde, kullanılacak topların ağırlığına dikkat edilmelidir. Futbol topu gibi büyük ve ağır toplar yerine pinpon topu, plastik havuz topu, tenis topu gibi toplar tercih edilmelidir. Halat yerine renkli kurdeleler seçilerek yılan yolu daha renkli hâle getirilebilir. Aktiviteyi uygularken Muammer Sun'un "Köçekçemsi" adlı eseri veya hareketli sözsüz bir müzik kullanabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.30: Yılan yolunda yem (top) toplama

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 99

BEDENİM HER ŞEY

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Üzerinde farklı görseller olan kâğıtlar (öğrenci sayısı kadar), müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf,atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sadece beden diliyle kolayca taklit edebileceğiniz varlıklar düşününüz.
3. Düşündüğünüz varlıkları kâğıt üzerine çiziniz. (Varlıkların çıktıları da alınabilir.)
4. Sınıf zeminine, birbirinden uzak olacak şekilde kâğıtları yerleştiriniz.
5. Müziği açarak sınıf içinde serbestçe dolaşmaya başlayınız.
6. Müzik durduğu anda yanında olduğunuz kâğıttaki görsele benzemeye çalışınız. (Örneğin kâğıtta bir tavşan resmi varsa Görsel 4.31'deki gibi kulak yapabilirsiniz.)
7. Her turda yerden bir kâğıt alınız ve kullanılan kâğıtları aktivite ortamından kaldırınız.
8. Müzik durduğunda yanınızda bir kâğıt yoksa hayalini kurduğunuz bir varlığı taklit ediniz.
9. Arkadaşlarınızın hangi varlığı taklit ettiğini, fikir alışverişinde bulunarak tahmin etmeye çalışınız. Varlığı bulduktan sonra aktiviteye devam ediniz.
10. Yerdeki kâğıtlar bitene kadar aktiviteyi sürdürünüz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Kâğıt üzerindekiler; çaydanlık, toka, yastık, kitap, makas gibi günlük hayatta kullanılan nesneler olabileceği gibi kuş, kedi, elma ağacı gibi canlılar da olabilir. Aktivitenin hayalî varlık kısmında, zamanı verimli kullanmak adına her turda sadece bir arkadaşınızın hangi varlık olduğunu tahmin etmeye çalışabilirsiniz. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak sabırlı ve dikkatli çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.31: Elleriyle tavşan kulağı yapan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

4.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK DANS AKTİVİTELERİ

Dans, duygu ve düşüncelerin bir müzik ritmine uyularak estetik bir şekilde vücut diliyle anlatılmasıdır (Görsel 4.32). Bazen günlük yaşantıların, bazen doğa olaylarının, bazen de geçmişin yaratıcılık ve estetikle birleştirilerek bedene aktarılması sanatıdır. Dansın temeli, ilk çağlarda insanoğlunun doğayla bütünleşmek ve kendini ifade etmek amacıyla kullandığı bedensel hareketler ile atılmıştır. Zaman içerisinde sistemleşen dans olgusu; geçmiş dönemlerde doğum, ölüm, evlenme gibi önemli günlerde, savaşlarda, av sırasında, inançsal törenlerde ritüelistik yönleriyle var olmuştur. Günümüzde ise terapi, sanat, spor veya eğlence olarak varlığını korumaya devam etmektedir.

Görsel 4.32: Birlikte dans eden çocuklar

Okul öncesi eğitimin temelinde çocukların hem bedensel hem de ruhsal gelişimini desteklemek vardır. Öz yeterlilik ve öz saygı becerileri gelişmiş, üretken ve topluma faydalı nesillerin yetişmesinde okul öncesinde uygulanan çok yönlü eğitimin rolü büyüktür. Yapılan birçok araştırmaya göre insan hayatında beyin gelişiminin en hızlı olduğu dönem 0-6 yaştır. Bu nedenle 0-6 yaş dönemini içine alan okul öncesi eğitim çocuğun beyin gelişiminde çok önemli bir yere sahiptir. Bu dönemde yapılan fiziksel aktivitelerin çocukların sağlıklı beyin fonksiyonlarına ulaşmasındaki rolü birçok araştırmayla kanıtlanmıştır. Dans, içerdiği bedensel hareketler ve eğlenceli yönüyle okul öncesi eğitimde tercih edilebilecek en önemli fiziksel aktivite araçlarından biridir. Dans aracılığıyla çocuğun hem kas ve iskelet sistemi hem de işitme, görme, dokunma ve diğer algı sistemleri gelişir. Çocuğun bedensel koordinasyonu ve bedensel farkındalığı artar.

4.2.1. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Hazırlığı

Kendisini ifade edebilen, kendisiyle ve iç dünyasıyla barışık, yaratıcı çocuklar yetiştirmek okul öncesi eğitimin temel hedeflerindendir. Erken çocukluk döneminde çocukların algıları açık olduğu için yaratıcılıkları ve hayal dünyaları gelişmeye çok müsaittir. Çocuğun yaratıcılığını gösterebildiği önemli unsurlardan biri ise “hareket”tir. Okul öncesi dönemde çocuklar, büyük bir merak ve enerji ile sürekli hareket hâlinde olma ihtiyacı duyar ve dünyayı keşfetmekten büyük zevk alır. Dans aktivitelerinin bu enerjiyi ve merak güdüsünü doğru yönde kanalize edecek ve çocukların hareket ihtiyacını karşılayacak şekilde hazırlanması çok önemlidir.

İyi planlanmış dans aktiviteleri, çocukların kendi bedenlerini ve sınırlarını öğrenmesini sağlar. Günümüz koşulları sebebiyle düzenli fiziksel aktiviteden uzak, yaratıcılığa dayalı fiziksel oyunları ve yoğun sosyal ilişkileri kısıtlayan yaşam biçimleri gittikçe yaygınlaşmaktadır. Özellikle şehirde yaşayan çocukların televizyon, bilgisayar, video oyunları karşısında daha fazla zaman geçirme eğilimleri artmaktadır. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarında, günümüz koşulları göz önüne alınarak dans aktivitelerine sıklıkla yer verilmesi son derece önemlidir. Grup olarak hazırlanan dans aktiviteleri; bir arada olabilmek, paylaşmak, birlikte üretmek, güvenmek, yardımlaşmak, empati yapmak gibi önemli ve gerekli olan sosyal beceriler kazandırır. Çocukların tüm duyularına hitap eden dans aktiviteleri, çocukta ritim duygusunun oluşmasını sağlar. Hemen her çocuk, dansın ritmik hareketlerinden mutluluk duyar. Bedenini tanımaya ve kullanmaya başlayan çocuk, müzik eşliğinde yaptığı danslarla vücut koordinasyonunu öğrenir.

Çocuklara yönelik dans aktivitesi seçerken her çocuğun vücut yapısının, psikomotor becerilerinin ve dansa yatkınlığının farklı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Dans, grup olarak uygulamaya daha uygun bir aktivitedir ancak çocukların bireysel olarak çalışması da önemlidir. Bireysel çalışmalarda çocuklar, seçilen dans türüne ait videolara kolayca ulaşabilmelidir çünkü okul öncesi eğitimde dans aktiviteleri "izleyerek taklit etme" yoluyla uygulanır. Eğitim ortamı için hazır bir dans koreografisi seçilebileceği gibi yeni bir dans aktivitesi de tasarlanabilir. Dans aktivitesi tasarlanacaksa kullanılacak müziğin ritmi dikkatlice dinlenmeli ve ritme uygun adımlar belirlenmelidir. Müziğin ritmine göre dans figürleri oluşturularak bu figürler müziğin uygun bölümlerine yerleştirilmelidir (Müziğin en hareketli bölümüne zıplama figürü koymak gibi). Dans figürlerinin unutulmaması için çalışma mutlaka kaydedilmelidir. Uygulanacak dans aktivitesini eğitim ortamına sunmadan önce izlemek, hataların fark edilmesi ya da aktivitenin daha aktif hâle getirilebilmesi için oldukça önemlidir.

SIRA SİZDE

Prof. Dr. Şermin Tekinalp'in "Mutlu insan mı dans eder, dans mı insanı mutlu eder?" sorusuyla ilgili düşüncelerinizi kompozisyon hâline getiriniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

4.2.2. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Çeşitleri

Okul öncesi eğitimde dans aktiviteleri planlanırken öncelikle çocukların gelişimsel özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Çocukların hazır bulunuşluğuna uygun olarak amaç ve aktiviteler belirlenmeli, bunlara yönelik planlamalar yapılmalıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanabilecek dans aktiviteleri şunlardır:

- Koreografik dans
- Zumba
- Geleneksel halk dansları
- Mini disko

- **Koreografik Dans:** Dansın bütünsel yapısını oluşturan hareketlerin, müzik akışı içerisinde belli bir düzene bağlı olarak yapılmasına koreografi denir (Görsel 4.33). Koreografik dansta hareketlerin müzikle iç içe geçmesi gerekir. Bu yüzden çocuklara yönelik koreografik dans aktivitelerini planlarken çocukların kolaylıkla ayak uydurabileceği ritme sahip müzikleri seçmek gerekir. Koreografilere basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru ilerleyen adımlar şeklinde çalışmak motivasyonu arttırır. Ayrıca akılda kalıcılığı kolaylaştırmak üzere aktiviteler parçalara bölünerek uygulanmalıdır.

Görsel 4.33: Koreografik dans figürü yapan çocuklar

- **Zumba:** Çocukların ritim duygusunun gelişmesine büyük fayda sağlayan zumba, hareketli müzik ile dansın iç içe olduğu, belli bir koreografide ilerleyen bir çeşit egzersiz sistemidir. Yani zumba hem bir spor hem de bir dans aktivitesidir. Zumba aktivitelerinde çocukların bedenini zorlamadan temel hareketlerle kasların çalışmasına ve bedenin esnemesine yardımcı olmak yeterli olacaktır. Aktiviteler için birkaç şarkı hazırlayıp çocukların en çok sevdiği müziği seçmesine izin vermek önemlidir. Bu şekilde çocuklar aktiviteye hem daha istekli katılır hem de önemsenmiş olmanın mutluluğunu yaşar.

  Okul öncesi dönemde çocukların her gün belli bir süre yapılandırılmış fiziksel aktivite yapmaları beden ve ruh sağlıkları için oldukça faydalıdır. Zumba, çocukların bu hedefe ulaşmasını sağlayan eğlenceli bir yoldur. Özellikle okul gününe zumba aktiviteleri ile başlamak, çocukların okula gelme motivasyonlarını arttırdığı gibi gerekli fiziksel hareketliliğin ciddi bir kısmının da tamamlanmasını sağlar.

Görsel 4.34: Geleneksel halk dansı yapan insanlar

- **Geleneksel Halk Dansları:** Belli bir kültüre özgü değerleri yansıtan, o kültürün insanları tarafından geliştirilen ve geleneksel hareketleri, ritimleri ve kostümleri içeren dans türü halk dansı olarak ifade edilir (Görsel 4.34).

Okul öncesi eğitimde uygulanacak geleneksel halk dansı aktivitelerinde öncelikle dansın ait olduğu ülke ya da yöre çocuklara tanıtılmalıdır. Ülke ya da yörenin coğrafyası, giyim tarzı, insanları, kültürel özellikleri vb. bilgiler çocuklarla mutlaka paylaşılmalıdır. Ulusal birçok değeri yansıtan geleneksel halk dansları sayesinde çocuklar küçük yaşta ulusal birlik ve beraberlik ruhunu öğrenir.

Geleneksel halk dansları aktivitelerinde çocuklar, aynı müzikte aynı hareketleri yaparak organize olmayı ve kurallara uymayı öğrenir. Zaman zaman toplu hâlde el ele tutuşma ve komutla hareket etme, çocukların birbiriyle bütünleşmesini ve dans bitene kadar odaklamalarını sağlar. Bir yandan sayarak ayak hareketlerini yapmak, bir yandan da topluca bir şekil oluşturmak çocukların beyin kas koordinasyonları için mükemmel bir fırsattır. Ayrıca halk dansları sayesinde çocukların sağ, sol kavramları da ciddi ölçüde pekişir.

Geleneksel halk dansı aktivitelerinin basit figürden zora, kolay oyundan karmaşık oyunlara doğru ilerlemesi gerekir. İçinde birbirinden farklı ritmik yapılar barındıran geleneksel halk danslarının çocuklar tarafından kavranması biraz zordur. Bu nedenle adımlar mutlaka numaralandırılmalı ve düzenli olarak tekrar edilmelidir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Sınıf mevcuduna uygun şekilde dört gruba ayrılınız.
2. Ege, Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu ve Karadeniz bölgelerini aranızda paylaşınız.
3. Bu bölgelerin geleneksel danslarını ve yöresel kıyafetlerini araştırınız.
4. Yöresel kıyafetlerden örnekler bularak bu bölgelerin kültürü, dansları ve kıyafetleri hakkında bir sunum hazırlayınız.
5. Bölge danslarıyla ilgili basit figürler öğrenip figürleri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

♦ **Mini Disko:** Mini disko aktiviteleri, çocukların çok kısa sürede kavrayabileceği basit koreografilerden oluşan bir aktivitedir. Yoğun bir öğrenme sürecinden ziyade çocukların bedenlerini kullanarak enerjilerini dışa vurmasını sağlayan eğlenceli aktivitelerdir. Çeşitli çocuk şarkıları ya da çocuklar tarafından ilgi gören şarkılar çalınır ve çocuklar bu şarkılarla içlerinden geldiği gibi dans eder. Bir parti havasında belli bir tema üzerine kurulabilir. Çocuklar bu aktivitelerde bedensel yaratıcılıklarını ve dans yeteneklerini ortaya koyar.

Mini disko aktivitelerinde, çocukların dans ederken birbirlerine gülmesi veya dalga geçmesi gibi öz güven zedeleyici davranışların eğitici tarafından kontrol altında tutulması gerekir. Mini disko aktivitelerindeki serbest dans çalışmalarına daha duygusal ve içe kapanık çocukların biraz daha geç katıldığı görülmektedir. Böyle özelliklere sahip çocuklar zorlanmamalı ve onlara biraz zaman tanınmalıdır. Bu çocuklar zaman içinde arkadaşlarıyla kimsenin dalga geçmediğini, aksine arkadaşlarının alkışlandığını ve eğlendiğini görecektir. Böylece hata yapma korkuları azalacak ve aktivitelere isteyerek katılım göstereceklerdir.

4.2.3. Çocuklara Yönelik Dans Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Dans aktivitelerini tamamlayan önemli unsurlardan biri, kıyafettir. Dans aktivitesinde kullanılacak kıyafet dansın türüne göre seçilir. Zumba, mini disko ve koreografik dans aktivitelerinde çocukların rahat hareket etmesine olanak veren ve çocukları terletmeyecek pamuklu kıyafetler tercih edilmelidir. Giyilecek ayakkabının rahat olması da en az kıyafet kadar önemlidir. Dans aktivitelerini renklendirmek üzere ufak materyaller veya aksesuarlar da kullanılabilir. Örneğin çocuklarla birlikte hazırlanan, ucunda kurdele olan bir çubuk hem dansa renk ve hareketlilik katacak hem de çocukların aktiviteye ilgisini arttıracaktır. Kıyafet ve aksesuarların temaya uygun olarak çocuklarla birlikte tasarlanması, öğrenme sürecinin zevkle tamamlanmasını sağlar. Geleneksel halk dansları, malzeme seçimi konusunda en geniş alana sahip dans türüdür. Hemen her bölgenin, kendine has özellikleri olan dans kostümü vardır. Bu nedende geleneksel halk dansları için malzeme temin etmek diğer dans türlerine göre daha zordur. Dans aktivitelerinde şarkı seçimi de oldukça önemlidir. Çocukların ritmik olarak çabuk uyum sağlayabileceği, yaş grubuna uygun ve ilgi çekici şarkılar seçilerek aktiviteler eğlenceli hâle getirilmelidir. Dans aktivitelerinin uygulanabilmesi için müziğe ihtiyaç vardır. Seçilen müziğin kullanılabilmesi için mutlaka bilgisayar, müzik çalar gibi donanımların önceden hazırlanması gerekir. Ayrıca gerekli hâllerde video izleyebilmek için de uygun donanımın sağlanması önemlidir.

4.2.4. Çocuklara Yönelik Dans Aktivitelerinde Çalışma Alanı

Dans aktiviteleri yoğun fiziksel aktivite içerdiği için alanın ferah ve geniş olması çok önemlidir. Dans aktivitelerinde çalışma alanı, kişi sayısına bağlı olarak düzenlenmelidir. Dans hareketlerini yapan çocukların birbirine çarpmasını önlemek üzere çocuklar arasındaki mesafeye dikkat etmek gerekir.

Dans aktivitelerinde izleyerek yapma esas olduğu için çocukların öğreticinin gösterdiği hareketleri net bir şekilde görmesi gerekir. Bu yüzden her çocuğun uygun şekilde konumlandırıldığından emin olunmalıdır. Sınıf mevcudu kalabalıksa hareketlerin daha çabuk kavranabilmesi için ikişerli, üçerli, dörderli gruplar hâlinde sırayla çalışılabilir. Bu sayede, bekleyen çocuklar arkadaşlarını izleyerek hareketleri pekiştirmiş olur. Zeminin kaygan olup olmadığı ve zeminde çocukların takılıp düşebileceği cisimlerin bulunup bulunmadığı mutlaka kontrol edilmelidir.

4.2.5. Çocuklara Yönelik Dans Aktiviteleri Uygulamaları

Dans aktivitelerinden önce bedenin dansa hazır olması gerekir. Bu nedenle dans figürlerini uygulamadan hemen önce mutlaka ısınma hareketleri yapılmalıdır. Isınma hareketlerine ayrılacak 5-10 dakika ile hem olası sakatlanmaların önüne geçilir hem de çocukların motivasyonu sağlanır.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 100

ON ADIM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye, sahne.

27612

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Karadeniz Bölgesi'ne ait çeşitli görsellerin çıktısını alarak bu bölgeyi tanımaya çalışınız. Görsellerde bölgeye ait kıyafet, yemek, çalgı gibi kültürel unsurların ve şehir yapısının olmasına dikkat ediniz (Görsel 4.35).
3. Çalışma alanında dağınık ve birbirinizden uzak şekilde konumlanınız.
4. 7/8'lik ritimde hareketli bir şarkı açarak ritme uygun şekilde olduğunuz yerde on adım atınız. Herkes ritme uyumlu şekilde hareketi tamamlayana kadar çalışmayı tekrar ediniz.
5. Yan yana geçerek sıralanınız.
6. On adım horonuna, yüksek sesle birden ona kadar sayarak çalışınız.
7. Öğrendiğiniz adımları, "Derule" şarkısı ile birlikte uygulayınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.35: Yöresel kıyafet giymiş gençler

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

MİNİK PENGUENLER

AKTİVİTE 101

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Karton veya kâğıt, lastik.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. "Kutuplarda yaşayan hayvanlar hangileridir, daha önce hiç penguen gördünüz mü, penguenler neyle beslenir ve nasıl hareket eder, daha önce hiç dans eden bir penguen gördünüz mü? vb." soruları birbirinize yöneltiniz ve soruların cevaplarını kendi aranızda tartışınız.
3. Arkadaşlarınızdan sizi izlemelerini isteyerek müzikle birlikte "penguen dansı" yapınız.
4. Arkadaşlarınızla vagonları birbirine bağlı olmayan bir tren gibi aranızda boşluklar bırakarak sıra olunuz (Görsel 4.36).
5. Dans hareketlerini üç adımda uygulayınız.
6. Sağ ayağınızı, sağ yana doğru iki kez açıp kapatınız. Hemen ardından sol ayağınızı, sol yana doğru iki kez açıp kapatınız.
7. Bir kez ileriye, bir kez de geriye doğru zıplayınız.
8. Üç kez ileriye doğru zıplayınız.
9. Önce müziksiz şekilde figürleri pekiştiriniz. Figürleri iyice öğrendikten sonra müzikle birlikte çalışmanızı tamamlayabilirsiniz.
10. Koreografiye minik bir aksesuar eklemek için karton, kâğıt ve lastik kullanarak penguen burnu yapınız. (Kâğıt ya da kartonu huni şekline getiriniz. Huninin alt kısmını iki yandan deliniz. Lastiği deliklerden geçiriniz ve lastiğe düğüm atınız.)
11. Yaptığınız aksesuarı burnunuza takarak dansınızı tekrar ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sonrası çalışma alanını düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde dikkatlice çalışınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 4.36: Arka arkaya sıralanan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 102

HAREKETE GEÇ

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 37-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Dansa geçmeden 5-10 dakika boyunca nefes, boyun ve hafif beden egzersizleri yaparak ısınınız.
3. Bireysel yapılacak bir dans aktivitesi olduğu için birbirinize çarpmayacak şekilde Görsel 4.37'deki gibi konumlanınız.
4. Müzikte sözler başlayana kadar serbestçe dans ediniz.
5. Sözlerin başlamasıyla birlikte dans hareketlerini yapmaya başlayınız.
6. Ayakta düz bir şekilde, karşıya bakar pozisyondayken aşağıda verilen hareketleri yapınız.
7. Son figür de bittikten sonra müziğin sonuna kadar serbest şekilde dans edebilirsiniz.

1 Numaralı Hareket Öbeği

≈ Sağ ayak sağ yana atılır ve sol ayak sağ ayağın yanına getirilir.
≈ Sol ayak sol yana atılır ve sağ ayak sol ayağın yanına getirilir.
≈ Sol ayak sol yana atılır ve sağ ayak sol ayağın yanına getirilir.
≈ Sağ ayak sağ yana atılır ve sol ayak sağ ayağın yanına getirilir. (Böylece başlangıç pozisyonuna dönülür. Buraya kadar olan hareket öbeği beş kez tekrar edilir.)
≈ Sağ ayak sağ yana atılır ve sol ayak sağ ayağın yanına getirilir.
≈ Sol ayak sol yana atılır ve sağ ayak sol ayağın yanına getirilir.

2 Numaralı Hareket Öbeği (Bu hareket öbeği iki kez tekrar edilir.)

≈ İki kez öne doğru sıçranır ve dizler hafifçe bükülerek otur kalk hareketi yapılır.
≈ İki kez geriye doğru sıçranır ve dizler hafifçe bükülerek otur kalk hareketi yapılır.
≈ iki kez öne doğru sıçranır ve dizler hafifçe bükülerek iki kez otur kalk hareketi yapılır.
≈ Üç kez geriye doğru zıplanır.

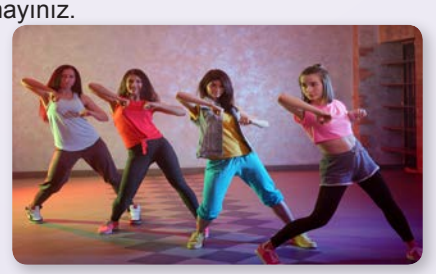
3 Numaralı Hareket Öbeği (Bu hareket öbeği dört kez tekrar edilir.)

≈ Kollar göğüs hizasına kadar kaldırılarak eller yumruk şeklinde dışa doğru çevrilir. (Bu hareket bedeni önce sağa çevirerek, sonra öne doğru eğerek yapılır. Sonra bedeni sola doğu çevirerek ve tekrar öne doğru eğerek yapılır.)

Son Figür

≈ 2 numaralı hareket öbeği tekrar edilir.
≈ 1 numaralı hareket öbeği tekrar edilir.
≈ 2 numaralı hareket öbeği uygulanır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 4.37: Aralarında belli bir mesafe bulunan dansçılar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ADIMLAR

AKTİVİTE 103

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Tef, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Sınıf, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. ¾'lük bir parça dinleyiniz.
3. Parçayı dinledikten sonra aynı parçada ellerinizle minik ritim çalışmaları yapınız.
4. Ritim çalışmalarını ayakta uygulayabilmek için birbirinizden uzak şekilde konumlanınız.
5. Parça eşliğinde ritme uygun hareketlerle sınıfta dolaşınız. (Bu esnada aranızdan seçtiğiniz bir arkadaşınız, tef ile temel adımların ritmini vurmalıdır.)
6. Dans pozisyonuna geçmeden önce, tefle çalınan ritmi dikkatlice dinleyiniz. ¾'lük ritim kalıbını öğrenmeye çalışınız.
7. İkişerli olarak eşleşiniz.
8. Görsel 4.38'deki gibi karşılıklı şekilde el ele tutuşarak dans pozisyonu alınız.
9. Önce aynı yöne doğru bir adım atınız. (Biriniz sağ ayağınızı atarken diğeriniz sol ayağını atacaktır.)
10. Diğer ayağınızı, adım attığınız ayağınızın yanına getiriniz.
11. İlk adımı attığınız ayağınızı hafifçe yere vurunuz. (Hareket öbeği burada tamamlanır.)
12. Aynı hareket öbeğini diğer yöne doğru da uygulayınız.
13. Tefle çalınan ritmi de duyarak müziğe uygun şekilde dans ediniz. (Müzik bitene kadar hareket serisine devam edilir.)

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasında ve ¾'lük eserlere örnek vermek için Evgeny Grinko (ivni gırinko)'nun Valse (vals), Dmitri Shostakovich (dimitri şostakoviç)'in The Second (dı sekınd), Waltzveya Kalliopi Vetta (valtvaya kalyopi)'nin Vals (vals) adlı eserlerini kullanabilirsiniz. Çalışma alanını temiz ve düzenli bırakınız. Arkadaşlarınızla iş birliği içinde dikkatlice çalışınız. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 4.38: Dans pozisyonundaki çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 5'te yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Çocuk şarkıyı doğru melodi ile söyleyemediği zaman onun müzik konusunda yeteneksiz olduğuna karar verilir.

2. ( ) Fonomimi, notaların el işaretleriyle gösterilmesini sağlayan bir yöntemdir.

3. ( ) Şarkı öğretiminde şarkı sözlerini hikâyeleştirmek, öğrenme sürecine katkı sağlar.

4. ( ) Diyafram nefesi sadece müzik aktiviteleri uygulanırken kullanılmalıdır.

5. ( ) Dans aktivitelerinde ritim çalışmaları yapılmalıdır.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Zumba belli bir koreografi ile yapılan…… aktivitesidir.

7. Okul öncesinde şarkı öğretimi …… yöntemi ile yapılmalıdır.

8. Yuvarlak bir kasnağın içine geçirilmiş zillerden oluşan ritim çalgısına…… denir.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

9. Aşağıdakilerden hangisi ritim aktivitelerinde kullanılabilecek araçlardan biri <u>değildir</u>?

A) Boomwaker (bumveykır)
B) Davul
C) Marakas
D) Ritim çubukları
E) Tef

10. Şarkı söyleme aktiviteleriyle ilgili olarak aşağıda verilen seçeneklerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Kuklalar yardımıyla sesin doğru ve yanlış kullanımı gösterilebilir.
B) Şarkı söylemek istemeyen öğrenci katılım için zorlanmalıdır.
C) Şarkının uzunluğuna, öğrencilerin yaş grubuna göre karar verilmelidir.
D) Şarkı söylerken ritim aletleri kullanmak, ritim duygusunu pekiştirir.
E) Şarkı öğretimi aktivitelerinde şarkılar, devinimlerle zenginleştirilebilir.

11. Müzik aktiviteleriyle ilgili olarak aşağıda verilen seçeneklerden hangisi doğrudur?

A) Şarkıları seçerken prozodiye dikkat edilmemelidir.
B) Müzik aktiviteleri, sadece sosyal gelişim alanına yönelik aktiviteleri kapsar.
C) Her yaş grubuna aynı aktiviteleri uygulamak mümkündür.
D) Erken yaştaki müzik eğitimi, çocuğun psikomotor gelişimini olumlu etkiler.
E) Müzik aktivitelerinde araç olarak sadece çalgılar kullanılmalıdır.

12. Dans aktiviteleriyle ilgili olarak aşağdaki verilen seçeneklerden hangisi yanlıştır?

A) Çocukların ritmik olarak kolayca uyum sağlayabileceği müzikler seçilmelidir.
B) Halk danslarında, dansın ait olduğu kültürün özelliklerini öğrenmek önemlidir.
C) Zumba hem bir dans aktivitesi hem de bedeni çalıştıran bir spor aktivitesidir.
D) İzleyerek öğrenme yöntemi, dans aktivitelerinde sıkça kullanılır.
E) Dans aktivitelerinde kayıt alıp izlemek öğrenme sürecini hızlandırır.

13. Müzik aktivitelerinin uygulanışı ile ilgili olarak aşağıda verilen seçeneklerden hangisi doğrudur?

A) Aktiviteleri uygularken alanın geniş olmasının önemi yoktur.
B) Şarkıyı bağırarak söylemek, sözlerin daha iyi anlaşılmasını sağlar.
C) Drama aktivitelerinde aksesuar kullanmak, çocukların dikkatini dağıtır.
D) Şarkı söyleme aktivitelerinden önce, nefes aktiviteleri uygulanmalıdır.
E) Müzik aktiviteleri için uzun şarkılar seçmek, öğrenme sürecini kolaylaştırır.

D. Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı verilen boşluğa yazınız.

14. Ritim ve dans arasındaki ilişkiyi yorumlayınız.

.....
.....
.....
.....
.....

15. Prozodi kurallarına uygun olmayan şarkıların öğretiminde ne gibi zorluklar yaşanabilir? Bu zorlukları öğretmen ve öğrenci açısından yorumlayınız.

.....
.....
.....
.....
.....

5. ÖĞRENME BİRİMİ

SAHNE AKTİVİTELERİ

KONULAR

1. Çocuklara Yönelik Dramatik Aktiviteler
2. Çocuklara Yönelik Yarışma Aktiviteleri
3. Çocuklara Yönelik Özel Yetenek Gösterileri

Bu öğrenme biriminde;

- Çocuklara yönelik dramatik aktiviteleri listelemeyi,
- Dramatik aktivite seçmeyi,
- Aktivite malzemelerini, çalışma alanını ve güvenlik önlemlerini belirlemeyi ve hazırlamayı,
- Prova almayı,
- Dramatik aktivite uygulamayı,
- Yarışma aktivitelerini listelemeyi,
- Hedef kitleye uygun şekilde aktivite seçmeyi,
- Aktivite malzemelerini, yarışma kurallarını, çalışma alanını ve güvenlik önlemlerini belirlemeyi ve hazırlamayı,
- Yarışma aktivitesi uygulamayı,
- Özel yetenek gösterilerini listelemeyi,
- Hedef kitleye uygun şekilde gösteri seçmeyi,
- Gösteri malzemelerini, çalışma alanını ve güvenlik önlemlerini belirlemeyi ve hazırlamayı,
- Özel yetenek gösterisi uygulamayı

öğreneceksiniz.

5. SAHNE AKTİVİTELERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Bir sahne aktivitesinde rol alacak olsaydınız neyi veya kimi canlandırmak isterdiniz? Nedenleriyle birlikte açıklayınız.
2. Dramatik aktivite kavramı size ne ifade ediyor?
3. Yarışma aktivitelerinin çocuğun gelişimi üzerine etkileri neler olabilir?

Dramatik aktiviteler; bir fikrin, durumun, olayın, canlının ya da nesnenin sözcükler veya hareketlerle ifade edildiği etkinliklerdir. "Yaparak yaşayarak öğrenme" için zengin olanaklar sunan bu etkinlikler, erken çocukluk dönemindeki öğrencilerin bütün gelişim alanlarına etki eder. Bu nedenle dramatik aktivitelere okul öncesi eğitimde yer vermek son derece önemlidir.

Görsel 5.1: Arabada olduğunu hayal eden çocuklar

Çocuklar dramatik aktiviteler ile bir duyguyu, düşünceyi, olayı ya da durumu çeşitli teknikler kullanarak canlandırırlar. Böylece olası farklı dünyaları tanıyarak farklı kişilik yapılarına ve düşüncelere saygı duymayı öğrenirler. Büründükleri rollerle özdeşleşerek ilişkilere ve olaylara karşı duyarlılık kazanırlar. Bunların tabii bir sonucu olarak çocukların sosyal farkındalıkları artar. Denemeyi ve keşfetmeyi temel alan dramatik aktiviteler çocukların hayal gücünü, estetik gelişimini ve zihinsel kapasitesini arttırır. Çocuklar bu aktivitelerde, kendi gerçek dünyalarındaki bilgi ve deneyimlerini, hayalî bir dünya yaratmak için kullanırlar (Görsel 5.1). Aktivite esnasında sergiledikleri yaratıcı davranışlar ile yeni yollar keşfetme, çatışmaları çözme, olaylara çok yönlü bakabilme gibi zihinsel beceriler geliştirirler.

5.1. ÇOCUKLARA YÖNELİK DRAMATİK AKTİVİTELER

Çocuklara yönelik dramatik aktiviteler; çocuğun öz denetimli, demokratik ve yaratıcı bir kişilik geliştirmesi açısından oldukça etkili bir eğitim yöntemidir. Bu eğitim yönteminin topluma faydalı, potansiyelinin farkında ve kültürüne sahip çıkan bir neslin yetişmesindeki yeri büyüktür. Çocuğu merkeze alarak planlanan dramatik aktiviteler; çocuğun eleştirel, çok boyutlu ve bağımsız düşünme becerileri geliştirmesine fırsat sunar. Bir yandan çocukların bütünsel olarak gelişimlerini desteklerken diğer yandan eğlenmelerini, motive olmalarını ve bildiklerini hayata geçirebilmelerini sağlar.

BİLGİ KÖŞESİ

Çocuklarla drama ilk kez İngiltere ve Amerika'da başlamış ve gelişmiştir. Bir İngiliz olan Peter Slade (Pitır Sleyd), 1920'lerden itibaren çocuk grupları ile drama çalışmalarını denemeye başlamıştır. Peter Slade, kendisine özgü bir drama yöntemi geliştirmiş ve 1954 yılında "Çocuk Draması" adını verdiği kitabında yöntemini tanıtmıştır. "Çocuk Dramasına Giriş" adlı kitabı ise 1976'da yayımlanmıştır. Peter Slade, bu kitabında çocuk dramasını özel bir sanat türü olarak tiyatroya bir alternatif olarak görmüştür. (http://auzefkitap.istanbul.edu.tr., Erişim tarihi:26 Haziran 2021).

5.1.1. Dramatik Aktivitelerde Kullanılan Teknikler

Dramatik aktivitelerde, belirlenen hedeflere ulaşmayı sağlayan birtakım teknikler kullanılır. Bu teknikler basitten karmaşığa, kolaydan zora ilkesine dikkat edilerek uygulanmalıdır. Dramatik aktivitelerde kullanılan teknikler şu şekilde sıralanabilir:

- Doğaçlama
- Pandomim
- Dramatizasyon (canlandırma)
- Rol oynama
- Taklidî oyun
- Hikâye tamamlama
- Hikâyeden oyun oluşturma

Doğaçlama: Herhangi bir rol, metin ya da diyalog olmadan içten geldiği gibi bir olayı, bir durumu veya bir kavramı canlandırmaktır. Olay ya da durum karşısında bireyin sergileyeceği tutumları canlandırmaya yöneliktir (Görsel 5.2).

Görsel 5.2: Doğaçlama çalışması yapan çocuk

Pandomim: Duygu, düşünce ve fikirlerin sözcük kullanmadan ifade edilmesidir. En basit tanımıyla "sözsüz tiyatro oyunu"dur. Pandomimde beden dili ön plandadır (Görsel 5.3).

Görsel 5.3: Pandomim çalışması

Dramatizasyon (Canlandırma): Duygu ve düşüncelerin hareket, mimik, ses ve sözle aktarılmasıdır. Çoğunlukla yazılı bir metne bağlı kalarak bir konunun, durumun veya olayın canlandırılmasıdır (Görsel 5.4).

Görsel 5.4: Dramatizasyon çalışması yapan çocuklar

Rol Oynama: Kişinin kendi dışında bir insanı veya herhangi bir varlığı canlandırmasıdır. Dil, beden, jest ve mimikler kullanılarak gerçekleştirilir. Canlandırılan kedi, ağaç gibi canlı bir varlık olabileceği gibi uçak, rüzgâr gibi cansız bir varlık da olabilir. Bir trende seyahat eden yolcuları, farklı meslek gruplarını, mutfak eşyalarını veya ormandaki hayvanları canlandırmak rol oynamaya örnek verilebilir (Görsel 5.5).

Görsel 5.5: Doktor rolü yapan çocuk

Taklidî Oyun: Çocukların bir role girerek herhangi bir varlığı taklit ettiği etkinliklerdir. Taklidî oyunda bir hikâye ya da yazılı metin kullanılmaz, "-mış gibi" davranışlar sergilenir. Aslan gibi kükremek, tavşan gibi zıplamak vb. taklidî oyuna örnek verilebilir (Görsel 5.6).

Görsel 5.6: Aslan taklidi yapan çocuk

Hikâye Tamamlama: Bu teknikte çocuklara bir hikâye anlatılır ancak hikâye yarıda kesilir. Çocuklardan canlandırma tekniği ile hikâyeye devam etmeleri veya hikâyeyi tamamlamaları istenir. Yeni oluşturulan hikâye kuklalarla, kostümlü ya da kostümsüz olarak canlandırılabilir (Görsel 5.7).

Görsel 5.7: Kuklalarla hikâye tamamlama çalışması yapan çocuk

Hikâyeden Oyun Oluşturma: Çocukların resimlerden, şiirlerden ve hikâyelerden yola çıkarak kendi hikâyelerini oluşturdukları ve canlandırdıkları etkinliklerdir (Görsel 5.8).

Görsel 5.8: Hikâyeden oyun oluşturan çocuklar

ARAŞTIRIYORUM

Dramatik aktivitelerde kullanılan teknikleri ve bunlara yönelik hazırlanmış aktiviteleri araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunu hâlinde sınıfta paylaşınız.

5.1.2. Dramatik Aktivitelerde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Dramatik aktivitelerde, zorunlu olmamakla birlikte, canlandırmaları destekleyen çeşitli araçlardan ve malzemelerden yararlanılır. Yaratıcılığa da fayda sağlayan bu araç gereçler; hâlihazırda bulunan minder, telefon, masa vb. nesneler olabileceği gibi çocuklarla beraber sınıf ortamında da hazırlanabilir. Araç gereçler, aktivitenin içeriğine uygun olarak asıl işlevlerinin dışında farklı işlevler için de kullanılabilir. Örneğin bir kalem uzay mekiğiymiş gibi ya da bir plastik tabak direksiyonmuş gibi kullanılabilir.

Dramatik aktivitelerde Görsel 5.9'daki gibi canlandırmalara uygun şekilde çeşitli kostüm, aksesuar, maske ve başlıklardan yararlanılabilir. Kukla, renkli boya kalemi, oyuncak, süs eşyası, kutu, şişe, bardak, sandalye, tabak, eski giysi, dolap, kitap, dergi, gazete gibi birçok araç gereçten dekor, kostüm ya da aksesuar olarak faydalanılabilir. Ayrıca müzik çalar, bilgisayar, diskçalar, projektör gibi elektronik donanımlar ve fotoğraf, poster, gösterim tahtası gibi görsel araçlar da kullanılabilir. Hangi araç ya da malzeme seçilirse seçilsin öncelikli olan çocukların gelişim özellikleri, sağlığı ve güvenliğidir.

Görsel 5.9: Dramatik aktivite için kullanılan başlıklar

5.1.3. Dramatik Aktivitelerde Çalışma Alanı

Dramatik aktiviteler için çocuğun özgürce denemeler yapabileceği, fiziksel sınırları olan ama hayalî anlamda sınırları olmayan, esnek çalışma alanları yaratılmalıdır. Mekânın çok büyük olması gerekmez ancak çocuklara rahat hareket edebilecekleri yeterli alanın sağlanması önemlidir. Özellikle rahatlama ve konsantrasyon çalışmalarında, sessiz ve çocukların birbirine temas edemeyeceği kadar geniş bir alan gerekir.

Görsel 5.10: Dramatik aktivite çalışma alanı

Aktivitelerde oturma, uzanma gibi eylemlerin rahatça yapılabilmesi ve ayakkabısız çalışmaya imkân sağlaması için zeminin parke ya da halı ile kaplı olması uygun olacaktır (Görsel 5.10). Ayrıca çalışma alanının uygun temizlik, sıcaklık, havalandırma ve aydınlatma koşullarına sahip olması sağlık açısından çok önemlidir.

5.1.4. Dramatik Aktivite Uygulaması

Okul öncesi eğitim programlarında drama, tek başına bir aktivite olarak planlanabileceği gibi eğitim programındaki diğer aktivitelerle bütünleştirilerek de kullanılabilir. Dramatik aktivitelerde öğretmenin rolü çok önemlidir. Öğretmen, aktiviteleri çocuklar için eğlenceli bir öğrenme süreci hâline getirmelidir. Sınıfındaki çocukların, bulundukları dönem itibariyle benzer gelişim özellikleri gösterdiğini ancak her birinin tek ve diğerlerinden farklı olduğunu kabul etmelidir. Öğretmen, aktivite sonrasında çocuklara "uygulama sırasında kendilerini nasıl hissettikleri, ne gibi güçlükler yaşadıkları, başka hangi çalışmalar yapılabileceği" gibi değerlendirme soruları sorarak sohbet ortamı yaratmalıdır. Bu sayede dramatik aktivitenin amacına ulaşıp ulaşmadığı, aktivite esnasında çocukların neler hissettiği ve aktiviteyle ilgili düşünceleri anlaşılacaktır. Dramatik etkinlik uygulama aşamaları; ısınma ve hazırlık çalışmaları, esas çalışma (canlandırma) ve rahatlama, değerlendirme, tartışma ve paylaşım çalışmalarıdır.

Aktiviteler, okul öncesi dönemdeki çocuklar ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak aktiviteler düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

SEVDİĞİM ETKİNLİKLER

AKTİVİTE 104

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 rulo tuvalet kâğıdı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında halka oluşturarak yere oturunuz.
3. Gözlerinizi kapatarak anaokulunda öğretmen olduğunuzu ve öğrencilerinizle keyifli bir aktivite uyguladığınızı hayal ediniz (Görsel 5.11).
4. Gözlerinizi açarak hayalinizi sınıfta paylaşınız.
5. Tuvalet kâğıdından en fazla üç adet olmak şartıyla istediğiniz kadar yaprak koparınız. (Yapraklar canlandırılacak etkinlik sayısını belirlemek için koparılacaktır).
6. Kopardığınız yaprak sayısı kadar günlük yaşantınızda keyifle yaptığınız etkinlikler belirleyiniz (oyun, müzik, sanat, fen, matematik, serbest zaman etkinlikleri gibi).
7. Hazırlıklarınızı tamamladıktan sonra aktiviteye başlayınız.
8. Belirlediğiniz etkinlikleri, sınıf listesi sırasına göre sözcük ve hareketlerle canlandırınız.
9. Canlandırılan etkinlikleri tahmin etmeye çalışınız.
10. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla doğaçlama aktivitesini sonlandırınız.
11. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Etkinlikleri canlandırırken neler hissettiniz?
► Canlandırmaları yaparken eğlendiniz mi?
► Başka hangi konularda canlandırmalar yapılabilir?
► En çok dikkatinizi çeken canlandırma hangisiydi?
► Daha önce böyle bir çalışma yaptınız mı?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite koparılan yaprak sayısı kadar eşyanın, hayvanın, taşıtın vb. canlandırılması şeklinde de uygulanabilir. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak düzenleyiniz.

Görsel 5.11: Öğretmen olduğunu hayal eden çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 105

TRAFİK

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Farklı boyutlarda ve renklerde ipler, kartondan hazırlanmış trafik lambası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında halka oluşturarak yere oturunuz.
3. Gözlerinizi kapatarak bir araba olduğunuzu ve görmek istediğiniz yerlerde seyahat ettiğinizi hayal ediniz.
4. Gözlerinizi açarak hayal ettiklerinizi sınıfta paylaşınız.
5. Trafikte yayaların, sürücülerin ve trafik polislerinin sorumlulukları, trafik lambaları ve trafik kuralları ile ilgili bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
6. Aktivite alanına yollar, kaldırımlar ve yaya geçitleri yaparak bir trafik oluşturunuz.
7. Yaya, trafik polisi, sürücü vb. trafik ortamına uygun rolleri sayışma yoluyla paylaşınız.
8. Rollere uygun canlandırmalar yapınız (Görsel 5.12).
9. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla doğaçlama aktivitesini sonlandırınız.
10. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Trafik kurallarından hangilerini biliyorsunuz?
► Trafik polislerinin görevleri nelerdir?
► Yaya olarak trafikte nelere dikkat edilmesi gerekir?
► Canlandırmaları yaparken neler hissettiniz? Açıklayınız.
► Bir trafik lambası olsaydınız yaya ve sürücülere neler söylemek isterdiniz?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Uygulamanızda sınıftaki kostüm ve aksesuarlardan rollere uygun olanları kullanılabilirsiniz. Rol dağılımını gönüllülük esasına göre yapınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uyarlayınız.

Görsel 5.12: Trafik ortamını canlandıran çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 106

FOTOĞRAFLARIM

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Bir fotoğraf makinesi olduğunuzu ve bir manzara fotoğrafı çektiğinizi hayal ediniz. Çektiğiniz manzarayı zihninizde canlandırarak arkadaşlarınıza betimleyiniz.
3. Üçer kişilik gruplara ayrılınız.
4. Aranızdan fotoğraf çekiyormuş gibi yapacak bir arkadaşınızı belirleyiniz.
5. Grubunuzla birlikte aşağıda belirtilen durum örneklerinden üç tanesini seçiniz.
6. Seçtiğiniz durumlara uygun canlandırmaları yapmak ve fotoğraf pozlarını oluşturmak için hazırlıklarınızı tamamlayınız (Görsel 5.13).
7. Canlandırmaların tamamlanıp fotoğraflarının çekilmesiyle doğaçlama aktivitesini sonlandırınız.
8. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma soruları cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Durum Örnekleri

- Kar yağarken paltosuz dışarıya çıkan insanlar
- Uzun süredir otobüs bekleyen insanlar
- Acı ve ekşi yiyen insanlar
- Sıcak bir yaz günü denize atlayan insanlar
- Elini kapıya sıkıştırmış insan
- Doğum günü partisindeki palyaçolar
- Konser veren bir orkestra
- Arkadaşı tarafından oyuncağı izinsiz olarak elinden alınmış çocuk

Sorular

► Karlı bir günde dışarıya çıkarken nasıl giyinmeliyiz?
► Arkadaşınız izinsiz olarak oyuncağınızı elinizden alsa ne hissedersiniz?
► Sıcak yaz günlerinde neler yapmaktan hoşlanırsınız?
► En çok hangi durumu canlandırmak hoşunuza gitti? Nedenini açıklayınız.
► Bir fotoğraf makinesi olsaydınız hangi anın fotoğrafını çekmek isterdiniz?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken sınıftaki kostüm ve aksesuarlardan rollere uygun olanları kullanılabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uyarlamayı unutmayınız.

Görsel 5.13: Palyaçoları canlandıran çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 107

GELECEKTEKİ MESLEĞİM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 60-72 ay.

Kullanılacak Malzemeler: Üzerinde farklı mesleklere ait görsellerin bulunduğu kartlar.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Sandalyeleri aktivite alanında yarım ay şeklinde sıralayarak sandalyelere oturunuz.
3. Üzerinde farklı mesleklere ait görsellerin bulunduğu kartları masaya koyunuz.
4. Kartları inceleyerek meslekler hakkında bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
5. Pandomim çalışması yapmak üzere, gelecekte seçmek istediğiniz bir meslek düşününüz ve bunu kimse ile paylaşmayınız.
6. Düşündüğünüz mesleği, sınıf listesi sırasına göre sadece hareketlerle canlandırınız (Görsel 5.14).
7. Canlandırılan meslekleri tahmin etmeye çalışınız.
8. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla pandomim aktivitesini sonlandırınız.
9. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Seçmek istediğiniz mesleği canlandırırken neler hissettiniz?

► Arkadaşlarınızın seçmek istediği mesleği öğrenmek sizi mutlu etti mi?

► Meslekleri tahmin ederken zorlandınız mı?

► Daha önce böyle bir çalışma yaptınız mı?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, düşünülen meslekle ilgili bir tane nesne ya da aksesuarın tahtaya çizilmesi ve tahminlerin çizilenlere göre yapılması şeklinde de uygulanabilir. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.14: Farklı meslekleri canlandıran çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 108

MİNİK BALIĞIN MACERASI

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 3-4 adet büyük boy, mavi çöp poşeti, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında dağınık olarak yere oturunuz.
3. Balıkların nerelerde (deniz, göl, akvaryum okyanus gibi) ve hangi canlılarla birlikte yaşadığı hakkında bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
4. Çalışma zeminine mavi, büyük çöp poşetleri seriniz ve çöp poşetlerinin üzerine dağınık olarak yerleşiniz.
5. Müzik eşliğinde aşağıdaki yönerge metnini okuması için aranızdan bir kişi seçiniz.
6. Yönerge metninde okunanları sözsüz olarak sadece hareketlerle canlandırmaya (pandomim) çalışınız (Görsel 5.15).
7. Müzik eşliğinde aktiviteyi başlatınız.
8. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla pandomim aktivitesini sonlandırınız.
9. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Yönerge Metni

Masmavi denizde yaşayan minik bir balıksınız. Sıcacık ve tertemiz denizde dilediğiniz gibi yüzüyor, arkadaşlarınızla oyunlar oynuyor ve çok eğleniyorsunuz. Bir gün, insanları yakından görmek üzere denizin yüzeyine doğru çıkmaya karar verdiniz. Yukarı doğru yüzdünüz, yüzdünüz. Artık suyun yüzeyindesiniz. İnsan seslerini duyduğunuz için çok şaşırıyorsunuz. O da ne! Bir çocuk sizi fark edip kovalamaya başladı. Yakalanmamak için daha hızlı yüzmelisiniz. Şimdi de size doğru gelen bir tekne var. Deniz bir anda dalgalandı. Büyük dalgalarla bir aşağı, bir yukarı savruluyorsunuz. Artık çok ama çok yoruldunuz. Bütün gücünüzü toplayıp aşağı doğru yüzmeye başladınız. Evet, yuvanıza yaklaştınız. Yorgunluktan iyice yavaşladınız ancak sonunda yuvanıza ulaştınız ve olduğunuz yerde uyuyakaldınız.

Sorular

► Minik balığın başına neler geldi?
► Siz olsaydınız arkadaşlarınızdan ayrılır mıydınız?
► Canlandırma yaparken zorlandığınız bir yer oldu mu?
► Aktiviteyi beğendiniz mi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken mavi çöp poşeti yerine mavi büyük bir örtü kullanabilirsiniz. Aktivite sırasında çocukların birbirine çarpmasını önlemek için çocuklar arasında yeterli mesafe olmasına dikkat ediniz. Yönlendirme metnini okurken vurgu ve tonlamaya özen gösteriniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız.

Görsel 5.15: Pandomim çalışmasını yapan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 109

EĞLENCELİ PİKNİK

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.
İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanına dağınık olarak yerleşiniz.
3. Gözlerinizi kapatarak arkadaşlarınızla birlikte ormanda bir gezide olduğunuzu ve orada nelerle karşılaşabileceğinizi hayal ediniz (Görsel 5.16).
4. Gözlerinizi açınız ve aranızdan müzik eşliğinde aşağıdaki yönerge metnini okuyacak bir kişi seçiniz.
5. Yönerge metninde okunanları sözsüz olarak sadece hareketlerle canlandırmaya (pandomim) çalışınız.
6. Müzik açarak aktiviteyi başlatınız.
7. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla pandomim aktivitesini sonlandırınız.
8. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Yönerge Metni

Sıcacık bir yaz gününde, ormanlık bir alanda yapacağınız piknik için hazırlık yapıyorsunuz. Piknik çantanıza hazırladığınız yiyecekleri, içecekleri ve ihtiyaç duyabileceğiniz diğer malzemeleri koyuyorsunuz. Çantanızı elinize alıp servise binmek üzere dışarı çıkıyorsunuz. Servise biniyorsunuz. Yol boyunca arkadaşlarınızla şarkı söyleyip eğleniyorsunuz. Sonunda piknik alanına ulaştınız. Yemyeşil ağaçlarla, rengârenk çiçeklerle bezenmiş o kadar güzel bir yer ki! Çok mutlu oluyorsunuz. Çantalarınızı ve malzemelerinizi yere bırakıp hep birlikte kır çiçeklerini toplamaya koyuluyorsunuz. Bir yandan yürüyor bir yandan rengârenk çiçekler topluyorsunuz. O kadar mutlusunuz ki piknik alanından epeyce uzaklaştığınızı fark etmiyorsunuz bile. Biraz daha çiçek toplayıp dönmeye hazırlanmışken kaybolduğunuzu anlayıp paniğe kapılıyorsunuz. Neredesiniz? Yola devam mı edeceksiniz yoksa geri mi döneceksiniz? Yolunuzu bulmanızı sağlayacak bir işaret arıyorsunuz. Birden aranızdan biri, yerde ezilmiş kır çiçeklerini fark ediyor. Ezilmiş kır çiçeklerini takip ediyorsunuz ve sonunda yolunuzu buluyorsunuz.

Sorular

► Daha önce hiç pikniğe gittiniz mi?
► Pikniğe gitmek size neler hissettirdi?
► Canlandırma yaparken zorlandığınız bir yer oldu mu?
► En çok hangi hareketi canlandırmayı sevdiniz?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasında çocukların birbirine çarpmasını önlemek için çocuklar arasında yeterli mesafe olmasına dikkat ediniz. Yönlendirme metnini okurken vurgu ve tonlamaya özen gösteriniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.16: Ormanda olduğunu hayal eden çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 110

UÇAK YOLCULUĞU

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Sınıfta bulunan sandalyeler.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

27613

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Gözlerinizi kapatarak bir pilot olduğunuzu, uçağınızın hangi özelliklere sahip olduğunu, bulutlar üzerinde seyahat ettiğinizi ve uçağınızda bulunan yolcuları hayal ediniz (Görsel 5.17).
3. Gözlerinizi açınız ve hayal ettiklerinizi sınıfta paylaşınız.
4. "Uçak yolculuğu" konulu rol oynama aktivitesini uygulamak üzere çalışma alanını düzenleyiniz.
5. Sinirli bir dede, annesinden sürekli yiyecek isteyen bir çocuk, kulaklığıyla yüksek sesle müzik dinleyen genç bir erkek, çevresindeki seslerden rahatsız olan genç bir kız, kabin memurları, uçak pilotu gibi rolleri sayışma yoluyla paylaşınız. (Roller sınıf mevcuduna göre artırılabilir.)
6. Rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
7. Canlandırmaların tamamlanmasıyla rol oynama aktivitesini sonlandırınız.
8. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Daha önce hiç uçak yolculuğu yaptınız mı?
► Uçak yolculuğu sırasında nelere dikkat etmek gerekir?
► Gökyüzünde uçarak yolculuk yapmak size neler hissettirdi?
► Canlandırmaları yaparken eğlendiniz mi?
► Oynamakta zorlandığınız bir bölüm oldu mu?
► Bu aktivitede başka hangi canlandırmalar yapılabilirdi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken sınıftaki kostüm ve aksesuarlardan rollere uygun olanlarını kullanılabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına uygun şekilde uyarlayınız.

Görsel 5.17: Pilot olduğunu hayal eden çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 111

MAĞAZADA BİR GÜN

Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Farklı renk ve boyutlarda kıyafetler, sınıfta bulunan masalar ve askılar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Gözlerinizi kapatarak büyük bir kıyafet dolabında olduğunuzu hayal ediniz. Hangi renk model ve boyutlarda kıyafetlerle karşılaştığınızı ve onları hangi hava koşullarında giyebileceğinizi düşününüz.
3. Gözlerinizi açarak hayal ettiklerinizi sınıfta paylaşınız.
4. Rol oynama çalışması için aktivite alanını kıyafet mağazası olarak düşünüp ortamı düzenleyiniz.
5. Kasiyer, annesiyle alışverişe gelmiş iki çocuk, mağazaya köpeğiyle girmek isteyen bir teyze, satış elemanları, kıyafet deneyen genç ve yetişkin müşteriler gibi rolleri sayışma yoluyla paylaşarak kıyafet mağazasında yaşanabilecek olayları canlandırınız (Görsel 5.18). (Roller sınıf mevcuduna göre artırılabilir.)
6. Rolünüze ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
7. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
8. Canlandırmaların tamamlanmasıyla rol oynama aktivitesini sonlandırınız.
9. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Daha çok kiminle birlikte alışveriş yaparsınız?
► Alışveriş yaparken neler hissediyorsunuz?
► En çok hangi ürünleri almak için alışveriş yaparsınız?
► Aktivitedeki canlandırmaları yaparken eğlendiniz mi?
► Bu tür bir aktivite için başka hangi mekânlar tercih edilebilirdi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken sınıftaki kostüm ve aksesuarlardan rollere uygun olanlarını kullanılabilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.18: Alışveriş yapan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 112

ŞEMSİYENİN HİKÂYESİ

27614

Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel, dil ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 1 adet şemsiye.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. İki gruba ayrılınız.
3. Şemsiyeyi, herkesin görebileceği bir alana koyunuz.
4. Bir müddet şemsiyeyi inceleyiniz ve 3-4 dakika boyunca şemsiyenin başına neler gelmiş, oraya nereden ve nasıl getirilmiş olabileceğini düşününüz. (Bir müddet şemsiyeyi inceledikten sonra dilerseniz gözlerinizi kapatabilirsiniz.)
5. Grubunuzla birlikte, düşündüklerinizden yola çıkarak şemsiye ile ilgili bir hikâye oluşturunuz (Görsel 5.19).
6. Hikâyenize uygun olarak grup içinde sayışma yoluyla rol dağılımı yapınız.
7. Çalışma alanını hikâyenize uygun olarak düzenledikten sonra rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
8. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
9. Her iki grubun da canlandırmasını tamamlanmasıyla hikâyeden oyun oluşturma aktivitesini sonlandırınız.
10. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Kendinize ait bir şemsiyeniz var mı?
► Şemsiyeyi hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?
► Oluşturulan hikâyede en çok hangi bölümü beğendiniz?
► Canlandırmalar sırasında sıkıldığınız bir yer oldu mu?
► Bir şemsiye olsaydınız hangi özelliklere sahip olmak isterdiniz?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Hikâye oluşturma sırasında bütün çocukların katılımını sağlamak için sorularla çocuklara destek olunuz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.19: Şemsiyeden hikaye oluşturan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 113

SONBAHAR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.

Yaş Grubu: 60-72 ay.

Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, bahçe.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında sandalyeleri yarım ay şeklinde sıralayarak sandalyelere oturunuz.
3. Sonbaharda doğada yaşanan değişimleri ve bu mevsimde ne tür kıyafetlerin tercih edildiği hakkında bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
4. Aşağıda verilen "Sonbahar" adlı şiiri birkaç kez okuyunuz.
5. Şiirde geçen olay ve karakterlerden yola çıkarak hep birlikte bir hikâye oluşturunuz (Görsel 5.20).
6. Hikâyenize uygun şekilde sayışma yoluyla rol dağılımı yapınız.
7. Çalışma alanını hikâyenize uygun olarak düzenledikten sonra rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
8. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
9. Canlandırmaların tamamlanmasıyla hikâyeden oyun oluşturma aktivitesini sonlandırınız.
10. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını yönelterek uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

SONBAHAR

Soyunan ağaçların
Dökülen yapraklarını
Bir sarı yorgan gibi
Örtüyor topraklar

Çeşit çeşit renkleri
Soluyor çiçeklerin
Kapanıyor gözleri
Yaramaz böceklerin

Çocuklara uzaktan
Haykırıyor esen yel
Korunun ıslanmaktan
Yağmur var, geliyor sel

Sorular

► Sonbaharda ağaçlar nasıl görünür?
► Sonbaharda hangi hava olayları yaşanır?
► Sonbaharda dışarı çıkarken nelere dikkat etmeliyiz?
► Hikâye oluşturma aşaması keyifli miydi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Hikâye oluşturma sırasında bütün çocukların katılımını sağlamak için sorularla çocuklara destek olunuz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.20: Şiirden hikaye oluşturan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 114

HİKÂYE TAMAMLAMA

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Tavşan kuklası.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında sandalyeleri yarım ay şeklinde sıralayarak sandalyelere oturunuz.
3. Masaya tavşan kuklasını koyunuz (Görsel 5.21).
4. Masadaki kuklaları inceleyerek tavşanların genel özellikleri, hangi yiyeceklerle beslendikleri ve nerelerde yaşadıkları hakkında bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
5. Aşağıdaki yarım bırakılmış hikâyeyi okuması için aranızdan bir kişiyi seçiniz.
6. Yarım bırakılmış hikâyeyi hayal gücünüzü kullanarak hep birlikte tamamlayınız.
7. Hikâyeyi tamamladıktan sonra hikâyeye bir isim bulunuz.
8. Drama çalışması yapmak üzere hikâyeye uygun şekilde sayışma yoluyla rol dağılımı yapınız.
9. Çalışma alanını hikâyeye uygun olarak düzenledikten sonra rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
10. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
11. Canlandırmaların tamamlanmasıyla hikâye tamamlama aktivitesini sonlandırınız.
12. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Hikâye

Yemyeşil bir ormanda sevimli bir tavşan ailesi varmış. Anne, baba ve iki yavru tavşandan oluşan bu aile, yuvalarında mutlu bir şekilde yaşarmış. Yavru tavşanlardan birinin adı Ponpon, diğerinin adı ise Poli'ymiş. İki kardeş bir gün, yuvalarında oynamaktan sıkılmış. Ponpon, kardeşi Poli'ye dışarı çıkmak istediğini söylemiş. Poli başta kabul etmemiş çünkü anne ve babadan izin almadan dışarı çıkmamaları gerektiğini çok iyi biliyormuş. Birden Poli'nin aklına ormanın diğer ucundaki kulübe gelmiş. Aslında o kulübede neler olduğunu çok merak ediyormuş. Poli bir süre düşünmüş ve merakına yenik düşerek Ponpon'un teklifini kabul etmiş. Anneleri yemek hazırlarken gizlice dışarı çıkmışlar ama…

Sorular

- Ponpon ve Poli'nin anne babasından izin almadan dışarı çıkması sizce doğru mu?
- Tavşan kardeşler hangi olayları yaşamış olabilirler?
- Hikâyeyi tamamlamaya çalışırken neler hissettiniz?
- Canlandırmaları yaparken eğlendiniz mi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Hikâye tamamlama esnasında arkadaşınızın sözünü kesmeden söylediklerini dinleyiniz. Birbirinize karşı daima saygılı olunuz ve kırıcı eleştiriler yapmayınız. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.21: Tavşan kuklası

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 115

SEN TAMAMLA

Gelişim Alanı: Sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında sandalyeleri yarım ay şeklinde sıralayarak sandalyelere oturunuz.
3. Arkadaşlık ve arkadaşlığın önemi hakkında bildiklerinizi sınıfta paylaşınız.
4. Arkadaşlarınızla yaşadığınız güzel bir anınızı gönüllülük esasına göre anlatınız.
5. Aşağıdaki yarım bırakılmış hikâyeyi okuması için aranızdan bir kişiyi seçiniz.
6. Hikâyeyi hayal gücünüzü kullanarak hep birlikte tamamlayınız.
7. Hikâyeyi tamamladıktan sonra hikâyeye bir isim bulunuz.
8. Drama çalışması yapmak üzere sayışma yoluyla rol dağılımı yapınız.
9. Çalışma alanını hikâyenize uygun olarak düzenledikten sonra rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
10. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız (Görsel 5.22).
11. Canlandırmaların tamamlanmasıyla hikâye tamamlama aktivitesini sonlandırınız.
12. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Hikâye

Can, Ayşe ve Elif anaokulunda aynı sınıfa giden çok iyi üç arkadaşmış. Hep birlikte oyunlar oynar, yan yana çok güzel vakit geçirirlermiş. Bazı zamanlar, okuldan sonra ailelerinden izin alıp birbirlerinin evine gider ve oyunlarına orada devam ederlermiş. Bir gün Ayşe çok heyecanlı bir şekilde okula gelmiş. Bütün arkadaşları, en çok da Can ve Elif, Ayşe'nin neden bu kadar heyecanlı olduğunu merak etmiş. Ayşe derin bir nefes almış ve …

Sorular

► En iyi anlaştığınız iki arkadaşınızın ismini söyler misiniz?
► Okul dışında arkadaşlarınızla nasıl vakit geçirirsiniz?
► Ayşe'nin sınıfa heyecanla gelmesinin sebebi neydi?
► Can, Ayşe ve Elif hangi olayları yaşamışlardı?
► Hikâyeyi canlandırmak size neler hissettirdi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Hikâye oluşturma sırasında bütün çocukların katılımını sağlamak için sorularla çocuklara destek olunuz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.22: Hikayeyi canlandıran çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 116

ÇİFTLİĞE ZİYARET

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Müzik çalar, sınıfta bulunan ip, minder ve bloklar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.
İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Bir çiftlikte yaşayan köpek, kuş, kedi, tavşan, inek, eşek, at, kuzu vb. hayvanları ve ziyaretçiyi taklit etmek üzere aktivite alanına dağınık olarak yerleşiniz.
3. "Ali Baba'nın Çiftliği" şarkısını dinleyiniz.
4. Sınıfta bulunan blok, ip, minder gibi araçları kullanarak hayvanların yaşadığı yerleri (ahır, kümes, kulübe, ağıl gibi) oluşturunuz (Görsel 5.23).
5. Taklidî oyun çalışması yapmak üzere sayışma yoluyla rol paylaşımı yapınız.
6. Rollerinize ısınmak için kısa bir süre hazırlanınız.
7. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
8. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla taklidî oyun aktivitesini sonlandırınız.
9. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Daha önce hiç çiftliğe gittiniz mi?
► Çiftlikte çalışmak ister miydiniz?
► En sevdiğiniz hayvanlar hangileridir?
► Hayvanlara nasıl davranmalıyız?
► Hayvan taklitleri yaparken eğlendiniz mi?
► Zorlandığınız bir canlandırma oldu mu?
► Hangi hayvanı canlandırmak daha zor olabilir?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite bir grubun çiftliği ziyaret etmesi, diğer grubun çiftlikteki hayvanları taklit etmesi şeklinde de uygulanabilir. Canlandırılacak hayvanlara ait maskeler ya da kostümler kullanılabilir. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.23: Bloklarla kulübe oluşturan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 117

YAĞMUR YAĞIYOR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 36-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Size bir günlüğüne, insan dışında canlı ya da cansız herhangi bir varlık olma şansı verilseydi hangi varlığı seçmek isteyeceğinizi düşününüz.
3. Seçtiğiniz varlığı söyleyerek o varlığı seçme sebeplerinizi anlatınız.
4. Uçak, tren, kelebek, tavşan, at, kaplumbağa, balık vb. bazı varlıkları taklit etmek üzere halka oluşturunuz (Görsel 5.24).
5. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız.
6. Aranızdan bir kişiyi, taklidi yapılacak varlıkları ve yönergeleri söylemesi için görevlendiriniz.
7. Oluşturduğunuz halkada hep birlikte taklitlerinizi yapmaya başlayınız.
8. Görevli arkadaşınızın "Yağmur yağıyor." demesiyle hep birlikte halkanın ortasına toplanınız. "Güneş açıyor." demesiyle açılarak taklitlere devam ediniz.
9. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla taklidî oyun aktivitesini sonlandırınız.
10. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Sorular

► Daha önce hiç böyle bir oyun oynadınız mı?
► En çok hangi taklidi yaparken eğlendiniz?
► Aktivitede hoşlanmadığınız bir yer oldu mu?
► Bu aktivite daha farklı nasıl yapılabilirdi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite sırasında hareketli bir şarkı açabilirsiniz. Taklidi yapılacak varlıkları, sınıf mevcuduna ve çocukların isteklerine göre değiştirebilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.24: Halka oluşturan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 118

DOSTLUK ORMANI

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal, bilişsel ve dil.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanında sandalyeleri yarım ay şeklinde sıralayarak sandalyelere oturunuz.
3. Aşağıda verilen hikâyeyi okuması için aranızdan birini seçiniz.
4. Dramatizasyon çalışması yapmak üzere hikâyeye uygun şekilde sayışma yoluyla rol dağılımı yapınız.
5. Çalışma alanını hikâyeye uygun olarak düzenledikten sonra kısa bir süre rollerinize hazırlanınız.
6. Gerekli hazırlıkları tamamladıktan sonra aktiviteyi başlatınız (Görsel 5.25).
7. Bütün canlandırmaların tamamlanmasıyla dramatizasyon aktivitesini sonlandırınız.
8. Aktivite sonrasında, aşağıdaki tartışma sorularını cevaplayarak uygulanan aktivite hakkında arkadaşlarınızla sohbet ediniz.

Hikâye

Uzak ülkelerin birinde mutlu hayvanların yaşadığı, "Dostluk Ormanı" adında güzel bir orman vardı. Ormanın afacan yavruları Minik Ayı, Pamuk Tavşan, Kıtır Sincap, Miniş Ceylan ve Yavru Geyik dere kenarında keyifle oyun oynuyordu. Birden, daha önce hiç duymadıkları garip bir ses işittiler ve korkuyla çalılıkların arkasına saklandılar. Hepsi bu gürültülü sesin ne olduğunu merak ediyordu. Minik Ayı daha fazla dayanamadı ve fısıldayarak "Haydi, sesin geldiği yöne gidelim, bakalım neymiş!" dedi.

Hep birlikte sessiz adımlarla ilerlemeye başladılar. Ses bazen yükseliyor, bazen kesiliyordu. Ağaçların arkasına gizlenerek sesin geldiği yeri görmeye çalıştılar. O da ne! Bir ağacın altında iki adam, çevredeki körpecik ağaçları kesmekten ve oraya bir kulübe yapmaktan bahsediyordu. Ancak ellerindeki alet bir çalışıyor, bir bozuluyordu. Ağaçlarda yuvası bulunan kuşlar korkuyla uçuşuyordu. Afacan arkadaşların bir şeyler yapması gerekiyordu. Bir süre düşündükten sonra konuyu bir yetişkine, Minik Ayı'nın babasına anlatmaya karar verdiler. Baba Ayı'yı bulmak için hızla koştular. Baba Ayı'ya olan biteni anlattılar. Geç kalırlarsa hem kuşlar yuvasız kalacak hem de orman zarar görecekti. Baba Ayı ve afacan arkadaşlar yardım istemek üzere hızlıca Koca Fil'in evine gittiler. Olan biteni Koca Fil'e de anlattılar. Hep beraber hemen bir plan yaptılar. Kimseye zarar vermeden sadece korkutarak adamları ormandan kaçıracaklardı. Hem olan biteni anlatmak hem de yardım istemek üzere hep birlikte Maymun Kardeşler'in evine gittiler. Maymun Kardeşler dikkatlice Baba Ayı'nın anlattıklarını dinlediler ve seve seve yardım edeceklerini söylediler.Afacan arkadaşlar, Baba Ayı, Maymun Kardeşler ve Koca Fil adamların bulunduğu yere doğru yola koyuldular. Adamların bulunduğu yere vardıklarında her biri bir yere saklandı. Maymun Kardeşler, ağaçtan ağaca atlayarak değişik sesler çıkarmaya başladılar. İki adam telaşla seslerin nereden geldiğini anlamaya çalıştı. Maymun Kardeşler dallar arasında o kadar hızlı yer değiştiriyordu ki adamlar sesin nereden geldiğini bir türlü anlayamıyor, gittikçe daha çok korkuyorlardı. Sıra Koca Fil'deydi. Koca Fil, o iri cüssesiyle ayaklarını yere vura vura her tarafı titretti. Adamlar korkuyla birbirlerine sarıldılar. Hemen ardından Baba Ayı da saklandığı yerden çıktı ve öyle bir kükredi ki adamlar arkasına bile bakmadan kaçıp gitti.

Hayvanlar amacına ulaşmıştı. Hem kimseye zarar vermemiş hem de ormanı ve ağaçları kurtarmışlardı. Bu olay o iki adama büyük bir ders oldu. Olaydan sonra bir daha hiç kimse ormana ağaç kesmeye gelemedi. Dostluk Ormanı'ndaki tüm canlılar hep birlikte uzun yıllar boyu mutlu bir hayat sürdü.

Sorular

► Daha önce hiç böyle bir oyun oynadınız mı?
► En çok hangi taklidi yaparken eğlendiniz?
► Aktivitede hoşlanmadığınız bir yer oldu mu?
► Bu aktivite daha farklı nasıl yapılabilirdi?

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken sınıftaki kostüm ve aksesuarlardan rollere uygun olanlarını kullanılabilirsiniz. Taklidi yapılacak hayvanları, sınıf mevcuduna ve çocukların isteklerine göre değiştirebilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.25: Canlandırma yapan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

5.2. ÇOCUKLARA YÖNELİK YARIŞMA AKTİVİTELERİ

Yarışma; katılımcılar arasında bilgi, beceri, nitelik vb. bakımından en iyi ve en başarılı olanı belirlemek veya ödüllendirmek amacıyla düzenlenen etkinliktir. Erken çocukluk döneminde uygulanan yarışmalar, çocukların tüm gelişim alanlarına katkı sağlayan bir çeşit oyun tekniği olarak da tanımlanabilir. Okul öncesi eğitimde yarışma kapsamındaki aktiviteler genellikle çocukların hız, dikkat, denge, dayanıklılık, esneklik ve koordinasyon gibi becerileri üzerine düzenlenir. Yarışma aktivitelerinde esas olan; çocuğun kendi potansiyelini fark etmesi, eğlenmesi, kazanma ve kaybetme duygularını yönetmeyi öğrenmesidir. Okul öncesinde yarışma aktiviteleri ile çocukların bütün gelişim alanları ve öz bakım becerileri desteklenir. Çocuklar edindikleri bilgi ve becerileri pekiştirme olanağı bulur.

Yarışma aktivitelerine katılan çocuk, gücünü ve bedensel esnekliğini arttırır (Görsel 5.26). Hareketlerinde yeterli ölçüde hız yapmayı öğrenir. Bu aktiviteler sayesinde çocuğun dikkat ve odaklanma, mantık yürütme, seçim yapma, neden sonuç ilişkisi kurma ve bir amaca yönelme gibi zihinsel becerileri gelişir. Bunların yanı sıra çocuğa kendi hakkını savunma, başkalarının hakkına saygılı olma ve çevreyle uzlaşma gibi davranışlar kazandırmada da oldukça etkilidir.

Görsel 5.26: Yarışma aktivitesine katılan çocuklar

Yarışma aktivitelerinde kazanma ve kaybetme duyguları yoğun yaşanır. Böyle bir ortamda çocukların duygusal olarak dengede kalmayı öğrenebilmesi için eğitimcinin iyi bir gözlemci ve rehber olması çok önemlidir. Okul öncesi dönemde çocuklar, "rekabet" kavramına gereğinden fazla anlam yükleyebilir. Çocuk, katıldığı her yarışmayı kazanmak zorunda olmadığını içselleştirmelidir. Bu nedenle eğitimci, rekabetin kişinin kendi gücünü sınaması ve keşfetmesi olduğunu sık sık vurgulamalıdır. Çocuğun rekabet kavramını anlamasına ve durumla nasıl baş edeceğine dair çözümler üretmesine fırsat tanımalıdır.

5.2.1. Yarışma Aktiviteleri Çeşitleri

Yarışma aktiviteleri bireysel veya grup olarak uygulanabilir. Çocuklar, grup olarak uygulanan yarışma aktiviteleriyle takım çalışmasını, birlikte bir hedefe yönelmeyi ve ekip hâlinde problem çözmeyi öğrenirler. Grup olarak uygulanan yarışma aktiviteleri çocuklara paylaşmayı ve yardımlaşmayı öğretir (Görsel 5.27). Çocukları cesaretlendirerek özellikle çekingen çocukların öz güven kazanmasını destekler. Ayrıca bu aktiviteler, çocukların birbiriyle sağlıklı iletişim kurmayı öğrenmesinde de oldukça etkilidir.

Görsel 5.27: Grup olarak uygulanan yarışma aktivitesi

Bireysel olarak uygulanan yarışma aktivitelerinin de çocuklara önemli ölçüde katkıları vardır. Bireysel yarışma aktiviteleriyle çocuk, uygun koşullarda kendini akranlarıyla mukayese etme ve deneme fırsatı bulur. Kendi gücünün sınırlarını ve potansiyelini keşfeder. Çeşitli fikirler geliştirmeyi, bunları uygun şekilde ifade etmeyi öğrenir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanabilecek yarışma aktiviteleri genel olarak şu şekilde sınıflandırılabilir:

- Bilişsel beceriye dayalı yarışma aktiviteleri
- Sanatsal beceriye dayalı yarışma aktiviteleri
- Psikomotor beceriye dayalı yarışma aktiviteleri

Bilişsel Beceriye Dayalı Yarışma Aktiviteleri: Çocukların içinde bulunduğu yaş grubu ve gelişim özelliklerine uygun olarak sahip oldukları zihinsel becerilere yönelik düzenlenen yarışma aktiviteleridir. Okul öncesi dönemde bu tür yarışmaların sıkıcı ve zorlayıcı olmamasına, yarışmaların görsellerle ve oyunlarla desteklenmesine dikkat edilmelidir. Bilişsel beceriye dayalı yarışma aktivitelerinde amaç, çocukların bilişsel düzeyini ölçmek değildir. Amaç, eğlenerek öğrenmek ve çocukların ele alınan kavram ya da olgulara yönelik farkındalığını arttırmaktır. Bu kapsamda, basit düzeyde hazırlanan bilgi, eşleştirme, sıralama, gruplandırma, soru cevap, hafıza, yapboz tamamlama vb. yarışmaları ya da satranç, mangala, dama turnuvaları yapılabilir (Görsel 5.28).

Görsel 5.28: Satranç turnuvasına katılan çocuklar

Sanatsal Beceriye Dayalı Yarışma Aktiviteleri: Çocukların içinde bulunduğu yaş grubu ve gelişim özelliklerine uygun olarak sahip oldukları sanatsal becerilere yönelik düzenlenen yarışma aktiviteleridir (Görsel 5.29). Resim, el işi, müzik, dans, drama gibi alanlarda düzenlenebilir. Bu tür yarışmalar sayesinde çocuk, sanatsal yeteneğini ve yaratıcılığını sergilerken kendi potansiyelini keşfetme imkânı bulur.

Görsel 5.29: Sanatsal beceriye dayalı yarışma aktivitesi

Psikomotor Beceriye Dayalı Yarışma Aktivteleri: Çocukların içinde bulunduğu yaş grubu ve gelişim özelliklerine uygun olarak sahip oldukları ince motor ve kaba motor becerilere yönelik düzenlenen yarışma aktiviteleridir. Bu tür aktiviteler çoğunlukla oyunla iç içedir. İnce motor beceriler kapsamında küçük kas gruplarının kullanıldığı blok sıralama, boncuk dizme, kesme, yapıştırma, katlama vb. üzerine yarışma aktiviteleri düzenlenebilir (Görsel 5.30). Kaba motor beceriler kapsamında ise büyük kas gruplarının kullanıldığı koşma, zıplama, atlama, tırmanma, çekme vb. üzerine yarışma aktiviteleri düzenlenebilir.

Görsel 5.30: Boncuk dizme yarışma aktivitesi

5.2.2. Hedef Kitleye Göre Yarışma Aktiviteleri

Okul öncesi eğitimde hedef kitle, aktivitelerin uygulanabileceği çocuk grubunu ifade eder. Çocuklar bilişsel, duygusal, dilsel, sosyal ve fiziksel bazı yetilerle dünyaya gelirler. Bu yetiler, dönemler hâlinde ilerleyerek ve bir önceki döneme göre farklılıklar göstererek gelişim gösterir. Her çocuğun kendine özgü bir gelişim süreci olsa da tüm çocuklar aynı gelişim evrelerinden geçer ve bu evrelerde ortak gelişimsel özellikler ortaya koyar. Okul öncesi dönem, 0-6 yaş çocuklarını kapsar. Bu dönemde özellikle 3 ila 6 yaş aralığındaki çocukların yetileri çok hızlı değişiklik gösterir. Bu nedenle, 3-6 yaş çocukların ortak gelişimsel özelliklerini ay bazında ele almak ve yarışma aktivitelerini buna göre planlamak gerekir.

36-48 Aylık Hedef Kitlenin Özellikleri: Dikkat süreleri kısadır. Bu dönemde çocuk topu ayaklarıyla ileriye doğru fırlatabilir. Düz bir çizgide yürüyebilir. Hem çift ayak hem tek ayak yerinde sıçrayabilir, tek ayak üzerinde 4-5 saniye durabilir. Durduğu noktadan çift ayak öne doğru atlayabilir. Değişik yönlere yuvarlanabilir. Topu iki eliyle hedefe atabilir. Topu yere vurup tutabilir. Atılan topu tüm vücudu ile tutabilir. Raketle yukarı doğru topa vurabilir. Denge tahtasında kısa mesafe yürüyebilir. Sıvıları bir kaptan başka bir kaba boşaltabilir. Yoğurma maddelerini kullanarak değişik şekiller oluşturabilir. Verilen basit şekilleri kesebilir. Baskı ve yapıştırma yapabilir. 8 adet küple kule yapabilir. Grup oyunlarına katılabilir ama grupla birlikte hareket etme becerisi henüz gelişmemiştir. Sıraya girebilir ve sırasını bekleyebilir. Yetişkin denetiminde kurallara uyar.

Bu yaş grubundaki çocuklara uygulanabilecek yarışma aktiviteleri sınırlıdır. Grupla hareket etme becerileri yeterince gelişmediği için bu dönemde bireysel yarışma aktivitelerine ağırlık vermek gerekir. Hareket özelliği fazla olmayan, psikomotor beceriye dayalı yarışma aktiviteleri uygulanabilir. Kısa mesafeden topu hedefe atma, belirli süre içinde kule oluşturma ya da blok sıralama, verilen sürede şekil kesme, baskı yapma, yapıştırma veya yoğurma maddelerinden şekil oluşturma gibi (Görsel 5.31).

Görsel 5.31: Bloklardan kule oluşturma yarışma aktivitesi

48-60 Aylık Hedef Kitlenin Özellikleri: 10 adet küpü kullanarak kule yapabilir. Resimlerdeki eksik parçaları modele bakarak tamamlayabilir. Dairesel çizgide yürüyebilir. Koşarken komutla yön değiştirebilir. 30 cm yükseklikten atlayabilir. Engelin üzerinden çift ayak atlayabilir. Durduğu yerden kollarından kuvvet alarak çift ayakla ileri doğru atlayabilir. Tek ayak üzerinde ritmik olarak 4-6 kez sıçrayabilir. Küçük bir topu tek elle ileri atabilir. Atılan topu elleriyle tutabilir. Küçük bir topu yerden yuvarlayabilir. Koşarak sabit topa ayağıyla vurabilir. Tek ayak üzerinde 7-8 saniye durabilir. Denge tahtasında ayak değiştirerek yürüyebilir. Sembolleri kopyalayabilir. Nesneleri ipe dizebilir. El becerileri güçlüdür. Anlaşılabilir resimler yapabilir, yapıtlarına hayranlık duyar. Etkinlikleri çok yönlüdür. Büyük kas gelişiminin devamı nedeniyle koşma, atlama, tırmanma, çekme devinimlerine tüm bedeni ile katılabilir. Yetişkin ve akran liderliğine uyum sağlar. Başladığı işi sürdürme çabası gösterir. Gerekli durumlarda bağımsız davranabilir.

Bu yaş grubundaki çocuklarda grupla birlikte hareket etme becerisi daha çok gelişmiştir. Bu yüzden, grupla uygulanan yarışma aktivitelerine yer verilebilir. Psikomotor, sanatsal ve bilişsel becerilere dayalı hemen her türlü yarışma aktivitesi uygulanabilir.

Hareket özelliği daha fazla ve daha çok kaba motor beceri gerektiren yarışma aktiviteleri uygulanabilir. Örneğin belirli süre içinde engelli parkurdan geçme, tırmanma, koşma ya da dengede kalma gibi (Görsel 5.32). Bu dönemdeki çocukların el becerileri güçlüdür. Bu nedenle hem ince motor becerilere hem sanatsal becerilere yönelik yarışma aktiviteleri düzenlenebilir. Örneğin ipe boncuk dizme, delikten top geçirme, yoğurma maddelerinden ya da artık materyallerden ürün ortaya çıkarma vb. Ayrıca sanatsal beceriye dayalı yarışmalar kapsamında resim yapma, şarkı söyleme, basit bir ritim öbeğini tekrar etme ya da kolay bir dans figürünü taklit etme gibi aktiviteler de planlanabilir.

Görsel 5.32: Tırmanma yarışma aktivitesi

60-72 Aylık Hedef Kitlenin Özellikleri: Bu yaş grubundaki çocuk çok devinimlidir. Koşarak bir engel üzerinden atlayabilir. Ritmik olarak sekebilir. Tek ayak sıçrayarak 2-3 m ilerleyebilir. Topu tek elle omuz üstünden atabilir. Topu tek elle yerden yuvarlayabilir. Belli bir mesafedeki hedefi vurabilir. Topu yerde 5-6 kere sektirebilir. Tek ayak üzerinde 9-10 saniye durabilir. Çeşitli hareketleri müzik ve ritim eşliğinde ardı ardına yapabilir. Yoğurma maddelerini kullanarak 2-3 parçalı kompozisyonlar oluşturabilir. Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgiler çizebilir ve bunlardan yeni şekiller oluşturabilir. Kurallara uyar. Gerekli durumlarda kuralları başkalarına açıklar. Aldığı sorumluluğu yerine getirir. Kendine güven duyar. Gerekli durumlarda liderliği üstlenir.

10-25 parçalı yapbozu tamamlayabilir. 6-10 nesneyi herhangi bir özelliğine göre gruplandırabilir. 1'den 20´ye kadar olan rakamları sıralayabilir. Eşleştirme, ilişki kurma, gruplandırma ve sıralama işlemlerini nasıl yaptığını açıklayabilir. Rekabet duygusu vardır.

Bu yaş grubundaki çocuklarla grupla ya da bireysel yarışma aktiviteleri çok rahat bir şekilde uygulanabilir. Hem bilişsel hem de sanatsal ve psikomotor yarışma aktiviteleri rahatlıkla uygulanabilir. Belirli süre içinde denge tahtasından geçme, engelli parkurdan geçme, en kısa sürede eşleştirme yapma, en fazla sayıda top sektirme, grupla birlikte en kısa sürede sanat etkinliği projesi tamamlama, öğrenilen kavramlara yönelik basit düzeyde soru cevap yapma, daha karmaşık ritim öbeklerini ya da dans figürlerini tekrar etme, nesneleri renklerine ya da çeşitli özelliklerine göre en kısa sürede gruplandırma gibi (Görsel 5.33).

Görsel 5.33: Top sektirme yarışma aktivitesi

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıdaki yarışma aktivitesiyle ilgili verilen bilgileri inceleyiniz.
2. Verilen bilgiler doğrultusunda, hayal gücünüzü kullanarak aktivitenin uygulama aşamalarını "bilişsel beceriye dayalı yarışma aktivitesi" oluşturacak şekilde tamamlayınız.
3. Oluşturduğunuz yarışma aktivitesini arkadaşlarınızla paylaşınız.
4. Aktiviteye bir isim bularak aktivitenin hangi yaş grubu çocuklarına uygulanabileceğini ve çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediğini belirtiniz.

Kullanılacak Araçlar: 30 adet kırmızı, 30 adet mavi ve 30 adet sarı küçük top, 3 adet sepet.
Aktivitenin Uygulama Aşamaları

- Çocuklar 2 gruba ayrılır.
- Toplar yere dağınık olarak yerleştirilir.
- Hareketli bir şarkı açılır.

5.2.3. Yarışma Aktivitelerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Araç ve malzeme belirlemede dikkat edilecek öncelikli konu, çocukların güvenliği ve sağlığıdır. Araç ve malzemelerin çocukların gelişim seviyesine uygun, çok işlevli ve dayanıklı olması da son derece önemlidir. Yarışma aktivitelerinde kullanılacak araç gereçler, çocukların ince ve kaba motor kaslarını aktif olarak çalıştırmalı; çocuğun kendini keşfetmesine fırsat sunmalıdır. Bunların yanı sıra, çocuklara etkili ve kalıcı öğrenme yaşantıları sağlamalıdır. Bu tür araç gereçler, çocuğa somut ve yaşantıya dayalı öğrenme fırsatları sunarak çocuğun aynı anda bütün gelişim alanlarını destekler.

Kesme, yapıştırma, baskı, yuvarlama gibi işlemler gerektiren yarışmalar için farklı özelliklerde kâğıtlar, parça sayısı hedef kitleye göre değişen yapbozlar, bloklar, boncuklar ve eşleştirme kartları, proje yarışmaları için artık materyaller, boyalar, yoğurma maddeleri, dans ve şarkı yarışmaları için müzik çalar, ritim çubukları, bilgisayar vb. birçok araç ve malzemeden faydalanılabilir. Gerekli araçlar ve malzemeler, yarışma aktivitesi öncesinde temin edilmelidir. Yarışmaya başlamadan kontrol edilerek yarışma alanında hazır bulundurulmalıdır.

5.2.4. Yarışma Aktivitelerinde Çalışma Alanı

Yarışma aktivitelerinin uygulanacağı alanda hem çocukların hem de çalışanların sağlığı ve güvenliği için gerekli tedbirler alınmış olmalıdır. Çalışma alanı, planlanan yarışma aktivitesinin niteliğine göre seçilmelidir. Örneğin koşma, zıplama, sıçrama vb. gibi büyük kas hareketleri gerektiren aktivitelerin küçük bir sınıf yerine, geniş ve ferah bir alanda yapılması uygun olacaktır. Özellikle yoğun bedensel hareketlilik gerektiren yarışma aktivitelerinde çalışma alanının normalden sıcak ve havasız olması, sağlıksız bir ortam oluşturur. Bu nedenle, ortamın yeterli havalandırma ve sıcaklık koşullarına sahip olduğundan emin olunmalıdır.

Eşleştirme, gruplama, yapboz tamamlama, blok sıralama, resim yapma, ürün ortaya çıkarma ya da bilgi yarışmaları gibi dikkat ve odaklanma isteyen yarışmalar aktivitelerinde, ortamın gürültüden uzak ve aydınlık olmasına özen gösterilmelidir.

Görsel 5.34: Aktivite alanı

Okul öncesi eğitimde uygulanan yarışmalar çoğunlukla çok devinimli aktiviteler olduğu için çalışma alanındaki zemin kaplaması, güvenlik açısından çok önemlidir. Uygulamalarda yaşanan kazaların ve yaralanmaların en önemli nedenlerinden biri yanlış zemin kaplamasıdır. Çalışma alanında zemin, yeterince yumuşak ve temiz olmalıdır (Görsel 5.34). Ayrıca mutlaka aktivite öncesinde, ortamda çocukların takılıp düşebileceği ya da çarpıp yaralanabileceği nesnelerin bulunmadığından ve zeminin kaygan olmadığından emin olunmalıdır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Aşağıda verilen bilgilere uygun olarak bir yarışma aktivitesi oluşturunuz.
2. Oluşturduğunuz aktivitenin ismini ve işlem basamaklarını yazınız. Çalışmanızı sınıfta paylaşınız.

Yaş Grubu: 36-48 ay.
Gelişim Alanı: Psikomotor, dil ve bilişsel.
Kullanılacak Araçlar: Farklı renklerde bloklar, müzik çalar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

5.2.5. Yarışma Aktivitelerinin Kuralları

Her yarışmanın kendine özgü birtakım kuralları vardır. Yarışma kuralları, oyunculara görevlerini ve ne yapılıp ne yapılamayacağını bildirir. Yarışma aktiviteleri öncesinde kurallar sade bir dille çocuklara tek tek açıklanmalıdır. Kurallara uyulduğu sürece bu aktiviteler, zevk alınarak oynanan oyunlara dönüşür. Kurallara uyulmadığında haksızlıklar yaşanır, anlaşmazlıklar çıkar ve oyun bozulur. Yarışma aktivitelerinde kuralların belirlenmesi ve yarışma öncesinde kuralların çocuklara duyurulması olası sorunları önler.

Kurallarına uygun olarak tamamlanan yarışma aktiviteleri, kazananın adil bir şekilde belirlenmesini sağlar. Yarışma aktiviteleriyle çocuklar, kurallara neden ihtiyaç duyulduğunu ve kurallara uyulmadığında neler olabileceğini gözlemleme fırsatı bulurlar. Bu sayede sadece yarışmalarda değil, çevredeki tüm kuralların gerekliliğinin bilincine varırlar. Bu bilince sahip çocukların, kurallara uymanın gerekliliğini içselleştirmesi daha kolay olur.

5.2.6. Yarışma Aktivitesi Uygulamaları

Yarışma aktivitesi için seçilen uygulamalar basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, yakın çevreden uzak çevreye, bilinenden bilinmeyene doğru sıralanmalıdır. Ulaşılması düşünülen kazanım ve göstergeler çocukların gelişim seviyesine uygun şekilde belirlenmeli ve yarışma aktiviteleri bu yönde seçilmelidir.

Yarışma aktivitesini uygularken çocuklara önemli olanın kazanmak değil eğlenmek ve çaba sarf etmek olduğu mutlaka söylenmelidir. Bu nedenle yarışma aktivitelerinde öncelikle çocukların çabasını ödüllendirmek ve süreçteki gelişmelerinin altını çizmek gerekir. Aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi dönemdeki çocuklar ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi,ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak aktiviteler düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 119

HAMURDAN TOPLAR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: 12 adet farklı renklerde oyun hamuru.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Yarışma aktivitesi için iki masa hazırlayınız.
3. Her masaya 6 farklı renkte oyun hamuru koyunuz.
4. İki gruba ayrılarak masaların başına geçiniz.
5. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: İki dakika içinde, oyun hamurlarından en çok top yapan grup yarışmayı kazanacaktır. Topların boyutu fındık büyüklüğünde olacaktır (Görsel 5.35).

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, oyun hamurundan hazırlanmış bir figürün aynısını ilk önce tamamlayan çocuğun yarışmayı kazanması şeklinde bireysel olarak da uygulanabilir. Aktivitede oyun hamuru yerine çeşitli boyalarla renklendirilmiş tuz seramiği de kullanılabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalabilirsiniz. Kullanılacak yoğurma maddesinin temiz içerikli olmasına dikkat ediniz. Aktiviteyi, sınıfınızdaki özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.35: Oyun hamurundan top yapan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 120

EŞİNİ BUL

Gelişim Alanı: Psikomotor, sosyal ve bilişsel.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 24 adet beyaz plastik tabak, birbirinden farklı 12 çift nesne resmi.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Üzerinde birbirinden farklı 10 çift nesne resmi bulunan kâğıtları, 20 adet plastik tabağın iç kısmına yapıştırınız.
3. Hazırlanan tabakları önce, resimler görünecek şekilde karışık olarak yere sıralayınız.
4. Konumlarına dikkat ederek 5 saniye boyunca resimlere bakınız.
5. Sürenin sonunda tabakları ters çeviriniz.
6. İkişerli gruplara ayrılınız.
7. Eşleştiğiniz arkadaşınızla tabakların başına geçiniz (Görsel 5.36).
8. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.
9. Bütün gruplar yarıştıktan sonra grup birincileri olarak tekrar ikişerli eşleşiniz.
10. Aynı aşamalarla eşleşmeye ve tekrar yarışmaya devam ediniz.

Yarışma Kuralları: Sırası gelen oyuncu, istediği yerden iki tabağı düz çevirecektir. Tabak içindeki resimlerin eş olması durumunda, o iki tabağı yerden alıp yanına koyacaktır. Tabak içindeki resimler eş değilse açtığı tabakları geri kapatacak ve sıra diğer oyuncuya geçecektir. Yerdeki son nesne çifti de eşleştiğinde oyun bitecektir. En çok nesne çifti toplayan kişi oyunu kazanacaktır. Her yeni grupla birlikte yerdeki tabakların konumu da değiştirilecek ve yarışmaya aynı aşamalara devam edilecektir. Son eşleşmede kazanan kişi, yarışmanın birincisi olacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.36: Tabakları eşleştiren çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 121 SAYILARI VE DAİRELERİ EŞLEŞTİR

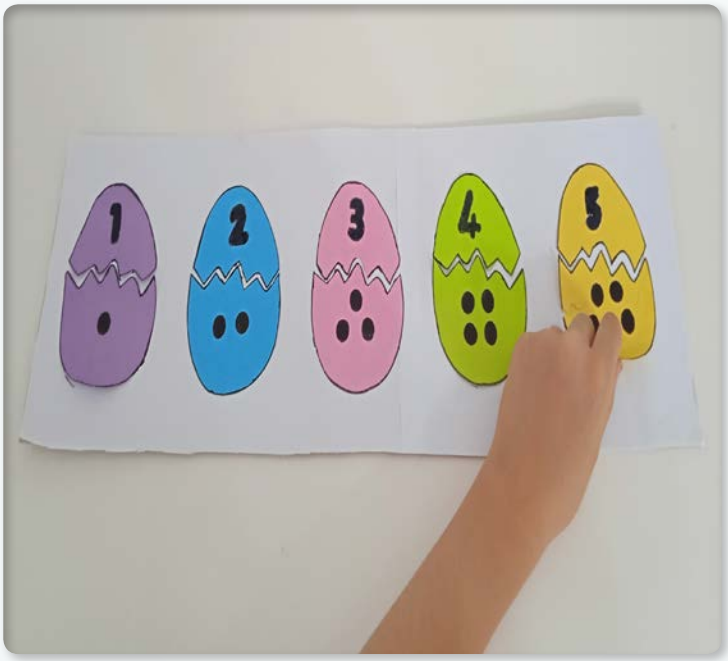
Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: 2 adet beyaz karton, farklı renklerde kartonlardan hazırlanmış 10 adet Görsel 5.37'deki gibi yumurta şekli (Kartondan hazırlanan yumurtalar, farklı biçimlerde zikzaklar oluşturacak şekilde ortadan ikiye kesilmiş olmalıdır. Yumurta şekillerinin üst kısmında 1'den 5'e kadar rakamlar ve alt kısmında rakamlar kadar siyah daireler bulunmalıdır.)
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Yarışma aktivitesi için iki masa hazırlayınız.
3. Her masaya bir adet beyaz karton ve farklı renk kartonlardan hazırlanmış 5 adet yumurta şekli koyunuz.
4. Şekillerin üst kısmını beyaz kartonun üzerine yapıştırınız (Görsel 5.37).
5. İki eşit gruba ayrılarak masaların başına geçiniz.
6. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Oyuncular sırayla, masadaki yumurtaların üst kısımları ile alt kısımlarını Görsel 5.37'deki gibi eşleştirecektir. Eşleştirmeyi tamamlayan, yaptığını hızlıca bozup sıradaki arkadaşını çağıracaktır. En kısa sürede bütün eşleştirmeleri tamamlayan grup yarışmayı kazanacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.37: Yumurta eşleştirme

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 122

PONPONLARLA ÖRÜNTÜ TAMAMLAMA

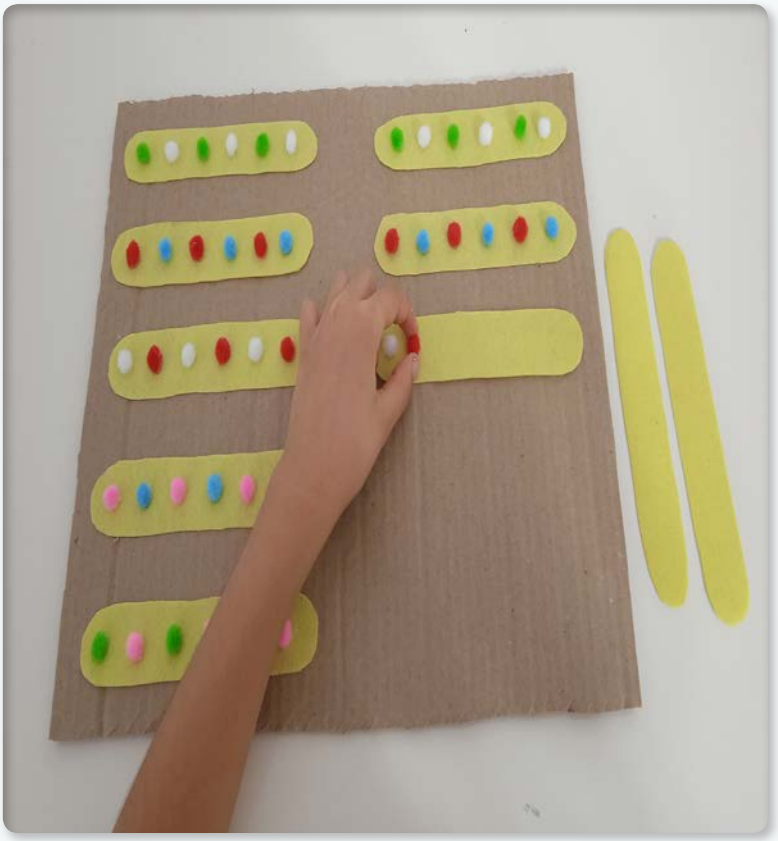
Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Sınıf mevcudu kadar Görsel 5.38'deki gibi karton pano (Panonun bir tarafında farklı renk ponponlardan örüntü bulunurken diğer tarafı boş olacaktır.), örüntü renklerinde küçük ponponlar, sınıf mevcudu kadar yapıştırıcı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Masalara panoları, ponponları ve yapıştırıcıları yerleştiriniz.
3. Masalara geçiniz.
4. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Panonun boş tarafına, yan taraftaki örüntüye uygun olarak ponponlar yapıştırılacaktır. Örüntüyü en hızlı şekilde oluşturan, birinci olacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı açılabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireylere uygun şekilde düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.38: Örüntü tamamlama

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 123

BALIKLARI KAPLIYORUM

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Kırmızı, mavi, sarı ip yumakları.
Kullanılacak Araçlar: Sınıf mevcudu kadar Görsel 5.39'daki gibi kartondan balık kalıbı, yapıştırıcı, makas, çeşitli renklerde evalardan hazırlanmış kalpler, kurşun kalem.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Üç gruba ayrılarak üç masa hazırlayınız.
3. Her masaya grup mevcudu kadar karton balık, ip yumağı, yapıştırıcı ve kalp yerleştiriniz. (Her masada farklı renk ip yumakları bulunacaktır.)
4. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Herkes kendi önündeki karton balığın etrafına Görsel 5.39'daki gibi ip saracak, balığa göz yapacak ve balığın yüzgeç kısmına uygun şekilde bir adet kalp yapıştıracaktır. Bütün balıkları en kısa sürede tamamlayan grup birinci olacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.39: İplerle sarılan balıklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 124

İPLERİ PİPETLERDEN GEÇİR

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: Sınıf mevcudu kadar Görsel 5.40'taki gibi karton pano (Pipetlerle oluşturulmuş şekil, bütün panolarda aynı olmalıdır.), pipetlerin içinden geçebilecek kalınlıkta farklı renklerde yün ipler.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Masalara karton panoları ve ipleri yerleştiriniz.
3. Masaların başına geçiniz.
4. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Panodaki şekli oluşturan bütün pipetlerin içinden ip geçirilecektir. İşlemi en kısa sürede tamamlayan, birinci olacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite, üzerinde sayılar olan pipetlerin içinden, sıralamaya uygun olarak ip geçirilmesi şeklinde de uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.40: Pipetlerden ipleri geçiren çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 125

DİL ÇUBUKLARINI EŞLEŞTİRME

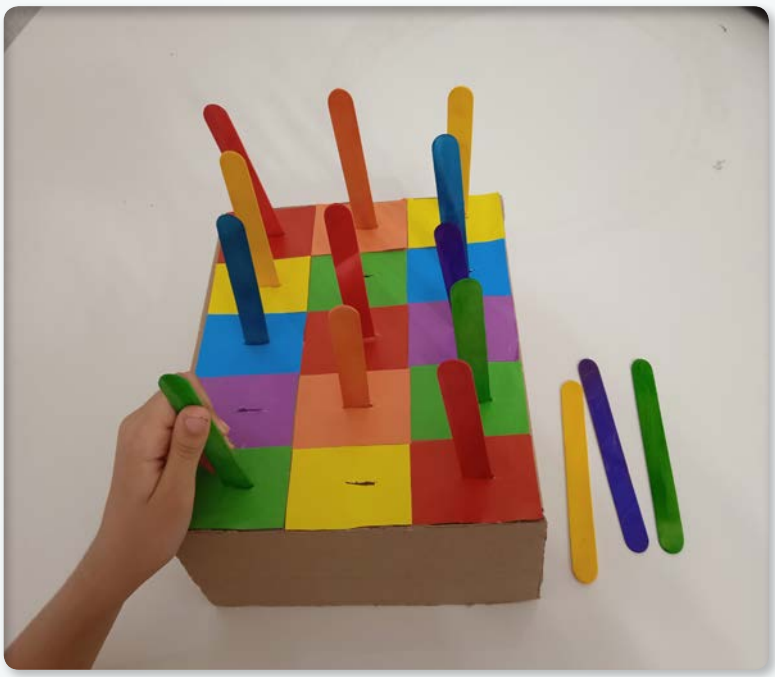
Gelişim Alanı: Psikomotor, bilişsel ve sosyal.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: 30 adet kırmızı, sarı, mavi, turuncu, yeşil ve mor dil çubuğu, Görsel 5.41'deki gibi üstleri renkli kareler şeklinde boyanmış ve her bir karede dil çubuğunun geçeceği genişlikte delikler bulunan 2 adet kutu.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. İki masa hazırlayınız. Her bir masaya kutuları ve kutunun üzerindeki renklere uygun olan on beş adet dil çubuğunu yerleştiriniz.
3. İki eşit gruba ayrılarak masaların başına geçiniz.
4. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Dil çubukları, kutu üzerindeki renklere uygun olarak deliklere yerleştirilecektir. Yerleştirmeyi tamamlayan kişi, yaptığını hızlıca bozup sıradaki arkadaşını çağıracaktır. Eşleştirme çalışmasını en kısa sürede tamamlayan grup, yarışmayı kazanacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite bireysel olarak da uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı açılabilir. Dil çubuklarını, aktivite öncesinde çocuklarla birlikte boyayabilirsiniz. Kutunun zarar görmemesi için dil çubuklarını takıp çıkarırken dikkatli olunması konusunda çocukları uyarınız. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.41: Dil çubuklarını deliklere yerleştirme

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 126

ANA VE ARA RENKLER

Gelişim Alanı: Psikomotor ve bilişsel.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: Her çocuğa üçer adet mor, turuncu ve yeşil karton kart, alt kısımlarına çubuklar yerleştirilmiş kırmızı, mavi ve sarı kartlar (Görsel 5.42).
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Ana renkler ve ara renklerin oluşumu ile ilgili bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Masalara sınıf mevcudu kadar birer adet mor, turuncu ve yeşil kart koyunuz.
4. Aranızdan kart göstermekle görevli olacak bir arkadaşınızı seçiniz.
5. Masaların başına geçiniz.
6. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Kart göstermekle görevli kişi hızlı hızlı ve sırayla iki ana renk (sarı, kırmızı ve mavi arasından) kartı gösterecektir. Yarışmacılar, gösterilen iki rengin birleşmesiyle hangi rengin oluştuğunu hızlıca masada bulunan kartla gösterecektir. Şaşıranlar elenecek, sona kalan kişi yarışmayı kazanacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite öncesinde, kartları gösteren kişiye arkadaşlarını şaşırtmak için çok hızlı olması gerektiğini mutlaka hatırlatınız. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.42: Doğru renkte kart gösteren çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 127

ŞEKİLLERDE İLERLE

Gelişim Alanı: Psikomotor ve bilişsel.
Yaş Grubu: 48-60 ay.
Kullanılacak Araçlar: Renkli kartonlardan hazırlanmış 16 adet kare ve 16 adet üçgen (Şekiller, iki ayak sığabilecek büyüklükte olacaktır.), her yüzeyinde 1'den 3'e kadar rakamlarla numaralandırılmış bir adet üçgen ya da kare bulunan küp, 1 adet bant.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanına dağınık olarak yerleşiniz.
3. 16 adet kare ve 16 adet üçgen kartonu, Görsel 5.43'te görüldüğü gibi bant ile yere sabitleyerek parkur oluşturunuz.
4. Aranızdan küp atmakla görevli olacak bir arkadaşınızı seçiniz.
5. İkişerli gruplara ayrılınız.
6. Eşleştiğiniz arkadaşınızla şekillerin başına geçiniz.
7. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.
8. Bütün gruplar yarıştıktan sonra grup birincileri olarak tekrar ikişerli eşleşiniz.
9. Aynı aşamalarla eşleşmeye ve tekrar yarışmaya devam ediniz.

Yarışma Kuralları: Küp yere atılacak, gelen şekle ve sayıya göre adımla parkurda ilerlenecektir (Görsel 5.43). Parkurun sonuna ilk önce ulaşan kişi, yarışmayı kazanacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.43: Parkurda ilerleyen çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 128

TOPU DÜŞÜRMEDEN PARKURU TAMAMLA

Gelişim Alanı: Psikomotor ve sosyal.
Yaş Grubu: 60-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 2 adet rulo, rulonun ağız genişliğinden biraz büyük 2 adet top, 20 adet blok.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kurallara göre çalışma alanınızı kontrol ederek gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Aktivite alanına dağınık olarak yerleşiniz.
3. Aktivite alanının iki tarafına birbirine paralel şekilde, 10 adet bloktan oluşan engelli parkur hazırlayınız. (Her iki engelli parkur da aynı şekilde dizilmiş olmalıdır.)
4. Parkurların yanına birer adet rulo ve top koyunuz.
5. İki gruba ayrılınız.
6. Grubunuzla birlikte parkurun başına geçerek arka arkaya tek sıra olunuz.
7. Aşağıda verilen yarışma kurallarına göre aktiviteyi uygulayınız.

Yarışma Kuralları: Görsel 5.44'teki gibi rulonun ağzına top yerleştirilecek ve oyuncu elinde ruloyla, topu düşürmeden engelli parkurdan geçecektir. Parkuru tamamlayan kişi geri dönerek sıradaki arkadaşına ruloyu ve topu verecektir. Parkuru ilk önce tamamlayan grup, yarışmayı kazanacaktır.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Bu aktivite, topu düşürmeden belli bir sürede engelli parkurdan geçilmesi şeklinde bireysel olarak da uygulanabilir. Aktivite uygulanırken hareketli bir şarkı çalınabilir. Aktiviteyi sınıfınızdaki özel gereksinimli bireyler için düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.44: Ruloyla tuttuğu topu düşürmeden parkurdan geçmeye çalışan çocuklar

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'da yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

5.3. ÇOCUKLARA YÖNELİK ÖZEL YETENEK GÖSTERİLERİ

Sahne sanatları; içeriğe göre özel hazırlanmış bir sahnede, seyirci kitlesi önünde canlı olarak icra edilen sanatlardır. Sahne sanatları içinde değerlendirilen özel yetenek gösterileri seyircilerde ilgi ve heyecan uyandıran nitelikte çeşitli becerilerin sergilendiği sanat etkinlikleridir. Akrobasi, sihirbazlık, jonglörlük, standup vb. etkinlikleri içine alan özel yetenek gösterilerinde amaç "kolay rastlanmayan bir beceri veya göz kamaştırıcı bir teknik sergileyerek seyirciyi şaşırtmak ve seyircide hayranlık uyandırmak"tır. Bu amaç, özel yetenek gösterilerini diğer sahne sanatlarından ayıran en temel özelliktir.

Akrobasi, sihirbazlık, jonglörlük, standup gibi özel yetenek gösterilerinin kökeni; geleneksel sahne sanatlarından olan hokkabazlık, cambazlık, meddahlık ve sirk sanatlarına dayanmaktadır. Geleneksel sahne sanatları, zaman içerisinde kültürel özelliklerden ve teknolojik gelişmelerden etkilenerek günümüzde modern biçimlere dönüşmüştür (Görsel 5.45).

Görsel 5.45: Sahne gösterisi yapan çocuk

Okul öncesi dönemde çocukların öğrenme ihtiyaçları ve merak duyguları fazladır. Özel yetenek gösterileri farklı aktiviteler aracılığıyla çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına cevap vererek onların olumlu davranışlar geliştirmesini sağlar. Aynı zamanda, özel bir beceriye sahip olan çocukların potansiyelini fark etmesine ve sergilemesine fırsat sunar. Özel yetenek gösterilerinde seyirciyle karşılaşan çocukların, kendilerini ifade etme ve öz güven becerileri gelişir (Görsel 5.46).

Görsel 5.46: Sahnede özel yetenek gösterisi yapan çocuk

ARAŞTIRIYORUM

Özel yetenekli bireylerin özellikleri hakkında araştırma yapınız. Araştırmanız sonucunda elde ettiğiniz bilgileri sunu halinde sınıfta paylaşınız.

5.3.1. Özel Yetenek Gösterileri Çeşitleri

Okul öncesi eğitimde uygulanan özel yetenek gösterilerinin temel amacı; donanımlı, dinamik, yaratıcı, üretken ve çağdaş nesiller yetiştirmektir. Aynı zamanda sahne ve gösteri sanatları, çağın ihtiyaçlarını karşılayacak çok yönlü bireyler yetiştirmeyi hedefler. Hedefler doğrultusunda, çocukların gelişim özellikleri ve bireysel farklılıkları göz önüne alınarak okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanabilecek özel yetenek gösterileri şunlardır:

Sihirbazlık: El çabukluğu ve ustalık sayesinde gerçekte olmayan bir durumu oluyor gibi gösterme sanatına sihirbazlık denilir (Görsel 5.47). Batıda illüzyon, Türkiye'de ise göz bağcılık ya da sihirbazlık olarak adlandırılan bu sanat, sahne sanatlarının en eskilerinden biridir. Kökeninin rahiplere, büyücü hekimlere ve şamanlara kadar uzandığı bilinmektedir. Türk kültüründe sihirbazlık sanatının en önemlisi ve en bilineni "hokkabazlık"tır. Hokkabazlık kavramı aynı zamanda, Türk kültüründe genel anlamda sihirbazlığa dayalı gösterilerin tümünü ifade etmek için de kullanılmaktadır.

Görsel 5.47: Şapkadan tavşan çıkaran çocuk

BİLGİ KÖŞESİ

Sihirbazlığa ilkokul yıllarında merak salan ve küçük numaralarla etrafındakileri hayrete düşüren Zati Sungur, dünyanın gelmiş geçmiş en iyi sihirbazlarından biri olarak kabul edilmiş ve "Dünyayı Hayretler İçinde Bırakan Adam" olarak ün salmıştır.

Hokkabazlık: Hokkabazlık hem el çabukluğu gibi bir hüner gösterisini hem de usta ile yardımcısı arasındaki gülünç söyleşmeler yoluyla dramatik yapıyı bünyesinde barındıran bir sahne sanatıdır. Ustanın yardımcısı bu gösterilerde "yardakçı" adını alır. Birbirine karşıt özellikler taşıyan usta ve yardakçı arasındaki konuşmalardan, komik unsurlar ortaya çıkar. Yardakçı, hokkabazın yaptığı göz bağcılık numaralarından korkarak saklanır ve seyirciyi güldürmek amacıyla oyunun gizemini çözmeye çalışır. Bu yapı hokkabazlık tarihinde sadece Türk kültüründe görülür. Yardakçının buradaki asıl amacı, komik davranışlarla seyircinin dikkatini kendi üzerine çekmek ve oyunun hilesini örtmektir. Hokkabazlıkta seyircinin dikkatini oyunun püf noktası olan hilesinden farklı yönlere çekmek amacıyla başka araçlar da kullanılır.

Görsel 5.48: Şapkadan çiçek çıkaran hokkabaz

Hokkabazlıkta en çok "bir varlığı yok etme ve yeniden ortaya çıkarma, birine bir şey emanet edip o şeyi başka yerde bulma, sehpa üzerinde duran boş tastan su dökme" gösterileri sergilenir. Bunların yanı sıra havanda bir yüzük parçalayıp yüzüğü tekrar bir bütün hâline getirme, el ayak bağlı şekilde çuvala girip çözülmüş olarak çuvaldan çıkma, şapkadan çiçek çıkarma, kilitli sandıklardan, kelepçelerden ya da bağlardan kurtulma gibi gösteriler de sık sık sergilenir (Görsel 5.48).

Akrobasi (Cambazlık): Yerde ya da genellikle ip, tel, bisiklet veya at üzerinde vücut kontrolüne dayanan, heyecan verici ve tehlikeli birtakım hareketlerin yapıldığı gösteri sanatıdır.

Görsel 5.49: Akrobat

Akrobasi gösterilerinde çeviklik, esneklik, güç, koordinasyon ve denge becerilerinde ustalık gerektiren ve genellikle atlamaya dayalı bedensel hareketler sergilenir. Akrobasi sanatçılarına akrobat (cambaz) adı verilir (Görsel 5.49).

a. **Taklabaz (Perendebaz):** Akrobaside güç, denge ve çeviklik becerileri ile çeşitli taklalar atarak hüner gösteren sanatçıdır. Takla ve perende atma, baş üstünde dönme, başı yere koymadan öne ve arkaya üçer takla atma ya da birbirilerinin üzerine çıkıp çeşitli akrobatik hareketler yapma taklabazların sergilediği başlıca figürlerdir (Görsel 5.50).

Görsel 5.50: Akrobatik hareketler yapan çift

b. Eğilip Bükülenler: Akrobaside güç, denge ve özellikle esneklik becerileri ile bedenini istediği gibi eğip bükerek hüner gösteren sanatçıdır. Bu sanatçıların bedenleri lastik kadar esnek ve yumuşaktır. Eğilip bükülerek yalnızca bedenleri gösteri yapan bu akrobatlar, yere serilen bir minderden başka bir araç kullanmazlar (Görsel 5.51).

Görsel 5.51: İki akrobat

c. Çemberbaz: Akrobaside çemberlerin içinden geçerek ya da bir çember üzerinde metrelerce yükseklikte sallanarak hüner sergileyen sanatçıdır (Görsel 5.52). Gösterilerinde genellikle, arka arkaya ve birbirlerine paralel olarak dizilmiş çok sayıda çemberin içinden geçerler. Bazı gösterilerde çemberlerin içine su dolu fincanlar ya da keskin hançerler dizilir. Çemberbaz, bir damla su dökmeden veya bıçaklara sürtünmeden bu çemberlerin içinden geçerek gösterisini sergiler (Görsel 5.52).

Görsel 5.52: Çemberbaz

Jonglörlük (El Çabukluğu): Denge ve dikkat becerilerini kullanarak birden fazla nesneyi art arda havaya atıp tutan ve bu esnada en az bir adet nesnenin havada olmasını sağlayan sahne sanatçısına **jonglör** denir. Jonglörler genellikle top, lobut, halka, kumaş, sopa, ateş, ip vb. nesneleri kullanırlar (Görsel 5.53). Top ya da lobut döndürme, ipe bağlı ağırlık çevirme, bir ipte makara yönlendirme, iki kısa çubuk yardımı ile bir uzun çubuk çevirme gibi gösteriler gerçekleştirirler. Daha çok açılış, fuar, festival, şenlik, düğün, kutlama gibi çeşitli organizasyonlarda sahne alırlar. Jonglörler, kullandıkları araca göre bazı özel isimler almaktadır:

Görsel 5.53: Gösteri yapan jonglör

a. Ateşbaz: Ağza kızgın demir alma, ateşi çıplak bedene sürme ve ateşle çeşitli hareketler sergileme gibi gösteriler yapan sanatçıdır (Görsel 5.54).

b. Kâsebaz: Yalnızca tabak çevirmeye yönelik gösteriler sergileyen sanatçıdır. Jonglörlük, Osmanlı Dönemi şenliklerinde kâsebaz adı altında toplanmıştır.

Görsel 5.54: Ateş çeviren jonglör

Standup: Standup sanatında özel bir perde, sahne veya dekor bulunmamaktadır. Tüm gösteri, onu icra eden sanatçının zekâ, söz ve hareketlerinde toplanmıştır. Gösterinin başarısı sahnede yer alan standupçıya bağlıdır. Standup sanatçısı çeşitli olaylar anlatır. Olayların geçtiği yeri ve kişileri söz ve hareketlerle canlandırır (Görsel 5.55). Gösterilerin içeriği, standup sanatçısının maharetine göre farklılaşır ancak genel olarak gösterilerde taklide geniş yer verdikleri görülür. Standupçının en büyük malzemesi, kendi hayatı ve yaşadığı dönemdir. Dönemin her türlü siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olayı gösteri için malzeme olabilir. Standupçılar, belli bir seyirci kitlesinin toplanabileceği her türlü mekânda gösteri yapabilirler. Standup gösterilerinde sahne, genellikle seyircilere göre daha yüksek bir yerde bulunur ve renkli ışıklarla süslenir.

Görsel 5.55: Standup yapan çocuk

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Özel yetenek gösterileri hakkında araştırma yapınız.
2. Araştırmanız sonucunda elde ettiğiniz dokümanları kullanarak bir afiş hazırlayınız.
3. Afiş hazırlarken aşağıdaki kuralları dikkate alınız.
   - Afiş için boya, çizim, kolaj vb. teknikleri kullanarak kendi materyallerinizi hazırlayabilirsiniz. Dilerseniz dergi, gazete, eva, fon kartonu, bilgisayar çıktısı gibi hazır materyaller de kullanabilirsiniz.
4. Hazırladığınız afişi arkadaşlarınızın görebileceği bir noktada sergileyiniz.

5.3.2. Özel Yetenek Gösterilerinde Kullanılan Araçlar ve Malzemeler

Özel yetenek gösterilerinde kullanılan araç ve malzemeler, gösterinin türüne ve sergilendiği mekâna göre çeşitlilik gösterir. Özel yetenek gösterilerinde sıklıkla kullanılan araçlar ve malzemeler genel olarak şunlardır:

Sihirli Asa: Sihirbazlık gösterilerinde sihirbazların elinde tuttuğu, seyircilerin dikkatini dağıtmak amacıyla kullandığı çubuktur (Görsel 5.56). "Sihirli değnek" olarak da adlandırılan bu çubuk, sihirbazlık kostümü ile bütünleşmiş ve gösterilerin temasını tamamlayan çok önemli bir aksesuardır.

Görsel 5.56: Sihirbaz asası

Sihirli Şapka: Sihirbaz kostümünün önemli bir parçasıdır. Sihirbazlık gösterileri ile bütünleşmiş olan sihirli şapka, genellikle Görsel 5.57'deki gibi bir tasarıma sahiptir. Sihirbaz, sihirli şapkanın içine seyircilerin görmesini istemediği bazı malzemeler koyar. Şapka, seyircilerin dikkatini çekmeyen bir aksesuar olduğu için bir şeyler gizlemek için çok uygundur.

Görsel 5.57: Sihirbaz şapkası

Malzeme Kutusu: Sihirbazlık malzemelerinin yerleştirildiği kutudur (Görsel 5.58). Bu kutu hem gösteri esnasında malzemelerin derli toplu kalmasını sağlar hem de malzemelerin seyirciler tarafından incelenmesini engeller. Sihirbazlık malzemeleri, gösteri dışındaki zamanlarda da bu kutuda saklanır.

Görsel 5.58: Malzeme kutusu

Trapez: Alt uçlarına bir çubuk bağlanmış bulunan iki dikey ipten yapılmış salıncağa benzer bir jimnastik aracıdır (www.sozluk.gov.tr). Akrobasi gösterilerinde en sık kullanılan araçlardan biridir (Görsel 5.59).

Görsel 5.59: Trapez

Çember: Halat ya da zincir gibi sağlam bir malzemeyle Görsel 5.60'taki gibi yukarıdan asılan ve genellikle metal ya da plastikten yapılan, çember biçimindeki akrobasi aracıdır.

Görsel 5.60: Çemberde sallanan akrobat

Bisiklet: Görsel 5.61'de görüldüğü gibi direksiyonsuz, tek tekerlekli, pedallı ve tamamen insan vücuduna bağlı olarak dengede durabilen bir akrobasi aracıdır.

Görsel 5.61: Bisiklete binen çocuk

Trambolin: Görsel 5.62'de görüldüğü gibi yaylarla ve kaymaz ayaklarla desteklenen metal bir çerçeveye, esnek ve sağlam bir kumaşın gerilmesiyle oluşturulan sıçrama aletidir. Akrobat, gergin kumaş üzerinde zıplama ve takla atma gibi sıra dışı birtakım hareketler sergileyerek gösterisini sunar.

Görsel 5.62: Trambolinde zıplayan çocuk

Diabolo ve İki Ahşap Çubuklu Yürüme Bandı: Görsel 5.63'teki gibi tabanlarından birbirine yapıştırılmış makara biçimindeki bir nesne ile iki ucunda çubuklar bulunan bir ipten oluşan araçtır. Çoğunlukla jonglörler tarafından kullanılan ve oynaması maharet isteyen bir çeşit oyuncaktır. Makara biçimindeki nesne, önce ip üzerinde havaya atılır. Aşağı düşerken yine iple yakalanır ve dengelenerek ip üzerinde yürütülür. "Uçan koni" olarak da bilinir.

Görsel 5.63: Diabolo çeviren çocuk

SIRA SİZDE

Atık materyaller kullanarak özel yetenek gösterilerinde kullanılan araç ve malzemelerden birini yapınız. Yaptığınız araç veya malzemeyi sınıfta sergileyiniz.

Tabaklar ve Denge Çubukları: El ustalığı gerektiren gösterilerde kullanılan, tabanı koni biçimindeki tabaklar ve bu tabakların yerleştirildiği, bir tarafı sivri uçlu çubuklardır. Tabak tam ortasından, denge çubuğunun sivri ucuna yerleştirilir ve el yardımıyla döndürülür. Tabak dönmeye devam ederken çubuk, alt taraftan tutulur (Görsel 5.64).

Görsel 5.64: Denge çubuklarında tabak çeviren çocuklar

Jonglör Halkaları: Jonglör gösterilerinde kullanılan metal, plastik veya tahtadan yapılmış Görsel 5.65'teki gibi çemberlerdir.

Görsel 5.65: Halka gösterisi yapan jonglör

Jonglör Topu: Jonglör gösterilerinde kullanılan toplardır. Jonglör topları, çok çeşitli dokularda ve boyutlarda olabilir (Görsel 5.66).

Görsel 5.66: Jonglör topları

Özel yetenek gösterilerinde ayrıca dekor, peruk, pelerin, kostüm, yüz ve vücut boyama malzemeleri, ışık ve ses sistemleri, diskçalar gibi malzemelerde kullanılır.

ARAŞTIRIYORUM

Özel yetenek gösterilerinde kullanılan malzemeler ve çalışma alanı ile ilgili araştırma yapınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunu halinde sınıfta paylaşınız.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

1. Sınıfta iki gruba ayrılınız.
2. Birinci grup olarak kendinizi gösteri dünyasının tanınmış bir sihirbazı, akrobatı veya standup sanatçısı olarak hayal ediniz.
3. İkinci grup olarak tanınmış sanatçılarla röportaj yapacak gazeteciler olduğunuzu hayal ederek onlara yönelteceğiniz sorular hazırlayınız. Hazırladığınız soruları birinci gruba sorunuz.
4. Aşağıda verilen soru örneklerine isteğiniz doğrultusunda yenilerini ekleyiniz.
   - İlham aldığınız kişiler kimlerdir?
   - Sizce özel yetenek gösterilerinin insan hayatına olumlu etkileri nelerdir?
   - Mesleki olarak donanımlı bir birey olabilmek için yapılması gerekenler nelerdir?
5. Grup olarak rolleri değiştirip etkinliği tekrarlayınız.

5.3.3. Özel Yetenek Gösterilerinde Çalışma alanı

Çocuklara yönelik özel yetenek gösterilerinde çalışma alanı çocukların ilgi, dikkat süresi ve gelişimsel özellikleri doğrultusunda hazırlanmalıdır. Bu sayede çocukların, özellikle de içe dönük çocukların, cesaretlenmesine ve yeteneklerini keşfetmesine olanak sunulur.

Okul öncesi dönemde uygulanan sahne aktiviteleri hem çocuklara eğlenceli öğrenme ortamları sağlar hem de çocukların yaratıcı düşünme becerilerini destekler. Çocuklar doğaları gereği sınırsız hayal gücüne sahiptir. Özel yetenek gösterileri için uygun ortam koşulları oluşturulduğunda çocuk, hayal gücünü kullanma ve zenginleştirme fırsatı bulur. Örneğin basit bir nesneyi, donanımlı bir gösteri materyaline dönüştürebilir ya da gösteriye hayal dünyasından bir şeyler katarak gösteriyi daha ilgi çekici hâle getirebilir.

Görsel 5.67: Aktivite öncesi ısınma hareketleri yapan çocuklar

Özel yetenek gösterileri bahçe gibi açık alanlarda yapılabileceği gibi atölye, sınıf gibi kapalı alanlarda da yapılabilir (Görsel 5.67). Okul öncesi eğitim kurumunun imkânları dâhilinde, özel olarak hazırlanmış bir sahne de gösteriler için kullanılabilir. Gösterinin türü, gösterinin kaç farklı aktivite içerdiği, özel efekt ve şovlara yer verilip verilmeyeceği çalışma alanının belirlenmesinde önemli noktalardır. Ayrıca, kullanılacak dekorun karmaşıklığı veya basitliği ve ekipmanın teknolojik özellikleri de çalışma alanının belirlenmesinde göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel yetenek gösterilerinde sergilenecek figürler ve beceriler, izleyiciyle buluşmadan defalarca prova edilir (Görsel 5.68). Prova yapılan ortamlarda gerekli tüm araçların ve malzemelerin eksiksiz olarak bulundurulmasına dikkat edilmelidir.

Görsel 5.68: Aktivite öncesi prova yapan çocuk

Özel yetenek gösterileri için sıkça kullanılan sahne, sadece çalışma alanı olarak düşünülmemelidir. Tüm gösteriler sahnede, seyircilerin gözü önünde gerçekleşir. Ancak gösterinin başarılı şekilde tamamlanmasında sahne arkasında yapılan çalışmaların da rolü büyüktür.

Gösteri süresince kullanılacak tüm kostüm, aksesuar, araç ve malzemeler kulis olarak adlandırılan sahne arkasında bulundurulur ve gösteri akışı, kulisten sahneye doğru gerçekleştirilir (Görsel 5.69). Bu nedenle sahne ve kulisin, rahat bir gösteri akışına imkân verecek şekilde düzenlenmesi çok önemlidir. Temiz, ses yalıtımı olan, aydınlık ve düzenli bir kulis sayesinde gösteriler aksamadan gerçekleşir.

Görsel 5.69: Sahne arkasında hazırlanan çocuk

Genel olarak bir kuliste;

- Gösteri esnasında kullanılacak dekor, kostüm ve aksesuarlar ile ses ve ışık ekipmanları,
- Gösteri zamanı dışında kullanılacak yüz ve vücut boyama malzemeleri, askı, raf, ayna ve soyunma alanları bulunur.

5.3.4. Özel Yetenek Gösterisi Uygulamaları

Çocukların sahip olduğu yeteneklerin geliştirilmesi sadece çocuk için değil, çocuk ile ilgili olan herkes için önemlidir. Özel yetenek gösterisi uygulamalarında amaçlanan, öğrenciyi kendi potansiyelini kullanmaya teşvik etmek ve düzenli bir çalışma sistemi benimsemesine yardımcı olmaktır.

Bu öğrenme birimi kapsamında verilen aktiviteler, okul öncesi çocukları ile çalışacak öğrencilere rehber olması açısından birer uygulama örneğidir. Eğitim kurumunun özelliklerine, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yaşlarına uygun olarak düzenlenebilir ya da değiştirilebilir.

AKTİVİTE 129

SİHİRLİ ASA

Gelişim Alanı: Duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Siyah fon kartonu (20x30 cm), gümüş ya da altın rengi eva, mum yapıştırıcı, makas, cetvel, 2 adet kurşun kalem.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araçları ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz.
4. Asayı oluşturmak için iki adet kurşun kalemi, arkaları birbirine dönük olarak siyah fon kartonunun uzun kenarına yerleştiriniz.
5. Fon kartonunu kalemlerle birlikte silindir şeklinde sarınız.
6. Sardığınız fon kartonunun içinden kurşun kalemleri çıkarınız.
7. Evadan, 4x5 cm boyutlarında iki adet dikdörtgen kesiniz.
8. Dikdörtgen evaları, silindir şeklindeki fon kartonunun uç kısımlarına Görsel 5.70'de olduğu gibi sarıp yapıştırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Görsel 5.70: Asa

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 130

SİHİRLİ ŞAPKA

Gelişim Alanı: Duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: 2 adet 35x50 cm mukavva, 2 adet 35x50 cm siyah karton, pergel, makas, yapışkan bant ve yapıştırıcı.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Atölye önlüğünüzü giyiniz.
3. Gerekli araçları ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz.
4. Mukavvadan uzun bir dikdörtgen kesiniz. (Dikdörtgenin uzunluğunu baş çevrenize göre ayarlayınız. Genişliğine siz karar veriniz.)
5. Dikdörtgen mukavvayı uçlarından birbirine yapıştırarak bir silindir hazırlayınız.
6. Başka bir mukavva üzerinde, pergel yardımıyla iç içe iki daire oluşturunuz. (Küçük dairenin çapı, silindirin çapına eşit olmalıdır. Büyük dairenin çapı ise küçük dairenin çapından dört ya da beş parmak daha büyük olmalıdır.)
7. İç taraftaki küçük daireyi kesiniz.
8. Parçaları birleştirmeye başlayınız.
9. Silindir mukavvayı, ortasını kestiğiniz diğer mukavvanın iç kısmına oturtup yapıştırınız.
10. Küçük daireyi de silindirin üst tarafına (şapkanın üzerine) yapıştırınız (Görsel 5.71).

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Siyah yerine başka renk fon karton da kullanabilirsiniz ancak sihirbaz şapkalarının genellikle siyah olduğunu unutmayınız. Sihirli şapka yapımında malzemeleri birleştirirken bant kullanabilirsiniz. İsterseniz şapkanızı, yapışkanlı renkli kâğıtlardan yapacağınız yıldızlarla süsleyebilirsiniz. Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurunuz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Görsel 5.71: Şapka

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 131

TOPU BUL

Gelişim Alanı: Sosyal, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Masa.
Kullanılacak malzemeler: Üç adet plastik bardak, 3 cm çapında top.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
3. Üç adet plastik bardağı, ters çevirerek masanın üzerine yerleştiriniz (Görsel 5.72).
4. Bardaklardan birinin altına topu saklayınız.
5. Masanın üzerinde ters şekilde duran bardakları belli bir süre kaydırarak yerlerini değiştiriniz. (Bardakları masadan kaldırmamaya dikkat ediniz.)
6. Arkadaşlarınızın dikkatinin yeterince dağıldığını düşündüğünüzde bardakların yerini değiştirme eylemini sonlandırınız.
7. Sizi izleyen arkadaşlarınızdan topun hangi bardakta olduğunu tahmin etmelerini isteyiniz.
8. Doğru tahminde bulunan arkadaşlarınız arasından birini seçiniz ve arkadaşınızla yer değiştiriniz.
9. Aktivitenin tüm öğrenciler tarafından uygulanmasıyla aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi bardakların ve topların sayısını arttırarak, topun boyutunu büyüterek ya da top dışında nesneler kullanarak daha ilginç hâle getirebilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenleyiniz.

Görsel 5.72: "Topu bul" gösterisi yapan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 132

DÖKÜLMEYEN SU

27615

Gelişim Alanı: Sosyal, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Su bardağı, su, 10x15 cm beyaz kâğıt (renkli de olabilir).
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Malzemeleri ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz (Bu aktiviteyi tüm sınıf aynı anda uygulayabilir).
3. Bardağı yarısına kadar suyla doldurunuz.
4. Bir kâğıt yardımıyla su bardağının ağzını kapatınız.
5. Bir elinizle bardağı tutarken diğer elinizi bardağın ağzına (kâğıdın üzerine) koyunuz.
6. Elinizi bardağın ağzından çekmeden bardağı ters çeviriniz.
7. Bu numarayı sanki sihirle yapıyormuş gibi "abra kadabra" deyiniz.
8. İçinizden beşe kadar sayıp elinizi bardağın ağzından çekerek dökülmeyen suyu arkadaşlarınıza gösteriniz (Görsel 5.73).

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Uygulama esnasında sihirbaz şapkası ve asası kullanarak gösterinizi daha dikkat çekici hâle getirebilirsiniz. Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız.

Görsel 5.73: "Dökülmeyen su" gösterisini yapan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 133

TABAK ÇEVİRME

Gelişim Alanı: Duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Malzeme kutusu.
Kullanılacak malzemeler: Tabanı koni biçiminde plastik tabak, denge çubuğu.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
3. Bir elinize tabağı, diğer elinize bir ucu sivri olan denge çubuğunu alınız.
4. Tabağın tabanındaki koniye çubuğun sivri ucunu yerleştiriniz (Görsel 5.74).
5. Tabağı el yardımıyla döndürünüz.
6. Tabak dönmeye devam ederken tabağa mümkün olan en uzak noktadan çubuğu tutunuz.
7. Aktivitenin tüm öğrenciler tarafından uygulanmasıyla aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktivitede kullandığınız malzeme sayısını arttırarak gösterinizi daha ilginç hâle getirebilirsiniz. Aktiviteyi özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uyarlamayı unutmayınız. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak çalışınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Görsel 5.74: Tabak çeviren çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 134

ÇEMBERBAZ

Gelişim Alanı: Sosyal, duyuşsal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Araçlar: Malzeme kutusu.
Kullanılacak Malzemeler: Hula hop, jimnastik minderi.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Üzerinize rahat kıyafetler giyiniz.
3. Gerekli araç ve malzemeleri hazırlayıp çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getiriniz.
4. Hulahopu tutmak üzere aranızdan iki kişi seçiniz.
5. İki kişi jimnastik minderinin üzerinde hulohopu Görsel 5.75'deki gibi tutarken hulohopun önünde eğiliniz.
6. Önce ellerinizi öne doğru uzatarak hulahopun içinden geçirip yere koyunuz.
7. Ardından emekleme hareketiyle bacaklarınızı da hulahopun içinden geçiriniz.
8. Hareketlerinizi yaparken hulahopa dokunmamaya özen gösteriniz.
9. Aktivitenin tüm öğrenciler tarafından uygulanmasıyla aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre uygulamayı unutmayınız. Aktiviteyi yaparken kontrollü ve dikkatli olunuz.

Görsel 5.75: Çemberden geçen çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 135

İPTE YÜRÜME

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: 5 m uzunluğunda 3 adet renkli ip.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Malzemeleri ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz.
3. Birinci ipi çalışma alanında dümdüz olacak şekilde yere seriniz.
4. İkinci ipi zikzak şeklinde, üçüncüsünü ise "S" şeklinde yere seriniz. (İplerin arasında belli bir mesafe olmasına dikkat ediniz.)
5. Sınıfta üçerli gruplar oluşturunuz.
6. Her ipin başında bir kişi olacak şekilde arka arkaya tek sıra oluşturunuz.
7. İp üstünde başından sonuna kadar düşmeden yürümeye çalışınız (Görsel 5.76).
8. İpin sonuna kadar düşmeden yürüyen kişiyi alkışlayarak tebrik ediniz.
9. İpin üstünden düşerseniz sıranın sonuna geçip aktiviteyi tekrarlayınız.
10. Bütün sınıf aktiviteyi uygulayana kadar gösteriye devam ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinize göre düzenleyiniz. Arkadaşlarınızla yardımlaşarak aktiviteyi gerçekleştiriniz. Aktivite sırasında dengenizi korumaya çalışınız.

Görsel 5.76: İpte yürüme

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 136

TOP ÇEVİRME

Gelişim Alanı: Sosyal ve psikomotor.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Renkli plastik veya örgü toplar.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Malzemeleri ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz.
3. İki elinize birer top alınız.
4. Sol elinizdeki topu kontrollü şekilde havaya atınız.
5. Havaya attığınız top aşağı düşmeden sağ elinizdeki topu sol elinize atınız.
6. Sol elinizle topu yakalarken yukarıdan düşen topu sağ elinizle yakalayınız (Görsel 5.77).
7. Aynı işlemi üst üste ve eş zamanlı olarak tekrarlayınız.
8. Hareketleri tekniğine uygun olarak yapabildiğinizde top sayısını arttırınız.
9. Sınıftaki tüm öğrenciler gösteriyi uygulayana kadar aktiviteye devam ediniz.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Görsel 5.77: Top çeviren eller

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 137

TEKERLEME

Gelişim Alanı: Sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Malzemeleri ve çalışma alanını aktivite için hazır ediniz.
3. Aşağıda verilen tekerlemelerin çıktılarını alınız (sınıftaki öğrenci sayısı kadar).
4. Mikrofonu elinize alınız.
5. Sınıftaki öğrencilerin sizi rahatça görebileceği bir noktada durunuz.
6. Seçtiğiniz tekerlemeyi sınıf listesi sırasına göre hızlıca ve dikkatlice okuyunuz.
7. Okurken hata yaparsanız başa dönünüz ve tekerlemeyi tekrar okuyunuz.
8. Okuduğunuz tekerlemeyi sizin ardınızdan tekrarlayacak birkaç arkadaşınızı seçiniz.
9. Tüm öğrenciler tekerlemeleri okuyana kadar aktiviteye devam ediniz.

TEKERLEMELER

Sınıflar

Mini mini birler,
Çalışkandır ikiler,
Mavi gözlü üçler,
Börek yiyen dörtler,
Misafirdir beşler,
Altılar, altınımı aldılar,
Yediler, yemeğimi yediler,
Sekizler, semizdirler,
Dokuzlar, doktor oldu,
Onlar bizi okuttu.

Keçiler

Ayşe Hanımın keçileri,
Hop hop hopluyor,
Arpa, saman istiyor,
Arpa, saman yok,
Kilimcide çok.
Kilimci kilim dokur,
İçinde bülbül okur.
İki kardeşim olsa,
Biri ay, biri yıldız,
Biri oğlan, biri kız,
Hop çikolata çikolata,
Akşam yedim salata,
Seni gidi kerata.

Top

Bir iki üç, söylemesi güç
Sana verdim bir elma
Adını koydum Fatma
Hop hop hop, bir büyük altın top

Dere Tepe

Az gittim uz gittim.
Dere tepe düz gittim.
Çayır çimen geçerek,
Lale sümbül biçerek,
Soğuk sular içerek,
Altı ayla bir güzde,
Bir arpa boyu yol gittim.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi uygularken özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmayı unutmayınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

AKTİVİTE 138

STANDUP

Gelişim Alanı: Sosyal ve dil.
Yaş Grubu: 48-72 ay.
Kullanılacak Malzemeler: Tekerlemelerin yazılı olduğu çıktılar, mikrofon, ses sistemi.
Aktivitenin Yapılacağı Ortam: Derslik, atölye, sahne.

İşlem Basamakları

1. Ek 1'de yer alan iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarını okuyunuz. Bu kuralları dikkate alarak çalışma alanınızı kontrol edip gerekli düzenlemeleri yapınız.
2. Seçtiğiniz ünlü kişilerin taklitlerini yapınız (ses ve hareketleri açısından).
3. Seçtiğiniz hayvanların taklitlerini yapınız (Görsel 5.78).
4. Taklit yapacak olan öğrencilerin gösterilerini tamamlamasıyla aktiviteyi sonlandırınız.

Dikkat Edilecek Noktalar ve Öneriler: Aktiviteyi, özel gereksinimli öğrencilerinizin ihtiyaçlarına göre düzenlemeyi unutmayınız. Aktivite sırasında sabırlı ve dikkatli olunuz.

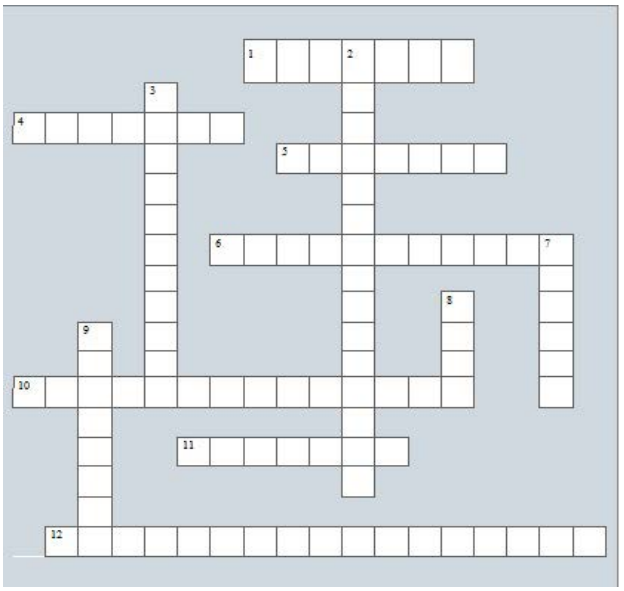

Görsel 5.78: Taklit yapan çocuk

Değerlendirme: Bu aktivitenin değerlendirilmesinde Ek 6'de yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

BİLİYORUM BULUYORUM

Aşağıda verilen ifadeleri okuyunuz. Bu ifadelere karşılık gelen kelimeleri soldan sağa ve yukarıdan aşağıya olacak şekilde kutucuklara yazınız.

SOLDAN SAĞA

1. Katılımcılar arasında bilgi, beceri, yetenek ve nitelik bakımından en başarılı olanı belirlemek amacıyla yapılan etkinliktir.

4. Makara biçimindeki bir nesne ile iki ucunda çubuklar bulunan ipten oluşan ve jonglör gösterilerinde kullanılan bir çeşit oyuncaktır.

5. Belirli sayıdaki nesneyi ardışık olarak havaya atıp tutan, bu esnada en az bir nesnenin havada olmasını sağlayan sahne sanatçısıdır.

6. El çabukluğu ve ustalık sayesinde gerçekte olmayan bir şeyi oluyormuş gibi gösterme sanatıdır.

10. Hareket özelliği ağır basan oyunlardır.

11. Tüm gösterinin onu icra eden kişinin zekâ, söz ve hareketlerine dayandığı sahne sanatıdır.

12. Hareketli oyunlardan sonra uygulanan oyunlardır.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. Hareketli oyunlara hazırlanmak için uygulanan oyunlardır.

3. Hem el çabukluğu gibi bir hüner gösterisini hem de usta ile yardımcısı arasındaki güldürücü söyleşmeleri barındıran gösteri biçimidir.

7. Bir toplumun kendine özgü duygu, düşünce ve anlayış bütününün nesilden nesile aktarılan maddi ve manevi yansımalarıdır.

8. İyi vakit geçirmek üzere belirli bir zamanda, belirli bir yerde ve çoğu zaman kurallı olarak yapılan eğlenceli etkinliktir.

9. Geleneksel olarak yerde ya da ip, tel, bisiklet veya at üstünde yapılan, vücut kontrolüne, esnekliğine ve dengesine dayalı gösteri sanatıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. ( ) Dramatik aktiviteler çocuğu merkeze alır.

2. ( ) Doğaçlamada yazılı bir metne dayanarak canlandırma yapılır.

3. ( ) Dramatik aktivitelerde çok sayıda araç gerece ihtiyaç duyulur.

4. ( ) Grupla uygulanan yarışma aktiviteleri çocuklara iş birliğini ve paylaşmayı öğretir.

5. ( ) Özel yetenek gösterilerinde temel amaç, özgün ve çağdaş bireyler yetiştirmektir.

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Dramatik aktivite tekniklerinden olan ..... sözsüz tiyatro oyunudur.

7. Hikâyenin yarıda kesildiği ..... tekniğinde olay örgüsü, çocuklar tarafından tamamlanır.

8. Kavram eşleştirme, boyuta göre sıralama, renge göre gruplama içeren yarışmalar ..... kapsamında uygulanır.

9. Yerde veya ip, tel ya da bisiklet üstünde yapılan..... güçlü bir denge ve koordinasyon becerisi gerektirir.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

10. Aşağıdakilerden hangisi dramatik aktivitelerde çalışma alanında bulunması gereken özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Zemin parke ya da halı ile kaplı olmalıdır.
B) Mekân olarak sadece kapalı alanlar tercih edilmelidir.
C) Yeterli aydınlatma ve havalandırma koşullarına sahip olmalıdır.
D) Çocukların özgürce hareket edebileceği genişlikte olmalıdır.
E) Ayakkabısız yapılan aktivitelere uygun olmalıdır.

11. Aşağıdakilerden hangisi 36-48 ay hedef kitleye uygulanabilecek yarışma aktivitelerinden biridir?

A) Verilen sürede küçük boncukları ipe dizme
B) En kısa sürede engelli parkurdan geçme
C) En fazla sayıda top sektirme
D) Kısa mesafeden topu hedefe atma
E) Belirli bir sürede denge tahtasından geçme

12. **Aşağıdakilerden hangisi psikomotor beceriye dayalı yarışma aktivitelerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Blok sıralama
B) Boncuk dizme
C) Belirli bir mesafeyi koşma
D) Kart eşleştirme
E) Belirli bir yüksekliğe zıplama

13. **Aşağıdakilerden hangisi özel yetenek gösterilerinde kullanılan araçlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Bisiklet
B) Sihirli asa
C) Topaç
D) Trambolin
E) Trapez

D. Aşağıdaki soruları cevaplayınız. Cevaplarınızı verilen boşluğa yazınız.

14. **Özel yetenek gösterilerinin okul öncesi dönemdeki çocuklara yararları nelerdir?**

.....
.....
.....
.....
.....

15. **Yarışma aktivitelerinde ve dramatik aktivitelerde aşağıda verilen durumlarla karşılaşıldığında neler yapılabilir? Öğrencinin gelişim seviyesini dikkate alarak yorumlayınız.**

Durum 1: 6 yaşındaki Ela, grupla uygulanan yarışma aktivitelerinden sürekli kaçmakta; sadece bireysel yarışmalara katılmak istemektedir. Öğretmeni tarafından kendisine bu davranışının nedeni sorulduğunda sadece kendisinin birinci olmak istediğini, birinciliği başka bir arkadaşı ile paylaşmak istemediğini dile getirmiştir.

.....
.....
.....
.....
.....

Durum 2: 5 yaşındaki Arda, hiçbir dramatik aktiviteye katılmak istememektedir. Öğretmeni tarafından kendisine bu davranışının nedeni sorulduğunda rol yapamayacağına ve bir şey hayal edemeyeceğine inandığını söylemiştir.

.....
.....
.....
.....
.....

EKLER

Ek-1

İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri

» Uygun koşullara sahip olan okullarda atölye ya da sınıfların kolay havalandırılabilir olmasına özen gösterilmelidir.

» Araç ve malzemeler, öğrencilerin sağlığı ve güvenliği ön planda tutularak kullanılmalıdır. Alerji, astım, bronşit gibi sağlık sorunlarına sahip öğrencilere ayrıca dikkat edilmelidir.

» Aktivite alanlarında ve okulda kullanılan araç ve malzemelerin zehirli madde içermediğinden emin olunmalıdır.

» Makas, maket bıçağı gibi kesici ve tehlikeli aletlerin kullanımı öğretmenin izni ve gözetiminde olmalıdır.

» Personelden en az biri, çocuk ilk yardım bilgisine sahip olmalıdır.

» Olası durumlarda kimin ne yapması gerektiğini belirten bir acil durum eylem planı yapılmalıdır.

» Okul öncesi eğitim kurumlarındaki kapılar sürgülü değil, tek kanatlı olmalıdır. Kapı kolları, çocuğun eli sıkışmayacak bir şekilde takılmalıdır.

» Kapıların açılış yönü, güvenlik ve kullanım kolaylığı açısından önem taşımaktadır. Öğrenme ortamlarında kapılar dışa ve sola doğru açılmalıdır.

» Sınıf ya da atölye zemini kaymayan, kolay temizlenen ve antialerjik özelliğe sahip malzemelerle döşenmelidir.

» Zeminde kullanılan döşemelerin çocukların hareket kabiliyetini kısıtlamamasına özen gösterilmelidir.

» Oyun alanı içerisinde bulunan ve düşme ihtimali olan dolap gibi büyük eşyalar duvara monte edilmelidir.

» Etkinliklerde kullanılmak üzere sınıfta bulundurulan kesici aletler çocukların ulaşamayacağı yerlere konmalıdır.

» Oyun alanının temizliğinde kullanılan kimyasallar çocukların ulaşamayacağı yerlerde muhafaza edilmelidir.

» Tüm keskin kenarlar ve köşeler koruma bantları ile kaplanmalıdır.

» İlk yardım dolabı kolay erişilebilir bir noktada olmalıdır.

» İlk yardım dolabının içeriği güncel tutulmalıdır.

» Kalorifer ve diğer ısınma araçları çocuklar için tehlike oluşturmayacak şekilde korunaklı olmalıdır.

» Dolapların üzerine büyük eşyalar konulmamalıdır.

Ek-1 (Devamı)

Kişisel Önlemler

» Aktivite ortamlarında rahat hareket etmeye imkân veren kıyafetler giyilmelidir.

» Ayakkabılar kaymaz tabanlı ve yumuşak malzemeden olmalıdır.

» Çocukların saçları, aktivite sırasında hareket etmeyi ve görmeyi engellemeyecek şekilde toplanmış olmalıdır.

Hijyen Kuralları

» Aktivite ortamında zeminin belli aralıklarla temizlenmesi sağlanmalıdır.

» Temizlikte kullanılan malzemeler sağlığa zararlı maddeler içermemelidir.

Covid-19 ile Mücadele Kapsamında Uyulacak Kurallar

» Ders başlangıcında öğrencilerin el hijyenini sağlayıp sağlamadığı kontrol edilmelidir.

» Maske kullanımı ile ilgili gerekli bilgilendirme ve uyarılar yapılmalıdır.

» Öğrenme ortamları ve odalar, pencereler açılarak düzenli şekilde sık sık havalandırılmalıdır.

» Oturma düzeni, güvenli mesafe koşulları gözetilerek oluşturulmalıdır.

Ek-2

YÜZ VE VÜCUT BOYAMA AKTİVİTESİ DEGERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Sınıf ve No. ……../……..	
Aktivite Adı: ……..		
Ölçütler (Gözlenecek Davranışlar)	**EVET**	**HAYIR**
A. Hazırlık (20 Puan)		
Aktivite yapacağı ortamı düzenledi.		
Atölye önlüğünü giydi.		
B. Edinilen Bilgileri Beceriye Dönüştürme (40 Puan)		
Yüze veya vücuda uygulanan figürü tekniğine uygun çizdi.		
Renkleri uyumlu kullandı.		
Konuya uygun araç ve malzemeler seçti.		
Renklerin açık ve koyu değerlerini kullanarak çalışmasını tamamladı.		
C. Beklenilen Davranış (20 Puan)		
Zamanı verimli kullandı.		
Temiz ve düzenli çalıştı.		
D. Güvenlik Tedbirleri (20 Puan)		
Kullandığı araç ve malzemelerin kullanım talimatlarına dikkat etti.		
İş sağlığı ve güvenliği kurallarına dikkat etti.		
TOPLAM PUAN:		

Ek-3

ÇOCUK OYUNLARI AKTİVİTESİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Sınıf ve No. ……./……	
Aktivite Adı: ……..		
Ölçütler (Gözlenecek Davranışlar)	**EVET**	**HAYIR**
A. Hazırlık (20 Puan)		
Aktivite yapacağı ortamı düzenledi.		
Kullanılacak araç ve malzemeleri eksiksiz olarak hazırladı.		
B. Edinilen Bilgileri Beceriye Dönüştürme (40 Puan)		
Uygulama sırasında araç ve malzemeleri amaca uygun kullandı.		
Uygulamayı sırayla ve düzenli yaptı.		
Uygulama sırasında oluşan sorunlara yönelik uygun müdahalelerde bulundu.		
Uygulama sırasında zamanı etkili ve verimli kullandı.		
C. Beklenilen Davranış (20 Puan)		
Uygulamayı istenilen şekilde tamamladı.		
Uygulamanın değerlendirilmesine yönelik sorular sordu.		
D. Güvenlik Tedbirleri (20 Puan)		
Çocukların birbirine çarpmalarını önlemek için aralarında yeteri kadar mesafe bulundurmaya dikkat etti.		
İş sağlığı ve güvenliği kurallarına dikkat ederek aktivitesini tamamladı.		
TOPLAM PUAN:		

Ek 4

RESİM VE EL İŞİ ETKİNLİKLERİ AKTİVİTESİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Sınıf ve No. ……./…….	
Aktivite Adı: ……..		
Ölçütler (Gözlenecek Davranışlar)	**EVET**	**HAYIR**
A. Hazırlık (30 Puan)		
Aktivitenin uygulama aşamalarını planladı.		
Konuya uygun araç ve malzemelerle çalışma alanını aktiviteye uygun hâle getirdi.		
Atölye önlüğünü giydi.		
B. Edinilen Bilgileri Beceriye Dönüştürme (20 Puan)		
Yaratıcılığını kullanarak özgün bir çalışma yaptı.		
Aktivite sırasında karşılaşılan problemlere teknik becerisini ortaya koyarak müdahale etti.		
C. Beklenilen Davranış (40 Puan)		
Malzemeleri tasarruflu kullandı.		
Ürünü zamanında sergilemeye hazır hâle getirdi.		
Araçları ve malzemeleri temizleyerek yerine koydu.		
Çalışma alanını temiz ve düzenli bıraktı.		
D. Güvenlik Tedbirleri (10 Puan)		
İş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile hijyen kurallarına dikkat ederek aktiviteyi tamamladı.		
TOPLAM PUAN:		

Ek-5

MÜZİK VE DANS AKTİVİTESİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Sınıf ve No. ……./…….	
Aktivite Adı: ……..		
Ölçütler (Gözlenecek Davranışlar)	**EVET**	**HAYIR**
A. Hazırlık (20 Puan)		
Aktivite yapacağı ortamı düzenledi.		
Aktiviteyi rahatça uygulayabileceği kıyafetler giydi.		
B. Edinilen Bilgileri Beceriye Dönüştürme (40 Puan)		
Aktiviteyi işlem basamaklarına uygun şekilde gerçekleştirdi.		
Çalgıları aktiviteye uygun şekilde kullandı.		
Konuya uygun araçlar ve malzemeler seçti.		
Aktiviteyi uygulamaya hazır hâle getirdi.		
C. Beklenilen Davranış (20 Puan)		
Zamanı verimli kullandı.		
Temiz ve düzenli çalıştı.		
D. Güvenlik Tedbirleri (20 Puan)		
Yararlandığı araç ve malzemelerin kullanım talimatlarına dikkat etti.		
İş sağlığı ve güvenliği kurallarına dikkat ederek aktivitesini tamamladı.		
TOPLAM PUAN:		

Ek-6

SAHNE AKTİVİTESİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Sınıf ve No. ……./…….	
Aktivite Adı: ……..		
Ölçütler (Gözlenecek Davranışlar)	**EVET**	**HAYIR**
A. Hazırlık (20 Puan)		
Aktivite yapacağı ortamı düzenledi.		
Kullanılacak araç ve malzemeleri eksiksiz olarak hazırladı.		
B. Edinilen Bilgileri Beceriye Dönüştürme (40 Puan)		
Uygulama sırasında araç ve malzemeleri belirlenen amaca uygun kullandı.		
Uygulamayı sırayla ve düzenli yaptı.		
Aktivite içinde verilen görevi doğru yaptı.		
Uygulama sırasında oluşan sorunlara yönelik uygun müdahalelerde bulundu.		
C. Beklenilen Davranış (20 Puan)		
Uygulamayı işlem basamaklarına uygun olarak tamamladı.		
Aktivite kurallarına uydu.		
D. Güvenlik Tedbirleri (20 Puan)		
Çocukların birbirine çarpmasını önlemek için aralarında yeteri kadar mesafe bulundurmaya dikkat etti.		
İş sağlığı ve güvenliği kurallarına dikkat ederek aktivitesini tamamladı.		
TOPLAM PUAN:		

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, H.Ö. (2006). Yaratıcı Drama Kavramı, Bileşenleri ve Aşamaları. Yaratıcı Drama Dergisi, 1(1), 17-29.
- Akkaş, S. (1993). Okulöncesi Eğitimde Müzik. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Ankara, 134.
- Aksoy, A. B., ve Çiftçi, H. (2019). Erken Çocukluk Döneminde Oyun. 4. Baskı. Pegem Akademi, Ankara, 2-5.
- Arabacı, N., Öztürk Aynal, Ş., Yılmaz Bolat, E., Kılıç, M., Ölekli Sönmez, N., Çelebioğlu Vural, Ö., et al. (2020). Erken Çocukluk Eğitiminde Materyal Tasarımı. Ankara: Eğiten Kitap. 151-170.
- Arık Ateş, P. (2014). Geleneksel Türk Gösteri Sanatlarındaki Sirk Öğelerinin Çağdaş Tiyatro Oyunculuğunda Kullanımı ve Bir Uygulama: Güngör Dilmen'in "Deli Dumrul" Oyunu. 109. Eskişehir.
- Arslan, A. (2017). Geçmişten Günümüze Uzanan Süreçte Oyun ve Oyuncaklardaki Farklılaşmanın İncelenmesi (Sivas İli Örneklemi). International EJournal of Educational Studies (IEJES). 1 (2), 69-87.
- Artut, K. (2019). Çocukta Sanat Eğitimi ve Yaratıcılık. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Ayaydın, A. (2010). Okul Öncesi Dönemde Görsel Sanatlar Eğitiminin Bireye Kazandırdığı Değerler, Erzincan: Eğitim Fakültesi Dergisi, 12:1
- Aydoğdu, F., Ayanoğlu, M. (2020). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sanat Etkinlikleri Konusundaki Görüşlerinin Öğretmenlik Uygulaması Kapsamında İncelenmesi, GEFAD/GUJGEF 40(2): 699-726
- Aytepe, Ç., Çağdaş, A., Göncü, İ. Ö., Ateşyakan, B. (2014). Çocuk Şarkıları Dağarcığı 1. Ankara: Vize Basım Yayın, 3. Baskı, s. 4, s. 34.
- Bars, M., (2019). Geçmişten Günümüze Meddahlık Geleneğindeki Değişim/Dönüşümler: Meddahlıktan Stand-Up'a. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 7-25.
- Başal, H. A. (2015). Okul Öncesi ve İlkokul Çocukları İçin Uygulamalı Çevre Eğitimi, Ankara: Nobel Yayın Evi
- Bay, D.N. (2018). Okul Öncesi Eğitimde Bir Kültür Aktarımı: Millî Oyunlar E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 2, s. 82-104, DOI: 10.19160/ijer.398721
- Bay, D. N., ve Bay, Y. (2019). Türk Ve Komşu Topluluklarda Kültürel Çocuk Oyunları. Turkish Studies (Elektronik), 14(7), 3631 - 3656. Doi: 10.29228 / TurkishStudies. 39342
- Budak, M. ve Danışman Prof. Dr. Mehmet Kılıç (2016). Geleneksel Çocuk Oyunlarının Oryantasyon ve Ritm Yeteneği Üzerine Etkisi. Konya, 3-17.

- Coşkun, A., ve Toksoy, A. (2010).Yarışma Niteliği Taşıyan Geleneksel Çocuk Oyunları, Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi, “Kültür Tarihimizde Yarış” 206-218
- Çağdaş, A., Albayrak, H., ve Cantekinler, S. (2003). Okul Öncesi Eğitimde Dramatik Etkinlikler. Konya: Eğitim Kitabevi, 1-122.
- Çağlar, K., ve Ulutaş, İ. (2019). Okul Öncesi Eğitimde Dramatik Etkinlik Araçları. JASSS-The Journal of Academic Social Science Studies , vol.2, no.75, 137-147.
- Çelik, A., Kök, M. (2007). Okul Öncesi Eğitimde Yaratıcı Dramanın Çocuğun Gelişim Alanlarına Etkisi. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, SAYI:16, 15-21.
- Çelik, G., Tuğluk, M. N. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerine Yönelik Tutumlarının ve Öz Yeterlilik Algılarının İncelenmesi, Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, (51): 900-915.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21, s. 4-6, Sayı 1, 1-8
- Değer, A. Ç., ve Aytepe, Ç. (2014). Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi 2. Ankara: Punto Grafik Tasarım Matbaacılık Hizmetleri, 3. Baskı, s.142.
- Elibol, C., Kılıç, Y., ve Burdurlu, E. (2006). Okul Öncesi Çocuk Oyuncaklarında Malzeme Kullanımı ve 4-6 Yaş Çocuklarının Renk Tercihleri. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 8(3), 35.
- Erginer, E. (2019). Yüz Boyama Öğretimi Uygulamalı Bir Çalışma. Ankara: Pegem Akademi, 1-15.
- Ermiş, F. (2014). Fatih Ermiş İle Sihirbazlık Öğreniyorum. İstanbul: SEV Yayıncılık Eğitim ve Ticaret A.Ş. (s. 8-11).
- Erol, O. (2015). Kendin Yap Kendin Çal. Eğiten Kitap Yayınevi, 1.Baskı, s. 34
- Ersoy, Ö., ve Avcı, N., ve Turla, A. (2006). Çocuklar İçin Erken Uyarıcı Çevre ”Oyuncak, Televizyon, Bilgisayar ve Kitap”. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2. Baskı, s: 19-21.
- Güney, S. (2009). Drama Tekniklerinin İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Kullanımı (Dede Korkut Hikâyeleri Örneği). Erzurum. 27-34
- Gürbüz, D. Ö. (2016). Geleneksel çocuk oyunları ve eğitimsel işlevleri: Emirdağ örneği. Turkish Studies (Elektronik), 11(14), 529 - 564.
- Kahramansoy C. (2018). Etkili Müzik Eğitimi. İzmit: Umuttepe Yayınları. 1. Baskı, s.13, s.15.
- Karadağ, F., ve Demirtaş Yıldız, V. (2017). Okul Öncesi Dönem ve Özel Yetenek. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 1307-9581.
- Kaya, U. Y. (2014). Müzik Üstüne Düşünceler. Moment Dergi, s. 88, 1(1): 87-103
- Kranowitz, C., ve Newman, J. (2020). Çocuklar İçin Duyu Bütünleme Aktiviteleri. İstanbul: Sola Kidz, 6-112
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M., Kök, M. (2010). Çocuğun Gelişim Sürecinde Eğitsel Bir Etkinlik Olarak Oyun. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi. 0 (16), 324-342.
- Koçyiğit, S., Başara Baydilek, N. (2015). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Oyun Algılarının İncelenmesi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12 (1), 1-26.

- Karabay Ocak, S., Seyhan Bilir, G. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adayları İçin Görsel Sanat Eğitimi ve Estetik. 233-234.
- Köksal Akyol, A. (2012). Okul Öncesi Eğitimde Drama ve Öğretmenin Rolü. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1 (1), 105-116.
- Özyürek, A.,ve Özkan, İ., Bedge, Z., Yavuz, N. F. (2015). Okul Öncesi Dönemde Beden Eğitimi ve Spor. Arzu International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS). Special Issue 3 ISSN: 2148-1148 Doi: 10.14486/IJSCS314 Special Issue on the Proceedings of the 4th ISCS Conference – Parta.
- Ökmen, B., Şahin, Ş., Boyacı, Z., Kılıç, A. (2019). Rekabete Dayalı Eğitim Anlayışı Bağlamında Bilgi Yarışmalarına Bakış. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 15 (3), 253-266.
- Önder, A.(2005). Okul Öncesi Çocukları İçin Eğitici Drama Uygulamaları. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 167-170.
- Özevin Tokinan, B., Bilen, S. (2007). Okul Öncesi Eğitimi ve Yaratıcı Dans. Ege Eğitim Dergisi, s. 72, (8) 2:69-85.
- Sezince, M., Kolburan, G., 3-6 Yaş Çocuklarda Müzik Ve Dans Eğitiminin Psikolojik Etkileri. İstanbul: Biruni Sağlık ve Eğitim Bilimleri Dergisi, s.5 s.15
- Sığırtmaç, A. (2012). Çocuk ve Oyun, Ç.Ü. Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı, Adana, 1-5
- Sığırtmaç, A. (20). Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi. Ç.Ü. Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı, 30-38.
- Soysal Acar, Ş. A., Coşkun Düzakın, S. (2020), Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Bir Eğitim Modeli Olabilir mi? Ankara: Nobel Yayın Evi, 41-44
- Şen, Y. (2010). Okul Öncesi Dönemde, Çocuğun Gelişiminde Müziğin Önemi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7 (1), 337-343.
- Şirin, S. (2011). Anaokuluna Devam Eden Beş Yaş Grubu Çocuklara Sayı ve İşlem Kavramlarını Kazandırmada Oyun Yönteminin Etkisi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Bursa, 11-12.
- Töreyin, A. M. (2008). Ses Eğitimi. Ankara: Evrensel Müzik Evi Yayıncılık, 1. Baskı, s.31.
- Türkoğlu, B. (2019). Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Perspektifinden Okul Öncesi Dönemde Drama Etkinlikleri 1. Yaratıcı Drama Dergisi, 14 (1), 139-140.
- Ulutaş, A. (2011). Okul Öncesi Dönemde Drama ve Oyunun Önemi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4 (6), 233-242.
- Ulutaş, İ., Ersoy, Ö. (2004), Okul Öncesi Dönemde Sanat Eğitimi, Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi, 12:1
- Ulutaş, A. (2011). Okul Öncesi Dönemde Drama ve Oyunun Önemi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 6, s. 234.
- Ünal, F. (2018), Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocukların Sanat Çalışmasını Değerlendirmesi,

Journal Of Interdisciplinary And Intercultural Art, 3(4)

- Ünal, F., Pınar, Y. (2017). Erken Çocukluk Eğitiminde Müze Deneyiminin Rolü. İdil, 6-38
- Yiğitler, Ş., ve Bitlis, E. (2020). Yeni Türk Edebiyatında Bir Kurmaca Ögesi Olarak Tiyatro ve Diğer Sahne Sanatları. Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları, 70.
- Zenciri, D. E. (2012). Okul Öncesi Dönemde Resim Eğitimi Dersi Kolaj Uygulamaları. Ege Eğitim Dergisi, (13):76-90

GENEL AĞ KAYNAKÇASI

- Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Eğitici Drama Etkinliği – I., Erişim tarihi: 11.03.2021, https://itunesu-assets.itunes.apple.com/itunes assets/CobaltPublic20/v4/2f/20/89/2f20896e-475b-380e-3f98-fe8df4be4e63/320-343376498983544204-unite10__OCUK_GEL___M__UYGULAMALARI.pdf
- Çocuklar ve Dans, Faiz Cebiroğlu, Erişim tarihi: 14.03.2021, https://www.insanokur.org/cocuklar-ve-dans-faiz-cebiroglu/
- Halka, Erişim tarihi: 11.03.2021, https://sozluk.gov.tr/
- Hokkabazlık, Erişim tarihi: 14.03.2021, http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/13/1190/13743.pdf
- İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Lisans Programı Oyun ve Oyun Materyalleri, Erişim tarihi: 03.02.2021, http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/cocukgelisimilisans_ao/oyunveoyunmateryalleri.pdf
- Jonglörlük, Erişim tarihi: 14.03.2021, https://tr.wikipedia.org/wiki/Jongl%C3%B6r
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma Genel Müdürlüğü Çocuk Oyun ve Oyuncakları, Erişim tarihi: 19.03.2021, https://aregem.ktb.gov.tr/TR-12737/oyun-turleri.html
- Trapez, Erişim Tarihi: 11.04.2021, https://sozluk.gov.tr/

GÖRSEL KAYNAKÇA

2100

CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A	1- D	2- D	3- D	4- Y	5- Y		
B	6- krem	7- neon	8-kalem	9- su	10- yüz ve vücut		
C	9- C	10- D	11- E	12- E	13- B	14- C	15- B

2. ÖĞRENME BİRİMİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A	1- Y	2- D	3- Y	4- D	5- Y
B	6- ısındırıcı oyunlar	7- dinlendirici oyunlar	8-geleneksel oyunlar		
C	9- B	10- A	11- A	12- C	13- C

3. ÖĞRENME BİRİMİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A	1- D	2- D	3- Y	4- Y			
B	5- fırça	6- buruşturma	7- kolaj				
C	8- C	9- E	10- C	11- D	12- A	13- B	14- E

4. ÖĞRENME BİRİMİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A	1- Y	2- D	3- D	4- Y	5- D
B	6-spor ve dans	7- kulaktan öğrenme	8-tef		
C	9- A	10- B	11- D	12- C	13- D

5. ÖĞRENME BİRİMİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A	1- D	2- Y	3- Y	4- D	5- D
B	6- pandomim	7- hikaye tamamlama	8- bilişsel beceriye dayalı yarışma aktiviteleri	9- akrobasi	
C	10- B	11- A	12- D	13- C	

BULMACA

SOLDAN SAĞA	**1**	**4**	**5**	**6**	**10**	**11**	**12**
	YARIŞMA	DİABOLO	JONGLÖR	SİHİRBAZLIK	HAREKETLİ OYUN	STANDUP	DİNLENDİRİCİ OYUN

YUKARDAN AŞAĞI	**2**	**3**	**7**	**8**	**9**
	ISINDIRICI OYUN	HOKKABAZLIK	KÜLTÜR	OYUN	AKROBASİ